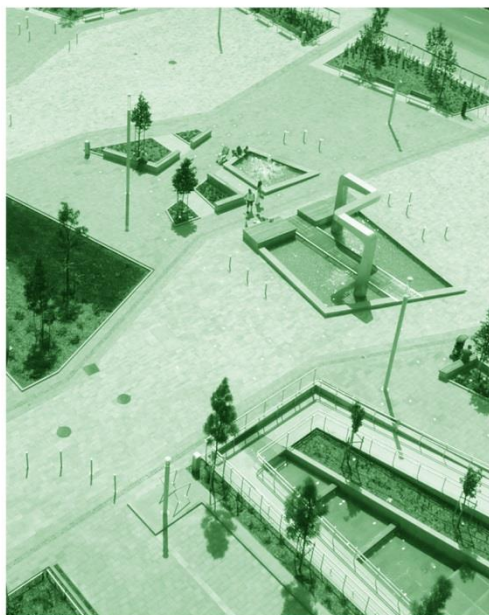
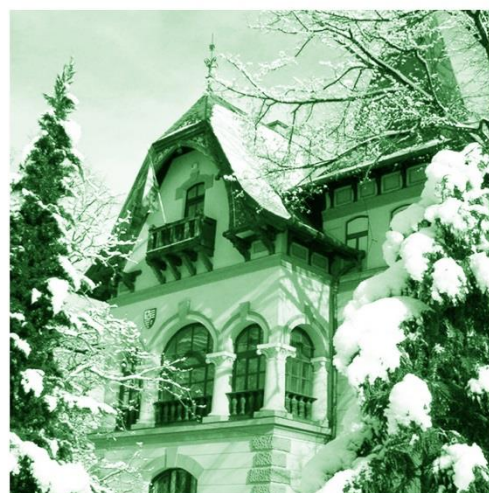
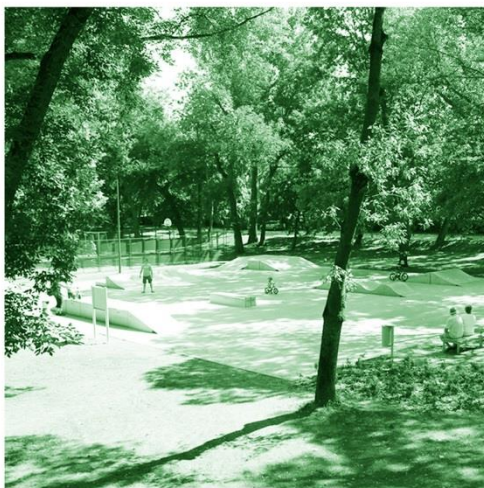

RÁKOSMENTE

XVII. kerület

MODERN KERTVÁROS

RÁKOSMENTE

2021/2025

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI
STRATÉGIÁJA

**RÁKOSMENTE 2021 – 2025
INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA**

MEGBÍZÓ:

Horváth Tamás
Sperlné Morvai Orsolya

**BUDAPEST XVII. KERÜLET
RÁKOSMENTE ÖNKORMÁNYZATA**

Polgármester
Főépítész

KÉSZÍTETTE:

Balás Gábor
Szendrei Zsolt
Verhás Georgina

HÉTFA Elemző Központ Kft.

Ügyvezető
Építész, urbanista
Elemző

**Budapest,
2021. szeptember 17.**

Tartalom

1.	BEVEZETŐ.....	8
2.	ÖSSZEFOGLALÓ HELYZETÉRTÉKELÉS.....	9
2.1	BEVEZETŐ	9
2.1.1	Rákosmente és vonzáskörzetének kapcsolata	10
2.1.2	A szomszédos települések fejlesztési elképzeléseinek bemutatása.....	10
2.2	HELYZETÉRTÉKELÉS.....	11
2.2.1	Társadalmi összetétel.....	11
2.2.2	Gazdaság	14
2.2.3	Önkormányzati ingatlangazdálkodás.....	16
2.2.4	Településfejlesztés intézményrendszere	17
2.2.5	Épített környezet.....	17
2.2.6	Zöldfelületi rendszer	20
2.2.7	Területi problémák.....	20
2.2.8	Intézményrendszer.....	23
2.2.9	Szociális ellátórendszer	23
2.2.11	Egészségügy	25
2.2.12	Kultúra és sport.....	27
2.2.13	Infrastruktúra.....	28
2.3	MEGVALÓSULT PROJEKTEK.....	35
2.4	RÁKOSMENTE FŐBB PROBLÉMATERÜLETEI:.....	38
2.4.1	Társadalmi-gazdasági helyzet.....	38
2.4.2	Épített környezet.....	39
2.4.3	Természeti környezet problémái	39
2.4.4	Infrastruktúra	40
3.	2015-2020 KÖZÖTTI ITS RÖVID BEMUTATÁSA.....	43
3.1	A KERÜLET KORÁBBI CÉLRENDSZERE	43
3.2	AZ ELŐZŐ ITS-BEN KIJELÖLT AKCIÓTERÜLETEK	44
3.2.1	Rákoscsabai alközpont.....	44
3.2.2	Kucorgó tér	44
3.2.3	Rákoshegy alközpont.....	44
3.2.4	Szárazhegy	44
3.2.5	Nyilas-tábla	44
3.2.6	Homoki szőlők.....	44
3.2.7	Rákoskert.....	45
3.2.8	Rákosliget, Rákoscsaba-Újtelep.....	45

3.2.9 Akadémiaújtelep.....	45
3.2.10 Rákospatak-menti akcióterület	45
3.2.11 Krízis- és veszélyeztetett területek.....	45
3.2.12 Intézményi területek fejlesztési terület	45
3.3 NAGYLÉPTÉKŰ MEGVALÓSULT FEJLESZTÉSEK.....	45
3.3.2 Riz Levente Sport- és Rendezvényközpont létrehozása	46
3.3.3 Rákosmenti krízistömb rehabilitáció 2016	46
3.3.4 Új közösségi ház létrehozása Rákoshegyen, a Szent István park rekonstrukciója.....	46
3.3.5 Naplás úti kerékpárút.....	47
3.3.6 BKISZ program keretében megvalósult projektek.....	47
3.3.7 Intézmények bővítése és korszerűsítése.....	47
3.4 ITS INDIKÁTORAINAK FELÜLVIZSGÁLATA	47
3.6 MEGVALÓSÍTÁS.....	58
3.7 2015 ÉS 2020 KÖZÖTTI TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉSE.....	58
4. HOSSZÚ TÁVÚ KONCEPCIONÁLIS CÉLOK RÖVID BEMUTATÁSA (2015-2030).....	60
4.1 RÁKOSMENTE JÖVŐKÉPE TÉRSÉGI SZEREPÉRE VONATKOZÓAN	60
4.2 TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI HORIZONTÁLIS ELVEK RÖGZÍTÉSE.....	60
4.3 RÁKOSMENTE HOSSZÚ TÁVÚ CÉLRENDSZERE	60
4.3.1 A GAZDASÁGI ÉS SZOLGÁLTATÁSI KÖZPONT SZEREP MEGERŐSÍTÉSE	61
4.3.2 ÉPÜLETÁLLOMÁNY MINŐSÉGI FEJLESZTÉSE.....	61
4.3.3 RÁKOSMENTE KÖZLEKEDÉSI KAPCSOLATAINAK ERŐSÍTÉSE	61
4.3.4 TÁRSADALMI BIZTONSÁG ERŐSÍTÉSE.....	61
4.3.5 MINŐSÉGI ÉS HOZZÁFÉRHETŐ KÖZSZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE	62
4.3.6 FENNTARTHATÓ KÖRNYEZET ÉS VÁROSSZERKEZET MEGTEREMTÉSE	62
5. KÖZÉPTÁVÚ STRATÉGIAI CÉLOK.....	64
5.1 RÁKOSMENTE KÖZÉPTÁVÚ STRATÉGIAI CÉLJAI.....	64
5.1.1 EGÉSZSÉGES KÖRNYEZET KIALAKÍTÁSA, KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS ENERGETIKAI MEGÚJÍTÁS.....	65
5.1.2 KÖZSZOLGÁLTATÁSOK MINŐSÉGÉNEK ÉS ELÉRHETŐSÉGÉNEK FEJLESZTÉSE.....	66
5.1.3 IDENTITÁS ERŐSÍTÉSE, KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS, KÖZBIZTONSÁG NÖVELÉSE.....	67
5.1.4 RÁKOSMENTE KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZATÁNAK FEJLESZTÉSE.....	68
5.1.5 TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE.....	69
5.1.6 GAZDASÁGFEJLESZTÉS	69
5.2 A TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA	70
5.2.1 RÁKOSCSABA.....	70

5.2.2 RÁKOSCSABA-ÚJTELEP	71
5.2.3 RÁKOSKERESZTÚR.....	71
5.2.4 RÁKOSHEGY	71
5.2.5 RÁKOSLIGET	72
5.2.6 RÁKOSKERT.....	72
6. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	73
6.1 AKCIÓTERÜLETEK.....	73
6.1.1 RÁKOSCSABAI ALKÖZPONT	73
6.1.2 KUCORGÓ TÉR.....	76
6.1.3 RÁKOSHEGY ALKÖZPONT	79
6.1.4 SZÁRAZHEGY	82
6.1.5 NYILAS-TÁBLA.....	85
6.1.6 HOMOKI SZŐLŐK (NAGYHANGÁCS)	87
6.1.7 RÁKOS – PATAK MENTI TERÜLETEK.....	95
6.1.8. Bulyovszky-ház (Pesti út 107.).....	97
6.1.9. Új mentőállomás (Bakancsos u. 121127/65 hrsz.).....	98
6.1.10. „Krisis- és veszélyeztetett területek” akcióterület.....	99
6.2 A KERÜLET EGÉSZE SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIA CÉLJAIHOZ.....	104
6.2.1 KULCSPROJEKTEK.....	104
6.2.2 TELEPÜLÉSRÉSZEKEN ÁTÍVELŐ FEJLESZTÉSI PROJEKTEK.....	126
6.3 A KERÜLETRÉSZEK SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIA CÉLJAIHOZ.....	127
6.4 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK (AKCIÓTERÜLETI TERV, KULCSPROJEKTEK) ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE	131
6.4.1 AKCIÓTERÜLETET.....	131
6.4.2 KULCSPROJEKTEK.....	140
6.1.11. KERÜLETI INTÉZMÉNYEK FEJLESZTÉSE.....	141
7. ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM.....	150
7.1 SZEGREGÁLT VAGY SZEGREGÁCIÓVAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA, TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSA ÉS HELYZETELEMZÉSE.....	150
7.1.1 Szegregációs lehatárolás a KSH által készített szegregációs mutató alapján.....	150
7.1.2 Budapesti szintű 10%-os és 20%-os krízisterület-lehatárolás.....	153
7.1.3 Veszélyeztetett területek helyzete a helyi adatok függvényében	155
7.1.3 Oktatási szegregáció.....	161
7.2 ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM FELÜLVIZSGÁLATA.....	164

7.3 ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM	168
7.3.1 LAKHATÁSI PROGRAMOK.....	168
7.3.2 GAZDASÁGI PROGRAMOK.....	168
7.3.3 SZOCIÁLIS PROGRAMOK.....	169
7.3.4 RÁKOSMENTE AZ ITS-BEN, ILLETVE A HEP-BEN MEGFOGALMAZOTT, ANTISZEGREGÁCIÓT ELŐSEGÍTŐ PROGRAMJAI	169
7.4 AZ ITS-BEN MEGJELÖLT FEJLESZTÉSI PROGRAMOK SZEGREGÁCIÓS HATÁSAINAK CSÖKKENTÉSE	170
7.4.1 AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK SZEGREGÁCIÓS HATÁSÁNAK KEZELÉSE.....	170
7.4.2 AKCIÓTERÜLETEN KÍVÜLI FEJLESZTÉSEK SZEGREGÁCIÓS HATÁSÁNAK KEZELÉSE	171
7.4.3 ANTISZEGREGÁCIÓS INTÉZKEDÉSEK MEGJELENÉSE A FEJLESZTÉSI TERVEKBEN ÉS A KONCEPCIÓBAN	171
7.4.4 A KERÜLET ALÁBBI DOKUMENTUMAI FOGLALKOZNAK ANTISZEGREGÁCIÓS INTÉZKEDÉSEKKEL:.....	172
7.5 ANTISZEGREGÁCIÓS CSELEKVÉSI PROGRAM	173
8. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	178
8.1 BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK	178
8.1.1 Stratégiai célok logikai összefüggései.....	178
8.1.2 Az Integrált Településfejlesztési Stratégia megvalósíthatósága.....	178
8.1.3 Célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása	179
8.1.4 A helyzetértékelésben beazonosított problémák és a stratégiai célok kapcsolata.....	179
8.1.5 Az Integrált Településfejlesztési Stratégia és a Településfejlesztési Koncepció kapcsolata.....	181
8.2 KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK.....	183
8.2.1 Az Integrált Településfejlesztési Stratégia és az Európai Unió tematikus célkitűzéseinek kapcsolata.....	183
8.2.2 Az Integrált Településfejlesztési Stratégia és Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és területfejlesztési Koncepció (OFTK)	184
8.2.3 Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) és a Budapest területfejlesztési koncepció (BTFK) kapcsolata.....	187
8.2.4 Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) és a Budapest 2030 kapcsolata.....	188
8.2.5 Rákosmente fejlesztési célrendszerének összhangja a hatályos településrendezési tervekkel	190
8.2.6 Az Integrált Településfejlesztési Stratégia és a kerület egyéb dokumentumainak kapcsolata.....	193
9. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	194

9.1 PROJEKTOLDALI KOCKÁZATOK	194
9.2 FORRÁSOLDALI KOCKÁZAT.....	196
10. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE.....	198
10.1 A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK.....	198
10.2 AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEINEK MEGHATÁROZÁSA.....	201
10.2.1 SZERVEZETI FELÉPÍTÉS.....	201
10.2.2 AZ ITS VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES HUMÁNERŐFORRÁS.....	202
10.3 TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK	203
10.3.1 Rákosmente és a Fővárosi Önkormányzat közti koordináció.....	203
10.3.2 Rákosmente és a szomszédos kerületek közti koordináció	204
10.3.3 Rákosmente és az agglomerációs települések közti koordináció.....	205
10.3.4 Térségi szemléletű gondolkodás, Rákosmente térségi szolgáltatási szerepe.....	205
10.4 MONITORING RENDSZER.....	206
Felülvizsgálat és módosítás.....	208
Stratégia előrehaladásának vizsgálata.....	208
Az ITS felülvizsgálata	208
Az ITS változtatásának szükséges lépései.....	209
11. PARTNERSÉG	210
11.1 Partnerség a településfejlesztési koncepció, valamint az integrált településfejlesztési stratégia során.....	210
11.2 PARTNERSÉG A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSA SORÁN.....	211
12. AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA JOGSZABÁLYI ILLESZKEDÉSE... 12	
1. MELLÉKLET, CÉLOKHOZ RENDELT INDIKÁTOROK.....	214
2. MELLÉKLET, PROJEKTEKHEZ RENDELT OUTPUT INDIKÁTOROK.....	221
3. MELLÉKLET, INDIKATÍV PROJEKTLISTA	228
4. MELLÉKLET, INDIKATÍV SOFT PROJEKTLISTA	237

1. BEVEZETŐ

Rákosmente, Budapest XVII. kerülete a főváros egyik legnagyobb kiterjedésű részeként a keleti agglomeráció térségi központja. Rákosmente növekedő népességének és a nagyarányú családi házas beépítésnek köszönhetően Budapest kedvelt kertvárosias területe.

A kerület gazdasági területen komoly potenciálokkal rendelkezik. Az M0-s autóút, a „keleti kapu jelleg”, illetve a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér közelsége együttesen olyan lehetőségeket hordoz, melyek a jövőben tovább növelhetik a kerület erősségeit és gazdasági teljesítőképességét.

Rákosmente súlyos társadalmi feszültségektől mentes, a kerület lakosságának képzettségi és foglalkoztatási mutatói fokozatosan emelkedő tendenciát mutatnak. A kerület lakásállománya jónak mondható, alacsony komfortú lakások csak nagyon kis arányban találhatóak, a lezajlott és a jövőben folytatott energetikai fejlesztéseknek köszönhetően a közintézmények és a lakóépületek is folyamatosan megújulnak.

A kerület nagyon gazdag természeti értékeinek és nagyarányú erdőterületeinek köszönhetően a pesti oldal legzöldebb kerülete. Területén található a Merzse-mocsár, Budapest egyetlen megmaradt mocsaras területe. Emellett a kerületet átszeli a Rákos-patak, mely kiemelt fejlesztések területe, és a pesti oldal egyik fontos ökológiai folyosója.

Jelen dokumentumban Rákosmente megfogalmazza középtávú stratégiai prioritásait, illetve ehhez kapcsolódó főbb fejlesztési projektgondolásait. A stratégiai dokumentum összefoglalja a kerület céljait, illetve rész céljait, a kulcsprojektekkel kiegészítve. A fejlesztési dokumentum elődleges célja, hogy az elkészült megalapozó munkarészre támaszkodva meghatározza azokat a koncepcionális és stratégiai fókuszokat, amikre Rákosmente az elkövetkező 5-15 évben szeretne koncentrálni.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia egy olyan, középtávra szóló fejlesztési dokumentum, mely „a rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá a megvalósítás eszközeit és nyomon követését.” (1997. évi LXXVIII. Tv.).

Rákosmente Integrált Településfejlesztési Stratégiájának (ITS) feladata, hogy középtávra, a 2021 és 2025 közötti időszakra határozza meg a kerület legfontosabb fejlesztési céljait, és rögzítse a főbb projektjeit.

2. ÖSSZEFOGLALÓ HELYZETÉRTÉKELÉS

2.1 BEVEZETŐ

Rákosmente, Budapest XVII. kerülete 1950-ben jött létre, több, addig önálló település egyesítésével és Budapesthez csatolásával. Rákosmentét északról Nagytarcsa és a XVI. kerület, nyugatról a X. kerület, délről a XVIII. kerület, dél-keletről Ecsér, keleti irányból Maglód és Pécel határolja. A kerület ma kilenc városrészre tagolódik: Madárdomb, Akadémiaújtelep, Rákoscsaba, Rákoscsaba-Újtelep, Rákoshegy, Rákoskeresztúr, Rákoskert, Rákosliget, Régiakadémiatelep.

1. ábra Budapest XVII. kerület, Rákosmente kerületrészei. Adatok forrása: Országos Építésügyi Nyilvántartás

Rákoskeresztúrt alapvetően meghatározzák a rajta keresztülmenő és határoló vonalas infrastruktúrák. Keleti oldalról az M0-s autópálya határolja, mely markánsan elválasztja a szomszédos agglomerációs településektől. Fő közlekedési tengelye a Pesti út, mely azon túl, hogy kapcsolatot biztosít a pesti belvárosi területekkel, egyben a keleti agglomeráció egy fontos közlekedési csatornája is, ezzel erősítve a kerületen áthaladó forgalom mennyiségét.

A kerületet észak-déli irányban három részre tagolja a rajta áthaladó hatvani és szolnoki vasútvonal, melyek erős határvonalakat húznak a várostestben. A hatvani vonallal párhuzamosan húzódik a Rákos-patak, mely szintén növeli a vasút tagoló jellegét.

Az egyes városrészek nem alkotnak kompakt várostestet, erősen tagoltak. A mozaikos szerkezetet a két legrégebbi település, Rákoscsaba és Rákoskeresztúr mezőgazdasági termelésre használt területeinek fokozatos beépítése és a beépítés jellegében való eltérések okozzák. A kerületben nagy kiterjedésű zöld- és mezőgazdasági területek találhatók. A kerület területének 45%-a belterület, 52,4%-a külterület és 2,6%-a zártkert. Rákosmente közigazgatási területének 27,4%-a szántó, 11,3%-a erdő művelési ágba tartozik.

Rákosmente belterületén a lakófunkció dominál, alvóvárosi szerep jellemzi Budapesten belüli helyzetét. A kerület gazdasági, közigazgatási és kereskedelmi központja Rákoskeresztúron található, a Pesti út – Ferihegyi út kereszteződése környezetében helyezkedik el, a többi városrész kizárólagosan kertvárosi jelleggel bír, kevesebb funkcióval rendelkezik.

A kerület a Pesti-síkságon terül el, itt található a pesti oldal legmagasabb pontja, a 241 méter magas Erdő-hegy, összehasonlításképp a Gellért-hegy 235 méter magasságú. Rákosmente három vízfolyás vízgyűjtő területének találkozásánál fekszik. Északi része a Szilas-patak, központi és délnyugati része a Rákos-patak, délkeleti része a Gyáli-patak vízgyűjtőjéhez tartozik, a kerületben tizenhárom forrás található. A három vízfolyás közül egyedül a Rákos-patak halad át közvetlenül a kerületen. A patak fővárosi szakaszának mederrendezése 1976-ban fejeződött be, amikor is a teljes mederszakaszt szilárd burkolattal látták el.

Rákosmente a főváros legnagyobb területű kerülete, összterülete 54,83 km², több mint 25-szerese a legkisebb budapesti kerületnek. Az 1 főre jutó zöld- és erdőterületek szempontjából, a II. és a XII. kerületek mellett, a legjobban ellátott fővárosi kerület. Erdőterületekkel való ellátottság szempontjából Rákosmente kiváló adottságokkal rendelkezik, a pesti oldal kerületei közül a legnagyobb kiterjedésű erdőterületek a XVII. kerületben találhatóak. Rendeltetésük szerint a legnagyobb arányban közjóléti erdők találhatóak, legnagyobb ilyen terület a Rákoshegy déli, Pestszentlőrincsel határos részén található Városerdő. A be nem épített területek háromnegyed részét mezőgazdasági területek és parlagon hagyott területek teszik ki, egynegyed részét erdőként hasznosítják.

A helyzetértékelés összefoglalásában szereplő adatok és kerületi jellemzők a Megalapozó Vizsgálatból származnak, a levont következtetések a Vizsgálatban foglaltakra támaszkodnak.

2.1.1 Rákosmente és vonzáskörzetének kapcsolata

Rákosmente környező kerületekkel, településekkel való kapcsolatát autóút, I. és II. rendű főútvonalak, a X. kerülettel, valamint Pécellel, Ecserral és Maglóddal vasútvonal is biztosítja. A kerület kelet-nyugati irányú megközelítése a belváros felől a Jászberényi út-Pesti út (31-es út) vagy a Keresztúri út-Pesti út, illetve a Bökényföldi út-Rákosligeti határút útvonalon lehetséges. A 31-es út biztosít kapcsolatot pl. Maglóddal, Nagykatával és Jászberénnyel. Az észak-déli közúti kapcsolatot a Cinkotai út-Bakancsos u.-Lőrinci út, illetve a Ferihegyi út-Baross u.-Bélatelepi út és a Naplás út vagy Tarcsai út-Zrínyi u. tengelyek biztosítják. A kerületben az Őrs vezér teréről induló és Rákoskeresztúr Fő terén megálló Volán buszokkal Pécel, Ecsér, Monor, Maglód, Gyömrő vagy Péteri is gyorsan elérhető. A kerületen két, az elővárosi közlekedést is segítő vasútvonal halad át, mindkettő kelet-nyugati irányban.

2.1.2 A szomszédos települések fejlesztési elképzeléseinek bemutatása

Rákosmente a Főváros X., XVI. és XVIII. kerületeivel, a budapesti agglomeráció települései közül Nagytarcsával, Pécellel, Maglóddal, Ecserral és Vecséssel határos. A XVII. kerülettel szomszédos települések fejlesztési elképzeléseit településszerkezeti terveik ábrázolják.

Nagytarcsa a XVII. kerület Nagytarcsával határos területei főként mezőgazdasági területfelhasználásba tartoznak. Az M0 és M3 autópályát határoló mezőgazdasági terület között a 3101 jelű út (a Tarcsai út folytatását képező Petőfi Sándor utca) mentén meglévő ipari terület, az M31 autópálya déli részén szintén mezőgazdasági terület helyezkedik el. Az Isaszegre vezető 3102 jelű út déli részén különleges, beépítésre nem szánt depónia, honvédelmi terület található.

A település jobb és bal csücskében minimális védelmi- és gazdasági erdőterülettel csatlakozik a kerülethez.

Pécel nyugati határánál lévő külterületein a településszerkezeti terv mezőgazdasági területet jelöl ki, mely szervesen kapcsolódik Rákosmente mezőgazdasági, illetve erdő övezeti besorolású területeihez. Pécel belterületén a fővárosba vezető Pesti út mindkét oldalán a közigazgatási határ mellett településközpont vegyes terület kap helyet. E terület északi határa és a Rákospatak között hulladékkezelő, lerakó terület került kijelölésre. A Budapest-Hatvan (80-as) vasútvonal északi oldalán, a vasút védőterültén belül található véderdősávhoz északról kereskedelmi, szolgáltató terület sávja csatlakozik. A településszerkezeti terv tartalmazza a MaTrT által kijelölt és jelentős részben a XVII. kerület területén vezetett agglomerációs út tervezett nyomvonalát.

Maglód: Az M0 Pesti úti csomópontjánál a kerülethez kapcsolódó Maglód településszerkezeti terve az Ecsér-Budapest-Pécel-Maglód belterülete által határolt területet kereskedelmi szolgáltató terület céljára jelöli ki

Ecsér: XVII. kerület Ecserral határos területei északon mezőgazdasági területek, keleten erdőterület, délkeleti oldalon pedig kereskedelmi szolgáltató gazdasági területfelhasználási egységbe tartoznak. Budapest közigazgatási határától nem messze terül el a természetvédelmi oltalom alatt álló Merzse-mocsár. Ecsér külterület belterülettől délre levő részei jellemzően gazdasági területek számára lettek kijelölve, kihasználva az M0 autópályát közelségét, valamint annak a korábban az M4 autópálya bevezető szakaszával való tervezett csomópontjának elhelyezkedését.

Vecsés: a XVII. kerület Vecsével csak a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér területén határos.

Budapest XVIII. kerület A XVIII. kerület északi részén Budapest Településszerkezeti terve légi közlekedési területet és erdőterületet jelöl. A repülőtér a nagy kiterjedése folytán elválasztja a Rákosmentét (XVII.) Pestszentlőrinc– Pestszentimrétől (XVIII.), egyetlen közvetlen közúti kapcsolat létezik, a Csévész út, mely mentén településszerkezeti jelentőségű kerékpáros infrastruktúra nyomvonala tervezett.

Budapest X. kerület A közös kerülethatár teljes X. kerületi közel teljes szakaszán erdőgazdálkodási területet jelöl a településszerkezeti terv.

Budapest XVI. kerület A XVI. kerület dél-délkeleti, Rákosmentével határos területeit a településszerkezeti terv, illeszkedve Rákosmente gazdasági területeihez, szintén gazdasági és közlekedési területbe (autóbusz garázs) sorolja. A Naplás-tó természetvédelmi területét alkotó Cinkotai Kis erdő a kerülethatáron a Szőlőhegyen lévő erdőterülethez csatlakozik.

2.2 HELYZETÉRTÉKELÉS

2.2.1 Társadalmi összetétel

Rákosmente lakossága ellentétben az országos tendenciákkal, növekedett az elmúlt időszakban, azonban a növekedés lassulása tapasztalható. 2001 és 2019 között 9,8%-kal növekedett a lakónépesség száma (87 388 főre). A került népességének növekedése a nagyszámú beköltözőnek köszönhető, mivel a természetes népszaporulat a XVII. kerület tekintetében is – akárcsak az országos és a budapesti tendenciák – csökkenő, népességfogyást mutat. Rákosmentén a korosztályos adatok az országos mutatóktól minimális mértékben térnek el. A 15-64 éves korosztály adja a népesség közel kétharmadát, míg a 65 év felettek teszik ki a teljes

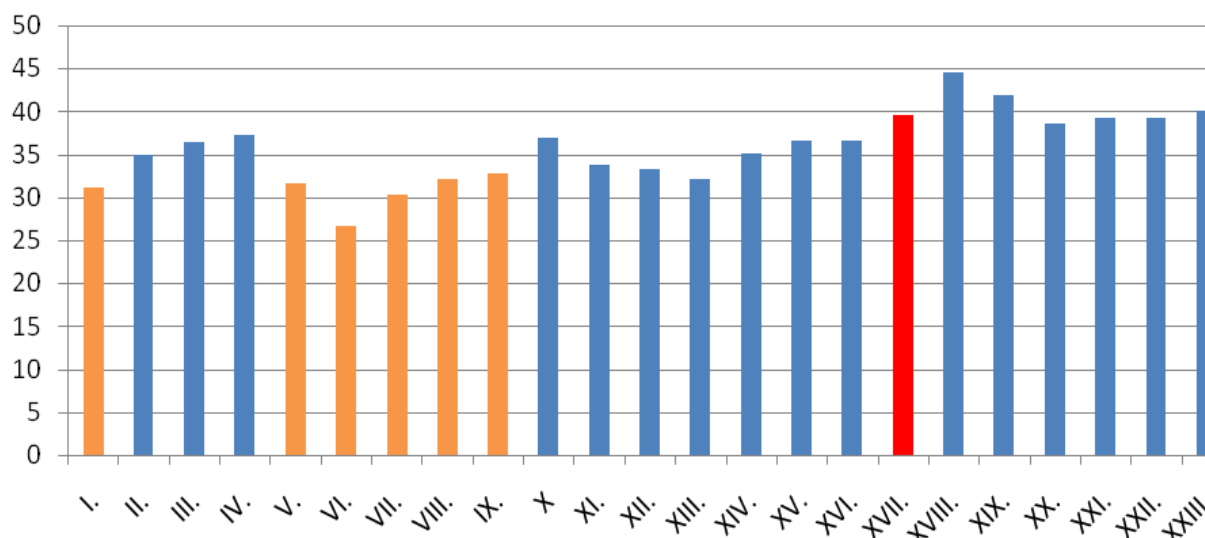
lakónépesség közel negyedét. Összehasonlítva az adatokat, a kerület tekintetében inkább kisebb mértékű előregedésről beszélhetünk, mint a fővárosi vagy országos tendenciák, bár az elmúlt évek változásai a KSH módszertani módosításai miatt nehezen összehasonlíthatók.

		Összesen	0-14	15-64	65+
XVII. kerület	2019	87 388 fő	14,8%	64,3 %	20,9%
Főváros	2019	1 629 949 fő	7%	70,5%	22,5%
Országos	2019	9 039 676 fő	7,6%	70,9%	21,5%

1. táblázat Lakónépesség korosztályos megoszlásának aránya a teljes népességhez viszonyítva (forrás: KSH)

Rákosmente területére két nemzetiség (német illetve szlovák) érkezett a történelem folyamán nagyobb lélekszámmal, mely mai napig meghatározza a nemzetiségi összetételt, legnagyobb számban német kisebbség található a kerületben (1,4%, 1145 fő). A nagyszámú német ajkú lakosság mellett százas nagyságrendben él még roma, román, szlovák és lengyel kisebbség Rákosmentén. Általánosságban elmondható, hogy az országos átlaghoz hasonló a kerület nemzetiségi összetétele, 0,5%-nál nagyobb eltérés csupán a roma nemzetiség esetén jelentkezik, ahol a helyi 0,5%-os adattal szemben országos szinten 3,1%-os arányról beszélhetünk.

Az ingázás tekintetében a legfrissebben elérhető adatok, a 2011-es népszámlálási adatok alapján a Rákosmentén élők 56,0%-a kerületen kívüli munkahelyen dolgozik, ez az arány megegyezik a budapesti ingázási adatok átlagával. Figyelembe véve a kerület külső helyzetét és a kedvezőtlen elérhetőségi feltételeit ez az érték jelentősebb mértékű megtett utat jelent Rákosmentén, mint a belsőbb kerületek esetében. Ingázásra vonatkozó statisztikai adatok alapján kimutatható nagyobb eltérés a külsőbb kerületek esetében, azonban Rákosmente adatai nem mutatnak kiugró értéket. A kerületben lakók munkahelyre való ingázási ideje átlagosan 39,56 perc, magasabb, mint a belső kerületek esetében, ami meghaladja a 35,97 percet.

2. ábra A kerületenkénti ingázási idő lakóhely szerint (perc, forrás: KSH, narancs – belső kerületek, piros – Rákosmente)

Rákosmentén a foglalkoztatási adatok a budapesti arányoknak megfelelően alakulnak. Megállapítható, hogy az aktív népesség aránya Budapesten némileg magasabb (1%-nál kisebb mértékben), mint Rákosmentén. Jövedelmi viszonyok szempontjából Rákosmente a budapesti

kerületek középmezőnyének végén foglal helyet, bár a hozzávetőlegesen 1 250 000 Ft körül alakuló nettó belföldi jövedelem az országos átlagnál jelentősen magasabb.

A foglalkoztatási adatok Rákosmentén a teljes lakosság figyelembe vételével a budapesti arányoknak megfelelően alakulnak. A gyakori trendeknek megfelelően a férfi lakosságban nominálisan több a gazdaságilag aktív annak ellenére, hogy a helyi lakosságon belül a nők aránya nagyobb.

A kerület képzettségi jellemzői elmaradnak a budapesti átlagtól, főként a felsőfokú végzettségűek vonatkozásában, ugyanakkor a felsőfokú végzettségűek aránya folyamatosan növekszik a kerületben.

Rákosmente kerületrészei közül Rákoscsaba-Újtelep, Rákoskert, Rákoscsaba, Rákoshegy, Akadémiaújtelep, Régiakadémiatelepe, Rákoskeresztúr és Rákosliget vonatkozásában az elemzett társadalmi összetételben és a foglalkoztatási mutatókban jelentős szórás nem figyelhető meg.

A kerületrészek közül kettő, a legújabban beépült Madárdomb lakosságának és a külterületeken élő népesség társadalmi adatai különböznek jelentős mértékben. Míg Madárdomb fiatal településrész, melynek lakosai többnyire a középréteg felsőbb szegmenseiből kerültek ki, érthetően itt az összes vizsgált mutató (foglalkoztatás, iskolai végzettség stb.) kiemelkedő értéket mutat. Addig a külterületi lakott területek minden vonatkozásban a város peremének számíthatnak, az iskolai végzettség, a dolgozók aránya, a lakásminőség e területeken mutatják a legalacsonyabb értékeket a kerületben. E külterületi, lakott területektől többször távol eső területeken a közművek sem állnak teljes körben rendelkezésre, így az itt élők jelentős hátrányokkal élik életüket.

A képzettség tekintetében is Rákoskeresztúr, Madárdomb és a külterületek mutatnak jelentős eltérést a kerület többi részéhez képest. A legnagyobb pozitív irányú eltérés Madárdomb esetén tapasztalható, itt a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya hozzávetőleg kétszerese a kerületi átlagnak és több mint ötszöröse a külterületi mutatóknak. Szignifikánsan alacsonyabb Madárdombon a csak általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya, mint a kerületi átlag fele. Ezzel szemben negatív irányú az eltérés Rákoskeresztúr és a külterületek tekintetében. A kerületközpont esetében, míg a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya 7,2%-kal alacsonyabb a kerületi átlagnál, addig az általános iskolai végzettségűek aránya 2,3%-kal magasabb. A külterületek ennél rosszabb mutatókkal rendelkeznek, ezeken a területeken az általános iskolai végzettségűek aránya a kerületi átlagnak két és félszerese, a madárdombi mutatóknak közel hatszorosa, míg a felsőfokú végzettségűek aránya csupán a kerületi átlag harmada.

Az alacsony presztízsű foglalkoztatottak aránya a képzettségi adatokkal azonos mintázatot mutat. Madárdombon kifejezetten alacsony a kerületi átlaghoz viszonyítva ez a mutató, míg a külterületi részekben a közel 45%-os adat kiemelkedően magas. A tartós munkanélküliek aránya Madárdombon és Régiakadémiatelepen a legkisebb, míg a külterületen élők vonatkozásában kiugróan magas érték tapasztalható. Nagyobb a szórás a kerületrészek között a foglalkoztatott nélküli háztartások arányát illetően, Madárdomb ezen indikátor esetén is a kerület legjobb értékét mutatja (20%).

Az adatok mellett fontos figyelembe venni, hogy Madárdomb területén és a külterületeken a teljes kerületi lakosság 5%-a él, így az itteni jelentősebb eltérések a teljes kerület társadalmi jellemzőit jelentősen nem befolyásolják.

Összességében megállapítható, hogy Rákosmentén jelentős térbeli társadalmi különbségek általánosságban nem fedezhetők fel. A kerületi városrészi elemzés tekintetében ugyanakkor fontos figyelembe venni, hogy ezek az adatok a népszámláláshoz kötötten kerülnek felvételre, így a 2011-es adatok nem feltétlenül tükrözik az aktuális képet.

2.2.2 Gazdaság

A kerület gazdaságát tekintve az ország legfejlettebb részéhez, a Közép-magyarországi régióhoz tartozik. Rákosmente a budapesti keleti agglomerációs területek fontos ellátó központja, a környező települések számára (Ecsér, Maglód, Pécel) vonzerőt jelent, és ellát közigazgatási, szolgáltatási, közművelődési és egészségügyi funkciókat is.

Jelentős potenciált hordoz magában a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér közelsége és az M0-s autópálya kerületi jelenléte, ami a kerületet a logisztikai, ipari vállalkozások számára vonzóvá teheti. Rákosmentén két nagyobb ipari létesítmény (Daf, Volvo) és egy gyümölcsfeldolgozó (Rauch) található, a mezőgazdasági tevékenység a kerület területén elenyésző.

Rákosmentén a közszféra volt korábban az egyik legnagyobb foglalkoztató, a 2010. évben a közfoglalkoztatottak számát közel 100 fővel emelték, melynek célja az volt, hogy a munkára képes, tartósan munkanélküli XVII. kerületi lakosok a korábbinál fokozottabb mértékben vegyenek részt a közfoglalkoztatásban annak érdekében, hogy rendszeres jövedelemhez jussanak. 2014-ben elérte a 160 fős létszámot a közfoglalkoztatottak száma, azonban az elmúlt években lényegesen csökken, 2019-ben összesen 42 főt foglalkoztattak ebben a formában.

Meg kell említeni, hogy a kerület alvóváros jellegét tovább erősíti az a tény, hogy a kerületben élő munkavállalók 54%-a kerületen kívül talál munkát.

Rákosmente lakosságának gazdasági aktivitását megnézve láthatjuk, hogy kismértékben ugyan, de növekedett a gazdaságilag aktív népesség aránya a két népszámlálás között. A munkanélküliek aránya a fővárosi átlaggal megegyezik, a férfiak körében 1,3%, a nők esetén 1,1% alakult a mikrocenzus (2016) során.

A kerület kiemelt célja a magánszektor által biztosított munkahelyek számának növelése és a foglalkoztatottak arányának további növelése. A helyben történő munkavállalás növekedésével jelentősen javulhat a helyiek életminősége, az ingázás csökkentésével enyhülhet a kerület környezetterhelése és növekedhetnek a helyi bevételek is.

Rákosmentén 2016-ben 6 954 működő **vállalkozást** tartottak nyilván, 2018-ben 4203 működő társas vállalkozás, nonprofit gazdasági szervezetekkel együtt összesen 8 259 vállalkozás működött a kerületben. A helyi gazdaságban mindenekelőtt a szolgáltató jellegű vállalkozások dominálnak. Ágazati szempontból elsősorban a kereskedelem, gépjárműjavítás, valamint a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység dominál. A legjelentősebb mértékben a terciér és kvaterner szektor képviselteti magát, a működő vállalkozások 83,5%-a (6 901 darab) a szolgáltatási és kutatási-fejlesztési ágazatokban tevékenykedik. Lényegesen kisebb, de semmiképpen sem elhanyagolható mértékben jelen vannak a szekunder ág képviselői is, ahol összességében 1 306 vállalkozás működik. Jelentős arányban vannak jelen építőipari vállalkozások (9,8%, 808 darab), mely érték az országos (10%) értékhez közelít, és a budapesti arányhoz képest (6,2%) magasabb. Mára a primer szektorban (mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat gazdasági ágban) működő vállalkozások aránya nem éri el az 1%-ot.

A legtöbb nemzetgazdasági ágban csökkent a működő vállalkozások száma, egyedül az művészet, szórakozás, szabadidő (R ág) tevékenykedő vállalkozások megoszlásában tapasztalható növekedés 2011 óta.

Rákosmentén (Budapesthez hasonlóan) a működő társas vállalkozások 96%-a 1-9 főt foglalkoztató mikrovállalkozás. A 250 főnél több foglalkoztatottal rendelkező társas vállalkozások száma 2011-ben Budapesten összesen 312 darab volt, ebből a XVII. kerületben összesen kettő működött (ebből 1 500 fő feletti foglalkoztatotti létszámmal), 2018-ban egy db ilyen cég volt a kerületben.

Rákosmentén az elmúlt években a vendéglátóhelyek száma kismértékben ingadozott, számuk 2005-től 2013-ig 180 és 201 között változott. A 2014-es adatok szerint a vendéglátóhelyek száma 166, amely a legalacsonyabb a vizsgált időszakban.

Szálláshelyek számát tekintve 2014-ben 82 db szállás volt összesen a kerületben. A vendégek száma kereskedelmi szálláshelyeken 1 462 fő volt. A vendégéjszakák száma 8 418, külföldiek által eltöltött vendégéjszakák aránya 4,5%. Egyéb szálláshelyek vendégeinek száma 120 fő, ebből 2 fő külföldi vendég.

A turizmus és vendéglátás, a gazdaság legtöbb ágával együtt megsínylette a Covid-19 vírus okozta járványt, és az általa teremtett helyzet során természetesen az egész országban visszaesett mind a belföldi, mind a külföldi utasforgalom is.

A kerületi lakóhelyekről általánosságban elmondható, a természetközeli, nyugodt környezet együtt jár azzal is, hogy a tizen- és huszonevesek igényeként jelentkező **szórakozási lehetőségek**, Budapest belsőbb kerületeihez viszonyítva, korlátozottan állnak rendelkezésre. A kerület közintézmény ellátása szempontjából elsősorban a X. kerülethez kötődik, míg szórakozás, művelődés területén a belső kerületek kínálnak változatos kikapcsolódási lehetőséget.

Az **önkormányzat gazdálkodását** tekintve, 2020-ban a bevételeinek 8,5%-a a kötelező, legnagyobb arányban (91,5%) az önként vállalt, míg 0,003%-a az igazgatási feladatok ellátásából származott. 2020-ban az önkormányzati kiadások közül szintén az önként vállalt feladatok kiadásai adják a legnagyobb részt, 87,2%-ot. A kötelező feladatok ellátása jelenti a kiadások 12,8%-t, míg az igazgatási feladatok összesen 0,1%-ot tesznek ki. Összességében Rákosmente Önkormányzata a 2020. évi zárszámadását tekintve 3 107 566 e Ft tartalékkal rendelkezett.

Év	Összeg (e Ft)
2015	1 429 613
2016	4 238 449
2017	1 719 209
2018	1 942 884
2019	2 892 588

2. táblázat Rákosmente Önkormányzat pénzmaradványának alakulása 2015 és 2019 között (forrás: Rákosmente Önkormányzata)

A 2014. évben a fennálló hitelállomány konszolidálásra került, így jelenleg Rákosmente Önkormányzatának nincs hitelállománya. Az Önkormányzat kétféle helyi adót vezetett be, az építményadót és a telekadót, mellyel kapcsolatos részleteket az 27/2018. (XI. 22.) helyi adókról

szóló rendeletben dolgozta ki. A helyi adókból befolyt összeggel az Önkormányzat szabadon gazdálkodik.

A kerületi önkormányzat 2015 és 2020 között több mint 5 milliárd forint európai uniós és hazai támogatást nyert intézménye és közterülete korszerűsítésére, bővítésére, közösségi programok megvalósítására. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően a következő időszak fejlesztései során is szükségesek külső források (európai uniós és hazai támogatások) bevonása.

Bevételek összesen intézményfinanszírozással (eFt)		Kötelező önk.-i feladatok (%)	Önként vállalt önk.-i feladatok (%)	Igazgatási feladatok (%)	Összesen (%)
2020. dec. 31.	117 593 808	8,5	91,5	0,003	100
Kiadások összesen intézményfinanszírozással (eFt)		Kötelező önk.-i feladatok (%)	Önként vállalt önk.-i feladatok (%)	Igazgatási feladatok (%)	Összesen (%)
2020. dec. 31.	119 812 577	12,8	87,2	0,1	100

3. táblázat Rákosmente bevételei és kiadásai 2020. december 31-i adatok alapján (forrás: Rákosmente Önkormányzata)

2.2.3 Önkormányzati ingatlangazdálkodás

Rákosmente képviselő-testülete 2018. június 28-án fogadta el az önkormányzat közép- és hosszú távú **vagyongazdálkodási** tervét.

Rákosmente Önkormányzata törzsvagyonának (forgalomképtelen vagyon és korlátozottan forgalomképes vagyon) 2019. december 31-i bruttó értéke 68 712 944 ezer Ft volt, amely Rákosmente Önkormányzata teljes vagyonának 94,6 %-a. Ezen vagyoni kör kizárólagos rendeltetése az önkormányzat közfeladatainak ellátása. Rákosmente Önkormányzata a tulajdonában álló bruttó 3 589 482 ezer Ft üzleti vagyonával – amely a teljes vagyon 5,6 %-a - szabadon gazdálkodhat.

	Forgalomképtelen ingatlanainak és az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogainak		Korlátozottan forgalomképes ingatlanok és az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok		Önkormányzat ingatlanokban rejlő üzleti vagyonának	
	könyv szerinti értéke	bruttó értéke	könyv szerinti értéke	bruttó értéke	könyv szerinti értéke	bruttó értéke
Ft	45 255 828	56 792 365	10 228 823	11 920 579	3 271 543	3 589 482
arány (%)	77,0	78,5	17,4	16,4	4,6	5,1

4. táblázat Rákosmente ingatlan vagyona (e Ft) 2019. december 31-i adatok alapján (forrás: Rákosmente Önkormányzata)

	Törzsvagyon (forgalomképtelen vagyon, korlátozottan forgalomképes vagyon)	Összvagyon
2019. dec. 31.	68 712 944 Ft	72 302 426 Ft

5. táblázat Rákosmente törzsvagyon (e Ft, bruttó érték) 2019. december 31-i adatok alapján (forrás: Rákosmente Önkormányzata)

A kerületben 2019-ben 118 lakóépületben tartott fenn lakásokat az Önkormányzat, valamint 728 lakásbérleményt. Az ebből befolyt lakbér 198 millió Ft volt. Az önkormányzat tulajdonában 2021-ben 728 db lakás volt.

Az önkormányzati ingatlanállomány speciális eleme a Pesti út 27-29. szám alatti két önkormányzati bérlakástömb (garzonházak). A garzonházakban található lakások 100%-ban az önkormányzat tulajdonát képezik, azok speciális helyzete miatt – nem társasházak – a hatályos jogi környezet alapján nem értékesíthetőek. A két épület szociális bérlakásokat tartalmaz, házanként 169 darab 26-528 m² lakás található bennük, az önkormányzat mindkét ház földszintjén biztonsági portaszolgálatot létesített és a földszinten lévő irodák nyílászárócsereje is megtörtént. A Pesti út 29. szám alatt található garzonház akadálymentesítésére is sor került.

Az önkormányzat tulajdonában a legutolsó adatok szerint (2020) 151 darab nem lakás céljára szolgáló helyiség van, amelyek nagy része bérleti szerződéssel rendelkezik. Ebből a 151 helyiségből jelenleg 25 üres, mely helyiségek 50-55%-a társasházak alagsorában található pincerekesz.

Rákosmente Önkormányzata jelentős méretű bel- és külterületi mezőgazdasági területekkel rendelkezik. Jelenleg közel 113 hektár terület van bérbe és használatba adva, az egyes területek nagysága 400 és 1000 m² között van.

2.2.4 Településfejlesztés intézményrendszere

A kerületi önkormányzat saját hatáskörében látja el településfejlesztési folyamatait. A településfejlesztéssel és településrendezéssel kapcsolatosan a kerületfejlesztési feladatok, a szabályozási tervek előkészítését, felülvizsgálatát, módosítását a Polgármesteri Irodához tartozó **Főépítészeti** látja el. Az **EU Programiroda** feladata a hazai és európai uniós pályázatok figyelése, pályázatok elkészítése, megírása, a nyertes projektek megvalósítása és a projektekhez kapcsolódó pályázati elszámolások elkészítése. A **Városüzemeltetési Iroda** feladata a jogszabályok, a képviselő-testületi döntések előkészítése és végrehajtása, a jövőbeli projektek szakmai előkészítése, illetve a napi fenntartási munkák koordinálása. A **Környezetvédelmi Iroda** gondoskodik a zöldfelületek fenntartásáról, karbantartásáról, zaj- és rezgés elleni védekezésről. Feladatai ellátása során figyelemmel kíséri az Önkormányzat és a lakosság érdekeit. Az operatív településfejlesztés egyik központi egysége a 100%-os önkormányzati tulajdonú **Rákosmente Kft.**, melynek feladata az önkormányzat által kötelezően elvégzendő és az önként vállalt közfeladatok, illetve közszolgáltatások ellátása, valamint az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanokkal kapcsolatos egyes feladatok teljesítése. A városfejlesztési feladatokat a Rákosmente Kft. az elkülönülten gazdálkodó, kizárólag a városfejlesztési feladatok ellátására létrehozott, külön vezetővel rendelkező **Városfejlesztési Részlege** útján látja el, melynek szervezete elkülönül az önkormányzat politikai és igazgatási szervezetétől, illetve a Rákosmente Kft. városüzemeltető tevékenységétől. Ezen felül az egyes projektek utólagos követése a projekt fenntartási időszakban szintén a Városfejlesztési Részleg feladatai közé tartozik.

2.2.5 Épített környezet

A kerületre általánosságban az intenzív, kertvárosias beépítés jellemző, szabadon álló vagy oldalhatáron álló beépítési móddal. Rákosmente beépített területének jelentős részét kitevő kertvárosias lakóterületen jellemzően a földszintes vagy a földszint+tetőtér, ritkábban a földszint+1 szintszámú, magastetős beépítés a jellemző, helyenként a földszint+1+tetőtér

szintszámú épület is megjelenik. A kerület családi házakkal beépített lakóövezeteiben jellemzően szabályos téglalap alakú telkeket alakítottak ki, többnyire 400-800 m² közötti telekmérettel.

Ez alól kivételt képez a kerületközpont, mely a legsűrűbben beépített, 4-10 szintes iparosított technológiával épült, sávós, keretes, illetve pontházassal beépítés jellemez, parkolókat és jelentős zöldfelületet felölelő közterületekkel kiegészülve, jellemzően az egyet nem meghaladó szintterületi mutatóval. Rákoskeresztúron a lakások jelentős része lakótelepeken található. A teljes lakásállomány 21,8%-a található paneles technológiával épült épületben, melynek 99,8%-a Rákoskeresztúr területén található. Ha megnézzük a kerületközpont lakásösszetételét, ahol a teljes lakásállomány 33,5%-a található, akkor ott a lakásállomány 65,1%-át adják a házigyári technológiával készült lakások.

Szintén kivétel a kertvárosias beépítés alól a Madártelep és a Virágtelep ikerházas beépítése, illetve a Strázahegy zárt sorú beépítése.

2020-ban 33 817 darab lakás volt a kerületben. Rákosmente esetében jut 100 lakásra és lakott üdülőre a legtöbb lakó Budapesten (258 fő). Összehasonlításként ez az érték az V. kerületben a legalacsonyabb (131 fő) és a XXIII. kerületben a legmagasabb (259 fő).

A teljes lakásállomány 16%-a 2001 után épült, ami jól mutatja a kerületben lezajlott nagyarányú lakásépítést a 2000-es éveket követően, ez az arány a teljes budapesti lakásépítésnél 5%-kal magasabb. Az újonnan épített lakások száma 164 db volt 2019-ben, alapterületük pedig átlagosan 113 m². Az épített lakásokon belül a legnagyobb arányt a nagy alapterületű, 4 és többszobás lakások teszik ki.

Terület	1946 előtt	1946–1960	1961–1970	1971–1980	1981–1990	1991–2000	2001–2005	2006–2011	Összesen
Darab	3 872	2 072	3 236	5 858	9 525	3 267	2 428	2 748	33 006
Arány (%)	11,7	6,3	9,8	17,8	28,9	9,9	7,3	8,3	100 %

6. táblázat Rákosmente lakásállományának megoszlása az építés éve szerint (forrás: KSH)

Komfortfokozatot tekintve csak a 2016-os mikrocenzus adatai állnak rendelkezésre kerületi szinten. Ekkor a kerület teljes lakásállomány (33357 db) 91%-a, 30348 lakás összkomfortos volt. Komfortos lakásnak 2693 lakás számított, ami a teljes állomány 8,1%-a. A félkomfortos és komfort nélküli lakások száma a kerületben 316 db volt ekkor (279 db; 37 db), ami nem éri el az akkori teljes állomány 1%-át (0,9%). A Rákoskeresztúron található nagyarányú lakótelepi lakásoknak köszönhetően kiugróan magas az összkomfortos lakások száma, a teljes kerület összkomfortos lakásainak egyharmada itt található, Madárdomb mellett ebben a kerületrészben van az összkomfortos lakások aránya 90% felett. Ezzel szemben Rákoscsabán, Rákoscsaba-Újtelepen és Rákoshegyen nagyobb arányban vannak a komfortos lakások. Legrosszabb eredményeket a társadalmi mutatókhoz hasonlóan a külterületeken találunk, ahol az összkomfortos lakások a teljes lakásállomány felét, míg a komfortos lakások az egyharmadát teszik ki. Azonban ezen a részen található lakásállomány a teljes kerületének mindösszesen 1,3%-át teszik ki.

LAKÁSOK ARÁNYA SZOBASZÁM ALAPJÁN			LAKÁSOK ARÁNYA KOMFORTFOKOZAT ALAPJÁN		
	DARAB	ARÁNY (%)		DARAB	ARÁNY (%)

Egyszobás lakások száma	1754	5,3	Összkomfortos lakások száma	30348	91
Kétszobás lakások száma	7180	21,5	Komfortos lakások száma	2693	8,1
Háromszobás lakások száma	10 832	32,5	Félkomfortos lakások száma	279	0,8
Négy- és többszobás lakások száma	13 591	40,7	Komfort nélküli, szükség- és egyéb lakások	37	0,1
Összesen	33 357	100 %	Összesen	33 357	100%

7. táblázat Rákosmente lakásállományának megoszlása szobaszám és komfortfokozat alapján, 2016 (forrás: KSH)

2011 és 2016 között a lakások száma 1%-kal emelkedett, legnagyobb mértékben a négyszobásnál nagyobb és az összkomfortos lakások aránya növekedett. A 2000-es évek elején lényegesen több lakás épült saját használat céljából. Kiemelkedő növekedés következett be 2003-ról 2004-re, az épített lakások száma több mint háromszorosára emelkedett. 2005 és 2009 között többségében értékesítés céljából építettek lakásokat, majd 2010-től kezdődően újból a saját használatra épített lakások kerültek többségbe. Az ingatlanok forgási sebességét tekintve azonban Rákosmente peremkerületi elhelyezkedéséből is adódóan csekély forgalmúnak minősül.

	ÖSSZ.	SZOBASZÁM				KOMFORTFOKOZAT			
		1	2	3	4-	ÖSSZKOM F.	KOMF.	FÉLKOM F.	KOMFORT NÉLKÜLI, SZÜKSÉG- ÉS EGYÉB
2011	33 006	2 580	8 406	10 739	11 281	28 660	3 556	375	415
	100,00	7,8	25,5	32,5	34,2	86,8	10,8	1,1	1,3
2016	33 357	1 754	7 180	10 832	13 591	30 348	2 693	279	37
	100,00	5,3	21,5	32,5	40,7	91	8,1	0,8	0,1
VÁLT . (%)	101	-2,5	-4	0	6,5	4,6	-2,7	-0,2	-1,1

8. táblázat Rákosmente lakásállományának változása 2011 és 2016 között a lakások szobaszámának és komfortfokozatának tekintetében (forrás: KSH)

Rákosmente területén több alulhasznosított épület található, azonban helyi értékvédelem forráshiánya miatt az épületek állaga leromolhat. Fő jellemzőjük, hogy nem használják ki az ingatlanban rejlő lehetőségeket, a területek potenciálisan alulhasznosítottak, az épületek környezete lepusztult. A két legfontosabb ilyen jellegű épület a Bulyovszky-ház és a Hajdú-Bogáti-villa.

Az országos műemlékvédelem alatt álló, leromlott állapotú, Bulyovszky-ház a Pesti út mellett található (Pesti út 107.), tulajdonrendezése a felújításhoz 2017 óta folyamatban van. Az önkormányzati tulajdonban lévő egykori községháza épülete városképileg kedvezőtlen és kimondottan alulhasznosított. A Rákos-patak mellett a kertvárosias lakóterület szélén található Hajdú-Bogáti-villa (más néven Süllyedő kastély) épülete szintén alulhasznosított. A kedvező környezeti adottságok – kellemes zöldfelület, kerékpárút, sportpályák közelsége – kedvezően

hathatnak új funkciók megtelepedésére. A terület hasznosításának lökést adhat a Rákos-patak integrált fejlesztése.

A főút és utak mentén többféle pavilon, építmény található, amelyek a rendezett utcakép kialakítása érdekében homlokzati felújításra szorulnak, vagy bontandók. Ezen felül további városképi problémát jelentenek a szervtelenül megjelenő reklámhordozók.

2.2.6 Zöldfelületi rendszer

A **zöldfelületi rendszer** legalapvetőbb elemei az erdő- és mezőgazdasági használatú területek, továbbá a városi parkok, közparkok, közkertek, melyek a lakosság rekreációs igényeinek kielégítését szolgálják. A kerület e jellemzői kapcsán egy kettősség figyelhető meg, **az erdőterületek szempontjából a pesti oldal legjobban ellátott budapesti kerülete, közkertek, közparkok terén viszont kevésbé ellátottnak minősül.**

A teljes kerület szempontjából legjelentősebb városi zöldfelület a Népkert, mely nagy kiterjedésű és komplex funkciókínálattal ellátott közpark, a lakosok egész napos rekreációs igényeinek kielégítését szolgálja. A Népkerten kívül több kis kiterjedésű közpark található a kerületben, melyek funkciójukat tekintve túlnyomórészt lakossági rekreációs igényeket kielégítő közcélú zöldfelületek (pl.: 525. tér, Hősök tere, Szent István tér, Zsuzsanna tér, Tessedik tér). A zöldfelületi elemekkel való ellátottság vizsgálata során kirajzolódtak a kerület azon lakóterületei, melyek elérési távolságon kívül esnek, ezáltal a zöldhálózat viszonylatában ellátatlan területnek minősülnek. Legnagyobb hiány Rákoscsaba városrészben mutatkozik. Általános probléma az, hogy a kerület közparkjai, fasorainak növényállománya nagyrészt elöregedett, minőségi fenntartásuk komoly költségekkel jár.

A kerületben két fővárosi védettség alatt álló terület található. Legjelentősebb a Rákoshegyen lévő, a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér szomszédságában fekvő Merzse-mocsár, melynek korábbi környezeti problémáit sikerült kezelni, azonban folyamatos megőrzése a kerület fontos feladata. A kerület másik helyi védettség alatt álló természeti értéke, a Péceli út 206. szám alatti (134109 helyrajzi számú), majd' 3 500 m²-es „Péceli úti kert, természetvédelmi terület”. Ezeken felül a természeti környezet további kiemelt elemei a Naplás-tó térsége, fővárosi védettséget élvez a Népkert, valamint Rákoscsabán a Szabadság sugárúti fasor és a Rákoskert sugárúti platánsor is.

A kerület legjelentősebb vízfolyása a Gödöllői-dombság három települését és Budapest négy kerületét felfűző Rákos-patak. 2017-ben megvalósíthatósági tanulmány és mesterterv készült a patak rehabilitációjára. A kerületi célok részben természetközeli patakrevitalizáció, a kerület széleihez közeledve pedig természetmegőrzés, helyreállítás, -bemutató tervezett. A projekt megvalósulása természetesen sok időt vesz igénybe, melyek létrejöttéig a kerületi célok között szerepel a terület ideiglenes használatának támogatása, hogy a patak-menti terület rekreációs célokat tudjon kiszolgálni minél szélesebb kör számára, melynek első lépése volt a kerékpárút létrehozása.

2.2.7 Területi problémák

A „klasszikus” értelemben vett barnamezős területek közül Budapest rozsdaterületi katasztere 6 területet azonosít a kerületben, ezek közül legjelentősebb a 2013-ban bezárt Egyesült Vegyiművek Zrt. Cinkotai úti telephelyén található (a több évtizedes vegyipari alapanyaggyártás során feltételezhetően a talaj szennyeződött). Emellett a kerületben további három területen

találhatóak felhagyott vagy alulhasznosított ingatlanok, melyek nagyobb lehetőséget adnak barnamezős beruházási célokra:

- Az országos műemlékvédelem alatt álló, leromlott állapotú, korábban irattárnak használt Bulyovszky-ház a Pesti út mentén található (Pesti út 107.).
- A Rákos-patak mellett a kertvárosias lakóterület szélén található Hajdú-Bogáti-villa (más néven Süllyedő kastély) szintén alulhasznosított.
- Az egykori mezőgazdasági termelőszövetkezetek központi épületei, raktárai, szerelőműhelyei, egyes állattartó épületei napjainkban jellemzően kisipari funkcióknak, irodának, kereskedelmi tevékenységeknek adnak otthont.
- A Száchenyi utca melletti intézményi övezetbe tartozó ingatlanok kis része különböző hulladékokkal feltöltött kavicsbánya területén helyezkedik el. A terület nagy része beépítetlen, másik részén nyitott piac működik. A magánkézben lévő terület központi elhelyezkedéséhez képest alulhasznosított.

Rákosmentén három **társadalmi konfliktusokkal terhelt, szlömösödött terület** található. Az 1970-80 között épült lakótelepi területek, a Pesti út-Csabai út-Kaszáló u.-Ferihegyi út által határolt területe, és a Pesti út szemközti oldalán, a Pesti út-Balassagyarmat u./Felsőbánya u.-vasút-Ferihegyi út által határolt , illetve a Homokiszőlő zártkerti területe, mely részeken szükségesek olyan felzárkóztató jellegű intézkedések, melyek csökkentik a társadalmi konfliktusokat.

	Budapest XVII. kerület*	Szegregációval veszélyeztetett területek		
		Rákos-keresztúr	Rákos-hegy	Rákos-csaba
Lakónépesség száma (fő)	84 381	19 708	1 701	3 626
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	7,9	11,2	8,9	9,8
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában (%)	23,7	16,0	23,0	18,4
Munkanélküliségi ráta (%)	10,5	11,4	12,5	12,7
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya az akcióterületi lakónépességen belül (%)	50,6	47,8	54,0	52,6
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (%)	30,7	30,0	39,5	31,8
Tartós munkanélküliek aránya az akcióterületen (%)	6,3	6,7	7,4	7,8
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (%)	25,8	30,8	28,5	31,1
Lakásállomány (db)	33006	8531	677	1316
Alacsony komfortfokozatú lakások aránya (%)	2,4	1,0	3,2	6,1
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül (%)	2,0	1,0	2,7	4,8
Lakásfenntartási támogatás (LFT)-ben részesülő háztartások aránya (%)	0,7	1,3	0,7	0,8
Aktív korúak ellátásában részesülő taggal rendelkező háztartások aránya (%)	0,6	1,1	1,1	1,3
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő háztartások aránya (%)	1,1	1,6	1,4	1,6

9. táblázat Rákosmente szegregációval veszélyeztetett területeinek statisztikai adatai (forrás Rákosmente Polgármesteri Hivatal 2014, KSH, 2011)

Definíció szerinti szegregátum nem található a kerületben, azonban a helyben vezetett nyilvántartások társadalomstatisztikai adatai alapján három olyan kiemelt **szegregációval**

veszélyeztetett terület került kijelölésre, ahol feltételezhető a későbbi szociális típusú beavatkozás szükségessége. E három kijelölt terület (Rákoskeresztúr - Pesti úti panelövezet, Rákoshegy – Középső szegmens, Rákoscsaba - Keleti körzet) további vizsgálata indokolt, melynek oka egyrészt a segélyezési adatok kiugró értékei, amelyek szinte minden esetben bőven meghaladják a kerületi átlagot (átlagos érték 133%), valamint közrejátszanak további tényezők is, például a leromlott fizikai környezet.

Rákoskeresztúr - Pesti úti panelövezet szegregációval veszélyeztetett terület Rákoskeresztúr kerületrész területének nagy részét lefedi, a rákoskeresztúri lakosság háromnegyede a Pesti úti panelövezetben él. A három szegregációval veszélyeztetett terület közül a Pesti út menti panelövezet mutatói a legkedvezőtlenebbek, a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők tekintetében is. A kerületi átlagnál alacsonyabb a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya, a legfeljebb általános iskola végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúak körében több mint 3%-kal magasabb a kerületi átlagnál. Az alacsony iskolázottság, a rossz lakáskörülmények, alacsony jövedelem mutatja, hogy az itt élők státusza átlagosan alacsonyabb, mint a kerület lakosságáé. Az akcióterületen 8 531 lakás található, több mint négyötöde panel vagy öntött beton falazatú, míg a fennmaradó rész téglá, kő vagy kézi falazóelemmel készült. A rákoskeresztúri akcióterület a kerület legsűrűbben lakott része.

Rákoshegy a harmadik legnépesebb kerületrész, az itt megjelölt **Rákoshegy - Középső szegmens** szegregációval veszélyeztetett terület lakóinak száma 1 701 fő. A terület lakosságának életkor szerinti megoszlása nagyobb eltéréseket mutat a kerületi arányszámokhoz viszonyítottnan. Az akcióterületen a 60 évesnél idősebb korúak aránya csaknem 5%-kal magasabb, az aktív korúak aránya pedig 5%-kal alacsonyabb, mint a kerületi átlag. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúak egyharmadát teszik ki, ami a kerületi átlagarányt csaknem 2 százalékponttal haladja meg. A munkanélküliségi ráta 2%-kal haladja meg a kerületi átlagot. Megállapítható, hogy a lehatárolt területek közül a rákoshegyi szegmens lakossága mutatja a legalacsonyabb gazdasági aktivitást. A szegregációval veszélyeztetett terület egészét a hagyományos beépítés jellemzi. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya, valamint a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya minimálisan ugyan, de meghaladja a kerületi átlagot. A lakások téglá, kő és kézi falazóelem falazatúak, mindössze tizenegy vályogház található a területen.

Rákoscsaba - Keleti körzet területén élők száma a 2011-es népszámlálás szerint 3 626 fő. A lakosság életkori összetételére a kerületben megfigyelhető átlag a jellemző. A foglalkoztatási és munkanélküliségi adatokat tekintve Rákoscsaba keleti szegmense rendelkezik a legkedvezőtlenebb mutatókkal a kerületi és a beavatkozási célterületek szintjén is. A rendszeres jövedelemmel nem rendelkezők és a foglalkoztatottak aránya az aktív korú népességben belül 3-3%-kal marad el a kerületi átlagtól, továbbá az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya a kerületi átlagnál magasabb. A három kijelölt célterület közül a rákoscsabai szegmens mutatói tanúskodnak a legelmaradottabb lakásviszonyokról, az alacsony komfortfokozatú lakások aránya a kerületi átlag két és félszerese. Rákoscsaba keleti szegmensében a hagyományos, családi házas beépítés a jellemző. A lakások több mint kétharmad része három- vagy többszobás. Szembeötlő a vályog falazatú lakások magas aránya, a kerület vályogházainak több mint egyharmada található itt, elmondható, hogy ezen épületeket jellemzően nehéz sorsú, alacsony státuszú emberek lakják. A lakásállomány túlnyomó részét a szegregációval veszélyeztetett területen is a téglá, kő vagy kézi falazóelem jellemzi.

A szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek adatai a népszámláláshoz vannak kötve, így sajnos nem áll rendelkezésre frissebb adat a 2011-esnél.

2.2.8 Intézményrendszer

A kerület intézményi ellátottsága erősen inhomogén. Az alapellátás intézményrendszere minden kerületrészben elérhető, **legjobban ellátott a kerületközpont, Rákoskeresztúr területe**. A kerület különböző intézményekkel való ellátottságának összehasonlítása eredményeként megállapítható, hogy ugyanazok a területek az ellátási hiányterületek minden vizsgált intézményi ellátottság esetén. Az intézmények megközelítése érdekében jellemzően a lakóterület peremén található ellátáshiányos övezetek, az ott élőknek kell hosszabb gyaloglással és közösségi közlekedés igénybevételével számolniuk.

3. ábra Balról jobbra: bölcsődei, óvodai és általános iskolai ellátottság. Forrás: Budapest Főváros TSZT, 2021

JELMAGYARÁZAT

- Alapellátással ellátott lakóterület
- Csak egyházi intézménnyel ellátott lakóterület
- Csak alapítványi vagy különleges képzést biztosító intézménnyel ellátott lakóterület
- Csak közösségi közlekedés igénybevételével ellátott terület
- Közösségi közlekedéssel sem ellátott lakóterület
- Oktatási intézmény
- ⊞ Oktatási intézmény gyaloglási távolsága (500 m)

2.2.9 Szociális ellátórendszer

Rákosmente legkiterjedtebb, integráló szerepű **szociális és egészségügyi intézménye** az Életfa Humán Segítő Szolgálat. Az intézmény a családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, az idősek nappali ellátását, a demens betegek nappali ellátását, szociális étkeztetést, házi segítségnyújtást, valamint a közösségi pszichiátriai ellátást biztosítja. A bölcsődei ellátás a Rákosmenti Egyesített Bölcsődék keretein belül működik. A gondozási központok, gyermekjóléti és egyéb közösségi szociális ellátások vonatkozásában **a szolgáltatások kielégítő minőségben állnak rendelkezésre, azonban a kiszolgált épületek minősége változatos képet mutat. A bölcsődei férőhelyek megfelelő kapacitást biztosítanak a kerület ellátására.**

A kerületben két gondozási központ működik, melynek fő tevékenységi körébe tartozik a központi étkeztetés biztosítása, a házi segítségnyújtás és az idősek klubja ellátása. A házi segítségnyújtást 2019-ben 113 fő igényelte.

Idősek klubja Rákosmentén három helyszínen működik: Rákosligeten, Rákoshegyen és Rákoskerten. A Liget Gondozási Központ, a Holdsugár Gondozási Központ és a Rákoskerti Idősek Klubja étkeztetést is biztosít az arra rászorulóknak részére, melyet 2019-ben 310 fő vett igénybe.

A kerületben működik további két család- és gyermekvédelmi szervezeti egység, a Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, a pszichiátriai ellátást a Közösségi Pszichiátria Ellátás keretében szervezi az önkormányzat.

A kerületben található hat önkormányzati fenntartásban működő **bölcsőde** összesen 484 gyermek napközbeni ellátását és felügyeletét képes biztosítani. A bölcsődei ellátást családi napközök is kiegészítik. A bölcsődei ellátóhelyek száma – alkalmazkodva a növekvő igényekhez – jelentős bővítésen esett át. A bölcsődei épületállomány megfelelő színvonalát folyamatos karbantartásokkal igyekszik biztosítani az önkormányzat. A bölcsődei feladatellátási helyek és a kapacitások nagyarányú növelésével elkerülhetővé váltak a hosszú várólisták, illetve az elutasítások. Az elmúlt időszakban nem nőtt jelentősen a bölcsődei szolgáltatásban részesülők száma. Az új férőhelyek kialakítása egyben technikai, műszaki értelemben is nagy előrelépést eredményeztek a bölcsődei szolgáltatások színvonalában. Az ellátás színvonalának, technikai, épületi adottságainak növelése elengedhetetlen. A legtöbb épület vonatkozásában is megkezdődtek energetikai felújítások (világítás és nyílászárók csere), a Nefelejcs bölcsőde férőhelybővítésére pályázatot is elnyert az Önkormányzat (2018), emellett 2017-ben a Kipp Kopp bölcsődében is szószoba került kialakításra. **A kerületi férőhelymennyiség az elmúlt évek fejlesztésének következményeként jelenleg megfelelő kapacitást biztosít.**

2.2.10 Közoktatás

Az önkormányzat 20 feladatellátási helyen tart fenn **óvodát**. Az óvodákba felvehető gyermekek összlétszáma 2 967 fő, mely ki tudja szolgálni a kerületben élő óvodás korú gyermekeket. A kerületben hét feladatellátási helyszínen működik nem önkormányzati fenntartású óvoda, három egyházi és négy alapítványi/magán, az egyházi óvodák további 388, a magán óvodák 178 férőhelyet biztosítanak. **Az önkormányzat fenntartásában működő óvodák 78,1%-os férőhely-kihasználtsággal működnek.**

A korábbi óvodai férőhelymennyiségeket nagymértékben meghaladták az igények. Az óvodai ellátás terén az elmúlt években ugyancsak jelentős kapacitásfejlesztések történtek, így további férőhelyek biztosítására jelentős igény napjainkban nem jelentkezik.

Az önkormányzati fenntartású óvodák férőhely-kapacitása megfelelő mértékű, problémát a területi elhelyezkedés jelent. Egyes óvodák szabad férőhelyeinek betöltése azért jelent problémát, mert a földrajzi távolságok okán a mindennapi megközelítés nehézkes a kerület távolabbi részében lakók számára.

A meglévő óvodaépületek állapota, eszközeinek minősége igen vegyes képet mutat. Az önkormányzat folyamatosan korszerűsíti, ahol szükséges bővíti a kerületi óvodákat, bölcsődéket (részletes lásd Megalapozó Vizsgálat I. és II. kötet). A Mézeskalács Óvoda Rákoscsaba utcai tagintézményének felújítása 2016-ban a kerítés cseréjével és a bejárat térkövezésével kezdődött. 2018-ban a játszóudvart hozták rendbe, 2019-ben tornaszoba korszerűsítésével

folytatódtak a munkálatok. 2018-ban hét óvodát érintő komplex felújítási program zajlott Rákosmentén.

A kerületben kilenc állami (Kelet-Pesti Tankerületi Központ fenntartásában) általános iskola és 2 gimnázium, és négy egyházi működtetésű **általános iskola és egy gimnázium**, valamint két magán működtetésű gimnázium működik. A kerületben található német nemzetiségi és két tanítási nyelvű képzést biztosító intézmény, valamint alapfokú művészeti iskola is (tankerületi fenntartású).

Az iskolák a kerületi gyermekeket fogadni tudják, általános iskolai oktatásuk biztosított.

A tankerületi fenntartású általános iskolák tekintetében 16%-os növekedés volt tapasztalható a tanulói létszámban, a férőhely-kihasználtság 89% körül alakul. Rákosmentén egyházi fenntartású intézmények is biztosítanak általános iskolai képzést. A katolikus, evangélikus és református felekezetek tartanak fenn általános iskolát.

2021-ben a kerületben 5 139 fő általános iskolai és 969 fő gimnáziumi tanuló volt állami fenntartású iskolákban, az egyházi intézmények további 1265 fő oktatását biztosították 76 tanteremmel, és 81%-os kihasználtsággal (a magán fenntartású oktatási intézményekről nem érhető el adat).

A kerületi oktatási intézmények épületei állaguk, műszaki színvonaluk alapján vegyes képet mutatnak. Az elmúlt évek során számos felújítás, korszerűsítés történt (részletesen lásd Megalapozó Vizsgálat I. és II. kötet). Az iskolákban működő szakembergárda minden feladatellátási helyen megfelelő minőségben biztosítja az oktatást, nevelést.

Rákosmentén felsőoktatási intézmény nem található.

2.2.11 Egészségügy

Az egészségügyi alapellátást Rákosmente területén összesen 31 felnőtt és 18 gyermekorvos, valamint 25 védőnő biztosítja. A kerület a gyermek és felnőtt háziorvosi ellátottság szempontjából mind a budapesti, mind az országos statisztikai adatoktól elmarad, Budapesten belül az utolsó harmadban helyezkedik el, az egy gyermek és egy felnőtt háziorvosra jutó lakosságszám 1 826 fő, e tekintetben még az országos átlagnál is rosszabb a helyzet a kerületben. Rákosmentén a fogászati ellátás, mint közszolgáltatás felnőttek esetében két helyszínen érhető el összesen – különböző időpontokban 8 fogász szakorvos rendel. Gyermekfogászati ellátás egy helyszínen 6 körzetre bontva 6 fogász szakorvos közreműködésével vehető igénybe.

4. ábra Orvosi rendelők Rákosmentén. Forrás: Rákosmente honlapja, 2015

Rákosmentén a járóbeteg szakellátás helyzete, kapacitása, technikai színvonala nem alkalmas egy közel 90 ezer fős kerület igényeinek kielégítésére. A szakellátás gerincét a Rákoskeresztúr városközpontjában működő Bajcsy-Zsilinszky Kórház Szakrendelő Intézete jelenti.

Az önkormányzat, bár jelenleg nem fenntartója az intézménynek, megkezdte a szakrendelő korszerűsítését, 2016-ban energetikai felújításon esett át az épület. Az I. ütemben a nyílászárók cseréje, a tetőszigetelés, a homlokzati felújítás valósult meg. A folytatásban, 2016-2018 között az emeletráépítéssel történő bővítést terveztek, de a statikai, tartószerkezeti és épületdiagnosztikai vizsgálatok után az a döntés született, hogy a már meglévő épületet kell egy új szárnnyal bővíteni (utóbbi terv mellett szólt az is, hogy az emeletráépítés során egy évre be kellett volna zárni a 90 ezer fős kerület szakrendelőjét).

2017-ben, az Egészséges Budapest Program keretében Rákosmente 1,65 milliárd forintos állami támogatásban részesült a Ferihegyi úti járóbeteg-szakrendelő újjáépítésének, bővítésének, gyógyászati eszközcserejének megvalósítására.

A tervek szerint a megújuló épületbe költözik a bőrgyógyászat, a tüdőszűrő, a tüdőgondozó, és új szolgáltatásként a gasztroenterológia. A plusz támogatással a kormány összesen 4,3 milliárd forintot, az önkormányzat további 100 millió forintot biztosít a szakrendelő fejlesztésére, így 2021-ben megkezdődhet a szakrendelő felújítása.

5. ábra Szakorvosi rendelők Rákosmentén. - kivágat. Forrás: Budapest Főváros TSZT, 2021

A gyermeksebészeti járóbeteg szakellátás a kerületben nem működik, ez a szolgáltatás a kerületiek számára a XIV. (Bethesda Gyermekkórház, Zuglói Egészségügyi Szolgálat) vagy a VIII. kerületben (Heim Pál Gyermekkórház) érhető el. Rákosmentén kórház nem található. Rákosmente területileg a X. kerületben található Bajcsy-Zsilinszky Kórházhoz tartozik.

A kerületi járóbeteg szakellátás biztosítására a fenti állami szakrendelő-intézet kapacitáshiányai okán képtelen lenne. Az ugyancsak a kerület központjában található a HT Medical Center Egészségügyi, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Egészségügyi szolgáltatói tevékenységét alapvetően térítésköteles formában végzi, azonban több egészségügyi szolgáltatást - az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral kötött finanszírozási szerződés keretében - a társadalombiztosítás terhére nyújt a rákosmentieknek, ami enyhíti a kerületi szakellátás kapacitásproblémáját.

A családok egészségvédelmét a Rákosmenti Védőnői Szolgálat látja el 7 rendelőben, valamint az iskolai védőnők a kerület iskoláiban. Felnőtt ügyelet az Egészségház utca 3. szám alatti rendelőben található, a gyermekügyeleti feladatokat a Heim Pál Gyermekkórház látja el. Külön tüdőszűrő állomás található a fent említett Tüdőgondozó Intézetben. Az otthoni szakápolásért a Hermann-Medical Kft. felelős. Továbbá a kerületben 15 patika található.

2.2.12 Kultúra és sport

Több **kulturális intézmény** található a kerületben. Rákosmentén két könyvtár, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár fiókkönyvtárai (Rákoscsabai Könyvtár és Rákoskeresztúri Könyvtár) működnek. A Vigyázó Sándor Művelődési Ház Rákosmente legnagyobb, centrális szerepet is betöltő művelődési intézménye. A rákosmenti központ mellett további négy telephely működik, a Csekovszky Árpád Művelődési Ház Rákosligetén, Csaba Ház - Rákoscsabai Községi Ház, Rákoskerti Művelődési Ház és a Rákoshegyi Községi Ház.

A kerületben négy múzeum található, az Erdős Renée Ház Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóterem, amely a Vigyázó Sándor Művelődési Ház telephelye; a Laborcz Ferenc Emlékház, mely az Erdős Renée Ház Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóterem telephelye; a B. L. Terem, mely Benedek József és B. Laborcz Flóra művészek kiállítóterme és a Csekovszky-gyűjtemény Kiállítóháza.

Emellett Rákosmente területén három zene- és színház működik, a Gózon Gyula Kamaraszínház Rákosligeten, az Ascher Oszkár Színház a Rákoskerti Művelődési Házban és a Rákoshegyi Bartók Zeneház.

A rekreációs **sportterületeket** tekintve Madárdomb kivételével minden településrész rendelkezik olyan térrel, ahol a játszótér mellett található futballpálya és/vagy kosárlabdapálya. Jelentősebb sportpálya öt helyen található a kerületben, a XV. utca 21. szám alatti sportpályák (futókör, kézilabda, futballpálya és kosárlabdapálya), az Ede utcai sportpályák (futballpálya), a Sport téri futballpálya, a Zrínyi utcai iskola futballpályája és a Bakancsos utcai sportpályák (kézilabda, kosárlabda, röplabda és lánbtenisz pálya).

Nagypályás labdarúgó-mérkőzések rendezésére is alkalmas sportpálya három helyen található a kerületben, két-két futballpálya az RTK sporttelepén (Péceli út 144. és a Pesti út 86. szám alatt), egy az RKSK sporttelepén. Hét műfüves pályával rendelkezik a kerület, döntően iskolákhoz kapcsolódóan, melyek kispályás mérkőzések rendezésére alkalmasak. A pályák közül egy I. osztályú labdarúgó-mérkőzések megrendezésére is alkalmas (Bakancsos úti kispályás műfüves pálya).

A további sportlehetőségek között meg kell említeni a Rákos-patak partján épült kerékpárutat, valamint az egyre nagyobb számban megjelenő kültéri fitness parkokat. Emellett a kerületben körülbelül huszonöt lovarda található, melyek közül mintegy tizenkettő, több mint 15 ló tartását látja el. Ezen felül a Gregor József Általános Iskola országos terem bajnokság lebonyolítására alkalmas mászófallal rendelkezik.

A kerületben két uszoda található, az Újlak utcában, illetve a Ferihegyi úton. Az utóbbi tanuszoda leromlott állapotán történő változtatás, az uszoda felújítása és korszerűsítése jelen ITS célkitűzése is. A sportágaknak helyet adó, versenyek és rendezvények tartására alkalmas nagy befogadóképességű épület az újonnan átadott Riz Levente Sport- és Rendezvényközpont, amely hamarosan megnyitja kapuit a nagyközönség számára is.

2.2.13 Infrastruktúra

Közlekedés

Rákosmente közlekedését számos múltbéli és földrajzi elhelyezkedésből fakadó adottság, társadalmi-demográfiai folyamat is determinálja. Az egykori falvakból létrejövő kerületben az elmúlt évtizedek során többszörösére nőtt a közlekedésben részt vevő járművek és emberek száma. Robbanásszerűen megnőtt az autós szám, jelentősen nőtt a népességszám (a 90-es évektől tapasztalható kiköltözési hullám eredményeként), jelentős az agglomerációból érkező, illetve átmenő forgalom, mindezt tovább súlyosbítja a kerület peremkerületi jellege (ingázás). Rákosmente esetében a hálózatok és hálózati kapcsolatok közúti és vasúti közlekedés vonatkozásában értelmezhetőek, mivel egyedüli budapesti kerületként kötött pályás helyi járatokkal nem rendelkezik. A kerület területén közel 170 km burkolatlan földút található.

Rákosmente jelentősebb közúti kapcsolatai

A kerületi közlekedés a kerületen kívüli kapcsolódások aspektusában az elmúlt években jelentősen javult, elsősorban az M0-s autópálya megépítése okán, amely csökkentette a kerületi teher- és egyéb gépjárműforgalmat. A kerület közúti útállományára döntő többségben 2x1 sávú kialakítású közutak jellemzőek (főútvonalak, gyűjtőutak, lakóutcák, egyéb útvonalak stb.). 2x2 sávú útkialakítás kizárólag a Pesti út egy szakaszán található. A jelenlegi közúthálózat erősen

terhelt, mely egyrészt a kerületből jövő nagy mennyiségű ingázó, másrészt a kerületen áthaladó agglomerációs közlekedő eredménye.

KÖZÚTI KAPCSOLAT	KIALAKÍTÁSA	KAPCSOLATI IRÁNYOK
Pesti út	2x1 sáv	K-i irány: 31. sz. főút Ny-i irány: X. kerület M0-s csomóponttal rendelkezik
Keresztúri út	2x1 sáv	Ny-i irány: X. kerület
Rákosligeti határút	2x1 sáv	ÉNy-i irány: XVI. kerület
Cinkotai út	2x1 sáv	ÉNy-i irány: XVI. kerület
Naplás út	2x1 sáv	É-i irány: XVI. kerület
Tarcsai út	2x1 sáv	É-i irány: 3101. sz. összekötő út, Nagytarcsa felé
Péceli út	2x1 sáv	K-i irány: 3103. sz. összekötő út, Pécel felé
Zrínyi utca	2x1 sáv	D-i irány: 3101. sz. összekötő út, Ecsér felé
Bélatelepi út	2x1 sáv	D-i irány: XVIII. kerület
Helikopter út	2x1 sáv	Ny-i irány: X. kerület

10. táblázat Rákosmente közúti kapcsolatai

Közösségi közlekedési kapcsolatok

Rákosmente tömegközlekedése közúton és elővárosi vasúti forgalomban történik. Jelenleg minden városrész kapcsán elmondható, hogy a buszjáratok közvetlen összeköttetésben állnak a metróvégállomásokkal (Örs vezér tere, Kőbánya-Kispest). Rákosmente a helyi buszjáratok mellett érintett több távolsági buszjáratot is, amelyek alapvetően távolsági közlekedést tesznek lehetővé a keleti agglomerációba.

A közösségi közlekedésben a kerületen áthaladó két vasútvonal vesz még részt:

- Budapest-Hatvan vonal jelenleg három kerületi megállóval – Rákosliget, Rákoscsaba-Újtelep, Rákoscsaba, új megálló kivitelezés alatt;
- Budapest-Szolnok vonal két kerületi megállóval – Rákoshegy, Rákoskert.

Kerékpáros közlekedés

A kerületben 2007-től indult meg a kerékpáros infrastruktúra kialakítása, bővítése. Pályázatokon elnyert támogatásokból a Pesti út mellett összesen 6,8 km hosszúságban valósult meg kerékpárút, illetve a Rákos-patak mentén újabb 3,6 km hosszú nyomvonal készült a Rákoscsaba utcától a Cinkotai útig. 2019-ben a főváros támogatásával megvalósult a Naplás út menti gyalog- és kerékpárút. A hivatásforgalmi közlekedést, a módváltás lehetőségének megteremtését biztosítják a 20-20 férőhelyes B+R parkolók a vasúti megállóknál.

Parkolás

A parkolási jellemzők szempontjából a kerület korábban két jelentős területre osztható, a kertvárosi városrészekre és a kerület intézményi, közigazgatási központjának számító

rákoskeresztúri területekre. Az elmúlt évek során azonban parkolási problémák, a parkolók bővítésének igénye különböző okokból mind a kerületközpontban és a lakótelepeken (különösen Kaszáló utcai lakótelepen), mind a közlekedési módváltási lehetőségeknél (vasúti megállók), mind pedig a kertvárosi részeken jelentkeznek.

Az igen gyakori kerten belüli gépjárműtárolás mellett a megnövekedett gépjárműszám miatt a lakók és vendégeik a házak előtt, az útpálya szélén egyre gyakrabban parkolnak. A zöldfelületeken történő parkolás, a kellemetlenség mellett a lakossági tapasztalatok szerint már környezeti károkat is okoz. További problémát az egyes családi házas övezetben működő, nagy gépjárműforgalmat bonyolító vállalkozások okozhatnak. A kertvárosokban található intézmények (óvodák, iskolák, orvosi rendelők, stb.) parkoló ellátása számos helyen hiányos, ennek okán pl. iskolák környezetében reggelente és délutánonként rövid ideig forgalmi zavarok keletkeznek. A kertvárosi városrészekben a kombinált közlekedés lehetőségeinek biztosítása érdekében az összes vasúti megállóhelyen kialakításra kerültek P+R parkolók, összesen közel 400 férőhellyel, ez azonban elmarad az igényektől, emiatt a környező lakóutcák parkolóként való használata (például Rákoskert vasúti megállónál) megnövekedett (az agglomerációból érkező gépjárművek vezetői is kihasználják ezen lehetőségeket).

A lakótelepeket évtizedekkel ezelőtt nem a jelenlegi gépjárműszámra tervezték. A helyzetet rontja, hogy még a gépjárműtárolókat sem garázsként, hanem egyéb módon használják. Összességében megállapítható, hogy az előírások szerinti parkolóhelyszám hozzávetőleg 70%-a áll rendelkezésre a lakótelepi övezetekben.

Rákosmente teljes területén ingyenes a parkolás, parkolási díjat az önkormányzat nem szed, bár a Környezetvédelmi Program (2021-2026) szerint is érdemes lenne fontolóra venni ezt a lehetőséget.

Közművek

Vízi közművek

Budapest területén, benne a XVII. kerületben is az ivóvíz-ellátás biztosítása, a vízellátó hálózat, mint tulajdonos fenntartása és üzemeltetése Budapest Főváros Önkormányzatának feladata, amely feladatát a Fővárosi Vízművek Zrt.-n keresztül biztosítja. Rákosmente belterülete az ivóvízhálózat kiépítettségét tekintve teljes mértékben ellátottnak tekinthető. 5 nyomásvonal működik a XVII. kerületben, az egyikben további két alzóna. A vezetékhozz összesen 357,3 km. A zónák a terepszint emelkedésével paralel módon nyugatról kelet-délkelet irányban találhatók és állnak egymással hidraulikai viszonyban. A nyomás intervalluma mindenhol a jogszabályban rögzített: 1,5 - 6 bar közötti.

ZÓNA NEVE	VEZETÉKHOSSZ (KM)
23. zóna kelet-pesti felső	54,7
24. zóna rákoshegyi	190,6
24/1. Rákoshegyi-Rákoskeresztúr	75,9
24/2. Rákoshegyi – Pesti út	17,3
25. zóna rákoscsabai	84,3
26. zóna rákoskerti	22,5
28. zóna rákoskerti felső	5,2

11. táblázat Rákosmente ivóvízhálózatának nyomásvonalai

Kerületi szinten az ivóvízellátásban problémát okoznak a régen épült és régen használatos paraméterű és csőanyagú vezeték szakaszok. A közelmúltban megvalósított beruházásokban több vízvezeték épült, amely a kerület fogyasztóinak vízellátó hálózati rendszerét lényegesen javította.

Szennyvízelvezetés

Budapest, benne a XVII. kerület területén a közműszolgáltatások közül a szennyvíz-elvezetés és kezelés, elhelyezés a Budapest Főváros Önkormányzatának feladata, amelyet a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.-n keresztül lát el. A közüzemi szennyvízhálózat hossza 2020-ban 286 266 fm. Ebből a gravitációs vezetékek hossza 277 258 fm, a nyomóvezeték hossza pedig 8 968 fm. A szennyvízhálózatba bekötött ingatlanok száma a legutolsó elérhető adatok (2011, népszámlálás) 18 187, ami 29 146 lakásnak felel meg. A fennmaradó 3 793 lakásban házi csatorna működik. A közműolló így 11,1% (közműves vízellátásba bekötött és a csatornahálózatra kötött lakosság arányának különbsége), ezzel a kerület fővárosi szinten az 5. legrosszabb helyen állt.

A 2015 óta eltelt időszakban a szennyvízkezelés területén áttörést jelentett a Budapest Komplex Integrált Szennyvízelvezetése (BKISZ) projekt megvalósítása. A BKISZ célja az eddig ellátatlan területeken is közel 100%-ban kiépíteni a szennyvízhálózatot.

A kerületben fennálló csatornahálózat elválasztott rendszerben működik, a szennyvízcsatorna- és a csapadékvíz-elvezető rendszerek egymástól elkülönítve épülnek és működnek.

Felszíni vízelvezetés

A közterületre hulló csapadék esetében elsődleges cél a vizek helyben történő kezelése. Külső körülmények (pl. domborzati viszonyok) miatt azonban a csapadékvíz gyakran el kell vezetni a legközelebbi befogadóhoz. A kerületben, a többi fővárosi külső kerülethez hasonlóan, elválasztott rendszerben működik a csatornahálózat, azaz a szennyvíz és csapadékvíz összegyűjtése és elszállítása külön történik, jellemzően nyílt árkok segítségével. A kerületben a csapadékvíz-elvezetést biztosító hálózat fenntartása és szükség esetén felújítása tulajdonviszonytól függően az Önkormányzat, illetve bizonyos esetekben az FCSM Zrt, illetve a Fővárosi Önkormányzat feladata. Az Önkormányzat a rá eső üzemeltetést a Rákosmente Kft.-n keresztül végzi.

Csapadékvíz-elvezetés szempontjából a kerület három részvízgyűjtő területre osztható. A legnagyobb vízgyűjtő (4276 ha) befogadója a Rákos-patak. A másik részvízgyűjtő a Szilas-patak (Inda utca – Ároktó utca – Kálnok utca – Részes utca – Ignác utca – Naplás út által határolt, mintegy 24 hektáros terület). A kerület déli oldalának 1 183 hektár nagyságú területe, a kerülettől délre húzódó Gyáli-patak vízgyűjtő területéhez tartozik.

Az elvezetésre kerülő csapadékvíz befogadója a fenti három vízfolyás. Kapacitásuk az üzemeltetők esetenkénti korlátozását betartva megfelelő, ugyanakkor a kerületben jelentős problémát okoznak a csapadékvíz-elvezető hálózat hiányosságai, a ki nem épített csatorna-, vagy nyílt árok szakaszok hiányai, illetve a nyílt árkos rendszer hidraulikai rendezettségének hiányai.

A kerület csapadékvíz elvezetést érintő problémákat tovább növelte az utóbbi időkben előforduló szélsőségesebb csapadékesemények zavartalan elvezetésének megoldási igénye. A csapadékelvezető rendszerek elégtelen állapota, illetve hiánya okozza a szélsőséges csapadékesemények idején előforduló elöntéseket, vízkárokat.

A kerület csapadékvizeit befogadó patakok, a Rákos-patak, Szilas-patak és Gyáli-patak, valamint a Merzse-mocsárhoz vezető főgyűjtők sok helyen hiányoznak. A hiányzó főgyűjtők, mellégyűjtők megépítése, és a régebben épített szakaszok felújítása továbbra is szükséges.

Az előző és a jelenlegi Környezetvédelmi Program során is kiemelt téma a csapadékvíz elvezetés. A program során a fő célkitűzések között szerepelt a csapadékvíz-szikkasztás gyakoribb alkalmazása a helyi klíma védelme érdekében, jelenleg a kerületben nagyarányú a szikkasztás, mivel kevés a befogadó, így nagyok a távolságok (és a költségek) új csapadékcsatornák kiépítésére. Ezen kívül a kerület rendelkezik több záportározóval (Anna utca, Aranylúd utca, Eötvös utca, Bocskai út, Tiszta István utca stb.).

Villamos energia

Az utóbbi években a kifeszültségű villamosenergia-elosztóhálózat hossza szignifikánsan nem változott, hossza 427 km. A háztartási villamosenergia-fogyasztók száma az elmúlt években folyamatos növekedést mutat. Ez a tendencia nem áll egyenes arányban a szolgáltatott energia mennyiségével. Míg a fogyasztók száma nőtt, addig egyes években csökkent, egyes években nőtt a szolgáltatott energia mennyisége. Ezek a változások a fogyasztással való takarékoskodás, illetve az energiatakarékosabb berendezések alkalmazásának eredménye.

Gázellátás

A kerület gázellátása növelt kisnyomású hálózaton keresztül történik, a kerület gázellátására kiépített földgáz elosztó vezeték hossza 460,8 km. Budapest Városfejlesztési Koncepciójának helyzetelemzése szerint a főváros, így a kerület gázellátása is 100%-os.

Távhőellátás

A távhőellátás az ipari, házigazdai technológiával készült épületek termikus energiaellátására került kiépítésre. A távhőellátás hőbázisa a kerületben üzemelő Rákoskeresztúri Fűtőmű. A fűtőmű primer energiahordozója földgáz. A fűtőműben 4 db forróvizes kazán üzemel. A fűtőmű ellátási körzete a Bakancsos utca, Széchenyi utca kereszteződésétől, a keleti irányban a Gyökér utcában került kiépítésre, ellátási területe a Ferihegyi úton túl található bölcsődéig húzódik. A távhőellátás szolgáltatója a FŐTÁV Budapesti Távhőszolgáltató Zrt. A kerületközpont tízemeletes épületeinek fűtése gázalapú, házközponti rendszerben működik, ahogyan a Földműves utcától kelet felé eső házak esetében is. A kerületközpontban a legtöbb intézmény fűtését a Főtáv Zrt. biztosítja, kivételt képez ez alól a Rákosmenti Napsugár Óvoda és a Rákosmenti Aprófalva Óvoda. A távhővel ellátott lakásokban a használati meleg vizet szintén a Főtáv Zrt. biztosítja.

Elektronikus hírközlés

Rákosmente az elektronikus hírközlés szempontjából lefedettnek mondható. A településen mindegyik mobilszolgáltató és több internetszolgáltató is jelen van. A Magyarországon jelenleg működő vezeték nélküli elektronikus távközlési cégek mindegyike (Magyar Telekom, Telenor, DIGI, Vodafone) rendelkezik hírközlési bázisállomással a kerületben.

A kábeltelevízió hálózatot a fent megjelölt szolgáltatók működtetik. A hálózatot a megjelölt négy cégen felül több szolgáltató is igénybe veszi (Antenna Hungaria, Invitel, Novotron és a TraffiCOM).

Budapesten megkezdődött az 5G hálózatok kiépítése, ez azonban a XVII. kerületben még nem elérhető.

Környezetvédelem

Talaj

A talaj szennyezettségi állapotának feltérképezését szolgálja az 1992-ben, a Földművelésügyi Minisztérium, valamint a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium által létrehozott Talajvédelmi Információs és Monitoring Rendszer. Mivel Budapesten csupán négy mérőállomás került kialakításra és ilyen állomás nem található a XVII. kerületben, így területspecifikus talajszennyezettségi értékek nem állnak rendelkezésünkre.

A kerületben egy lezárt, befejezett kármentesítést tart nyilván a Környezetvédelmi Hatóság, ez a Rákoskeresztúri Volvo Hungária Kft. telephelyén található, a Cinkotai út 34. szám alatt. 2010-ben nyilvánították befejezettnek. A hatósági nyilvántartás szerint a XVII. kerület közigazgatási területén belül az alábbiakban tárgyalt négy kármentesítés van folyamatban:

- Naplás-bánya, hulladéklerakó
- Keleti bánya
- Nyugati bánya.
- Egyesült Vegyiművek (EVM) korábbi telephelye – Cinkotai út 22-26.
- Shell töltőállomás – Pesti út 6.
- Flamingó park

További potenciálisan szennyezett területek

- Rákosvölgye Mgtsz. volt majorsági területe
- Hungarotruck Kft. telephelye

Felszíni vizek

A felszíni vizek tekintetében a kerület meghatározó eleme a XVII. kerületben a Rákos-patak. Budapest jelentős szerepkörű kisvízfolyásaihoz (pl. Gyáli-patak, Szilas-patak) hasonlóan a Rákos-patak is a főváros határán kívül ered, jelentős csapadékvíz-befogadó és -elvezető funkciót tölt be.

A patak vízminőségének vizsgálatára az Országos Vízügyi Főigazgatóság két mérőállomást jelölt ki, egyet a XIII. kerületi torkolatnál, egyet Pécelen. Évente átlagosan hat alkalommal végeznek vízminőség méréseket. A 2012 és 2019 közötti időszakot megvizsgálva látható, hogy a patak vízminőségi paraméterei az elmúlt esztendőkből kismértékben változtak, azonban így sem minden esetben felelnek meg a jelenleg érvényben lévő határértékeknek. A szennyezettség visszaszorításához az agglomerációban érintett településekkel közös együttműködésre volna szükség.

Emellett a XVII. kerületben található a főváros és környékének legnagyobb kiterjedésű mélyfekvésű, vizes, lápos területe, a Merzse-mocsár. A mocsár a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér északi szomszédságában, Rákoshegyen található. 1991-ben rehabilitációs program indult, melynek célja a Merzse-mocsár eredeti állapotának visszaállítása, az itt fellelhető unikális természeti értékek megóvása. A rehabilitáció által sikerült elérni a kívánt célokat: a Merzse-mocsár ökológiai állapota a Víz Keretirányelvben megfogalmazott hidrológiai állapota mérsékelten jó állapotú, jó állapotúra változott.

2011-ben a csatorna feltöltésére, a kivezetés megakadályozására érkezett javaslat. 2016-ban Rákoskert vasúti megállóhelynél áttörték a vízvezető csatorna falát, ezáltal közvetett módon biztosítva a lakott területekről összegyűlő csapadék általi vízutánpótlást.

Vannak olyan önkormányzati fejlesztések, melyekkel a vízvezetés kiépülése mellett a Merzse-mocsár is kap vízutánpótlást (például 2019-ben a Kísérő utcában vízvezető árok építése, ami át lett vezetve a vasút felé, és a Merzse-mocsár felé tovább épült).

Felszín alatti vizek

A települések szennyeződéserzékenységi besorolását a felszín alatti vizek szempontjából a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet határozza meg, a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet értelmében. Ez alapján a XVII. kerület a felszín alatti vizek érzékenysége szempontjából érzékeny területnek minősül.

A XVII. kerület térségében a talajvíz szintje a domborzati viszonyokhoz igazodva többé-kevésbé a felszínt követi.

Bizonyos emberi tevékenységek súlyosan károsíthatják a felszín alatti vizek minőségét. Az egyik legnagyobb veszélyforrás a nagy mennyiségű tisztítatlan szennyvíz keletkezése, az illegális hulladéklerakók és a közlekedés okozta terhelés (hulladék, olaj, akkumulátor), valamint a mezőgazdasági tevékenységből származó nitrátszennyezés.

Légszennyezés

A légszennyezettség közvetlen formájában sok esetben nem érzékelhető az ember számára, hatásai csak megkétszerezve jelentkeznek. A legfontosabb légszennyező anyagok: szén-monoxid, kén-dioxid, nitrogén-oxidok és a különböző részecskeméretű porok.

A XVII. kerületben az elsődleges légszennyező anyagokat kibocsátó forrás a gépjármű forgalomból adódó emisszió (CO₂, NO_x), valamint a fűtési szezonban intenzívvé váló lakossági kibocsátás (PM10 szálló por).

A kerület használaton kívüli, illetve a nem kezelt zöldfelületein jellemző a gyomnövények tömeges előfordulása. Az allergén növények hozzájárulnak a levegő pollentartalmának emelkedéséhez. A XVII. kerület ebből a szempontból a külső pesti kerületekhez hasonlóan erősen fertőzött térségnek (9 ezrelék feletti pollenkoncentráció) minősül.

Összességében Rákosmente levegőminőségének állapota mégis jónak mondható. Ugyan több szennyezőanyag esetében tapasztalható emelkedés a kibocsátási értékekben, viszont a kerületben lévő nagyarányú zöldfelületek kellő ellensúlyt jelentenek a szennyezőanyagok megkötése révén.

Zajterhelés

A közúti zajterhelés mértéke a kerület több pontján kedvezőtlen, legjelentősebb a kerület nagy forgalmú főútvonalai mentén, amely többórás időintervallumot feltételezve nehezen tolerálható (Pesti út, Péceli út, Ferihegyi út, Baross utca, Lőrinci út, Helikopter út, Cinkotai út, Naplás út, Tarcsai út).

A vasúti közlekedés, bár a közúti zajnál lényegesen kisebb területeket érint, mégis jelentős lokális problémákat okoz, legfőképpen a teherforgalom és az éjszakai időszakban tapasztalható nagy sebesség következtében keletkező zaj.

Mivel a kerülettel határosan fekszik a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér, így komoly lakossági panaszok származnak a légi közlekedésből adódóan. A légi forgalomból származó

zajterhelés lényegesen kisebb területet érint a kerületben, ugyanakkor az átlagosnál magasabb értékkel, 70 decibel körüli zajszinttel kell számolni a kerület egyes részein.

A XVII. kerület területén a jelentős zajterhelést okozó üzemek száma csekély, így az üzemi zajkibocsátás nem számottevő.

Hulladékkezelés

A 2012. évi CLXXXV. törvény és a 385/2014. (XII.31.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően a kerületi rendszeresen keletkező települési szilárd hulladék elszállítását a Fővárosi Közterület-fenntartó Rt. (FKF Zrt.) végzi, ahogyan a főváros többi részében is. Emellett az FKF Zrt. végzi a közterületek tisztítását, a közlekedési műtárgyak, közjárdák és közlépcsők rendszeres takarítását.

A Környezetvédelmi Program (2021-2026) adatai szerint minőség tekintetében is a budapesti minta feleltethető meg a kerületi összetételnek. A települési szilárd hulladék mennyiségét legnagyobb mértékben – közel 30% – a biológiailag lebomló hulladék teszi ki. A második legjelentősebb komponens a műanyag, amely 10%-ot meghaladón szerepel. A többi hulladéktípusból még a veszélyes hulladék a kiemelendő 1,4%-os aránnyal, amelynek a százalékos mennyisége az elmúlt években nem változott.

A keletkezett összes hulladékmennyiséget tekintve emelkedő tendencia figyelhető meg 2010-től kezdődően.

Fővárosi szinten a XVII. kerület méretéhez és lakosságszámához viszonyítva a kevésbé jelentős hulladéktermelő kerületek közé tartozik.

Városi klíma

Az ország nagy részéhez hasonlóan a mérsékelt égöv kontinentális változatára jellemző hőmérsékleti és csapadékviszonyok jellemzőek a kerületben. Az évi középhőmérséklet 11 °C, az évi csapadékmennyiség pedig 400-600 mm között ingadozik, időszak szerint a legtöbb csapadék általában a tavaszi, nyár eleji hónapokban hullik. Az éves napsütéses órák száma közel 2 000 óra. Míg Magyarországon az általánosan uralkodó szélirány északnyugati futású, addig a kerületben gyakoribb a kelet-délkeleti szélirány.

A kerület kertvárosias jellege miatt a belvárosban az intenzív beépítés következtében kialakuló helyi városi klíma nem jellemző a XVII. kerületben. Ez nemcsak a kertvárosias településszerkezetnek köszönhető, hanem a kerületet kettéválasztó patakmedernek, valamint a hozzá kapcsolódó kiterjedt zöldfelületnek, illetve a kerület magas arányú erdőszültségének, mely mérséklő hatással bír a helyi klímaviszonyok tekintetében.

2.3 MEGVALÓSULT PROJEKTEK

Az önkormányzat 2015 és 2020 között összesen 5 536 391 8064 forint pályázati támogatást nyert el különféle fejlesztésekre, beruházásokra.

Az elmúlt időszakban Rákosmente számos oktatási nevelési intézménye **energetikai korszerűsítésen esett át** (részletesen lásd a Megalapozó Vizsgálat I. és II. kötetében).

A 2015 óta eltelt időszakban a szennyvízelvezetés és kezelés területén áttörést jelentett a **Budapest Komplex Integrált Szennyvízelvezetése (BKISZ)** projekt megvalósítása. Számos út és utca szennyvízelvezetése került kiépítésre a projekt keretében, illetve van tervben a következő időszakban. A KSH adatai alapján 2018 végére a főváros lakásainak kb. 96%-a be volt kapcsolva a szennyvízgyűjtő-hálózatba, azonban kerületi szinten nem érhető el friss adatok.

A földutak szilárd burkolattal való ellátásában is nagy előrelépés történt az elmúlt években. 2015 óta összesen 14 305,05 méteren történt valamilyen formában útépítés a kerületben.

Az önkormányzat, bár jelenleg nem fenntartója a **Bajcsy-Zsilinszky Kórház Szakrendelő Intézetének, megkezdte a szakrendelő korszerűsítését**, 2016-ban energetikai felújításon esett át az épület. Az I. ütemben a nyílászárók cseréje, a tetőszigetelés, a homlokzati felújítás valósult meg. A folytatásban, 2016-2018 között az emeletréépítéssel történő bővítést terveztek, de a statikai, tartószerkezeti és épületdiagnosztikai vizsgálatok után az a döntés született, hogy a már meglévő épületet kell egy új szárnnyal bővíteni. 2017-ben, az Egészséges Budapest Program keretében Rákosmente 1,65 milliárd forintos állami támogatásban részesült a Ferihegyi úti járóbeteg-szakrendelő újjáépítésének, bővítésének, gyógyászati eszközcserejének megvalósítására. A tervek szerint a megújuló épületbe költözik a bőrgyógyászat, a tüdőszűrő, a tüdőgondozó, és új szolgáltatásként a gasztroenterológia. A plusz támogatással a kormány összesen 4,3 milliárd forintot, az önkormányzat további 100 millió forintot biztosít a szakrendelő fejlesztésére, így 2021-ben megkezdődhet a szakrendelő felújítása.

A kerületben kulturális területen is számos projekt megvalósult, többek között az Erdős Renée Ház szakmai támogatása mellett új, helytörténeti kiállítás jött létre, valamint új közösségi ház került létrehozásra Rákoshegyen (a Szent István Park rekonstrukciója keretében).

Sport területen a legnagyobb beruházás a **Riz Levente Sport- és Rendezvényközpont létrehozása** volt, amely régóta felmerült igények kielégítésére multifunkcionális sportcsarnok szerepét lesz képes betölteni Rákosmentén. A Riz Levente Sport- és Rendezvényközpont a Pesti úton a Népkert melletti futballpálya területen kapott helyet, amely több, korábbi sikeres fejlesztési terület (Főtér, Északi sétány, Podmaniczky-Vigyázó Kastély, Népkert) között fekszik. A kivitelezés folyamatban van. A multifunkcionális sportcsarnok és a hozzá szükséges sporttechnológia a terveknél magasabb végső költségei eléri a 9 Mrd Forintot, melyet az önkormányzat főként állami támogatásból valósít meg.

2016 óta folyamatban van **VEKOP-6.2.1-15-2016-00007 Rákosmenti Krízistömb Rehabilitáció**, mely keretében többek között felújításra kerülnek a kerületi Garzonházak, továbbá többgenerációs sport- és szabadidő park kerül kialakításra.

A **panelprogram** keretében az önkormányzat folyamatosan újíttotta fel az épületeket. 2010 óta 18 önkormányzati ingatlanon végeztek energiamegtakarítást eredményező korszerűsítést (homlokzat felújítás, utólagos hőszigetelés (a közelmúltban 16 önkormányzati intézményben), illetve a nyílászárócsere (17 önkormányzati intézményben), fűtési rendszer korszerűsítése (4 önkormányzati intézményben).

Az önkormányzat európai uniós forrásfelhasználása mellett a kerületi mikro-, kis- és középvállalkozók több mint fél milliárd forintnyi uniós forrást használtak fel az előző programozási időszakban. Ezt kiegészíti a kisebb számú, a minőség-, környezet- és egyéb irányítási rendszerek, szabványok bevezetésének támogatására, vállalati technológia-fejlesztésre, energiahatékonyság és megújuló energiaforrások felhasználásának növelésére, valamint szervezetfejlesztésre folyósított európai uniós források.

HELYZETELEMZÉS, SWOT ANALÍZIS				
Infrastruktúra (közlekedés, közművesítés)	Humán infrastruktúra	Gazdaság, turizmus	Társadalom	Környezet, táj
ERŐSSÉG				
<ul style="list-style-type: none"> M0-s környűri közelsége Vasúti megállóhelyek elérhetősége (ráhordó buszjáratok, P+R és B+R parkolók) Megépült kerékpárutak (Pesti út, Rákos-patak és Naplás-tó mentén) Belterületek hálózati rendszerben történő szennyvízelvezetése biztosított 	<ul style="list-style-type: none"> Megfelelő bölcsődei és óvodai férőhely-kapacitások Szociális ellátások széleskörűen elérhetők Kerületi közművelődés sokszínű lehetősége Megfelelő számú szakképzett munkaerő 	<ul style="list-style-type: none"> Rákosmente az ország legfejlettebb régiójában, a közép-magyarországi régióban található Országos átlagnál alacsonyabb munkanélküliség Nemzetközi repülőtér, M0-s autópálya közelsége, intermodális csomópontok 	<ul style="list-style-type: none"> Aktív civil szerveződések Erős kerületrezi identitástudat Jelentős kulturális élet Növekvő lakosságszám, fiatalok arányának növekedése Magasabb szintű képzettséggel rendelkezők várható növekedése Családbarát környezeti adottságok (nagy zöldterületek, alapvetően kertés házas településszerkezet) 	<ul style="list-style-type: none"> Kertvárosi jelleg Fővárosi összevetésben az egyik legnagyobb zöldfelülettel rendelkező kerület Értékes természeti-táji környezet (Rákos-patak, Merzse-mocsár) Zöldfelületek jó szennyzőanyag-megkötése
GYENGESEÉG				
<ul style="list-style-type: none"> Városi kötött pályás közösségi közlekedés hiánya Pesti út leterheltsége, elkerülő utak hiánya Hiányzó kerékpáros kapcsolat a belső kerületekkel és az agglomerációval Parkolási problémák a kerület központjában Belterületi földutak Jelentős csapadékvíz-elvezetési problémák Külterületek gyenge infrastruktúra-ellátottsága 	<ul style="list-style-type: none"> Egyes kiszolgáló épületek korszerűtlen állapota Járóbeteg-szakellátás hiányos, elavult infrastruktúrája Felsőoktatási intézmény hiánya Szakképző intézmények hiánya Kerületi kórház hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> Budapesten belül periferián található Lakóinak száma folyamatosan növekszik, amely terhet ró az infrastrukturális ellátások mellett a közszolgáltatásra és a szociális ellátásra Fiatalok számára korlátozott szórakozási lehetőségek A lakosságszámhoz viszonyítva kevés a kerületi munkahely, a legtöbben kénytelenek ingázni Idegenforgalom alacsony szintje, kevés vendéglátó- és szálláshely Városi kötött pályás közösségi közlekedés hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> Településrészek közötti jelentős különbségek Szabadidős lehetőségek spektrumának korlátozottsága Budapest belső városrészeihez viszonyítva 	<ul style="list-style-type: none"> A nagy kiterjedésű zöldterület és zöldfelület funkciójában hiányos Csapadékvíz-elvezető rendszer hiányosságai Közúti, vasúti, légi forgalmi zajterhelés Gyakori az illegális hulladéklerakás Nagy zöldfelületek következtében allergén flóra jelenléte
LEHETŐSÉG				
<ul style="list-style-type: none"> Nagy forgalmú utak tehermentesítése elkerülő utak építésével M2-Gödöllői metró meghosszabbítás rákoskeresztúri szárnyvonalának kiépítése Alternatív, környezetbarát közlekedés biztosítása, kerékpárforgalmi hálózatbővítése 	<ul style="list-style-type: none"> Pályázati forrás bevonásával az önkormányzat tulajdonában lévő épületállomány modernizálása (oktatás-nevelés, szociális ellátás területén) Egészségház bővítése külső források bevonásával (nem önkormányzati tulajdonú) Sportcélú infrastruktúra fejlesztése Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> Gazdaságfejlesztési projektek megvalósítása európai uniós támogatás segítségével Rekreációs, szabadidős és sport funkciók erősítése – multifunkcionális sportcsarnok megépítése a kerület központjában Hatékony együttműködés lehetősége az agglomerációban lévő településekkel Vállalkozásbarát környezet megteremtése Megújuló energiaforrások hasznosításának lehetősége Önkormányzati vagyon növelése Kerékpáros turizmus kialakítása, fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> Civil területen hatékony együttműködés lehetősége az agglomerációban lévő településekkel Nyugodt lakókörnyezetre vágyók letelepedésének ösztönzése Oktatási, képzési infrastruktúra további erősítése Munkahelyteremtés 	<ul style="list-style-type: none"> Ökoturizmus fejlesztése a Rákos-patak, valamint a Merzse-mocsár élővilágára támaszkodva A lakóterületeken rendelkezésre álló beépítetlen területek közparkká alakításának lehetősége A meglévő zöldfelületi állomány közösségi célokra történő hasznosítása (pl. turizmus és szolgáltatások)
VESZÉLYEK				
<ul style="list-style-type: none"> Környezeti terhelés növekedése Kerületi főutak leterheltsége miatt a belváros elérési idejének növekedése Csapadék- és szennyvíz elvezető rendszerek hiányos kiépítettsége, rossz állapota miatt okozott károk 	<ul style="list-style-type: none"> Helyi lélekszám folyamatos emelkedése okán intézményi ellátottság tekintetében kialakult hiányterületek Intézményi épületek állagromlása 	<ul style="list-style-type: none"> Vállalkozások távolmaradása, letelepedésük a főváros határán kívül Idegenforgalom elmaradása Beruházások elmaradása 	<ul style="list-style-type: none"> Kivándorlás az agglomerációba, illetve reurbanizáció M0-s autópálya közelsége miatt a bűnözés növekedése Panelházak övezetben szlömösödés veszélye A főváros központjából kiszoruló, alacsonyabb státuszú rétegek megjelenése 	<ul style="list-style-type: none"> Környezeti elemek fokozódó igénybevétele Környezeti terhelés (illegális személtlerakás, közlekedésből származó zaj- és légszennyezés erősödése) növekedése Merzse-mocsár kiszáradása esetén veszélyeztetett flóra és fauna eltűnése Beépítések számának növekedésével zöldterületi veszteség

2.4 RÁKOSMENTE FŐBB PROBLÉMATERÜLETEI

Az előző elemzés eredményként összefoglalva a kerület problémáit, széles betekintést nyerhetünk a jelenlegi állapotról.

2.4.1 Társadalmi-gazdasági helyzet

Általánosságban elmondható, hogy a kerületben nagy társadalmi problémák nincsenek. Gondot jelent azonban a **külterületen élők társadalmi helyzetének** kezelése és integrálásuk. Ezekben a részeken jellemzően alacsonyabb státuszú emberek élnek, életkörülményeik gyakran rosszabbak a belterületen élőkénél. A statisztikai adatok rávilágítanak, hogy nemcsak lakáskörülményeik, hanem foglalkoztatottsági és képzettségi mutatóik is jóval a kerületi átlag alatt vannak.

A kerületben **három szegregációval veszélyeztetett terület** azonosítható, ahol jelenleg is folyamatban lévő szociális típusú beavatkozás zajlik a **szlömösödés** elkerülése érdekében: Rákoskeresztúr - Pesti úti panelövezet, Rákoshegy - Középső szegmens és Rákoscsaba - Keleti körzet. Ennek legszembetűnőbb bizonyítéka a célterületek segélyezési adatai, valamint egyéb tényezők, például a leromlott fizikai környezet.

Gondot jelent a kerületben a helyben lévő **munkahelyek hiánya**, mely nagyban növeli a Budapesten belüli és az agglomerációs **ingázást**. Meghatározó hiány mutatkozik a helyi munkahelyeket illetően, a kerület lakosainak döntő többsége a főváros belső területeire ingázik napi szinten.

Általánosságban Rákosmente **intézményi ellátottságával** kapcsolatban a legnagyobb kihívást az inhomogén szolgáltatáselosztás jelenti. Jelenleg a rendelkezésre álló intézményhálózat ki tudja szolgálni a lakosságot, azonban a demográfiai (pl. elöregedő társadalom jelensége) és szociális, gazdasági okok miatt, a folyamatosan növekvő lakosság, illetve a növekedő agglomerációs szerepkör miatt a jelenleg rendelkezésre álló szociális intézményi kapacitások a jövőben bővítésre szorulhatnak.

Az intézményi ellátottság kerületi helyzetét megvizsgálva az egyik legfontosabb problémát az országos és fővárosi szinten is gondot jelentő **orvosi ellátás**, azon belül is a járóbeteg-szakellátás jelenlegi infrastruktúrája jelenti. A kerület, mérete ellenére, nem rendelkezik fekvőbeteg-szakellátási intézménnyel, ennek ellenére az ellátás megoldott, de jelentős utazási terhet ró az itt lakókra.

Rákosmentén megfelelő számban és kapacitással elérhetőek a **szociális és oktatási szolgáltatások**, amihez nagyban hozzájárultak az elmúlt időszak óvodai és bölcsődei férőhelybővítési beruházásai és a szociális intézményeket érintő felújításai. Egy óvoda esetén a meglévő épület kiváltása, annak elhelyezkedése és állaga okán indokoltá vált.

A kerületi **iskolai** ellátás az elmúlt évek fejlesztései okán jelentős férőhelyproblémákkal nem küzd, a legtöbb leromlott állagú épület korszerűsítésre került. Annak ellenére, hogy a rendelkezésre álló férőhelyek száma elegendő, a középfokú oktatást sok helyi lakos más kerületekben, településeken (általában Budapest belsőbb kerületeiben) veszi igénybe, azonban a helyi középfokú iskolák magas kihasználtsággal működnek a kerületben.

Emellett problémát jelent, hogy a **Ferihegyi úton található tanuszoda** nagyon leromlott állapotú, korszerűtlen és csak irreális költségek mellett üzemeltethető.

2.4.2 Épített környezet

A kerületben található **iparosított technológiával épült** épületgépészetileg, energetikailag leromlott állapotú épületek energetikai korszerűsítésre kerültek 2015 óta, azonban a panelprogram folytatása szükséges a még nem felújított épületek, valamint az állagmegőrzés érdekében.

A kerületi alközpontok területe több helyen **alulhasznosított**, a városközpontba koncentrálódik a kerületi szintű közszolgáltatások jelentős része. Emellett jelentkező probléma az egyes **területek és épületek alulhasznosítása** (Kucorgó, Flamingó területe, Süllyedő kastély, Bulyovszky-ház), illetve a klasszikus **barnamezős területek leromlása** (volt EVM). Azonban a helyi értékvédelem hiányában a védendő épületek állaga leromolhat, homlokzatuk, tetőszerkezetük kedvezőtlen átalakításon mehet keresztül, nem kívánt épületbővítések vagy végső esetben bontás áldozatául eshetnek.

Rákosmente épített környezetének konfliktusokat generáló problémája a **településképet jelentősen befolyásoló reklámok** és kis árusítóhelyek megjelenése, elhelyezése.

A **parkolás** szempontjából az elmúlt évek tendenciái alapján a kerület egész területe problémásnak tekinthető. A kertvárosi intézmények parkolóhelyekkel való ellátottsága számos helyen hiányos, ami főleg reggelente és délutánonként okoz rövid ideig forgalmi zavarokat, továbbá a zöldterületek kárára egyre gyakoribb, hogy a magántelken belüli személygépjármű elhelyezés nem megoldott. A parkolás a kerületközpontban is általános probléma, a kiszolgáló intézmények és a tömegközlekedési csomópont jelentős parkolási problémákkal küzdenek, illetve az egyre növekvő parkolászám igénye a lakótelepeken is konfliktusokat generál, az előírások szerinti parkolóhelyszám hozzávetőleg 70%-a áll rendelkezésre.

A **kereskedelmi üzletek** tekintetében a tartós fogyasztási cikkek árusító boltokból mutatkozik hiány, a helyben lakók az Őrs vezér terén található bevásárlóközpontokat használják. Emellett a fiatalok számára szóló **szórakozási lehetőséget** nyújtó infrastruktúra hiánya tapasztalható, a kerület ellátása szempontjából elsősorban a X. kerületben lévő intézményekhez kötődik, míg szórakozás, művelődés területén a belső kerületek kínálnak változatos kikapcsolódási lehetőséget.

2.4.3 Természeti környezet problémái

A **környezeti problémák** között általánosságban meg kell említeni, hogy a kerület közparkjainak, fasorainak növényállománya nagyrészt elöregedett, minőségi fenntartásuk komoly költségekkel jár. Gondot jelent továbbá a Lantos-forrás és a Bojt utcai forrás környezetében, hogy a forrásfoglalás elvégzéséig és a forrásvíz elvezetésének megoldásáig a forrás körüli telkek nem építhetők be.

A **Merzse-mocsár** közelmúltban elvégzett rehabilitációjának köszönhetően sikerült megállítani a mocsár időszakos kiszáradását, azonban a fővárosi védettség alatt álló terület megőrzése nehéz feladatot jelent, ezen felül további problémaforrás, hogy a területen több illegális hulladéklerakó található, mely ugyancsak komoly környezeti terhelést jelent az élővilág számára.

A **Rákos-patak** betonmederbe való terelése miatt megszűnt a patak korábbi természetes öntisztuló képessége, mely oda vezetett, hogy szinte teljes egészében megszűnt benne az élet. A rekultiváció szükségessége mellett nagyon fontos probléma a patak kapcsán, hogy több illegális hulladéklerakó található a partja mentén.

Szerte a kerületben számos **illegális hulladéklerakó** található, melyeknek a környezetszennyezésen felül jelentős tájképromboló hatása van. Illegális szemétkerakók több helyen is találhatóak a kerületben, elsődleges előfordulási pontjai a kerületből kifelé vezető főútvonalak mentén, valamint a gyéren lakott, periférikus térségekben jellemzőek. A **Naplás úti volt bányatelep** területen több éven keresztül illegális hulladéklerakás folyt és folyik napjainkban is, a lerakott hulladék mennyisége több millió m³.

A kerületben ugyan nem találhatóak jelentős környezetszennyező üzemek, de a kerület szegélyei mentén található **gépkocsialkatrész-beszállító üzemek** sok esetben tájképromboló hatással bírnak.

A kerületben egykor működő, valamint napjainkban is üzemelő, ipari munkát végző üzemek tevékenysége több helyen vezetett **földtani szennyeződéshez**. Ilyen potenciálisan rekultiválandó terület a Cinkotai út mentén található ipari park területe, illetve a külső Pesti út és az M0-s körgyűrű között található Rákosvölgye Mgtsz. volt majorsági területe.

Rákosmentén jelentős a **zajterheltség**. A magas, gyakran küszöbértéket meghaladó zajszint a kerület nagy forgalmú főútvonalain jelentkezik, nappal és éjszaka egyaránt. Ez különösen a jelentős számú lakosságot magába tömörítő lakóterületeken okoz problémát. Emellett jelentős zajszennyezést okoz a vasúti közlekedés, főleg az éjszakai időszakban a teherforgalomból következően.

Rákosmente szempontjából az egyik **legjelentősebb zajszennyezést a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér okozza**. A Repülőtér kettes kifutópályája közvetlenül a Rákoshegyi területek mellett található, ennek köszönhetően közel ellehetetleníti az ott élők életét. A napi rendszerességű zajszennyezés okozta mentális problémák mellett az ott álló épületekben fizikai jellegű gondokat is okoznak a túl közel elszálló repülőgépek (házak rezgési terhelése, tetőhéjalás megsérülése). A lakossági panaszok a 2018-as felszállási irány módosításával egyre gyakoribbak a kerületben.

2.4.4 Infrastruktúra

A budapesti kerületek közül egyedülként Rákosmente nem elérhető **kötött pályás** (villamos, HÉV, metró) **BKK-járatokkal**, így az ingázók legnagyobb hányada közúton közelíti meg a munkahelyét, ami jelentős torlódásokhoz vezet. Az elérhető vasúti lehetőségek nem kielégítőek sem menetrendi, sem kapacitási szempontból. A kerületi közlekedési terheltség magas, ami leginkább a reggeli és délutáni órákban csúcsosodik ki. Rákosmente közútjainak áteresztőképességének következtében a tömegközlekedés minőségének javítása újabb buszjáratokkal, illetve menetrend átszervezésekkel csak korlátozottan lehetséges.

Komoly problémát jelent, hogy a kerületben keletkező és a területén átmenő forgalom jelentős része a lakóterületeket érintve tud csak áthaladni. Ennek kapcsán szükséges a **tehermentesítő és elkerülő úthálózat** fejlesztése.

A kerületben jelentős mértékű **kerékpárút**-fejlesztés zajlott le, azonban ez a rendszer nem teljes, illetve nem kapcsolódik a budapesti hálózathoz, ennek következtében erősen elszigetelt. Összefüggő kerékpárforgalmi hálózat kiépítése javíthatná a kerület elérhetőségét és erősíthetné a város integráltságát. Ezek a fejlesztések kiemelt helyen szerepelnek a kerület céljai között, és számos beavatkozás jelenleg is folyamatban van.

A Rákosmentére jellemző kétpólusú beépítés önmagában jelentős konfliktusokat hordoz magában. A kerület kialakulásakor létrejött állapot és az egyoldalú, csak a városközpontot érintő

közműfejlesztések ma is éreztetik hatásukat. A XXIII. kerület mellett, arányában Rákosmentén található a legtöbb **kiépítetlen út és közterület**, a teljes hossz 46%-a. A helyi önkormányzat évtizedes törekvése a földutak felszámolása kiépített utak építésével vagy portalanításos technológiák alkalmazásával.

Az elmúlt évtizedekben Rákosmentén a közműveket illetően a legnagyobb elmaradottság a szennyvíz- és a csapadékelvezető csatornahálózat kiépítettségében jelentkezett. A kerület lakóterületein vannak még **szennyvízcsatorna-hálózattal** el nem látott területek, így a sikeres BKISZ program folytatása javasolt.

Habár a Fővárosi Vízművek Zrt. által üzemeltett vízellátó hálózat fajlagos meghibásodási rátájához viszonyítva a XVII. kerületi vízellátó rendszer lényegesen alacsonyabb értéket képvisel, fontos kérdés a meglévő vízhálózat felújítása, korszerűsítése. A Fővárosi Vízművek évente Budapest teljes hálózatának mintegy 1%-át (cca. 70 km) cseréli ki. Az elkövetkező években ennek a számnak a növelése szükséges, különösen a XVII. kerületre vonatkozóan.

Rákosmentén jelentős problémát okoznak a csapadékvíz-elvezető hálózat hiányosságai. A **csapadékvíz-elvezető hálózat** nem megfelelő kiépítése vagy túlterheltsége egyes kerületrészekben esetenként elöntéseket okoz. Általánosságban elmondható, hogy Rákoscsaba, Rákoskert, Rákosliget és Rákoscsaba-Újtelep térségén túl a lefolyástalan Rákoshegy területét is az elégtelen csapadékvíz-elvezetés jellemzi. Rákoskeresztúron – főleg az újabb beépítésű területeken – jelentkeznek vízvezetési feladatok, illetve a felgyülemelő csapadék elvezetése problémát jelent az újonnan megvalósult beépítések egy részénél is, úgymint a Helikopter lakópark, a Madárdomb vagy a Strázsa-hegy területe.

Újabb területek belterületbe vonása, vagy esetleges ipari, vagy egyéb területek kialakítása során a területre készítendő szabályozási tervnek vizsgálnia kell a **meglévő közműkapacitás alkalmasságát**.

PROBLÉMÁK XVII. KERÜLET, RÁKOSMENTE				
Társadalmi környezet	Gazdasági környezet	Épített környezet	Táji- és természeti környezet	Infrastruktúra
Külterületen élők társadalmi helyzete	Napi ingázás	Alulhasznosított területek	Illegális hulladéklerakás	Csapadék- és szennyvízelvezetés hiányai
Három krízisterület szociális rehabilitációja	Munkahelyek hiánya helyben	Alulhasznosított épületállomány	Előregedő növényállomány	Kötőpályás közlekedés hiánya
Népességnövekedés miatti ellátási problémák	Kereskedelmi- és szolgáltatásellátottság hiánya		Környezetszennyezés visszaszorítása	Elkerülő úthálózat hiányosságai
Orvosi ellátás feltételrendszere			Zajterhelés	Vízhálózat előregedése

6. ábra Problémafa, Rákosmente

3. 2015-2020 KÖZÖTTI ITS RÖVID BEMUTATÁSA

Rákosmente 2015-ben elkészítette középtávra szóló Integrált Településfejlesztési Stratégiáját. Az alábbiakban röviden jellemezzük a Településfejlesztési Stratégiában foglaltakat.

3.1 A KERÜLET KORÁBBI CÉLRENDSZERE

Rákosmente **korábbi hosszú távú koncepciójának** megfogalmazásakor két fő célt emelt ki:

- a hiányzó infrastrukturális feltételek pótlása
(csapadékvíz-elvezetés; csatornázás; utak aszfaltozása; közösségi és egyéni közlekedési lehetőségek fejlesztése; bölcsődei és óvodai férőhelybővítés, ezek alakítása a növekvő lakosság számhoz);
- minőségi élet kialakítása
(funkcióbővítéssel) oly módon, hogy megmaradjon a kerület zöld, kertvárosias hangulata.

Rákosmente 2015-2030 közötti időszakra szóló Településfejlesztési Koncepciója a korábbi dokumentumban foglaltakra épít. Az infrastruktúra fejlesztése és a minőségi élettér kialakítása egyaránt fontos a 2030-ig terjedő időszakban is. 2015 előtt komoly lépéseket tett a kerület annak érdekében, hogy fejlessze úthálózatát, szolgáltatáskínálatát, mindeközben megőrizte kertvárosi jellegét. Ennek folytatása a következő két programozási időszakban is kiemelt kerületi feladat.

Rákosmente **középtávú átfogó célként** jelölte meg a **minőségi élet megteremtésével a növekvő lakosság kiszolgálását, a kertvárosi hangulat megőrzése mellett**, mely a hosszú távú jövőképben továbbra is megfogalmazott prioritás.

Rákosmente négy **tematikus középtávú célt** nevezett meg fejlesztési stratégiájában, melyek alá alcélokat rendelt:

A kerület gazdasági versenyképességének növelése

- A. Erősödjenek meg a helyi vállalkozások, munkahelyeket teremtvén az itt élők számára
- B. Jelenjenek meg a külső tőkebefektetők, hogy nagyobb volumenű fejlesztésekkel gazdagítsák a kerületet, és további munkahelyeket teremtsenek

A társadalmi kohézió és a helyi identitás megerősítése

- C. Legyen szélesebb a helyi szabadidő-eltöltési, sportolási és szórakoztatási lehetőségek kínálata
- D. Jöjjenek létre (újuljanak meg a) közösségi terek, épületek a kerületben, erősödjenek a civil szervezetek
- E. Javuljon a közszolgáltatások színvonala és elérhetősége

Közlekedési infrastruktúra javítása

- F. Legyen gyorsabban elérhető a főváros központja
- G. Javuljon a kerületrészek közötti közlekedés

A helyi természeti és épített örökség megőrzése és fenntartható fejlesztése

- H. Legyen tudatos kerületmarketing: „Rákosborzasztó” helyét vegye át „Rákosmente, a modern kertváros” a köztudatban
- I. Óvjuk és fejlesszük a kerület természeti és épített környezetét!

3.2 AZ ELŐZŐ ITS-BEN KIJELÖLT AKCIÓTERÜLETEK

Rákosmente tíz akcióterületet és egy fejlesztési területet jelölt ki, mint a tervezett fejlesztések fókuszterületei. Az akcióterületi fejlesztésekkel kapcsolatban elmondható, hogy a tervezett fejlesztések közel fele tudott megvalósulni az előző programozási időszak során, ami országos viszonylatban jónak mondható.

3.2.1 Rákoscsabai alközpont

A rákoscsabai akcióterületen eltervezett projektek szinte teljes mértékben meg tudtak valósulni. Egyetlen terv megvalósulása, a Péceli út 220. hasznosítása maradt el, mely ebben a programozási időszakban a tulajdonviszonyok rendezésének szűkössége miatt nem fog szerepelni a középtávú tervek között, ugyanis az előző ciklus is rávilágított arra, hogy 5 éven belül nem megoldható a helyzet rendezése. Azok a projektelemek, melyek csak részlegesen tudtak megvalósulni, mint a Hajdú-Bogáti kastély hasznosítása vagy a Csabai strand hasznosítása Rákosmente számára továbbra is fontos fejlesztési célok.

3.2.2 Kucorgó tér

A Kucorgó tér tervezett alközpontot erősítő projektjei közül a megelőző programozási időszak alatt szintén számos fejlesztés meg tudott valósulni a tervezett projektlistából. Az előirányzott, de még nem megvalósult fejlesztések, mint pl. üzletház, szolgáltatóház fejlesztése továbbra is a célok között fognak szerepelni. Egyetlen fejlesztés nem valósult meg, a bevásárlóközpont létrehozása, amely szakmailag Budapest külterületén egyáltalán nem indokolt középtávú beavatkozások között, a környékbeli nagy bevásárlóközpontok elszívó ereje, valamint a kiskereskedelmi fejlesztési célokkal való szembenállása miatt. A területi lehatárolás módosításával az akcióterület továbbra is szerepelni fog a kerületi stratégiában.

3.2.3 Rákoshegy alközpont

Rákoshegy alközpont akcióterületen a Férihegyi út meghosszabbítása teljes egészében megvalósult projektnek tekinthető, a Kép utcai rendelő, a Baross utcai csökkentett forgalmú zóna megvalósítása folyamatban van. Számos projekt, a jelenlegi programozási ciklusban is szerepelni fog a településfejlesztési stratégiában, pl. Közösségi Ház létrehozása.

3.2.4 Szárazhegy

A szárazhegyi akcióterület fejlesztéseiben nem történt nagymértékű előrehaladás, így a jelenlegi programozási ciklus során is akcióterületi elemként fog szerepelni a stratégiában.

3.2.5 Nyilas-tábla

Nyilas-tábla akcióterületen a későbbi fejlesztések megelőző munkálatai kezdődtek meg. A kerület előzetes területi lehatárolásai között továbbra is szerepel a Nyilas-tábla továbbfejlesztése, néhány egyéb elemmel való kiegészítése várható. A Kucorgó térhez hasonlóan területi lehatárolás módosítása várható a jelenlegi stratégia során.

3.2.6 Homoki szőlők

A Homoki szőlők tervezett fejlesztései nem kezdődtek meg 2015 és 2020 között. A kerület következő időszakra tervezett előzetes területi lehatárolásai között továbbra is szerepel a fejlesztés.

3.2.7 Rákoskert

Rákoskert akcióterületen a vasútállomás környezetének fejlesztése, P+R parkolók létesítése valósult meg, illetve a Százszorszép Óvoda energetikai korszerűsítése is megtörtént. Az ITS készítésével párhuzamosan előtérbe került a nyomvonalas létesítmények fejlesztése, így a terület továbbra is akcióterületként fog szerepelni a stratégiában.

3.2.8 Rákosliget, Rákoscsaba-Újtelep

A Rákosliget, Rákoscsaba-Újtelep akcióterület tervezett fejlesztései közül az orvosi rendelő felújítása valósult meg 2015 és 2020 között. A további célok elérése érdekében jelenlegi stratégiában is akcióterületként fog szerepelni, továbbá a területi lehatárolás során kettébontásra kerül a két terület, így külön-külön akcióterületi fejlesztési tervek fogják kezelni őket.

3.2.9 Akadémiaújtelep

Az akcióterületben meghatározásra kerülő projektek mind megvalósításra kerültek az előző ciklus során.

3.2.10 Rákospatak-menti akcióterület

Az akcióterületben meghatározásra került projektek előkészítése megtörtént, azonban a teljes fejlesztési ciklus lebonyolítása érdekében továbbra is lehatárolt területként fog szerepelni a stratégiában valamennyi projektelem megtartásával.

3.2.11 Krízis- és veszélyeztetett területek

A három lehatárolt krízis- és veszélyeztetett terület esetén szintén elmondható, hogy számos fejlesztés megvalósítása megkezdődött pl. helyi támogatások, panelprogram, társasházak pályázati segítsége. Mivel a területek továbbra is veszélyeztetettnek számítanak a KSH adatai alapján (népszámláláshoz kötött adatfelvétel, így a 2021 – jelenleg 2022-ben várható – népszámlálás fog tudni aktuális képet mutatni a területekről), így továbbra lehatárolt fejlesztési területként kezelendő.

3.2.12 Intézményi területek fejlesztési terület

A kerületben számos intézményfejlesztést célzó beruházás zajlott le 2015 és 2020 között (részletesen lásd Megalapozó Vizsgálat I. és II. kötet)

3.3 NAGYLÉPTÉKŰ MEGVALÓSULT FEJLESZTÉSEK

Rákosmente az elmúlt évek alatt több nagyléptékű fejlesztést valósított meg:

3.3.1 Bajcsy-Zsilinszky Kórház Szakrendelő Intézetének felújítása

2016-ban energetikai felújításon esett át az épület. Az I. ütemben a nyílászárók cseréje, a tetőszigetelés, a homlokzati felújítás valósult meg. A folytatásban, 2016-2018 között emeletráépítéssel történő bővítést terveztek, de a statikai, tartószerkezeti és épületdiagnosztikai vizsgálatok után az a döntés született, hogy a már meglévő épületet kell egy új szárnyal bővíteni (utóbbi terv mellett szólt az is, hogy az emeletráépítés során egy évre be kellett volna zárni a 90 ezer fős kerület szakrendelőjét).

2017-ben, az Egészséges Budapest Program keretében Rákosmente 1,65 milliárd forintos állami támogatásban részesült a Ferihegyi úti járóbeteg-szakrendelő újjáépítésének, bővítésének, gyógyászati eszközcserejének megvalósítására.

A tervek szerint a megújuló épületbe költözik a bőrgyógyászat, a tüdőszűrő, a tüdőgondozó, és új szolgáltatásként a gasztroenterológia. A plusz támogatással a kormány összesen 4,3 milliárd forintot, az önkormányzat további 100 millió forintot biztosít a szakrendelő fejlesztésére, így 2021-ben megkezdődhet a szakrendelő felújítása

3.3.2 Riz Levente Sport- és Rendezvényközpont létrehozása

A sportágaknak helyet adó, versenyek és rendezvények tartására alkalmas nagy befogadóképességű épület az újonnan átadott Riz Levente Sport- és Rendezvényközpont, amely hamarosan megnyitja kapuit a nagyközönség számára is.

A Pesti úton a Népkert melletti futballpálya területén kapott helyet, amely több, korábbi sikeres fejlesztési terület (Főtér, Északi sétány, Podmaniczky-Vigyázó Kastély, Népkert) között fekszik. A kivitelezés folyamatban van.

A kétszintes, 1500 férőhelyes csarnok 4 fő funkció ellátására alkalmas:

- különböző labdajátékok, mérkőzések rendezésére, de tömegrendezvények lebonyolítására is biztosított lesz a helyszín,
- konferencia- és rendezvényközpontnak is használható, amely sport- és szabadidő klub funkciót is ellát (squash, edzőterem, mászófal klub, táncterem, stb.),
- wellness részleg és pihenésre alkalmas tetőterasz,
- teke klub, saját nézőtérrel,
- egyéb kiegészítő funkció (étterem, kereskedelmi és szolgáltató egységek, pl.: fodrász, kozmetika), technikai terek (pl.: gépészet), irodák, öltözők, vizesblokk, parkoló.

Az önkormányzat a csarnok tervezésekor nagy hangsúlyt fektetett a környezeti fenntarthatóság biztosítására (természetes szellőzés, természetes megvilágítás, megújuló energiák hasznosítása - pl. napkollektor és napelemek, valamint földhő-szivattyú használata).

Az épület szervesen illeszkedik a hely adottságaihoz, hiszen több irányból, több módon is megközelíthető lesz, mind gyalogosan, mind tömegközlekedéssel, autóval és kerékpárral is.

3.3.3 Rákosmenti krízistömb rehabilitáció 2016

2016 óta folyamatban van a leromlott településrészekben élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja Rákosmentén. . A fejlesztés magában foglalja a Garzonházak felújítását és energetikai korszerűsítését, emellett egy többgenerációs sport- és szabadidő park és közösségi kert létrehozását. Az Újlak utca akcióterületre eső szakasz felújítása szintén tervezett, továbbá térfigyelő rendszer kiépítése a közbiztonság fokozása érdekében, valamint egyéb szoft típusú tevékenységek.

3.3.4 Új közösségi ház létrehozása Rákoshegyen, a Szent István park rekonstrukciója

Zöldmezős beruházásként a Rákoshegyi Közösségi Ház új épületének megépítésére került sor a TÉR-KÖZ – Városrehabilitáció keretében megvalósult közterületek komplex megújítása projekt alatt. A fejlesztés során a meglévő víztorony állagmegóvása, felújítása, továbbá „botanikus kert” kialakítása valósul meg.

3.3.5 Naplás úti kerékpárút

A Rákos patak és a Naplás tó kerékpáros összeköttetésének megvalósítására a Fővárosi Önkormányzat által meghirdetett 2016-os TÉR_KÖZ városrehabilitációs pályázaton a kerületi önkormányzat támogatást nyert a projekt megvalósítására. A kerékpárút célja a területközi kapcsolatok és belső közlekedési kapcsolatok fejlesztése, hangsúllyal a tömegközlekedés és a kerékpáros közlekedés kooperációjára.

3.3.6 BKISZ program keretében megvalósult projektek

A BKISZ program első szakasza 2013-2015 között zajlott, melynek keretében mintegy 15 km szennyvízcsatorna létesült, mellyel 1126 háztartás volt érintett. A kerületet érinti a BKISZ program második szakasza is, mely 2016-ban indult. 2019 májusában történt meg a műszaki átadása a második szakasz első felének, melynek során újabb 1,5 km csatorna épült ki, majd még kb. 1,3 km csatorna épült ki 2020-ban történő átadással.

3.3.7 Földutak szilárd burkolattal történő ellátása

A kerület saját, kormányzati valamint támogatással történő finanszírozás keretében számos projektet valósított meg. Ezáltal nagy előrelépés történt az elmúlt években, 2015 óta összesen 14 305,05 méteren történt valamilyen formában utépítés a kerületben.

3.3.8 Intézmények bővítése és korszerűsítése

Rákosmente több középülete esetében is megvalósult az épületek fejlesztése, energetikai korszerűsítése, illetve a korábbi kapacitáshiányok leküzdése érdekében férőhelybővítés. Ennek köszönhetően sokat javult a kerület intézményi ellátottsága és szolgáltatáslefedettsége.

3.4 ITS INDIKÁTORAINAK FELÜLVIZSGÁLATA

INDIKÁTOR NEVE	OUTP UT / ERED MÉNY (O/E)	MÉRTÉ KE.	KIINDUL ÁSI ÉRTÉK	REF. ÉRTÉK / REF. ÉV	KÖZÉPTÁ VÚ CÉLÉRTÉ K (2020)	DEFINÍCIÓ	MEGVALÓSULT ÉRTÉK (2021)
Panelfelújítások hatására javuló energetikai hatékonyságú lakások száma	E	darab	0 (2014)	2014	10	Energetikailag megújított panelépületek száma	17 db
(Energetikailag) megújított középületek száma	O	darab	0 (2014)	2014	10	(Energetikailag) megújított középületek száma	18 db
Megvalósult új megújuló energetikai beruházások száma	O	darab	0 (2014)	2014	50	Megvalósult új megújuló energetikai beruházások száma	50 db
Magas zajsztintnek kitétt lakosság arányának csökkenése	E	%	0 (2014)	2014	csökkenés	Magas zajsztintnek kitétt lakosság aránya	A zajtérképeken (2012, 2017) a zajsztint növekedése látható, EU-s adatok elérhetőek, azonban a pontos változás nem ismert.
Zajvédő falak hosszának növekedése	O	km	0 (2014)	2014	10	Zajvédő falak hossza	n.a.
S5.1 A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energiafogyasztáson belül	E	%	0 (2014)	2014	növekedés	S5.1 A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energiafogyasztáson belül	csökkenés: 14,6 % (2014), 12,6 % (2019, Magyarország)
Megvalósult projektek becsült energia megtakarításának növekedése	E	%	0 (2014)	2014	közép: 20 lakóép: 10	Megvalósult projektek becsült energia megtakarítás	n.a.

						középület, lakóépület bontásban	
Óvodai ellátás fenntartása (jelenlegi kihasználtság fenntartása)	E	%	0,85 (2013)	2013	0,85	Egy óvodai férőhelyre jutó óvodáskorú gyerekek száma = Állandó népességből a 3-5 évesek száma (fő)/ Óvodai férőhelyek száma (fő) (%)	78,1%
Felújított sportterületek számának növekedése	O	db	0 (2014)	2014	2	Felújított sportterületek száma	6 db
Létrehozott új kulturális, szórakozási és sport infrastruktúra	O	db	0 (2014)	2014	1	Létrehozott új kulturális, szórakozási és sport infrastruktúra	2 db
Közszolgáltatás minőségi fejlesztését érintő projektek száma	O	db	0 (2014)	2014	3	Közszolgáltatás minőségi fejlesztését érintő projektek száma	BKISZ program: 88 db, önkormányzati: 14 db, vegyes: 2 db
Megjelenő új fővárosi és agglomerációs vonzással bíró intézmények és szolgáltatások száma	O	db	0 (2014)	2014	1	Megjelenő új fővárosi és agglomerációs vonzással bíró intézmények és szolgáltatások	1 (Riz Levente Sport- és Rendezvényközpont)
Felújított szakrendelők száma	O	db	0 (2014)	2014	1	Felújított szakrendelők száma	1 (folyamatban)
Hálózati végpontokon elérhető átlagos sávszélesség nagysága az állami/önkormányzati intézményeknél	E	Mbps	4 (2013)	2013	30	Hálózati végpontokon elérhető átlagos sávszélesség nagysága az állami/önkormányzati intézményeknél	30 Mbps
A helyi közszolgáltatásokkal kapcsolatos elégedettségmérés során a legalább közepesen elégedett minősítést válaszok aránya	E	%	0 (2014)	2014	növekszik	A helyi közszolgáltatásokkal kapcsolatos elégedettségmérés során a legalább közepesen elégedett minősítést válaszok aránya	n.a.
Identitás erősítést segítő programok segítségével elért lakosság száma	E	fő	n.a.	2014	növekedés	Identitás erősítést segítő programok segítségével elért lakosság száma	n.a.
Kerületrészenként (illetve kisebb területi egységek) mentén szerveződött civil szervezetek számának és tagjainak változása	E	db	9 (2014)	2014	növekedés és tagok számának bővülése	Kerületrészenként (illetve kisebb területi egységek) mentén szerveződött civil szervezetek száma és a tagok száma	n.a.
Közterületi bűnesetek száma	E	%	0 (2014)	2014	csökkenés	Közterületi bűnesetek száma	100.000 lakosra jutó bűncselekmények száma: 376 db (2020.06.16.-2021.06.16.), nem állapítható meg a változás iránya a 2014-es adatok hiányában
Korszerű tematikus szolgáltatások látogatottsága	E	%	0 (2014)	2014	növekedés	Korszerű tematikus szolgáltatások látogatottsága	n.a.
Új, identitást erősítő rendezvények száma	O	db	0 (2014)	2014	3	Új, identitást erősítő rendezvények száma	3 db
Kihelyezett új térfigyelő kamerák száma	O	db	0 (2014)	2014	59	Kihelyezett új térfigyelő kamerák száma	13 db (2018)
Kerületrészi identitás erősítő programok fenntartása	O	db	6 (2015)	2015	6	Kerületrészi identitás erősítő programok fenntartása	n.a.
Kerületi lakosok munkahelyi ingázásra fordított idő csökkentése	E	perc	39,56 (2011)	2011	37	10%-os reprezentatív minta esetén ingyenesen is igényelhető, lakóhely alapján a munkahelyre	nem érhető el friss adat, 39,56 perc (2011)

						történi ingázás percben	
Rákosmentét érintő közlekedési eszközök közösségi közlekedés utasforgalmának növekedése	E	%	0 (2014)	2014	10	Rákosmentét érintő közlekedési eszközök közösségi közlekedés utasforgalma	n.a.
Burkolt utak hosszának növekedése	O	%	0 (2013)	189,8 (2013)	10	Önkormányzati kiépített út és köztér hossza	195,9 km (54%)
Kiépített új elkerülő utak hossza	O	km	0 (2014)	2014	3,3	Kiépített elkerülő utak hossza (Ferihegyi út meghosszabbítása, valamint a Keresztúri út és a Cinkotai út összekötése)	1,76 km
Sérüléssel járó közlekedési balesetek számának csökkenése	E	%	0 (2014)	2014	-10	Sérüléssel járó közlekedési balesetek száma	2016 óta évi 10-20%-os csökkenés tapasztalható az előző évhez képest: 13 778 db (2020, Magyarország)
Legalább egy oldali járdával rendelkező utak hosszának növekedése	O	%	0 (2014)	2014	15	Legalább egy oldali járdával rendelkező utak hossza	71,5% (260,1 km)
Rákos-patak menti kerékpárút hálózat bővítése (km)	O	(km)	3,6 (2014)	2014	5	Rákos-patak menti kerékpárút hossza	3,6 km
Kerületi főúthálózat zsúfoltságának csökkenése	E	%	0 (2014)	2014	-10	Kerületi főúthálózat zsúfoltsága (forgalmi mutatók alapján)	2014 óta 20-50%-os növekedés, kerületi szinten 20 ezer – 60 ezer jármű/nap (2018)
Kerületi önkormányzati gyalog és kerékpárutak arányának növekedése a teljes úthálózathoz	E	%	3,6 (2013)	2013	4,76	% Önkormányzati kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza (km) / (Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km) + Önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza (km))	3,3%
Kerületi önkormányzati kiépített járdák arányának növekedése a teljes úthálózathoz	E	%	71,9 (2013)	2013	74	% Önkormányzati kiépített járda hossza (km) / (Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km) + Önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza (km))	71,5 %
Kerületi önkormányzati kiépítetlen járdák arányának csökkenése a teljes úthálózathoz	E	%	9,0 (2013)	2013	7	% Önkormányzati kiépítetlen járda hossza (km) / (Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km) + Önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza (km))	9,4 %
A városi közösségi közlekedés PM ₁₀ , és NO _x emissziója	E	tonna	n.a.	2014	csökken	A városi közösségi közlekedés PM ₁₀ , és NO _x emissziója	NO _x csökkenés: 51075 kg (2014, 40673 kg (2019)) PM ₁₀ : nem állapítható meg csökkenés vagy növekedés
A kerületből elérhető elővárosi vasúti és városi személyszállítási teljesítménye	E	millió utas kilométer / év	n.a.	2014	nem csökken	A Közép-Magyarország Régió elővárosi vasúti és városi személyszállítási teljesítménye	n.a.
Megújított településrészi alközpontok száma	E	db	0 (2014)	2014	4	Megújított településrészi alközpontok száma	4 db
Településrészi alközpontok funkciók megújulása	E	%	0 (2014)	2014	20	% megújított településrészi	n.a.

						közfunkciók számának változása	
Településrészi alközpontok funkcióbővülése	E	%	0 (2014)	2014	10	% újonnan létesült településrészi közfunkciók számának változása	n.a.
Csapadékvíz-elvezető rendszer fejlesztése	O	m	0 (2014)	2014	6000	(m) kiépített, megújított csapadékvíz elvezető rendszer folyóméterben	16 981,5 m
Létesített és megújított záportározók térfogatának növekedése a vízvisszatartás érdekében	O	m ³	0 (2014)	2014	500	Létesített és megújított záportározók térfogata	n.a.
Esőzés esetén előtött városi területek kiterjedésének csökkenése	E	%	0 (2014)	2014	csökkenés	Esőzés esetén előtött városi területek nagysága	n.a.
Kerületben elérhető munkahelyek számának növekedése (%)	E	%	23,1 (2011)	2011	24	A fővárosi kerületek munkaerő-forgalma, 2011, Helyben, a kerületben dolgozó (Helyben lakó és azonos kerületben dolgozó+Bejáró más kerületből+Bejáró más településről (bejáró ingázó))/lakónépesség	Nem érhető el frissebb adat, mivel az adatok a népszámláláshoz vannak kötve: 23,1% (2011).
A kerületben lakó és dolgozók számának növekedése (%)	E	%	15,2 (2011)	2011	16	A fővárosi kerületek munkaerő-forgalma, 2011, Helyben lakó és azonos kerületben dolgozó/lakónépesség	Nem érhető el frissebb adat, mivel az adatok a népszámláláshoz vannak kötve: 15,2% (2011).
Működő vállalkozások számának növekedése (%)	E	%	6594 (2012)	2012	10	Működő vállalkozások száma (vállalkozási demográfia szerint) - GFO'11	6954 db (2016): +5,4 % módszertani váltás!: 4302 db (2018)
A foglalkoztatottak számának növekedése (%)	E	%	35 314 (2011)	2011	10	2011-es népszámlálási, aktív kereső száma (fő) (forrás: KSH)	41 159 (2016): 16,5%-os növekedés
Munkanélküliségi ráta csökkenése (%)	E	%	2,2 (2013)	2013	1,85	Nyilvántartott álláskeresők száma/lakónépesség száma az év végén	2,4 %
Vendégéjszakák számának növekedése	E	%	4922 éj (2013)	2013	25%	%, Vendégéjszakák száma összesen a kereskedelmi szálláshelyeken	8418 éj (2014): 71%-os növekedés
Szárazhegy ipari területére betelepült vállalkozások számának növekedése (db)	E	db	0 (2014)	2014	10	Szárazhegy ipari területére betelepült vállalkozások száma	0 db
Foglalkoztatási arány növekedése (%)	E	%	44,2 (2011)	2011	48	%, foglalkoztatottak aránya a teljes népességen belül (A népesség korcsoport, gazdasági aktivitás és nemek szerint, 2011 – XVII. kerület népszámlálási adatból) Foglalkoztatott együtt/ teljes népesség	47,9% (2016)
KKV-k számának növekedése	E	db	6542 (2012)	2012	6700	db 1-249 fős létszámú működő vállalkozások száma (vállalkozási demográfia szerint) - GFO\ 11	4226 db (módszertani változás: működő társas! vállalkozás)

Nagyvállalatok számának növekedése	E	db	2 (2012)	2012	3	db 250 és több fős létszámú működő vállalkozások száma (vállalkozási demográfia szerint) - GFO\11	2 db
Operatív programok keretében nyert pályázatok száma	O	db	0 (2014)	2014	100	Operatív programok keretében nyert pályázatok száma	8 db (2015-2020, önkormányzati pályázatok), 58 db (2014-2020, magán pályázatok)
Operatív programok keretében folyósított pénz mennyisége	O	Ft	0 (2014)	2014	500 millió	Operatív programok keretében folyósított pénz mennyisége	4 milliárd Ft (2015-2020, önkormányzati pályázatok), 228 millió Ft (2014-2020, magán pályázatok)

12. táblázat 2015-2020-as időszak ITS dokumentumában szereplő indikátorok felülvizsgálata

INIDKÁTOR NEVE	OUTPUT EREDM ÉNY (O/E)	M. EGY:	REF. ÉV	KÖZÉPTÁVÚ CÉLÉRTÉK (2020)	MEGVALÓSULT (2021) ÉRTÉK
AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK					
RÁKOSCSABAI ALKÖZPONT					
Megújított közterület nagysága (Csaba vezér tér, Régi Piac tér)	0	m2	2014	6000	6000 m2
Középületfelújítás, korszerűsítés (Mézeskalács Óvoda tagóvodája, Rákospcsabai Közösségi Ház,)	0	db	2014	2	2 db
Új szálláshely létesítése (Hajdú-Bogáti-villa)	0	db	2014	1	0 db
Kerületi szálláshely kapacitás bővítése (Hajdú-Bogáti-villa)	0	férőhely y szám	2014	20	0 férőhely
Megújított vasúti megálló nagysága (rákospcsabai megálló)	0	m2	2014	2500	2500 m2 (folyamatban)
Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése (Rákospatak mentén)	0	km	2014	1	0 km
új kereskedelmi funkciók megtelepedése	0	db	2014	3	n.a.
Bérbeadott önkormányzati tulajdonú ingatlanok száma (Péceli út 220)	0	db	2014	1	0 db
KUCORGÓ TÉR					
Újonnan épített oktatási jellegű középület (db) (Piroska Óvoda, Zrínyi Miklós Általános Iskola)	0	db	2014	2	0 db
Felszámolt korábbi oktatási jellegű középület (db) (Piroska Óvoda, Zrínyi Miklós Általános Iskola korábbi épületei)	0	db	2014	2	0 db
Közúti infrastruktúra megújítása, fejlesztése (Pesti út, Zrínyi utca)	0	km	2014	0,5	0,5 km
Megújított közterület nagysága (Kucorgó tér)	0	m2	2014	120000	120000 m2
Középületfelújítás, korszerűsítés (Csongrád utcai orvosi rendelő)	0	db	2014	1	1 db
Új kereskedelmi funkciók megtelepedése (üzletház/szolgáltatóház, bevásárlóközpont)	0	db	2014	10	0 db
Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése (akcióterület területén)	0	km	2014	0,5	n.a.
Kiskereskedelmi funkciók és szolgáltatások száma (az akcióterületen)	0	db	2014	(13 db 2015) 23	13 db
RÁKOSHEGY ALKÖZPONT					
Épített új útszakasz hossza	0	km	2014	1,5	1,76 km
Megújított közterület nagysága	0	m2	2014	110000	n.a.

Épített új közfunkciójú épület (Közösségi Ház)	0	db	2014	1	1 db (folyamatban)
Megújított fasorok hossza (Baross utca - Szabadság utca)	0	m	2014	600	0 m
Megújított vasúti megálló nagysága (rákoshegyi vasútállomás)	0	m ²	2014	2500	2500 m ² (folyamatban)
Kialakított csökkentett forgalmú zóna hossza (Baross utca)	0	km	2014	0,3	0,3 km
Középület felújítás, korszerűsítés	0	db	2014	1	1 db
SZÁRAZHEGY					
Művelésből kivont terület nagysága	0	ha	2014	300	0 ha
Megépített új körforgalmú közúti csomópontok száma (Pesti úton, Péceli úton)	0	db	2014	2	0 db
Új gyűjtőtű hossza (a két új közúti csomópont között)	0	km	2014	3,4	0 km
Kiépült-e a szükséges infrastruktúra előkészítés	0	igen/nem	2014	-	nem
Kiépült-e a szükséges csapadékvíz elvezető rendszer	0	igen/nem	2014	-	nem
Teljes energiaigényen belül a megújuló energiaforrásokból származó energia aránya	0	%	2014	20%	0 %
Kialakított új ipari területek területe	0	ha	2014	100	0 ha
Megtelepedett új vállalkozások száma	0	db	2014	5	0 db
Létrehozott új munkahelyek száma	0	db	2014	50	0 db
Szárazhegyi 300ha-os terület beépítettségének aránya	0	%	2014	30%	0 %
Területre irányuló, gazdaságfejlesztést támogató intézkedések száma	0	db	2014	5	0 db
NYILAS-TÁBLA					
Rákos-patak természetközeli mederhossza	0	km	2014	1	7,5 km
Kialakított lakófunkció bruttó területe	0	m ²	2014	750 000	0 m ²
Megtelepedett kereskedelmi-szolgáltatás-vendéglátás jellegű funkciók száma	0	db	2014	15	0 db
Kialakított közfunkciók száma	0	db	2014	5	0 db
Kialakított közfunkciók bruttó területe	0	m ²	2014	10 000	0 m ²

Teljes energiaigényen belül a megújuló energiaforrásokból származó energia aránya	0	%	2014	20%	n.a.
Megépített közforgalmú úthálózat hossza	0	km	2014	3	0 km
Kiépült-e a szükséges infrastruktúra előkészítés	0	igen/nem	2014	-	nem
Kiépült-e a szükséges csapadékvíz elvezető rendszer	0	igen/nem	2014	-	nem
Megvalósult szociális intézkedések a területen lakók integrálása érdekében	0	db	2014	5	n.a.
HOMOKI SZŐLŐK (NAGYHANGÁCS)					
Megtelepedett új vállalkozások száma	0	db	2014	20	0
Létrehozott új munkahelyek száma	0	db	2014	50	n.a.
Területre irányuló, gazdaságfejlesztést támogató intézkedések száma	0	db	2014	20	n.a.
Kiépült-e a szükséges infrastruktúra előkészítés	0	igen/nem	2014	-	igen
Kiépült-e a szükséges csapadékvíz elvezető rendszer	0	igen/nem	2014	-	igen
Megvalósult szociális intézkedések a területen lakók integrálása érdekében	0	db	2014	5	n.a.
INTÉZMÉNYEK FEJLESZTÉSI TERÜLET					
Megújított művelődési házak száma	0	db	2014	3	3 db
Megújított óvodák száma	0	db	2014	7	5 db
Megújított iskolák száma	0	db	2014	4	2 db
Megújított középiskolák száma	0	db	2014	2	2 db
Megújított bölcsődék száma	0	db	2014	3	1 db
Megújított orvosi rendelők száma	0	db	2014	7	4 db
KULCSPROJEKTEK					
KÖZÉPÜLETEK ENERGETIKAI MEGÚJÍTÁSA					
Energetikailag megújított középületek száma (3 bölcsőde, 8 óvoda, 2 iskola, 4 orvosi rendelő, részletesen a projektlistában)	0	db	2014	17	18 db
Középületek esetében elért energiamegtakarítás mértéke (tonna CO2 egyenérték)	0	%	2014	-20	n.a.

MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK HASZNÁLATÁNAK ELŐSEGÍTÉSE					
Teljes energiaigényen belül a megújuló energiaforrásokból származó energia aránya	0	%	2014	20%	n.a.
Megújuló energiaforrások használatát népszerűsítő intézkedések száma	0	db	2014	10	13 db
Operatív programok keretében megújuló energiaforrások részére folyósított pénz mennyisége	0	Ft	2014	100 millió	326 millió (önkormányzati),
Operatív programok keretében megújuló energiaforrások tekintetében nyertes pályázatok száma	0	db	2014	50	4 db (önkormányzati)
SZAKORVOSI RENDELŐ BŐVÍTÉSE, KORSZERŰSÍTÉSE					
Megújított szakorvosi rendelő bruttó alapterülete	0	m ²	2014	2200	2200 m ² (folyamatban)
Szakorvosi rendelő bővítésének bruttó alapterülete	0	m ²	2014	1000	4574 m ² (folyamatban)
A megújítás által elért lakosság mennyisége	0	fő	2014	87 356 fő (2014. jan. 1.) teljes lakosság	87 388 fő (2019) teljes lakosság (folyamatban)
MULTIFUNKCIÓS SPORTCSARNOK LÉTREHOZÁSA					
Létrehozott multifunkciós csarnok bruttó alapterülete	0	m ²	2014	6935	7595,89 m ² (folyamatban)
Kialakított szabadtéri sportpályák bruttó alapterülete	0	m ²	2014	6500	5886,55 m ² (folyamatban)
Egy év alatt megtartott rendezvények és sportesemények átlagos száma	0	db	2014	20	nem releváns, még nem nyitott meg a közönség számára
Sportcsarnok éves kihasználtsági mutatója	0	%	2014	50	nem releváns, még nem nyitott meg a közönség számára
RÁKOSMENTI IDENTITÁST ERŐSÍTŐ PROJEKTEK					
Rákosmenti identitást erősítő intézkedések száma	0	db	2014	20	12 db
Kerületrészi identitás erősítő programok száma az adott évben (Liget Piknik, Rákoshegyi sokadalom, Rákoskert napja, Helikopter nap, Aranykút fesztivál, Hegyi Napok, Virágtelepi fesztivál 2015-ben)	0	db	2014	(7 db 2015) 7	nem releváns a Covid-19 vírus okozta járvány miatt elmaradt rendezvények miatt
Helyi programokon való részvétel erősödése	(Majális: 5000 fő, Autómentes nap: 5000 fő, Szilveszter: 2000 fő, Gyereknapi: 1000 fő.)	%	2014	10	nem releváns a Covid-19 vírus okozta járvány miatt elmaradt rendezvények miatt
BIZTONSÁGOS KÖZTEREK KIALAKÍTÁSA					
Térfigyelővel ellátott kerületrészek száma	0	db	2014	6	n.a.
Kihelyezett térfigyelő kamerák száma	0	db	2014	59	n.a.
Közterületi balesetek csökkenése	0	%	2014	-10	n.a.
ÚTHÁLÓZAT FEJLESZTÉSE 1. kulcselem: Közúthálózat korszerűsítése					

Kiépítetlen utak aránya a teljes úthálózathoz képest (% Önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza (km) / (Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km) + Önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza (km))	0	%	2014	(48,4% 2013) 46,5	46%
Burkolattal ellátott utak hossza a 2015-2020-as időszakban	0	km	2014	3	14 km
Megújított és kialakított járdaszakaszok hossza	0	km	2014	6	n.a.
ÚTHÁLÓZAT FEJLESZTÉSE 2. kulcselem: Ferihegyi út meghosszabbítása					
Épített új útszakasz hossza	0	km	2014	1,5	1,76 km
Kialakított kerékpáros infrastruktúra hossza	0	km	2014	1,5	0 km
ÚTHÁLÓZAT FEJLESZTÉSE 3. kulcselem: Cinkotai út és Keresztúri út összekötése					
Épített új útszakasz hossza	0	km	2014	1,8	0 km
RÁKOSCSABA ALKÖZPONT FEJLESZTÉSE					
Az indikátorok megegyeznek RÁKOSCSABAI ALKÖZPONT akcióterület indikátoraival			2014		
RÁKOSLIGET ALKÖZPONT FEJLESZTÉSE					
Középületfelújítás, korszerűsítés (Maros Mozi)	0	db	2014	1	0 db
Megújított közterület nagysága (Csaba vezér tér, Régi Piac tér)	0	m ²	2014	7500	7500 m ²
Maros moziban tartott rendezvények száma éves átlagban	0	db	2014	20	n.a.
Új Kiskereskedelmi funkciók és szolgáltatások száma (a téren)	0	db	2014	5	11 db
Új lakófunkció bruttó alapterülete	0	m ²	2014	500	2203 m ² (teljes terület, lakó- és üzleti funkció)
Fejlesztett zöldfelület területe (Hősök tere)	0	m ²	2014	5000	5000 m ²
RÁKOSHEGY ALKÖZPONT FEJLESZTÉSE					
Az indikátorok megegyeznek RÁKOSHEGY ALKÖZPONT akcióterület indikátoraival			2014		
RÁKOSKERT ALKÖZPONT FEJLESZTÉSE					
Az indikátorok megegyeznek KUCORGÓ TÉR akcióterület indikátoraival			2014		
SZÁRAZHEGYI MUNKAHELYTEREMTÉS kulcsprojekt					
Az indikátorok megegyeznek SZÁRAZHEGY akcióterület indikátoraival			2014		
TELEPÜLÉSRÉSZEKEN ÁTÍVELŐ FEJLESZTÉSI PROJEKTEK					
RÁKOS-PATAK MENTI KERÉKPÁRÚT MEGHOSSZABBÍTÁSA NYUGAT-KELETI IRÁNYBAN					
Kiépített új kerékpáros infrastruktúra hossza	0	km	2014		
ÉSZAK-DÉLI IRÁNYÚ KERÉKPÁRFORGALMI HÁLÓZAT, KERÉKPÁRÚT KIALAKÍTÁSA (MERZSE-MOCSÁR – NAPLÁS-TÓ ÖSSZEKÖTÉSE)					
Kiépített új kerékpáros infrastruktúra hossza	0	km	2014		4,76 km
KERÜLETI KÜLSŐ ÖSSZEKÖTŐ UTAK MEGÉPÍTÉSE					
Kiépített új kerületi külső összekötő utak hossza (Ferihegyi út meghosszabbítása, a Keresztúri út és a Cinkotai út összekötése)	0	km	2014	3,3	1,76 km
MERZSE-MOCSÁR TURISZTIKAI/OKTATÁSI CÉLÚ FEJLESZTÉSE					
Merzse-mocsár átlagos látogatottsága tavaszi/nyári hétvégén	0	fő/hétfő	2014	50	n.a.

Kialakított oktatási/turisztikai funkciók száma	0	db	2014	1	1 db
TURISZTIKAI VONZERŐ NÖVELÉSE, SZÁLLÁSHELYFEJLESZTÉS					
Kerületi szálláshely kapacitás bővítése (férőhely szám)	E	%	2014	(107 ágy, 2015) 15%	n.a.
Kerületi szálláshely kapacitás bővítése (szobaszám)	E	%	2014	(38 szoba, 2015) 15%	n.a.
Szállóvendégek számának növekedése (fő)	0	%	2014	(13 fő, 2012; 882 fő, 2013) 25%	n.a.
Vendégéjszakák számának növekedése (éj) (% Vendégek száma összesen a kereskedelmi szálláshelyeken)	0	%	2014	(4922 éj, 2013) 25%	8418 éj (2014),
Turisztikai célú fejlesztések száma (Hajdú-Bogáti kastély, Merzse-mocsár fejlesztése)	0	db	2014	2	1 db
ÚJLAK UTCAI USZODA FELÚJÍTÁSA ÉS BŐVÍTÉSE					
Megvalósult uszodafelújítás száma	0	db	2014	1	0 db
Az uszoda által nyújtott új szolgáltatások száma	0	db	2014	5	0 db
A szabad úszáslehetőségi kapacitás (szabadon elérhető sávok számának a teljes sávszámhoz való aránya)	0	%	2014	(85% 2015) 95	n.a.
Kapacitás szűkülések visszaszorítása (adott órában elérhető sávszámok minimuma)	0	db	2014	(Hétfőtől péntekig 9:00-10:00 2,6 sáv, 16:00-17:00 1 sáv, 18:00-19:00 1,8 sáv) 3 sáv a legszűkebb esetben is	n.a.
Látogatók számának növekedése	0	%	2014	20%	n.a.
A KÖZIGAZGATÁS MINŐSÉGÉNEK JAVÍTÁSA					
A közigazgatási szervekre vagy közszolgáltatásokra irányuló projektek száma (VEKOP)	0	db	2014	15	11 db
Közigazgatási szolgáltatások online elérhetőségének növekedése (VEKOP)	0	%	2014	10	4 db
A helyi közszolgáltatásokkal kapcsolatos elégedettségmérés során a legalább közepesen elégedett minősítést válaszok aránya (VEKOP)	0	%	2014	(A 2015-ös felmérés alapján határozható meg) növekszik	n.a.
HELYI TUDÁSKÖZPONT LÉTREHOZÁSA (SZAKKÉPZÉS, KUTATÁS-FEJLESZTÉS, FELSŐOKTATÁS)					
Kutatás-fejlesztés segítését célzó intézkedések száma	0	db	2014	5	1 db
Létesült-e felsőoktatási intézmény, kihelyezett kar	0	igen/nem	2014	-	nem
Megvalósult szakképzési programok száma	0	db	2014	5	n.a.
Szakképzési programon részt vevők száma	0	fő	2014	50	n.a.
Tudásközpontot támogató civil szerveződések száma (pl: klaszter, egyesület)	0	db	2014	1	0 db
SOFT JELLEGŰ KÉPZÉSI, FOGLALKOZTATÁSI PROGRAMOK, AKCIÓK					
Megvalósult soft jellegű programok száma összesen	0	db	2014	65	91
Soft jellegű programokon való részvétel	0	fő	2014	520	4000
Megvalósult társadalmi integrációs segítő programok száma	0	db	2014	10	15

Társadalmi integrációs segítő programokon részt vevők száma	0	fő	2014	100	1800
Megvalósult munkaerő-piaci integrációs programok száma	0	db	2014	25	67
Munkaerő-piaci integrációs képzéseken részt vevők száma	0	fő	2014	200	146
Megvalósult-e a szociális kalauz	0	igen/nem	2014	-	igen
Megvalósult-e a HHH-s gyermekek nyilvántartása	0	igen/nem	2014	-	részben
Megvalósult humán erő-fejlesztést támogató programok	0	db	2014	5	n.a.
Humán erő-fejlesztést támogató programokon részt vevők száma	0	fő	2014	50	n.a.
Megvalósult-e a Kortárs segítő program	0	igen/nem	2014	-	igen
A kortárs segítő programba bevont önkéntesek száma	0	fő	2014	10	n.a.
Megvalósult társadalmi biztonságot fokozó programok száma	0	db	2014	5	n.a.
Társadalmi biztonságot fokozó programokon részt vevők száma	0	fő	2014	50	n.a.
Megvalósult egészségfejlesztést segítő programok típusainak száma (Egészségnap, Idősellátás dietetikus, Anyatej világnap, Baba-mama klub, Szoptatásra felkészítés, Szülésre felkészítő, Baba masszázs, Egészségnevelő előadások, Iskolai egészségnap, Dentálhigiénia szakember előadása, Fogászati prevenciók szolgálat 2015)	0	db	2014	12	15 db
Megvalósult gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó programok	0	db	2014	10	n.a.
Gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó programokon részt vevő vállalkozások	0	fő	2014	10	n.a.
Létrejött-e a vállalkozói inkubátor	0	igen/nem	2014	-	igen
A vállalkozói inkubátorba bevont vállalkozások száma	0	db	2014	5	n.a.
M2-GÖDÖLLŐI METRÓ MEGHOSSZABBÍTÁS RÁKOSKERESZTÚRI SZÁRNYVONAL MEGVALÓSÍTÁSA					
Elkészült-e a Rákoskeresztúri szárnyvonal engedélyezési tervdokumentációja	0	igen/nem	2014	-	nem

13. táblázat 2015-2020-as időszak ITS dokumentumában szereplő indikátorok felülvizsgálata

3.6 MEGVALÓSÍTÁS

A fejlesztés során Rákosmente Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának Polgármesteri Irodája, Főépítészete, EU Programirodája, Városüzemeltetési Irodája, Környezetvédelmi Irodája valamint a Rákosmente Kft. működött közre.

A fejlesztési döntéshozatalnak a kerületben három fóruma volt, a Városfejlesztési Munkacsoport, a Városfejlesztési és Vagyongazdálkodási Bizottság, illetve Rákosmente Önkormányzatának Képviselő-testülete.

Az ITS 5 évenkénti törvényben előírt felülvizsgálatára a jelenlegi ITS módosításánál kerül sor.

3.7 2015 ÉS 2020 KÖZÖTTI TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉSE

Átfogóan értékelve Rákosmente számára a 2015 és 2020 közötti fejlesztési időszak eredményesen zajlott. A kerületi önkormányzat 2015 és 2020 között több mint 5 milliárd forint európai uniós és hazai támogatást nyert el. A kerület számos része megújult, sikeresen felújításra került a kerületi szakrendelő, új multifunkcionális sportcsarnok került kialakítása, továbbá

energetikai korszerűsítésre és felújításra került a közintézmények jelentős része, fejlesztésre került számos közúthálózati elem, emellett a 80a vasútvonal fejlesztése keretében a kerületrészi vasútállomások környékén jelentős beruházások vannak folyamatban.

A kerület számításait jelentősen befolyásolta a 2020-ban berobbant Covid-19 vírus okozta járvány, amely jelentős hatással volt a gazdaság mellett szinte minden területen, továbbá a fejlesztési környezetet is akadályoztatta.

4. HOSSZÚ TÁVÚ KONCEPCIONÁLIS CÉLOK RÖVID BEMUTATÁSA (2015-2030)

Rákosmente jövőképét a **modern kertváros** megteremtésének gondolata foglalja össze. A modern kertváros három pillér mentén került definiálásra a kerület hosszú távú jövőképében.

Első pillére a **XXI. századi korszerű infrastruktúra és minőségi szolgáltatások** megteremtése, mely a közszolgáltatás, közösségi közlekedés, energiahatékonyság és a gazdasági súly erősítését foglalja magában.

A kerületi jövőkép második pillére a **kertvárosi értékek**, mely a természeti értékek védelmét, a környezettudatos működés és a biztonságos, rendezett település kialakítását tűzi ki megvalósítandó célul.

Harmadik pilléreként jelenik meg az **identitás, erős helyi közösségekre** alapozott társadalom, amely a közösség fejlődését segítő kulturális, sport- és közösségi programokban, kikapcsolódási lehetőségekben gazdag, továbbá lendületes kerületi gazdasági működésen alapszik.

4.1 RÁKOSMENTE JÖVŐKÉPE TÉRSÉGI SZEREPÉRE VONATKOZÓAN

Rákosmente térségi szerepe jelentős, a keleti agglomeráció fontos szereplője, mely együttműködik a határoló kerületekkel és településekkel.

A térségi potenciált két – országos szinten is – jelentős infrastrukturális létesítmény határozza meg. Egyrészt kiemelt szerepe van a térségen keresztülhaladó M0-s autópályán keresztül közvetlen közelségének, illetve a hozzá kapcsolódó autópályák bevezető szakaszainak. Másrészt kiemelten fontos tényező a Liszt Ferenc Repülőtér.

A keleti agglomeráció budapesti elérhetősége szempontjából Rákosmente területe kulcsfontosságú. Egyrészt a kerület területén halad át az agglomerációs forgalom napi rendszerességgel, másrészt Rákosmente a szolgáltatásellátás tekintetében kiegészíti az egyes külsőbb települések funkcionális hiányosságait.

Rákosmente hosszú távú célja regionális gazdasági szerepkörének erősítése, a Budapesten betöltött „keleti kapu” helyzetből adódó geopolitikai adottságok kiaknázása, célja továbbá, hogy a keleti agglomeráció erős gazdasági és szolgáltatási központjává váljon.

4.2 TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI HORIZONTÁLIS ELVEK RÖGZÍTÉSE

Rákosmente jövőképét horizontális településfejlesztési elvek egészítik ki, melyek alkalmazása minden egyes projekt esetében szükséges, és ezek együttes kezelése segíti hozzá a kerületet ahhoz, hogy elérje kitűzött integrált céljait. A pillérekben megfogalmazott célok azon felül, hogy a jövőkép három fő prioritását és pillérét határozzák meg, egyben horizontális elveknek is tekinthetőek, ezzel biztosítva azt, hogy az egyes megvalósuló fejlesztések ne sértsék egymás hatását:

- XXI. századi korszerű infrastruktúra és minőségi szolgáltatások elősegítése
- Kertvárosi értékek erősítése
- Identitás erősítése, helyi közösségi élet támogatása

Cél, hogy a megvalósuló fejlesztések, melyek segítik a XXI. századi infrastruktúra és a minőségi szolgáltatások elérését, ne terheljék túl Rákosmente környezetét, így rombolva a kertvárosi értékeket, vagy ne polarizálják a társadalmat a kerületben. Cél a pillérek közötti szinergia megvalósítása, hogy egymás céljait szem előtt tartva, a másik hatásait nem gátolva tudjanak érvényesülni.

4.3 RÁKOSMENTE HOSSZÚ TÁVÚ CÉLRENDSZERE

A jövőképben megfogalmazott három pillér elérése érdekében hat koncepcionális cél és ezeken belül részcélok kerültek megfogalmazásra.

4.3.1 A GAZDASÁGI ÉS SZOLGÁLTATÁSI KÖZPONT SZEREP MEGERŐSÍTÉSE

Rákosmente számára a geopolitikai adottságaiból elérhető gazdasági térségi súly jelenleg csak részben kihasználta. A kerület számára kiaknázatlan potenciált jelent a keleti kapu pozíció, az M0-s autópálya és a repülőtér közelsége, mely munkahelyteremtéssel és a gazdasági teljesítőképesség növelésével tudná erősíteni a kerület gazdaságát. A kerületben jelenleg nem található elegendő munkahely, a gazdasági versenyben kevés vállalkozása miatt lemaradóban van. Ebből következően a kerületi célok között kiemelt prioritásként jelenik meg a gazdasági szerepkör erősítése, amelyen belül három rész cél szerepel:

- **komplex gazdaságfejlesztés és munkahelyteremtés,**
- **működőtőke-vonzás,**
- **Rákosmente gazdasági versenyképességének erősítése.**

4.3.2 ÉPÜLETÁLLOMÁNY MINŐSÉGI FEJLESZTÉSE

Rákosmente egy folyamatosan növekvő kerület, ebből adódóan nagyon heterogén az épületállománya. A közfunkcióknak helyt adó épületállomány, a régen épült és meg nem újított lakóházak, illetve általánosan az energetikai tulajdonságok területén jelentős hátrányokkal küzd a kerület. Emiatt kiemelt a meglévő épületállomány fejlesztése, fontos célként jelenik meg az épületek megújítása. Ezeket összegezve három rész cél kerül megfogalmazásra:

- **közszolgáltatásoknak helyt adó épület-infrastruktúra bővítése,**
- **meglévő épületállomány állagának javítása,**
- **épületállomány energetikai korszerűsítése.**

4.3.3 RÁKOSMENTE KÖZLEKEDÉSI KAPCSOLATAINAK ERŐSÍTÉSE

Rákosmente Budapesten belüli relatív távoli pozíciójából és városszerkezeti adottságaiból adódóan, a kerület egyik kulcskérdése a közlekedés, mely egyben a kerületben tapasztalható legkomolyabb problémaforrás is. A közlekedési gondok kétpólusúak, egyrészt a kerületen belüli közlekedés, illetve a belsőbb kerületekkel való összeköttetés területén vannak nehézségek és kapacitásszűkülések, másrészt a kerületen átmenő közlekedés jelent komoly gondot. A kerületen kívüli, keleti agglomerációból érkező nagy mennyiségű autóforgalom Rákosmente – belső közlekedése szempontjából is – szűkös úthálózatán keresztül éri el Budapest más részeit, mely komoly közlekedési terhet ró a kerületre. Fontos problémaként jelenik meg, hogy a jelenleg egyoldalú, főként a közúti közlekedésre támaszkodó közösségi közlekedés, kiegészülve a vasúti közlekedéssel, nem tudja megfelelően ellátni a kerület lakosságát, ennek mind a kapacitást, mind a közlekedési módokat érintő bővítése nagyban javítaná a kerület lehetőségeit. Ezen okok miatt a kerület kiemelt célja a közlekedési infrastruktúra fejlesztése és a jó elérhetőség megteremtése, mely három rész célra tagolódik:

- **kerületen belüli közlekedési infrastruktúra fejlesztése,**
- **kerületen átmenő közlekedési infrastruktúra fejlesztése,**
- **belváros elérhetőségi idejének csökkentése.**

4.3.4 TÁRSADALMI BIZTONSÁG ERŐSÍTÉSE

Rákosmente területén súlyos társadalmi különbségek nem tapasztalhatóak, emiatt erősen szegregálódó területek nincsenek, azonban azonosíthatóak olyan részek, melyek esetében a krízisveszély problémát jelent. Annak ellenére, hogy a kerületben komoly társadalmi problémák nincsenek, a későbbi gondok elkerülése miatt fontos a kerület biztonságának és nyugodt közérzetének fenntartása és jövőbeni fejlesztése, a fokozatos hosszú távú leszakadás elkerülése. A társadalmi biztonság erősítése, mint hosszú távú prioritás két rész célra tagolódik:

- **szociális beavatkozások a társadalmi leszakadás, az elszegényedés elkerülése érdekében;**
- **közbiztonság erősítése.**

4.3.5 MINŐSÉGI ÉS HOZZÁFÉRHETŐ KÖZSZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE

Rákosmente szolgáltatásellátása általánosan jónak mondható, azonban területi eloszlásban problémák mutatkoznak bizonyos szegmensekben, például az egészségügy az, ahol hiányok azonosíthatóak. Emellett jövőbeli problémát jelentenek a folyamatosan növekedő lakosság miatt felmerülő esetleges kapacitáshiányok. Ezen felül tapasztalhatóak a szabadidő-eltöltés és a kulturális lehetőségek területén mutatkozó funkcionális hiányok. Ezen résszegmensek erősítése, a kerület hiányosságainak pótlása mellett, az identitás erősítése érdekében is fontos fejlesztési prioritás. Emiatt a kerület koncepcionális céljai között szerepel a minőségi és hozzáférhető közzolgáltatások fejlesztése, mely három rész célra tagolódik:

- **turisztikai, sport és kulturális infrastruktúra fejlesztése;**
- **szolgáltatások minőségfejlesztése;**
- **Smart City koncepció megvalósítása.**

4.3.6 FENNTARTHATÓ KÖRNYEZET ÉS VÁROSSZERKEZET MEGTEREMTÉSE

Rákosmente tagolt településszerkezete és a területén lévő nagy mennyiségű zöldfelület sajátos karaktert kölcsönöz, mely alapjaiban különbözteti meg a többi kerülettől. Ebből következően a kerület prioritásrendszerében fontos helyet foglal el a környezet védelme, a fenntartható növekedés feltételeinek megteremtése, a környezettudatosság érvényesítése és ezen keresztül az egészséges élettér kialakítása. Kiemelt prioritásként jelenik meg a fenntartható városszerkezet megteremtése. A nagy és hosszú időt igénybe vevő utazási szükséglet csökkentése, a helyi központok fejlesztése, az egyközpontúság oldása, illetve a funkcionális ellátottság egyenletesebb elosztása mind a városi térszerkezet jelenleginél kiegyensúlyozottabb működésének és működtetésének irányába mozdítja el a kerületet. Ehhez kapcsolódóan jelenik meg a célrendszerben a környezettudatosság és a környezettudatos városszerkezet a kerületi fejlesztéspolitika fontos elemeként. A fenntartható környezet és városszerkezet megteremtése, mint kerületi prioritás két rész célra tagolódik:

- **településrészi alközpontok fejlesztése,**
- **környezettudatos városszerkezet érvényesítése.**

7. ábra Rákosmente jövőképe, hosszú- és középtávú célrendszerének összefoglalása 2015-2030. Ábra forrása: Rákosmente Településfejlesztési Koncepciója, 2015¹

¹ Az ITS 2021-2025-ös időszakra történő módosítása során bekövetkezett változásokat a következő fejezetek tárgyalják.

5. KÖZÉPTÁVÚ STRATÉGIAI CÉLOK

Az ITS feladata a középtávú stratégiai célok meghatározása. Az előző ábrán látható az előző időszak által kialakított célrendszer, melyben az első stratégiai cél mentén történt változás. Rákosmente hat prioritásban foglalja össze középtávú, 2021 és 2025 közötti időszakra szóló stratégiai céljait. Az egyes átfogó célok alatt részcélok kerülnek megfogalmazásra. A kerületi prioritásokhoz a stratégia kulcsprojektet rendel, melyek a legnagyobb hatással vannak a célok megvalósulására, és amelyek a legfontosabb kerületi projektervek az elkövetkező 5 éves fejlesztési időszakban.

5.1 RÁKOSMENTE KÖZÉPTÁVÚ STRATÉGIAI CÉLJAI

- Egészséges környezet kialakítása, Környezetvédelem és Energetikai megújítás;
- Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése;
- Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése;
- Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése;
- Települési infrastruktúra fejlesztése;
- Gazdaságfejlesztés.

STRATÉGIAI CÉLOK		
Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás	Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése	Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése
<ul style="list-style-type: none"> • Környezetszennyezés elleni védelem, • Vízvédelem, • Allergén flóra visszaszorítása, • Zajvédelem, • Komplex, közintézményekre kiterjedő épületenergetikai beavatkozások, • Megújuló energiaforrások arányának növelése, • Fosszilis energiahordozók részleges kiváltása, • Jó levegőminőség biztosítása (meglévő növényzet megóvása, fejlesztése, növénytelepítés) 	<ul style="list-style-type: none"> • Szociális intézményhálózat fizikai és tartalmi fejlesztése; • Oktatási épületek, intézmények korszerűsítése; • Egészségügyi intézmények létesítése, megújítása, bővítése; • Kulturális, sport- és szabadidős intézmények létesítése, bővítése, korszerűsítése; • Megjelenő intézményi kapacitáshiányok felszámolása; • Közhivatali infrastruktúra fejlesztése; • Új fővárosi és agglomerációs vonzással bíró intézmények és szolgáltatások meghonosítása 	<ul style="list-style-type: none"> • Szociális gondoskodás fejlesztése; • Társadalmi kohézió erősítése új urbanisztikai eszközökkel; • Korszerű korosztályos és tematikus szolgáltatások biztosítása; • Biztonságérzetet fokozó beavatkozások, fejlesztések; • Közrend, köztisztaság magas szintű biztosítása; • Helyi identitás erősítése
Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése	Települési infrastruktúra fejlesztése	Gazdaságfejlesztés
<ul style="list-style-type: none"> • Kerületi jelentőségű tehermentesítő utak létesítése, • Burkolatlan utak burkolattal történő ellátása, • Közösségi közlekedés fejlesztése, • Gyalogos és kerékpáros infrastruktúra bővítése, • Parkoló infrastruktúra fejlesztése, • Kerületi utak zsúfoltságának csökkentése 	<ul style="list-style-type: none"> • Városrészek jellegének megfelelő szolgáltatásfejlesztés; • Csapadékvíz okozta problémák felszámolása, elvezető rendszer fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Helyi gazdaság erősítése, • Foglalkoztatottság növelése, • Új munkahelyek létrejöttének ösztönzése, • Együttműködés a magánszféra és a közszféra között, • Gazdasági versenyképesség erősítése

8. ábra Rákosmente középtávú stratégiai célrendszere

5.1.1 EGÉSZSÉGES KÖRNYEZET KIALAKÍTÁSA, KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS ENERGETIKAI MEGÚJÍTÁS

Rákosmente középtávú céljai között kiemelt helyen szerepel az egészséges környezet kialakítása. A kerület elkötelezett a környezetvédelem terén tett előrelépések folytatásában, továbbá az évek óta zajló energetikai megújítás folytatásának. Ennek révén a szén-dioxid kibocsátás csökkentése, az egészséges életkörülmények megteremtése kiemelt szempont a kerületi fejlesztések esetén. A stratégiai cél mentén két jól elkülöníthető terület azonosítható.

Egyrészt kiemelt prioritás a környezet állapotának javítása, megújuló energiahordozók előtérbe helyezése, ennek eredményeként a fosszilis energiahordozók részarányának csökkentése. Ehhez kapcsolódóan megjelenik a természeti környezet zavaró tényezői, így a környezetszennyezés visszaszorítása és az életkörülmények javításához szükséges zajhatások csökkentése, illetve a levegőminőség javításának célja is.

A másik kiemelt prioritás a kerület épületei esetében megkezdett energetikai korszerűsítés folytatása mind a középületek, mind a lakóépületek tekintetében, kiemelt hangsúlyt fektetve az iparosított technológiával készült épületállomány korszerűsítésére.

Az **Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás** stratégiai cél az alábbi részcélokra tagolódik:

- környezetszennyezés elleni védelem,
- vízvédelem,
- allergén flóra visszaszorítása,
- zajvédelem,
- komplex, közintézményekre kiterjedő épületenergetikai beavatkozások,
- megújuló energiaforrások arányának növelése,
- fosszilis energiahordozók részleges kiváltása,
- jó levegőminőség biztosítása (meglévő növényzet megóvása, fejlesztése, növénytelepítés),

Az **Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás** középtávú cél elérését három kulcsprojekt segíti:

- **Víztározók, záportározók létrehozása**

A kerület kertvárosi peremkerület jellege révén küzd a csapadék- és egyéb vízvezetési problémákkal. Bár a BKISZ program keretében számos helyen kiépült a vízvezetés, valamint megtörtént a csatornázás, de még mindig alapvető gond a víz elvezetése Rákosmentén. Ahhoz, hogy bármilyen fejlesztésbe tudjon fogni a kerület, kulcskérdés az infrastrukturális és közszolgálati helyzet megoldása, így minden fejlesztés alapja, hogy a kerületben kiépüljenek a megfelelő víz- és záportározók. A kerület prioritásban leghangsúlyosabb kiemelt célja a megfelelő tározókapacitás kialakítása.

- **Középületek energetikai megújítása**

Rákosmente szempontjából az energetikai megújítás fontos terület volt a 2015-2020-as időszakban. Néhány esetben továbbra is szükséges Rákosmente középület-állományának energetikai korszerűsítése a korábbi megújítások ellenére is. Az állagmegőrzés érdekében fontos az energetikai korszerűsítés folytatása, a felújított, korábbi iparosított lakótelepekkel párhuzamosan készült középületek folyamatos karbantartása, ezzel mind gazdasági, mind környezeti értelemben növelve a kerület lehetőségeit. Ebből következően Rákosmente kiemelt célja középület-állományának korszerűsítése.

- **Megújuló energiaforrások használatának elősegítése**

Rákosmente jövőbeni tervei között fontos helyen szerepel a kerület jelenlegi energiaforrás-felhasználásának módosítása és a megújuló energiaforrások kerületi részarányának

növelése. A terület fekvéséből adódóan elsősorban a napenergia felhasználására, illetve a kerület nagymennyiségű zöldhulladékának felhasználására kínálkozik lehetőség. Ez indokolja, hogy Rákosmente kulcsprojektként fogalmazzza meg a megújuló energiaforrások használatának elősegítését.

5.1.2 KÖZSZOLGÁLTATÁSOK MINŐSÉGÉNEK ÉS ELÉRHETŐSÉGÉNEK FEJLESZTÉSE

Rákosmente stratégiai prioritásai között szerepel az elérhető közszolgáltatások minőségi fejlesztése, illetve ezt kiegészítve az elérhetőségük javítása.

A kerület szolgáltatásellátottság szempontjából a megalapozó tanulmányban bemutatott konkrét adatok alapján jó, azonban területileg inhomogén. Köszönhetően a történelmi településszerkezeti adottságoknak, illetve a budapesti csatlakozást követő egyenlőtlen fejlesztéspolitikának, Rákoskeresztúr városközponti szerepe nagyon erős, aminek következtében a külsőbb területeken élők számára nagyobb utazást igényel a szolgáltatások elérése. Ez indokolja, hogy a kerület fontos célja a szolgáltatások elérhetőségének fejlesztése, mind a köz-, mind a kereskedelmi szolgáltatásokra vonatkozóan.

A kerületi szolgáltatások inhomogén térbeli elhelyezkedése mellett Rákosmente hangsúlyt fektet a minőségfejlesztésre. Az elérhető szolgáltatások minőségének folyamatos fejlesztése fontos a kerület lakosai ellátásának erősítése szempontjából. A folyamatosan növekvő lakosság számának köszönhetően Rákosmentén sok esetben kapacitásproblémák voltak jellemzőek. Az elmúlt időszakban komoly előrelépések történtek a hiányosságok csökkentése érdekében, azonban a feladat stratégiai szintű kezelése folyamatos prioritást élvez Rákosmentén, ugyanis bár kapacitás terén kevés területen tapasztalható már hiányosság, azonban a területi elosztás miatt sok esetben jönnek létre hiányterületek.

A projektek kapcsán fontos az egyes közintézmények és átalakuló közterületek akadálymentesítésének kérdése is. A kerület célja, hogy az alapellátó szolgáltató intézmények közelében található közlekedési csomópontok, valamint a középület esetében megvalósuló akadálymentesítési törekvések térjenek ki a mozgássérültek és idősek mellett a vakok és gyengénlátók igényeire is.

A Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése középtávú cél hét részcel mentén tagolódik:

- szociális intézményhálózat fizikai és tartalmi fejlesztése;
- oktatási épületek, intézmények korszerűsítése;
- egészségügyi intézmények létesítése, megújítása, bővítése;
- kulturális, sport- és szabadidős intézmények létesítése, bővítése, korszerűsítése;
- megjelenő intézményi kapacitáshiányok felszámolása;
- közhivatali infrastruktúra fejlesztése;
- új fővárosi és agglomerációs vonzással bíró intézmények és szolgáltatások meghonosítása.

A Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése középtávú cél elérését két kulcsprojekt szolgálja:

- **Orvosi rendelő és szakorvosi rendelő bővítése, korszerűsítése**

A kerület legerősebb szolgáltatáshiányossága az egészségügy területén mutatkozik. Rákosmente orvosi ellátó intézményhálózata mind kapacitáshiány, mind szolgáltatásminőség szempontjából kihívásokkal küzd. A kerületen kívüli kórházi ellátás mellett a kerület szakorvosi és háziorvosi ellátásának tekintetében is szükséges a fejlesztés.

- **Uszodafejlesztés**

Fontos kerületi prioritás a sport-, rekreációs létesítmények fejlesztése, a jelenlegi, elsősorban lakosságot kiszolgáló, nem megfelelő kapacitású uszoda fejlesztése, ezt kiegészítve egy rég vágyott felújítással, és az egykori tanuszoda lakosság befogadására alkalmassá tételével.

5.1.3 IDENTITÁS ERŐSÍTÉSE, KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS, KÖZBIZTONSÁG NÖVELÉSE

Rákosmente történelmi hagyományainak és hagyománytalanságának köszönhetően sajátos szerepet tölt be. A kerület identitása egyik oldalról definiálható a korábbi településmagokhoz kapcsolódó erős kötődésben, másrészt elmondható, hogy az újonnan beköltözők kevés identitástudattal és lokálpatriotizmussal rendelkeznek. Ez indokolja, hogy a kerület prioritásai között szerepel az identitás erősítése és ehhez köthetően a közösségépítés.

Rákosmentén az előző időszakban mind soft (pl. az identitást teremtő rendezvények, kerületi marketing), mind hard (pl. a főtér fejlesztése, illetve a középület infrastruktúra korszerűsítése) fejlesztésekkel igyekezett elősegíteni az identitás erősítését. A megkezdett munka folytatása a kerület kitűzött célja, mellyel szeretné tovább erősíteni a kerületi kötődést. Rákosmente célja, a társadalmi kohézió segítése, a szociális gondoskodás fejlesztése, ezzel is segítve a helyi közösségek építését.

Az identitástól és a közösségépítéstől el nem választhatóan kiemelt kerületi prioritás a közbiztonság növelése és a biztonságérzet fokozása. Rákosmente erős társadalmi konfliktusokkal nem küzd, azonban azonosíthatóak olyan társadalmi gondok, melyek erősödésének elkerülése hangsúlyos kerületi cél. A közterületi biztonságérzet fokozása, az ehhez szükséges infrastruktúra kiépítése fontos feladat az elkövetkező időszakban.

Az **Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése** kerületi középtávú prioritás az alábbi részcélokra tagolódik a 2021-2025-ös időszakban:

- szociális gondoskodás fejlesztése;
- társadalmi kohézió erősítése új urbanisztikai eszközökkel;
- korszerű korosztályos és tematikus szolgáltatások biztosítása;
- biztonságérzetet fokozó beavatkozások, fejlesztések;
- közrend, köztisztaság magas szintű biztosítása;
- helyi identitás erősítése.

Az **Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése** stratégiai cél elérését az alábbi két kulcsprojekt segíti:

- **Rákosmenti identitást erősítő projektek megvalósítása**

A kerület célja, hogy programok szervezésével segítse a kerületi identitás kialakítását és erősítését. A következő programozási időszak alatt elsősorban soft rendezvények segítségével szeretné elősegíteni a helyi közösségek építését és a kerületi kötődés megerősödését, a megújított közterek valódi identitásterré történő fejlődését. E programok során fontos a kerület számára, hogy mind a helyi kerületrészi kötődések, mind a kerület egészéhez való kötődés megerősödjön. A programok támogatása így kiterjed a kerületben működő civil kezdeményezések felkarolására, a kerületrészi identitást erősítő díjak, fesztiválok, kerületrészi napok támogatására és az elsősorban a nemzeti ünnepekhez kötődő, a kerület közös ünnepeit jelentő többnapos programok magas színvonalú és minél több helyi kezdeményezést integrálni képes megrendezésére, valamint a kerület számára fontos hivatások példaképeinek (pl. tanárok, sportolók) díjazására.

- **Biztonságos közterek kialakítása**

A kerületi biztonságérzet javítása érdekében kiemelt szerepe van a biztonságos közterek kialakításának, melynek célja a későbbi leromlás megakadályozása, illetve a területi szegregáció elkerülése.

5.1.4 RÁKOSMENTE KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZATÁNAK FEJLESZTÉSE

Rákosmente közlekedésének fejlesztése a Településfejlesztési Konceptióhoz hasonlóan kiemelt területe a középtávú fejlesztési stratégiának. Az elmúlt időszak fejlesztései nagymértékben javították a kerületi közúti közlekedés mellett a tömegközlekedés lehetőségeit is. Ennek ellenére a kerület küzd közlekedési kihívásokkal, melyek oldása az elkövetkező időszak kiemelt prioritása lesz.

A kerület úthálózata mind a belső, mind az átmenő közlekedéssel terhelt, a lakóterületeket érintő útszakaszok csúcsidőben zsúfoltak, mely egyrészt nehezíti a kerületi közlekedést, másrészt komoly környezetterhelést jelent.

A kerületben található nagymennyiségű burkolatlan földút fejlesztése egy, Rákosmente által megkezdett és hosszú távon folytatott projekt. Az úthálózat kiépítésével párhuzamosan a csapadékvíz-elvezető hálózat hiányosságainak megoldására is törekszik a kerület.

A közösségi közlekedés végbement fejlesztésének köszönhetően az elmúlt időszakban folyamatosan javult Rákosmente és Budapest belsőbb kerületeinek kapcsolata. A tömegközlekedés jelenlegi hálózatának fejlesztése, mind a központi összeköttetés, mind a kerületi belső hálózat fejlesztése tekintetében kiemelt feladata lesz az elkövetkező időszaknak.

A korábbi időszak egyik legfontosabb infrastrukturális fejlesztése a kerékpárút-hálózat kiépülésének elősegítése volt. Az eddig kiépült hálózat továbbfejlesztése, a folyamatos hálózatbővítés és a budapesti rendszerhez való csatlakozás kialakítása a következő időszakban kiemelt fejlesztési terület lesz.

Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése középtávú cél az alábbi részcélokra tagolódik a kerület középtávú stratégiájában:

- kerületi jelentőségű tehermentesítő utak létesítése,
- burkolatlan utak burkolattal történő ellátása,
- közösségi közlekedés fejlesztése,
- gyalogos és kerékpáros infrastruktúra bővítése,
- parkoló infrastruktúra fejlesztése,
- kerületi utak zsúfoltságának csökkentése.

Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése stratégiai cél elérését az **Út és elkerülő hálózat fejlesztése** kulcsprojekt segíti, mely kettő fő kulcselemre tagolódik:

Út- és elkerülő hálózat fejlesztése

- **Cinkotai út és Naplás út összekötése**
  - **Keresztúri út – Cinkotai út összekötése (Vidor u. meghosszabbítása)**
  - **Cinkotai út – Naplás út összekötése,**
  - **Naplás út – Tarcsai út összekötése.**

A Pesti út forgalmának északi, valamint a lakóutcák tehermentesítése céljából született egy koncepció, miszerint a Keresztúri út és a Tarcsai út összekötése során az autós forgalom az M0 autóútra terelhető. A cél érdekében három szabályozási terv készült.

A Cinkotai útnál és Keresztúri útnál lámpás csomópont kialakításával Rákos-patak fölötti híd bővítésével tervezett a projekt 1. eleme.

A Szőlőhegy területének beépítésével forgalomnövekedés várható, melyet nem kívánatos a terhelt Pesti útra rávezetni. A Szőlőhegy gyűjtőútja folytatódna a Naplás út és a Tarcsai út között is, ez tehermentesíthetné a Pesti utat kerületünk északi része (Rákosliget, Rákoscaba-Újtelep) forgalmának elvezetésével, a Keresztúri út és az M0 autóút irányába

- **Összekötő út meghosszabbítása és bekötése a Ferihegyi útba**

Az önkormányzat célja a belső területeinek tehermentesítése a kerületen átmenő forgalom alól, ennek érdekében új, a központi területeket elkerülő gyűjtőutak kialakítását tervezi, amelyek közül az egyik, a kerület szinte közepén áthaladó, az Összekötő utat és a Ferihegyi

utat összekötő gyűjtőút.

A Pesti út déli szakaszának elkerülő út építése, amely a Pesti út - Összekötő út – Ferihegyi út új szakaszát jelentené.

5.1.5 TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE

Rákosmentét szétterülő városszerkezeti adottságának köszönhetően policentrikusság jellemzi. A településrészi alközpontok azonban számos fejlesztésen mentek keresztül az előző időszakban, így jelenleg inkább funkció- és szolgáltatásbeli eltérések tapasztalhatók.

A kerület kitűzött célja, hogy fejlessze a kerületrészi alközpontokat a szükséges funkcionális kiegészítés megvalósításával, szolgáltatásfejlesztéssel, valamint folytassa a meglévő középület infrastruktúra megújítását, a magánszférával együttműködve a kereskedelmi és szolgáltató szektor fejlesztésével, illetve ehhez kötődően a központok közterületeinek megújításával. A kerületrészek eltérő jellegéhez illeszkedő közterület rehabilitációs programok megvalósításával elérhető, hogy a funkcionális központoszerep mellett a területek felkerüljenek az ott élők mentális térképére is.

Rákosmente általános problémája a csapadékvíz-elvezetés megoldatlansága. A fizikai infrastruktúra fejlesztésének egyik kiemelt feladata, összekapcsolódva a korábban említett útburkolási munkákkal együtt, a csapadékvíz-elvezető hálózat kiépítése, illetve szükséges fejlesztése. A terület domborzati viszonyainak, a nagy kiterjedésű vízgyűjtő területek és a meglévő hálózat problémáinak következtében intenzív esőzés esetén a csapadékvíz elönti a kerület bizonyos területeit. Ennek kezelése és folyamatos fejlesztése a kerület fontos célkitűzése a 2021 és 2025 közötti időszakban is.

A **Települési infrastruktúra fejlesztése** stratégiai cél két részcélra tagolódik Rákosmente 2021 és 2025 közötti fejlesztési elképzeléseiben:

- városrészek jellegének megfelelő szolgáltatásfejlesztés;
- csapadékvíz okozta problémák felszámolása, elvezető rendszer fejlesztése.

A **Települési infrastruktúra fejlesztése** középtávú cél elérését a **Városrészi alközpontok fejlesztése** kulcsprojekt segíti, mely négy elemre tagolódik.

Rákosmente települési alközpontjainak fejlesztésével oldódik a kerület erősen tagolt és jelenleg központ szempontból Rákoskeresztúr fókuszú településszerkezete. A kerület célja, hogy továbbfejlessze a jelenleg meglévő történelmi alközpontokat, ezzel javítva a kerület élhetőségét. Rákosmente jelenleg négy településrészi alközpont fejlesztését tűzte ki célul, Rákoscsaba, Rákosliget, Rákoshegy és Rákoskert.

- Rákocsaba alközpont fejlesztése
- Rákosliget alközpont fejlesztése
- Rákoshegy alközpont fejlesztése
- Rákoskert alközpont fejlesztése

5.1.6 GAZDASÁGFEJLESZTÉS

Rákosmente stratégiai prioritásai között kiemelt helyen szerepel a kerület gazdaságának fejlesztése. A gazdaságfejlesztés mind a munkavállalói, mind a kerületi oldal szempontjából fontos kérdés. A Covid-19 vírus okozta járvány negatív hatásainak kompenzálására szintén elengedhetetlen a kerületi gazdaságfejlesztés, valamint az adaptációs képesség növelése.

A kerület célja, hogy javítsa gazdasági versenyképességét, növelje a működőtőke kerületi bevonását, erősítse Rákosmente gazdaságát, budapesti viszonylatban és regionális szinten egyaránt. Cél, hogy a kerület gazdasági szerkezetének komplex fejlesztése meg tudjon valósulni, ezzel erősítve a térségben elfoglalt pozícióját.

Emellett fontos, hogy növekedjen a kerületben elérhető munkahelyek száma, csökkenjen Rákosmente alvóváros jellege, ezzel mérsékelve az ingázási igényt és növelve a foglalkoztatottságot. A kerület élhetőségének javításához is nagymértékben hozzá tud járulni a helyi gazdaság fejlesztése, a vállalkozások ösztönzése, illetve a munkavállalók helyben tartása.

A **Gazdaságfejlesztés** kerületi stratégiai cél az elkövetkező programozási időszak során az alábbi részcélok mentén épül fel:

- helyi gazdaság erősítése,
- foglalkoztatottság növelése,
- új munkahelyek létrejöttének ösztönzése,
- együttműködés a magánszféra és a közszféra között,
- gazdasági versenyképesség erősítése.

Rákosmente **Gazdaságfejlesztés** középtávú fejlesztési célját az alábbi kulcsprojekt segíti a megvalósulásban:

- **Munkahelyteremtés, Szárazhegyi munkahelyi övezet kialakítása**

Rákosmente gazdasági potenciálja szempontjából kiemelten fontos az M0-s autópályához közelsége. Az országos jelentőségű gyorsforgalmi út lehetőséget kínál logisztikai, illetve nagy kiterjedésű gazdasági funkció létesítésére. Annak köszönhetően, hogy Rákosmente területén relatíve kevés a szabad ipari terület, illetve azok is a kerület belsőbb része mentén találhatóak, a kerület célja, hogy az M0-s körgyűrű rákoscsabai szakaszán megteremtse a feltételét gazdasági területek kialakításának.

Rákosmente Településfejlesztési Konceptiójában, valamint Integrált Településfejlesztési Stratégiájában szereplő célok koherens egységet alkotnak. A szinergia részletes bemutatása a 8.1 fejezetben szereplő belső összefüggések fejezetrészben találhatóak.

5.2 A TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA

Rákosmente átfogó stratégiai célrendszerének előző fejezetrészben történő ismertetését követően az egyes kerületrészek középtávú stratégiai elgondolásait ismertetjük.

A megalapozó vizsgálatban szereplő kilenc városrészt területi összefüggése, és az eltérő méret, illetve funkcionális ellátottság következtében hat fő területi egységgé vonjuk össze az elemzés során, illeszkedve a Gazdasági Programban használt lehatárolásokhoz. Ennek következtében Akadémiaújtelepet és Madárdombot Rákoskeresztúr, míg Régiakadémiatelepet Rákosliget területével együtt mutatjuk be. Az egyes városrészekben a következő részcélok fejlesztései hangsúlyosak.

5.2.1 RÁKOSCSABA

- Városrészek jellegének megfelelő közterület-rehabilitációs programok
- Kulturális intézmények bővítése, korszerűsítése
- Sport- és szabadidős intézmények bővítése, korszerűsítése
- Közösségi közlekedés fejlesztése
- Helyi gazdaság erősítése
- Együttműködés a magánszféra és a közszféra között
- Gyalogos és kerékpáros infrastruktúra bővítése
- Kerületi jelentőségű tehermentesítő utak létesítése
- Kerületi utak zsúfoltságának csökkentése
- Burkolatlan utak burkolattal történő ellátása
- Komplex, közintézményekre kiterjedő épületenergetikai beavatkozások folytatása
- Egészségügyi intézmények létesítése, megújítása, bővítése
- Csapadékvíz okozta problémák felszámolása, elvezető rendszer fejlesztése

- Közrend, köztisztaság magas szintű biztosítása
- P+R parkolók bővítései a vasútállomásnál

5.2.2 RÁKOSCSABA-ÚJTELEP

- Városrészek jellegének megfelelő szolgáltatásfejlesztés
- Komplex, közintézményekre kiterjedő épületenergetikai beavatkozások folytatása
- Szociális intézményhálózat tartalmi fejlesztése
- Helyi gazdaság erősítése
- Együttműködés a magánszféra és a közszféra között
- Csapadékvíz okozta problémák felszámolása, elvezető rendszer fejlesztése
- Kerületi jelentőségű tehermentesítő utak létesítése
- Kerületi utak zsúfoltságának csökkentése
- Burkolatlan utak burkolattal történő ellátása
- Gyalogos és kerékpáros infrastruktúra bővítése
- Sport- és szabadidős intézmények létesítése, bővítése, korszerűsítése
- Közrend, köztisztaság magas szintű biztosítása
- Közösségi közlekedés fejlesztése
- P+R parkolók bővítése a vasútállomásnál

5.2.3 RÁKOSKERESZTÚR

- Közrend, köztisztaság magas szintű biztosítása
- Komplex, közintézményekre kiterjedő épületenergetikai beavatkozások folytatása
- Egészségügyi intézmények megújítása, bővítése
- Közhivatali infrastruktúra fejlesztése
- Városrészek jellegének megfelelő közterület-rehabilitációs és szolgáltatásfejlesztési programok
- Kerületi jelentőségű tehermentesítő utak létesítése
- Kerületi utak zsúfoltságának csökkentése
- Burkolatlan utak burkolattal történő ellátása
- Gyalogos és kerékpáros infrastruktúra bővítése
- Csapadékvíz okozta problémák felszámolása, elvezető rendszer fejlesztése
- Helyi gazdaság erősítése
- Együttműködés a magánszféra és a közszféra között
- Sport- és szabadidős intézmények létesítése, bővítése, korszerűsítése
- Kulturális intézmények létesítése, bővítése, korszerűsítése
- Közösségi közlekedés fejlesztése

5.2.4 RÁKOSHEGY

- Komplex, közintézményekre kiterjedő épületenergetikai beavatkozások folytatása
- Közrend, köztisztaság magas szintű biztosítása
- Gyalogos és kerékpáros infrastruktúra bővítése
- Csapadékvíz okozta problémák felszámolása, elvezető rendszer fejlesztése
- Kerületi jelentőségű tehermentesítő utak létesítése
- Kerületi utak zsúfoltságának csökkentése
- Burkolatlan utak burkolattal történő ellátása
- Gazdasági versenyképesség erősítése
- Új munkahelyek létrejöttének ösztönzése
- Városrészek jellegének megfelelő közterület-rehabilitációs programok
- Helyi gazdaság erősítése
- Kulturális intézmények létesítése, bővítése, korszerűsítése

- Közösségi közlekedés fejlesztése
- Sport- és szabadidős intézmények létesítése, bővítése, korszerűsítése

5.2.5 RÁKOSLIGET

- Komplex, közintézményekre kiterjedő épületenergetikai beavatkozások folytatása
- Közrend, köztisztaság magas szintű biztosítása
- Kerületi jelentőségű tehermentesítő utak létesítése
- Kerületi utak zsúfoltságának csökkentése
- Burkolatlan utak burkolattal történő ellátása
- Kulturális intézmények létesítése, bővítése, korszerűsítése
- Gyalogos és kerékpáros infrastruktúra bővítése
- Csapadékvíz okozta problémák felszámolása, elvezető rendszer fejlesztése
- Közösségi közlekedés fejlesztése
- Gazdasági versenyképesség erősítése
- Helyi gazdaság erősítése
- Új munkahelyek létrejöttének ösztönzése
- Sport- és szabadidős intézmények létesítése, bővítése, korszerűsítése
- P+R parkolók létesítése a vasútállomásnál

5.2.6 RÁKOSKERT

- Városrészek jellegének megfelelő közterület-rehabilitációs programok
- Komplex, közintézményekre kiterjedő épületenergetikai beavatkozások folytatása
- Szociális intézményhálózat fizikai és tartalmi fejlesztése
- Gyalogos és kerékpáros infrastruktúra bővítése
- Közrend, köztisztaság magas szintű biztosítása
- Sport- és szabadidős intézmények létesítése, bővítése, korszerűsítése
- Kulturális intézmények létesítése, bővítése, korszerűsítése
- Közösségi közlekedés fejlesztése
- Csapadékvíz okozta problémák felszámolása, elvezető rendszer fejlesztése
- Burkolatlan utak burkolattal történő ellátása

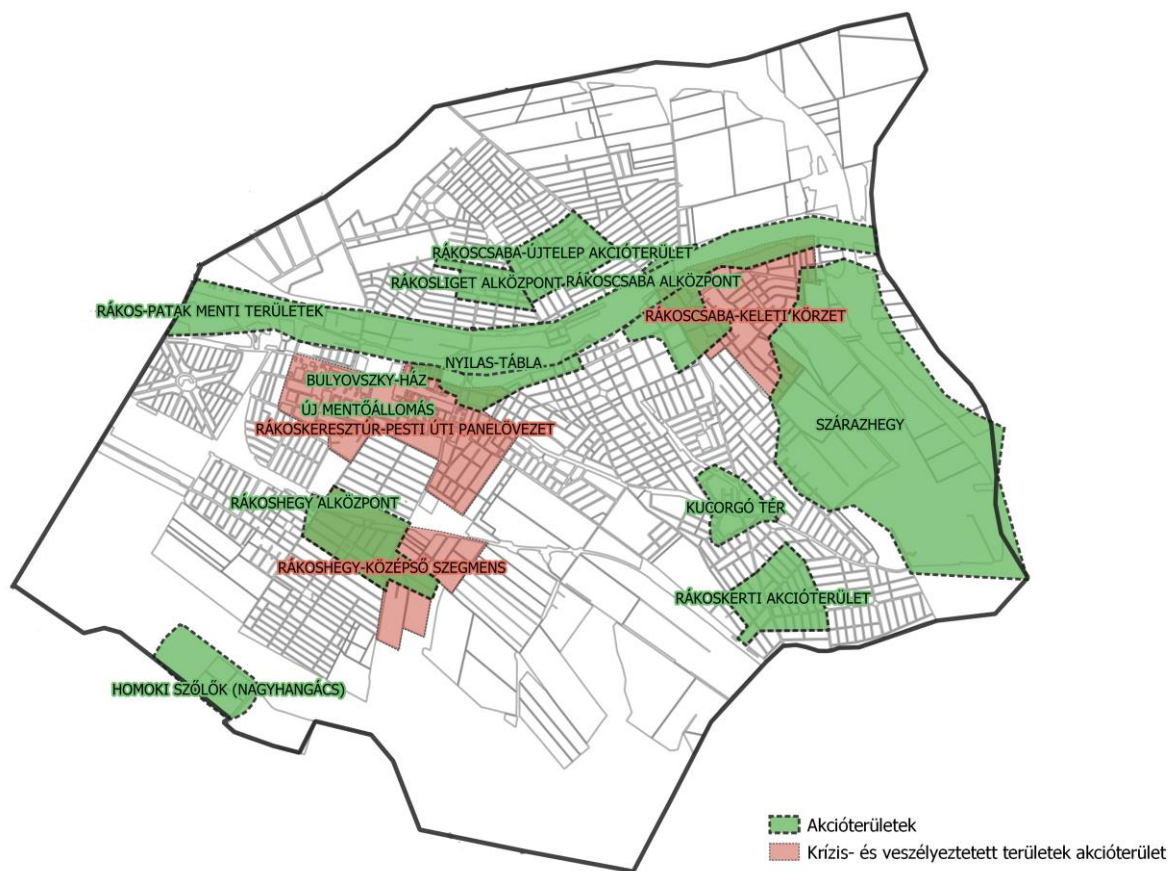
6. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

Rákosmente stratégiai céljainak elérését szolgálja a területi fókusz kialakítása, melynek célja, hogy összpontosítsa a kerület fejlesztési forrásait az adott területekre, ezzel is koncentrálna a forrásfelhasználást.

6.1 AKCIÓTERÜLETEK

A következőkben bemutatjuk a kerületben kijelölt akcióterületek lehatárolását, a lehatárolás indoklását, összefoglaló jelleggel bemutatjuk a megvalósításra kerülő fejlesztéseket, azok ütemezését és összehangolt vázlatos pénzügyi tervét.

Rákosmente Önkormányzata akcióterületként határozza meg az összes kerületi közintézményt, hiszen azok folyamatos fejlesztésével összerületi szinten növekszik a helyi közszolgáltatások színvonala.

9. ábra Rákosmente akcióterületeit összefoglaló térkép

6.1.1 RÁKOSCSABAI ALKÖZPONT

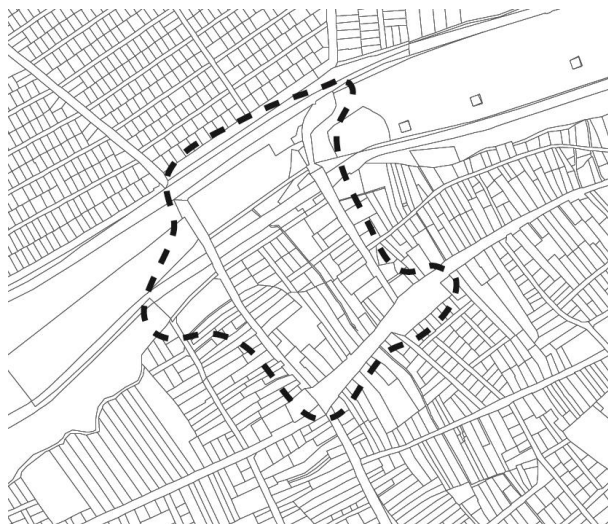
Csaba vezér tér, régi piactér, a Rákoscsabai strand területe és közvetlen környezetük.

Lehatárolás indoklása

A Rákoscsabán található Csaba vezér tér valamint a régi piactér területe a kerületrész középpontja. Itt sűrűsödnek a kereskedelmi, szolgáltatási valamint szakrális funkciók. A tér nagyszabású felújításon ment keresztül az előző ITS időszaka alatt, a központ szerep erősítése, valamint a környékbeli szolgáltatások fejlesztése tovább képes erősíteni a jelenlegi központi szerepet.

Terület bemutatása

Rákoscsabai alközpont a Péceli út és a Szent Imre herceg út között húzódó terület a Rákoscsaba utca és a Czeglédi Mihály utca közötti területen. Magában foglalja a Csaba Vezér teret és a Régi Piacteret, mely Rákoscsaba egyik fontos központi területe, a korábbi különálló Rákoscsaba történelmi központja. Az akcióterülethez tartozik a Rákos-patak mindkét partja, illetve a mellette lévő, jelenleg üresen álló, a 2000-es évek elején bezárt Rákoscsabai strand. A lehatárolás egészen eltart a Budapest-Hatvan vasútvonalig, illetve az ezen a szakaszon található Rákoscsaba vasútállomásig, mely szintén az akcióterület része.

10. ábra Rákoscsabai alközpont akcióterület

Az akcióterületet délről határoló Péceli út fontos közlekedési útvonala a kerületnek, egyrészt összeköttetést teremt Budapest és az agglomerációs települések között, beleértve a legnagyobb szomszédos települést, Pécelt is, másrészt összeköttetést teremt az M0-s körgyűrűvel. A keletről határoló Czeglédi Mihály utca teremt meg Rákoscsaba és az északabbra lévő kerületrészek, illetve Nagytarcsa közötti összeköttetésének lehetőségét, szerkezeti szerepe jelentős. A területet nyugatról a Rákoscsaba utca határolja, mely zsákutca, ezen keresztül közelíthető meg a vasútállomás P+R parkolója.

Az akcióterület megközelíthetőségét javítja a vasúti közlekedés mellett az elérhető autóbusszos közlekedés, illetve a vasútállomásig elérő Rákos-patak menti kerékpárút, mely összeköttetést teremt Rákoskeresztúr kerületközponti területeivel.

A területen található az 1890-ben emelet Hajdú-Bogáti-villa, mely eredeti romantikus stílusát mára elvesztette, jelenleg önkormányzati tulajdonú lakások találhatóak benne.

Az akcióterületen két közszolgáltatásnak helyt adó épület található, a Rákoscsabai Közösségi Ház, illetve a Rákosmenti Mézeskalács Óvoda tagóvodája.

A Péceli út mentén több kiskereskedelmi üzlet található, a területen a kerületész szolgáltatásai koncentrálnak. Erősebb koncentráció, többek között egy nagyobb élelmiszerbolt a Péceli út, illetve a Laffert út csomópontjának közelében található. A közterületek állapotát tekintve a Péceli út és a Rákoscsaba utca találkozásától induló park állapota rendezett. A Laffert utca csatlakozásának környéke azonban rendezetlen, jellemzően parkolóknak használt, burkolatlan területek találhatóak ezen a részen.

Az akcióterületen érintett intézmények:

Rákoscsabai Közösségi Ház

1171 Budapest, Péceli út 222.

Rákosmenti Mézeskalács Óvoda tagóvodája

1171 Budapest, Tanár utca 7.

Övezeti besorolás

A beavatkozási terület beépített részeinek túlnyomó többsége lakóövezeti besorolás alatt áll. A Péceli út, valamint a Csaba vezér tér kiszélesedése II. rendű országos főút területe. A Csaba vezér tér közterület és/vagy lakótelepi övezetbe sorolt terület zöldfelületként fenntartható része kategóriába tartozik, körülötte megtartandó, felújítandó fasorral. A Rákos-patak menti vízgazdálkodási övezet területei, a patak menti területek közjóléti erdőterület (Ek) besorolás alatt állnak.

Fejlesztési javaslatok bemutatása

1. Rákoscsabai Községi Ház korszerűsítése

A Rákoscsabai Községi Ház homlokzata jó állapotban van, azonban az épület esetén szükségessé vált a fűtési rendszer korszerűsítése, az elavult épületgépészeti szerkezetek cseréje, hatásfokának javítása. Ennek köszönhetően javulni fog a közösségi házban megrendezésre kerülő rendezvények résztvevőinek komfortérzete és csökkennek az energetikai költségei.

2. Hajdú-Bogáti villa felújítása

A Hajdú-Bogáti villa állapota erősen leromlott, korábbi jellegét elvesztette, mind az épület, mind az őt körülvevő terület elhanyagolt. Jelenleg sem közösségi, sem lakófunkció számára nem alkalmas. A Rákosmente Önkormányzat tulajdonában álló épület fővárosi helyi védettség alatt áll.

Az épület és a hozzá tartozó park a felújítást követően, mint lovas sport centrum tudna működni. A Rákos-patak közvetlen környezetében található terület kapcsolódhat a Rákos-patak mentén kialakuló sport-rekreációs zöldterülethez (mely jelenleg éppen a villa előtt ér véget). A felújított épület a lovas központot egészítené ki szálláshely funkcióval, ezzel is növelve a kerület turisztikai szálláshely-kapacitását, mely egy-két napos tartózkodásra kínálna lehetőséget.

3. Rákoscsabai strand hasznosítása

Az akcióterület részét képezi a Rákoscsabai strand területe, mely jelenleg használaton kívül van. A Rákosmente Önkormányzatának tulajdonában lévő terület korábbi kiszolgált épületállománya leromlott, használhatatlan állapotban van, a strand parkja erősen elhanyagolt.

A kerület célja a strand több mint kéthektáros területének sport-rekreációs célú használata, ehhez kapcsolódó funkció kialakítása. A Rákos-patak közvetlen környezetében található terület csatlakozni tud a patak mentén kialakuló zöldfelületekhez, mely a kerékpárút jelenlegi végpontjáról is könnyen elérhető, és annak továbbvezetésével megközelíthetősége tovább javítható.

4. Rákoscsabai vasútállomás megújítása

Rákosmente célja a kerület vasúti közlekedésének fejlesztése. Ennek egyik pontja a Rákoscsabai vasútállomás megújítása, a terület rendezése, az elővárosi közlekedés igényeinek megfelelő fel- és leszállóhely kialakítása, annak szükséges településszerkezeti összeköttetései megteremtésével kiegészülve. A fejlesztés a MÁV kompetenciájába tartozik.

5. Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése

A kerület kiemelt fejlesztési prioritása a Rákos-patak menti kerékpárút kelet-nyugati meghosszabbítása, melynek keleti vége az akcióterületen ér véget. A bicikli út folytatása ugyan túlmutató, összkörületi fejlesztés, azonban a megvalósuló akcióterület fontos eleme, azt nagymértékben befolyásolja, szorosan kapcsolódik a tervezett fejlesztésekhez.

A Rákos-patak menti fejlesztések mellett fontos elemként jelenik meg a kerékpárosbarát fogalomtechnikai átalakítása és kerékpártárolók elhelyezése a teljes akcióterület területére vonatkozóan.

6. Kereskedelemfejlesztés

Rákoscsaba központjában csomósodnak a kereskedelmi, oktatási, egészségügyi és közösségi funkciók. A gazdasági funkciók erősödése párhuzamosan a közterület-rehabilitációkkal együtt fogja segíteni a kerületrészi alközpont kialakítását, ezáltal biztosítva az itt élők számára az elérhető szolgáltatásokat. A kerület célja, hogy az akcióterületen olyan életképes, az itt élők igényeire reflektáló kereskedelmi és szolgáltató egységek működjenek, melyek méltók az ezer éves település központjához.

Fejlesztési javaslatok táblázatos összefoglalása

RÁKOSCSABAI ALKÖZPONT – PROJEKTADATOK

Projekt neve	Fejlesztés időtartalma	Lehetséges források
Szükséges tervezési feladatok	1-2 év	Önk-i források, magánforrások
1.Hajdú-Bogáti-villa felújítása	3-5 év	TOP Plusz, önk.-i források, állami források, magánforrás
2. Rákoscsabai strand hasznosítása	3-6 év	Magánforrás, önk.-i források
3. Rákoscsabai vasútállomás megújítása	1-2 év	TOP Plusz, IKOP Plusz. MÁV, állami források,
4. Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése, Rákospatak menti kerékpárút meghosszabbítása (akcióterületi vonatkozások)	1-3 év	IKOP Plusz, TOP Plusz, önk.-i források
5. Kereskedelemfejlesztés	folyamatos	Magánforrás

14. táblázat Rákoscsabai alközpont akcióterülethez kapcsolódó projektelemek adatai

Projekt neve	2021	2022	2023	2024	2025
Szükséges tervezési feladatok					
1. Hajdú-Bogáti-villa felújítása					
2. Rákoscsabai strand hasznosítása					
3. Rákoscsabai vasútállomás megújítása					
4. Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése, Rákospatak menti kerékpárút meghosszabbítása (akcióterületi vonatkozások)					
5. Kereskedelemfejlesztés					

15. táblázat Rákoscsabai alközpont akcióterületen tervezett projektelemek előzetes ütemezése

6.1.2 KUCORGÓ TÉR

Kucorgó tér (Pesti út és Zrínyi utca csomópont) és közvetlen környezete.

Lehatárolás indoklása

Kucorgó tér és közvetlen környezete köszönhetően az itt található több intézménynek, valamint fontok keleti kapu szerepének a két határos kerületrész fontos pontja, mely jelenleg kialakításának köszönhetően nem tölti be minden tekintetben szerepét. A meglévő funkciók fejlesztése mellett a közterületek állapotának, valamint a kereskedelmi-szolgáltatási szerepének erősítése nagyban segítené a tér helyzetéből fakadó központi szerepének növekedését.

Terület bemutatása

A Kucorgó tér akcióterület Rákoskert és Rákoscsaba találkozásánál, a Pesti út és a Zrínyi utca kereszteződése mellett található. A terület Rákoskert meghatározó közlekedési útvonala mentén található. A két budapesti jelentőségű, fővárosi tulajdonban lévő útvonal nagy forgalmat bonyolít, mind kerületen belüli, mind kerületközi, mind az agglomerációs térséggel együttesen, a Zrínyi utca Ecsér felől, míg a Pesti út Maglód irányából jelent összeköttetést Budapest belsőbb területeivel.

11. ábra Kucorgó tér akcióterület

A Kucorgó tér Rákosmente délkeleti kapuja, fontos közlekedési adottságai mellett több közintézmény is található a tér északi oldalán. A kereszteződés közvetlen közelében található a Piroska Óvoda épülete, a tér északi térfalát a Zrínyi Miklós Általános Iskola épülete adja, míg keleti oldalról a Csongrád utcai orvosi rendelő található.

A Kucorgó tér déli oldalán lévő, jelenleg fákkal határolt terület magántulajdonban van, a Kucorgó teret déli oldalról családi házas beépítésű lakóingatlanok zárják le.

A Kucorgó teret a szabadon álló földszintes üzlethelyiségek jellemzik, melyek a Pesti út mentén, a Zrínyi utcától nyugati irányban találhatóak. A tér közvetlen környezetében további kiskereskedelmi boltok találhatóak, családi házak földszinti helyiségeiben a Vecsey Ferenc és a Hegyalatti utca közötti szakaszon. Az üzletek között elsősorban a helyi lakosság kiszolgálását célzó funkciók találhatóak, mint például szépségszalon, játékbolt, pékség, optika, kávézó. Nagyobb alapterületű bolt nem található a téren.

A Kucorgó tér közterületi állapota igen leromlott, rendes térfalakkal nem határolt. Északi részén részlegesen aszfaltozott parkolóterület található, melyet az esetlegesen lehelyezett pavilon boltok és középületek tagolnak, tér jellege nem tud érvényesülni.

Az akcióterületben érintett intézmények

Piroska Óvoda	1171 Budapest, Pesti út 368.
Zrínyi Miklós Általános Iskola	1171 Budapest, Sisakos sáska utca 3.
Csongrád utcai orvosi rendelő	1171 Budapest, Csongrád utca 2.

Övezeti besorolás

A beavatkozási terület Zrínyi utcától keletre fekvő részeinek övezeti besorolása jellemzően lakóterület. A Zrínyi utcától nyugatra fekvő területek intézményi besorolásúak, mely alól kivételt képez a terület északi szegmense, ahol közkert, közpark területfelhasználási egységbe (Zkp) eső terület található. Ez utóbbi terület északi határvonala az Anna utca, keletről a Zrínyi utca, délen a Zrínyi Miklós Általános Iskola, nyugaton pedig a Diákpark utcája.

Fejlesztési javaslatok bemutatása

1. Piroska Óvoda felújítása

A Piroska Óvoda közvetlenül a Pesti út és a Zrínyi utca csomópontjában található, a Kucorgó tér legforgalmasabb részén, környezeti ártalmak szempontjából a legjobban terhelt területen. Ez a terhelés látszik az épület állapotán is, valamint mivel az előző ITS során az óvoda felújítására nem került még sor, így a következő időszakban kiemelt feladat az épület korszerűsítése, esetleges bővítése.

2. Zrínyi Miklós Általános Iskola alsó tagozatos épületének felújítása

Hasonlóan az óvoda épületéhez, az ITS során az iskola felújítására nem került még sor, így a következő időszakban kiemelt feladat az épület korszerűsítése, esetleges bővítése.

3. Infrastruktúra-fejlesztés

A kerületi alközpont rendezésének fontos eleme a térhez, illetve annak közvetlen környezetéhez kötődő infrastrukturális elemek és közművek fejlesztése, mely részint a kerület, részint a Fővárosi Önkormányzat kompetenciája alá tartozik. A fejlesztések részeként megvalósul a buszok megfordulását lehetővé tevő forgalomtechnikai eszköz kialakítása.

A Kucorgó tér fejlesztésnek fontos elemét képezi a kerékpárosbarát forgalomtechnikai átalakítása és kerékpártárolók elhelyezése az akcióterület területén.

4. Városias köztér kialakítása

A téren található rendezetlen közterület átalakítása és hozzá kapcsolódóan egy városias köztér kialakítása az akcióterületi program kulcsprojektje. A meglévő pavilonok, illetve a korábban említett két középület áthelyezésének következtében felszabaduló összefüggő terület lehetőséget ad a kerületrészi alközpont kialakítására, mely a Kucorgó térből az Anna utcai védett forrás felé vezető sétánnyal egészülne ki.

5. Üzletház/szolgáltatóház fejlesztése

A kerületrészi alközpont szolgáltatáskínálatának minőségi és mennyiségi fejlesztése érdekében szükséges egy üzletház/szolgáltatóház fejlesztése.

6. Sportfejlesztés a területen

A Kucorgó tér bizonyos területeinek sport funkcióra való hasznosítása tervezett a következő időszakban. A kerületrész többfunkciós fejlesztése érdekében szükséges bevonni a sport- és rekreáció célú területhasznosítást.

Fejlesztési javaslatok táblázatos összefoglalása

KUCORGÓ TÉR – PROJEKTADATOK		
Projekt neve	Fejlesztés időtávja	Lehetséges források
Szükséges tervezési feladatok	1-2 év	Önk-i források, magánforrások
1. Piroska Óvoda felújítása	1-5 év	TOP Plusz, önk.-i források, állami források, KEHOP Plusz
2. Zrínyi Miklós Általános Iskola alsó tagozatos épületének felújítása	1-5 év	TOP Plusz, önk.-i források, állami források, KEHOP Plusz
3. Infrastruktúra-fejlesztés	1-3 év	IKOP Plusz, állami források, önk.-i források
4. Városias köztér kialakítása	2-4 év	TOP Plusz, önk.-i források
5. Üzletház/szolgáltatóház fejlesztése	2-4 év	Magánforrás
6. Sportfejlesztés a területen	1-3 év	TOP Plusz, önk.-i források, állami források

16. táblázat Kucorgó tér akcióterülethez kapcsolódó projektelemek adatai

Projekt neve	2021	2022	2023	2024	2025
Szükséges tervezési feladatok					
1. Piroska Óvoda felújítása					
2. Zrínyi Miklós Általános Iskola alsó tagozatos épületének felújítása					
3. Infrastruktúra-fejlesztés					
4. Városias köztér kialakítása					

5. Üzletház/szolgáltatóház fejlesztése					
6. Sportfejlesztés a területen					

17. táblázat Kucorgó tér akcióterületen tervezett projektelemek előzetes ütemezése

6.1.3 RÁKOSHEGY ALKÖZPONT

Rákoshegyi vasútállomás, Kép utca, Szent István tér és közvetlen környezete.

Lehatárolás indoklása

Rákoshegy, vasútállomás és a Szent István tér közötti területe több intézményének és jó pozíciójának köszönhetően a kerületrész központja. A közszolgáltatások, közterületek valamint kereskedelmi jellegének erősítésével tovább növelheti központi szerepét. A lehatárolt terület a Táncsics Mihály utca – Szabadság utca – Sóska utca – Ferihegyi út – Kerülő út – Rózsahegyi utca – Erdő utca – Ferihegyi út – Bánya part között helyezkedik el.

Terület bemutatása

A Rákoshegyi akcióterület a kerületrész alközpontja mentén került kijelölésre. A terület a Budapest-Újszász-Szolnok vasútvonal mentén található, Rákoshegy állomás közelében, mely a kerületrész fontos közlekedési kapcsolatát adja. A kerületrész területének kialakulása a vasútvonal mentén kezdődött, a XIX. század utolsó évtizedében, mely egyben a kerületrész központi területeinek beépítési ideje is.

A vasútvonaltól délre több közintézmény található a területen, mely ennek köszönhetően Rákoshegy közösségi, egészségügyi és oktatási központja. Az

12. ábra Rákoshegy alközpont akcióterület

akcióterületen található a Rákosmenti Hétszínvirág Óvoda Kép utcai és Szilárd utcai telephelye, valamint a Czimra Gyula Általános Iskola szintén a Kép utcában. A kerületrész háziorvosi rendelői az akcióterületen, a Baross utcában, valamint a Kép utcában működnek.

A kijelölt akcióterület fontos eleme a Baross utca és a Kép utca között található tér, melyen a Lisieux-i Szent Teréz templom található. Rákosmente Önkormányzatának a Kép utca első szakaszában több tulajdona van (a korábban említett közfunkciók épületei), ezen felül a Baross utca mentén is rendelkezik saját tulajdonnal, mely kiegészülve az egyházi tulajdonokkal, fejlesztési szempontból felértékeli a területet. Egy utcával távolabb található Rákoshegy közösségi háza, mely a helyi kulturális élet színtere.

A vasútvonaltól északra találhatóak a Grund 1986 FC által üzemeltetett sportpályák, melyek szintén az akcióterület részét képezik. A két nagyméretű füves labdarúgópálya mellett aszfaltos kézilabdapálya, tenisz- és láncteniszpálya található a területükön.

Kereskedelmi szempontból a Szabadság utca – Baross utca kereszteződése adja a terület súlypontját. A Szabadság utca vasút felőli oldalán jellemzően nagyobb telephelyigényű vállalkozások telepedtek meg, mint tűzép, gépkölcsonzés, -javítás, villanszerelési és burkolási profilú üzletek, míg a Szabadság utca déli oldalán és Baross utcában az élelmiszeri, ruházati jellegű kereskedelmi egységek és egyéb szolgáltatásoknak helyt adó üzletek találhatóak, mint például posta, fodrászat, ruhajavítás. A Ferihegyi úttól keletre jellemzően raktárak találhatóak.

Az akcióterület közterületi állapota jónak mondható. A templom körüli park, illetve a vasútállomás környéke rendezett képet mutat.

Az akcióterületen haladnak át Rákoshegy legforgalmasabb útjai (Ferihegyi út, Szabadság utca, Baross utca, Lőrinci út és a Táncsics Mihály út), melyek egyben Rákosmente észak-déli közlekedési hálózatában is fontos szerepet töltenek be. Ezt tovább nehezíti a Ferihegyi út síkbeli vasúti kereszteződése, mely időszakosan elzárja a közlekedés lehetőségét.

A kerületrész központot érintő buszjáratok mellett fontos szerepe van a közösségi közlekedésben a Rákoshegyi vasútállomásnak, melyből 20 perc alatt érhető el a Keleti pályaudvar a reggelente 20-30 percenként közlekedő vonatokkal. A vasútállomás mellett egy 136 férőhelyes P+R parkoló található.

Az akcióterületen érintett intézmények:

Rákosmenti Hétszínvirág Óvoda	1174 Budapest, Kép utca 21.
Czimra Gyula Általános Iskola	1174 Budapest, Kép utca 14.
Háziorvosi rendelő	1174 Bp., Baross utca 18.
Háziorvosi rendelő	1174 Budapest, Kép utca 1.
Rákoshegyi Közösségi Ház	1172 Budapest, Podmaniczky Zsuzsanna utca 3.

Övezeti besorolás

A Lőrinci út – Sóska utca – Baross utca – Ady Endre utca – Kép utca – Szabadság utca által határolt területen, valamint a Baross utcától keletre fekvő területek jellemzően lakóterületi besorolással rendelkeznek. A Szent István tér városi közkert célját szolgáló terület. Az akcióterület magja, a Szabadság utca – Baross utca – Szilárd utca – Kép utca által határolt terület szintén lakóterületi besorolással bír. A Szabadság utca északi oldalának Ferihegyi út, valamint a vasút felé eső része gazdasági, jellemzően kereskedelmi, szolgáltató terület. A Szabadság utca, valamint az attól északra levő vasúti forgalmi területek közlekedési célúak. A Bánya parttól délre fekvő területek közpark céljára szolgál.

Fejlesztési javaslatok bemutatása

1. Városi alközpont fejlesztése, közterület-alakítás, városias tér kialakítása

Rákoshegy vasútállomás környéki funkcionális koncentrálódásához illeszkedően a Kodolányi János tér és a Szent István tér térségében prioritásként jelenik meg a kerületrészi alközpont fejlesztése. Célként fogalmazódik meg a közterületek állapotának karbantartása, valamint a szolgáltatásellátottság növelése.

2. Új Rákoshegyi Közösségi Ház megépítése

Az új művelődési ház a Rákoshegyi víztorony melletti telken épül, csatlakozva a Kép utcai közösségi intézményekhez és a Szent István térhez. A közösségi ház megépítése jelenleg folyamatban van. Zöldmezős beruházásként a projekt elemei a következők: a Rákoshegyi Közösségi Ház új épületének megépítése, a meglévő víztorony állagmegóvása, felújítása, „botanikus kert” kialakítása.

3. Kép utcai orvosi rendelő megújítása

Rákosmente célja az akcióterületen található orvosi rendelő korszerűsítése, a helyt adó épület energetikai megújítása, illetve homlokzatának hőszigetelése. Az orvosi rendelő felújítása jelenleg folyamatban van.

4. Rákoshegyi vasútállomás fejlesztése

Rákosmente célja a kerület vasútállomásainak fejlesztése. Ehhez kapcsolódóan fontos az akcióterületen lévő Rákoshegyi vasútállomás fejlesztése, korszerű elővárosi közlekedésbe bekapcsolt megállóhely kialakítása. A fejlesztés a MÁV kompetenciájába tartozik. A vasútállomás fejlesztése része a 80a vasútvonal nagyszabású felújítási beruházásának.

5. Schulcz-ház (Baross u. 2.) megújítása

A fővárosi helyi védelem alatt lévő Baross u. 2. (Szabadság utca 24.) szám alatt található épület fontos része a kerületi örökségnek. A leromlott állapotú épület teljes körű felújítása, és eszmei értékéhez méltó korszerűsítése tervezett a 2021-2025-ös időszakban.

6. Vasúti átjáró létesítése (szintbeli kereszteződés megszüntetése)

A 80a vasútvonal részeként számos forgalomcsillapítási beruházás valósul meg a kerületben, azonban a környezet védelme, és a forgalmi dugók lámpás kereszteződésnél történő létrejötte miatt tanácsos lehet egyéb forgalomtechnikai megoldások bevonása a kerületi közlekedésfejlesztésbe.

Fejlesztési javaslatok táblázatos összefoglalása

RÁKOSHEGY ALKÖZPONT - PROJEKTADATOK		
Projekt neve	Fejlesztés időtávja	Lehetséges források
Szükséges tervezési feladatok	1-2 év	Önk-i források, magánforrások
1. Városi alközpont fejlesztése, közterület-alakítás, városias tér kialakítása	2-4 év	TOP Plusz, önk.-i források
2. Új Rákoshegyi Közösségi Ház megépítése	1-3 év	Önk.-i források, állami források, magánforrás, TOP Plusz
3. Kép utcai orvosi rendelő energetikai korszerűsítése	1-2 év	TOP Plusz, önk.-i források, állami források, KEHOP Plusz
4. Rákoshegyi vasútállomás fejlesztése	1-2 év	TOP Plusz, IKOP Plusz, MÁV, állami források,
5. Baross utca 2. szám alatti, fővárosi védettségű épület megújítása	2-4 év	TOP Plusz, önk.-i források, állami források
6. Vasúti átjáró létesítése	2-4 év	IKOP Plusz, TOP Plusz, állami források, MÁV

18. táblázat Rákoshegy alközpont akcióterülethez kapcsolódó projektelemek adatai

Projekt neve	2021	2022	2023	2024	2025
Szükséges tervezési feladatok					
1. Városi alközpont fejlesztése, közterület-alakítás, városias tér kialakítása					
2. Új Rákoshegyi Közösségi Ház megépítése					
3. Kép utcai orvosi rendelőenergetikai korszerűsítése					
4. Rákoshegyi vasútállomás fejlesztése					
5. Schulcz-ház megújítása					
7. Vasúti átjáró létesítése					

19. táblázat Rákoshegy alközpont akcióterületen tervezett projektelemek előzetes ütemezése

6.1.4 SZÁRAZHEGY

Az akcióterület lehatárolása

Rákoscsaba M0-s autót mellett húzódó külterületi részei a Péceli valamint a Pesti út között.

Lehatárolás indoklása

Az M0-s autót mellett húzódó terület, raktározást és termelést szolgáló gazdasági területfelhasználású besorolásának köszönhetően komoly fejlesztési potenciált jelent a kerület számára. A lehatárolás követi a felsőbb dokumentumokban szereplő területkijelölést.

A terület bemutatása

Az akcióterület nagy kiterjedésű, kb. 300-310 hektár méretű, jelenleg főként mezőgazdasági hasznosítású terület a kerület keleti szélén, közvetlenül az M0-s autót mellett. Beépített terület csak a déli részén található, a Pesti út mellett, ahol mezőgazdasági üzemi és egyéb gazdasági tevékenységi célú telephelyek vannak, a korábbi Rákosvölgye Mgtsz. területein.

Az akcióterület egészére jellemzőek a változatos terepviszonyok. A terület tengelyében egy árok húzódik a terület mélyvonalában, ettől mindkét irányban pedig egy-egy domb található, amely a tervezett területfelhasználást is befolyásolja.

Közlekedési szempontból a terület pozíciója ideális, mivel két elsőrendű főút, a Péceli út és a Pesti út határolják északon és délen, ezekre a megfelelő közúti csomópontok kiépítésével közvetlenül kapcsolódhat a terület tervezett belső gyűjtőútja. Emellett a terület mellett halad az M0-s autót, amelynek fel- és lehajtói vannak mind a Péceli út, mind a Pesti út külön szintű keresztezésénél. Tömegközlekedési járatok jelenleg a Péceli úton és a Pesti úton járnak, de a terület fejlesztésével és a tervezett belső gyűjtőút kialakításával indokoltá válik egy új buszjárat bevezetése is a tervezett gazdasági területre.

A terület övezeti besorolása

A hatályos budapesti Településszerkezeti Tervben (TSZT) az akcióterület legnagyobb része jellemzően raktározást és termelést szolgáló gazdasági területfelhasználásba sorolt (Gksz-2), illetve az egyes gazdasági területfelhasználási egységeket erdőterületek (Ev) választják el egymástól.

Az akcióterület déli, jelenleg is beépített része jelentős változással érintett terület, míg a terület többi része infrastruktúra függvényében ütemezetten igénybe vehető változással érintett terület, ahol átmenetileg mezőgazdasági hasznosítás folyik. Ezekre a területeken a tervezett fejlesztéseket a Fővárosi Rendezési Szabályzat (FRSZ) a 8. mellékletében feltételekhez köti: „A Pesti út M0 keleti szektor – Zrínyi utca szakaszán lévő csomópontok fejlesztése, és a kerékpáros infrastruktúra kiépítése, valamint a közforgalmú közlekedés kiterjesztése az akcióterület jelenleg közúttal feltáratlan részeire.”

A Kerületi Építési Szabályzatban az akcióterület még beépítésre nem szánt területként szerepel, mezőgazdasági és erdő övezetekbe sorolva. A fejlesztés elengedhetetlen feltétele, hogy az akcióterületre új KÉSZ készüljön, amelynek előkészítése az önkormányzat részéről elindult.

Az akcióterületen tervezett fejlesztések

Komplex gazdaságfejlesztés

13. ábra Szárazhegy akcióterület

méretű,

A cél a terület komplex gazdasági fejlesztése, amelyhez fontos a kijelölt gazdasági terület infrastruktúrájának ütemezett kiépítése, a működő tőke idevonzása, az önkormányzat fejlesztésre fordítható bevételeinek növelése és új kerületi munkahelyek létesítése, a helyben foglalkoztatás arányának növelése és így a hivatásforgalmú ingázás csökkentése érdekében.

1. Területrendezési és megalapozó munkák

- Új KÉSZ készítése a területre, amely lehetővé teszi a terület beépítését
- Művelésből való kivonás az igénybevétel szerinti ütemezéssel

A tervezett fejlesztéseket új KÉSZ készítésével és jóváhagyásával kell indítani, mert a hatályos KVSZ szerint a terület beépítésre nem szánt területbe van sorolva. Az új KÉSZ megteremti majd a fejlesztés építés jogi feltételeit, de célszerű a területre – a kialakult koncepciót követően – egy megvalósíthatósági tanulmányt is készíteni, amely alkalmas a konkrét műszaki tartalom, az ütemezés és a területfejlesztés várható költségeinek meghatározására is.

A fejlesztés a jelenleg mezőgazdasági művelés alatt álló területek művelésből való kivonásával és a telekalakítással folytatódhat, a kidolgozott műszaki tartalom alapján.

2. Úthálózat fejlesztése

- Új (körforgalmú) közúti csomópont kialakítása a Pesti úton
- Új (körforgalmú) közúti csomópont kialakítása a Péceli úton
- Új gyűjtőút kiépítése a területen a tervezett két új közúti csomópont között

Az akcióterület feltárását egy belső gerincútra célszerű szervezni, amely út – figyelembe véve a domborzati adottságokat – áthalad az akcióterület hossz tengelyén és összeköti a Pesti utat a Péceli úttal. Az út csatlakozásainál egy-egy új közúti csomópont kialakítása is szükséges.

3. A szükséges közmű infrastruktúra előkészítése, kiépítése

- A csapadékvíz-elvezető rendszer felülvizsgálata és kiépítése a befogadó Rákos-patakig

A terület közműellátottsága jelenleg csak a déli gazdasági területeken megoldott, így a fejlesztések részeként új közművek kiépítésére is szükség van, annál is inkább, mivel a környezetvédelmi követelmények és a terület jövőbeni használata a terület teljes közműellátásának a megoldását igényli.

A terület tervezett úthálózatát, csapadékvíz-elvezető rendszerét a domborzatnak megfelelően kell kialakítani. Ezen felül a belső szerkezet kialakításakor figyelembe kell venni a jövőben betelepülő gazdasági funkciók, telephelyek várható területigényét is.

A terület közműellátása a műszaki tartalom pontos ismerete nélkül nem tervezhető, de a jelenlegi környezetvédelmi követelmények a terület teljes közműellátásának megoldását igénylik. Különös figyelmet kell fordítani a meglévő és tervezett csapadékvíz-elvezető rendszer felújítására és kiépítésére az akcióterülettől a befogadó Rákos-patakig.

4. Szervezési és marketing feladatok

- A gazdasági terület fejlesztését, értékesítését és üzleti támogatását biztosító szervezet és infrastruktúra létrehozása és tevékenységének beindítása

A terület fejlesztéséhez szorosan nem kötődő, de a kívánt cél elérése érdekében elengedhetetlen feladat a terület megismertetése a piaci szereplőkkel és vonzóvá tétele a számukra.

Fejlesztési javaslatok táblázatos összefoglalása

SZÁRAZHEGY – PROJEKTADATOK			
Projekt neve	Fejlesztés időtávja	Hozzávetőleges költség	Lehetséges források
Új KÉSZ készítése a területre, amely lehetővé teszi a terület beépítését	1-2 év	12 millió Ft	Önk-i források
Művelésből való kivonás az igénybevétel szerinti ütemezéssel	5-10 év	Műszaki tartalom nem ismert,	Önk-i források, magánforrások

		jelenleg nem becsülhető	
Új (körforgalmú) közúti csomópont kialakítása a Pesti úton	5-10 év	80-90 millió Ft	Magánforrás, IKOP Plusz, állami források
Új (körforgalmú) közúti csomópont kialakítása a Péceli úton	5-10 év	80-90 millió Ft	Magánforrás, IKOP 4/7b, állami források
Új gyűjtőút kiépítése a területen a tervezett két új közúti csomópont között	5-10 év	1,7 milliárd Ft	Magánforrás, IKOP Plusz, állami források
A szükséges közmű infrastruktúra előkészítése, kiépítése, különös tekintettel a csapadékvíz-elvezető rendszerre	5-10 év	Műszaki tartalom nem ismert, jelenleg nem becsülhető	Magánforrás
A csapadékvíz-elvezető rendszer felülvizsgálata és kiépítése a befogadó Rákos-patakig	5-10 év	Műszaki tartalom nem ismert, jelenleg nem becsülhető	Magánforrás
A gazdasági terület fejlesztését, értékesítését és üzleti támogatását biztosító szervezet és infrastruktúra létrehozása és tevékenységének beindítása	5-10 év	Kezdeti tőkét igényel, utána piaci alapú a működése, jelenleg nem becsülhető	Magánforrás, TOP Plusz

20. táblázat Szárazhegy akcióterülethez kapcsolódó projektelemek adatai

Kapcsolódó akcióterületen kívüli fejlesztések

1. Infrastruktúrafejlesztés

Az akcióterületen kívülre eső, de a fejlesztés feltételeként elvégzendő feladatokat ír elő a budapesti FRSZ az akcióterület kapcsán. Az egyik feltétel a Pesti út menti csomópontok fejlesztése az M0-s csomópont és a Zrínyi utca között. Ezen a szakaszon két jelentősebb (Zrínyi utcai, Sáránd utcai), fejlesztendő csomópont található és számos lakóterületi útcsatlakozás.

Másik feltétel ugyanezen a szakaszon a kerékpáros infrastruktúra kialakítása. A Zrínyi utcától jelenleg a Bodonyi utcáig már kiépített kerékpárút halad, és a Sáránd utcáig már készen vannak a hosszabbítás tervei is. A hiányzó szakasz a Bodonyi utcától az M0-s csomópontig kb. 1,5 km.

SZÁRAZHEGY KAPCSOLÓDÓ AKCIÓTERÜLETEN KÍVÜLI FEJLESZTÉSEK – PROJEKTADATOK			
Projekt neve	Fejlesztés időtávja	Hozzávetőleges költség	Lehetséges források
Csomópontok fejlesztése a Pesti úton a Zrínyi utca és az M0-s csomópont között, a Zrínyi utcánál és a Sáránd utcánál	5-10 év	Műszaki tartalom nem ismert, kb. 2x50 millió Ft-ra becsülhető	Magánforrás, IKOP Plusz, állami források
Kerékpáros infrastruktúra kiépítése a Pesti út mentén a Bodonyi utca és az M0-s csomópont között	5-10 év	Műszaki tartalom nem ismert, de a hiányzó szakasz hossza alapján becsült érték 28 millió Ft	Magánforrás, IKOP Plusz, TOP Plusz, önk.-i források

21. táblázat Szárazhegy kapcsolódó akcióterületen kívüli fejlesztésekhez kapcsolódó projektelemek adatai

Projekt neve	2021	2022	2023	2024	2025
1. Területrendezési és megalapozó munkák					
2. Úthálózat fejlesztése					

3. A szükséges közmű infrastruktúra előkészítése, kiépítése					
4. Szervezési és marketing feladatok					
Kapcsolódó akcióterületen kívüli fejlesztések					
5. Infrastruktúrafejlesztés					

22. táblázat Szárazhegy akcióterületen tervezett projektelemelek előzetes ütemezése

6.1.5 NYILAS-TÁBLA

Lehatárolás

Ferihegyi út, Rákoscsabai út, valamint a Budapest-Hatvan vasútvonallal határolt terület.

Lehatárolás indoklása

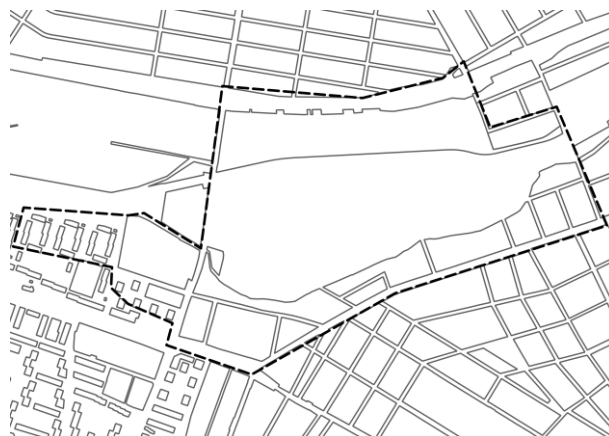
Nyilas-tábla területe a belváros mellett, egybefüggő, a kerületet érintő fő úthálózattal kijelölt területe jelenleg csak részben beépített. A kerület célja, hogy egy átfogó fejlesztés keretében, a terület jó pozícióját kihasználva lakó dominanciájú területrészt alakuljon ki.

Terület bemutatása

Nyilas-tábla területe Ferihegyi út, Pesti út, Rákoscsabai út, Péceli út és a Liget sor által határolt fejlesztési terület Rákoskeresztúr területén.

A terület déli pereme mentén családi házas jellegű beépítés jellemző, míg északi területeinek jelentős része beépítetlen. A Pesti út menti területeire építési tilalom lett bejegyezve, aminek köszönhetően az épületek őrzik a korábbi településképet, jellemzően földszintes házakkal.

A terület fekvése kerületi szempontból rendkívül jónak mondható, hiszen dél-

14. ábra Nyilas-tábla akcióterület

nyugati sarka adja a Rákoskeresztúri Főtér keleti térfalát. A jó, kerületközpont közeli fekvésnek, a jó megközelítésnek, a Rákos-pataknak köszönhető természetközeli fekvésnek, a jó tömegközlekedési kapcsolatnak, illetve nagy kiterjedésű beépítetlen területeknek köszönhetően komoly fejlesztési potenciállal rendelkezik a terület.

Rákosmente több alkalommal, 2004-ben és 2009-ben készített szabályozási tervet megalapozó vizsgálatot és programot a terület beépítésére. A beépítetlen, 24 hektáros terület tulajdonjoga három szereplő között oszlik meg, a kerületi önkormányzat, az állam és magántulajdonosok között. A Rákos-patak a Fővárosi Önkormányzat területe, míg a vasúti területek a MÁV alá tartoznak. A beépített területek jellemzően magántulajdonban vannak. Ennek következtében az egy ütemben történő átalakulás feltételezhetően elhúzódó folyamat lesz.

Övezeti besorolás

A terület déli része jelenleg szabályozatlan, a vasút alatti területek közjóléti erdő besorolás alá tartoznak, a vasúti test, valamint a területet határoló utak természetesen közlekedési célú területek (Liget sor, Ferihegyi út, Csabai út, Péceli út). A beavatkozási terület déli részein lakóterület funkciót betöltő területek találhatóak.

Fejlesztési javaslatok bemutatása

Komplex területfejlesztés

Több alkalommal készültek tanulmánytervek a Nyilas-tábla területének beépítésére vonatkozóan. Az egyes változatok közötti különbség a beépítettség mértékében, illetve az elhelyezendő funkciók jellegében és intenzitásában mutatkozik. A kerület célja, hogy egy vegyes funkciójú, környezetébe illeszkedő beépítés jöjjön létre a tábla területén. Általánosságban elmondható azonban, hogy a terület kialakításához minimálisan az alábbi főbb fejlesztési intézkedések szükségesek:

1. Infrastruktúra-fejlesztés

A területfejlesztés elsődleges lépése a kiszolgáló úthálózat fejlesztése, illetve a szükséges kiszolgáló infrastruktúra megépítése. Az infrastrukturális fejlesztések részeként az újonnan beépülő tábla esetében is megvalósul a kerékpárosbarát fogalomtechnikai átalakítás megvalósítása valamint kerékpártárolók elhelyezése a kerület többi területéhez hasonlóan.

2. Lakóterület fejlesztése

A fejlesztési elképzelések között a vegyes funkciójú területfelhasználásban lakóterületi fejlesztés is szerepel.

3. Intézményfejlesztés

Rákosmente céljai között szerepel a terület ellátásához szükséges közintézményi infrastruktúra kialakítása, hogy az újonnan beköltözők ne a kerület meglévő intézményhálózatát terheljék. Emellett a kerület céljai között megjelenik bizonyos közhivatali funkciók áthelyezésének elképzelése is, valamint egyházi intézmények fejlesztése, mint közép-hosszútávú cél.

4. Rákos-patak területének fejlesztése

A Rákos-patak akcióterületi szakaszának továbbfejlesztése, az újonnan beépülő Nyilas-tábla, illetve a patak kapcsolatának kialakítása fontos, a fejlesztéshez erősen kapcsolódó cél.

5. Közjóléti tó létrehozása

A terület rekreációs célú fejlesztései részeként egy közjóléti tó létrehozása a patak környékén további fejlesztési potenciált jelenthet. A tó rekreációs funkciók kiszolgálása mellett számos egyéb funkciót képes lenne megjeleníteni a megfelelő szolgáltatásfejlesztéssel kiegészítve.

6. Kereskedelemfejlesztés

A terület kiterjedésének, méretének és kerületközponti helyzetének köszönhetően a kereskedelem és a szolgáltatások helybiztosítása, megtelepedésük kerületi ösztönzése fontos a tábla élhetőségének megteremtése, a kerületközpont jelenlegi helyzetének javítása és az ellátottság biztosítása érdekében, mely kérdés kezelésével megelőzhetőek a későbbi szolgáltatásfüggőségi problémák, illetve Rákoskeresztúr és ennek köszönhetően a teljes kerület kereskedelme tovább gazdagítható.

7. Megújuló energiák használatának fejlesztése

Az újonnan beépülő kerületrész esetében kiemelten fontos a megújuló energiák részarányának növelése, a helyi energia-előállítás segítése, valamint a középület-állomány környezetbarát energiaforrásokkal történő ellátása.

Fejlesztési javaslatok táblázatos összefoglalása

NYILAS-TÁBLA – PROJEKTADATOK		
Projekt neve	Fejlesztés időtávja	Lehetséges források
Szükséges tervezési feladatok	2-3 év	Önk-i források, magánforrások
1. Infrastruktúra-fejlesztés	3-6 év	Magánforrás
2. Lakóterület fejlesztése	3-10 év	Magánforrás
3. Intézményfejlesztés	3-10 év	Magánforrás, önk-i források, állami források

4. Rákos-patak területének fejlesztése	3-5 év	Magánforrás, önk-i források, állami források
5. Közjóléti tó létrehozása	5-10 év	Önk-i források, állami források
5. Kereskedelemfejlesztés	1-10 év	Magánforrás
6. Megújuló energiák használatának fejlesztése	3-10 év	KEHOP Plusz, magánforrások

23. táblázat Nyilas-tábla akcióterülethez kapcsolódó projektelemek adatai

Projekt neve	2021	2022	2023	2024	2025
Szükséges tervezési feladatok					
1. Infrastruktúra-fejlesztés					
2. Lakóterület fejlesztése					
3. Intézményfejlesztés					
4. Rákos-patak területének fejlesztése					
5. Közjóléti tó létrehozása					
6. Kereskedelemfejlesztés					
7. Megújuló energiák használatának fejlesztése					

24. táblázat Nyilas-tábla akcióterületen tervezett projektelemek előzetes ütemezése

6.1.6 HOMOKI SZŐLŐK (NAGYHANGÁCS)

Homoki szőlők/Nagyhangács területe.

Lehatárolás indoklása

Homoki szőlők Rákosmente belterületeitől elkülönülő Nagyhangács területén helyezkedik el, mely a kerület szándékai szerint egybefüggő gazdasági területté alakul át, kis- és középvállalkozások számára.

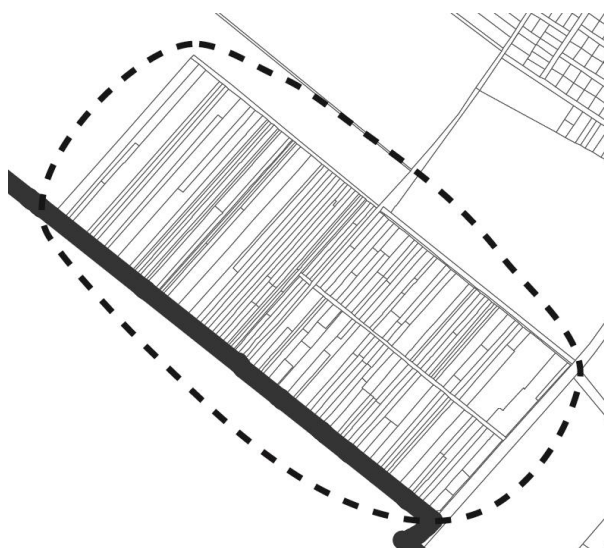
Terület bemutatása:

A Homoki szőlők (Nagyhangács) területe Budapest külterületéhez tartozó terület, mely a korábbi szőlőföldes, zártkertes jellegét felváltva, folyamatosan lakóterületté alakult át, illegálisan épített épületekkel, melyek egy részét fennmaradási engedélyek segítségével legalizálták.

A külterületi elhelyezkedésnek köszönhetően a „lakosok” számára a közszolgáltatások Rákoshegyen érhetőek el. Az épületek állapota, komfortfokozata alacsonyabb, mint a kerület más részein, az itt élők társadalmi státusa elmarad a kerület többi részein élőkéhez képest.

A területet a nadrágszík parcellák jellemzik. Lakófunkciók jellemzően az Orgoványi utca, Nagyhangács utca, Nagyhangács köz mentén találhatóak. A lakó- és üdülőtelepek mellett két nagyobb üzemi terület található a Homoki szőlők területén. A két eltérő területfelhasználás egymáshoz való közelsége folyamatos konfliktusokat teremt.

A Homoki szőlők területe közvetlenül a Budapest Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér mellett található, területét érintik a kerület közlekedését meghatározó észak-déli irányú utak, mely a

15. ábra Homoki szőlők (Nagyhangács)

Ferihegyi út Bélatelepi út irányába tervezett, jelenleg megvalósulás alatt lévő átkötő út megépülését követően tovább fog erősödni.

Övezeti besorolás

A beavatkozási terület gazdasági, jellemzően raktározást, termelést szolgáló terület besorolása.

Fejlesztési javaslatok bemutatása

Munkahelyi övezet fejlesztése

A kerület elsődleges célja a terület gazdasági súlyának erősítése, gazdasági területfelhasználás növelése. Ennek érdekében Rákosmente elkötelezett a munkahelyi övezetek erősítése érdekében, az ipari profil erősítésében, ezzel is növelve a kerület és a kerületrész területén a vállalkozások számát.

A Homoki szőlők területével kapcsolatban Rákosmente elsődleges célja, hogy a jelenlegi külterületi lakóterületet, mely a korábbi zártkertekből maradt fent, átformálja és egy, a kis- és középvállalkozások számára alkalmas gazdasági területté alakítsa át. Általánosságban elmondható azonban, hogy a terület kialakításához minimálisan az alábbi főbb fejlesztési intézkedések szükségesek:

1. Kiszolgáló infrastruktúra fejlesztése

A fejlesztés kiindulási lépése a gazdasági területekhez szükséges kiszolgáló infrastruktúra és a közúti kapcsolatok megteremtése, melyben a Ferihegyi út és a Bélatelepi út összekötése kulcsszerepet játszik. A területek beépülésének növekedése esetén az előírtaknak megfelelően biztosítani kell a keletkező szennyvíz zártrendszerű elvezetését.

2. Gazdaságfejlesztés támogatása

Rákosmente szempontjából fontos, hogy segítse gazdasági szervezetek létesülését a Homoki szőlők területén, mind adminisztratív, mind egyéb ösztönzők támogatásával.

3. Társadalmi konfliktusok kezelése, szociális felzárkóztatás, szükséges kártalanítás

Az akcióterület szempontjából fontos kérdés a jelenleg itt élő lakosság helyzetének segítése, a terület funkcióváltása közben jelentkező társadalmi konfliktusok kezelése, a jelenleg is a kerületben megfigyelhető, átlagos szint alatti státuszú népesség társadalmi leromlásának és kerületi kiszorulásának megakadályozása.

Fejlesztési javaslatok táblázatos összefoglalása

PROJEKTADATOK		
Projekt neve	Fejlesztés időtávja	Lehetséges források
Szükséges tervezési feladatok	1-2 év	Önk-i források, magánforrások
1. Kiszolgáló infrastruktúra fejlesztése	3-10 év	Magánforrás, IKOP Plusz, állami források
2. Gazdaságfejlesztés támogatása	3-10 év	Magánforrás, TOP Plusz
3. Társadalmi konfliktusok kezelése, szociális felzárkóztatás, szükséges kártalanítás	Párhuzamosan a fejlesztésekkel	TOP Plusz, önk.-i források, állami források

25. táblázat Homoki szőlők akcióterülethez kapcsolódó projektelemek adatai

Projekt neve	2021	2022	2023	2024	2025
Szükséges tervezési feladatok					
1. Kiszolgáló infrastruktúra fejlesztése					
2. Gazdaságfejlesztés támogatása					
3. Társadalmi konfliktusok kezelése, szociális felzárkóztatás, szükséges kártalanítás					

26. táblázat Homoki szőlők akcióterületen tervezett projektelemek előzetes ütemezése

6.1.7 RÁKOSKERTI AKCIÓTERÜLET

A Rákoskert alközpontot és környezetét felölelő, a Rózsaszál u. – Erzsébet krt. – Pásztortűz u. – Rákoskert sgt. – Kísérő u. – Rezgő u. – Csepp u. által határolt terület.

Lehatárolás indoklása

Rákoskert, mint önálló településrész kialakult intézményi alközponttal rendelkezik. Itt találhatóak egészségügyi, művelődési, oktatási, nevelési intézmények és szolgáltatások, melyek fejlesztése szükséges a hatékonyabb, színvonalasabb ellátás biztosítása érdekében.

Terület bemutatása

Rákoskert a kerület legmagasabb pontján található kertvárosias lakóterület, melyet növényzettel benőtt széles utcák és kellemes ligetes, fás környezet jellemez. Elsősorban, mint alvó városrész funkcionál, ezért ezen a területen csak az alapellátást biztosító intézmények és szolgáltatások találhatóak.

A Rákoskert sugárút védett platánfasora egyedülálló Budapest területén. Rákoskert településszerkezete a Rákoskert sgt. és Erzsébet krt. csomóponthoz kiterjedése tekintetében egyedülálló értéket képvisel.

Lehetőség van ezeken a területeken közösségi életnek helyt adó pihenő kertek, parkok kialakítására.

16. ábra Rákoskerti akcióterület

Övezeti besorolás

A terület lakóterületi célú besorolás alá tartozik, melyen belül alapintézményi övezetek kerültek kijelölésre.

Fejlesztési javaslatok bemutatása

1. Budapest XVII. Kerületi Kossuth Lajos Általános Iskola fejlesztése

Az 1942-ben megnyitott, az évtizedek során több ütemben bővített – jelenleg összesen bruttó 1885 m² alapterületű – épületegyüttes utolsó, nagy léptékű átalakítására 2003-ban került sor, amikor a főépületre és a régi épületszárnyra emeletráépítés került és ezek az épületrészek átfogóan megújultak. Ugyanakkor energetikai megújításuk (nyílászárók cseréje, homlokzati szigetelés, épületgépészeti korszerűsítés) az azóta eltelt időben többször is szigorodott hőtechnikai előírások alapján indokolt lehet.

A fejlesztés másik iránya a gyereklétszámhoz és a mindennapi testnevelés órákhoz igazodó beruházás, amely egyrészt az 1985-ben épült, leromlott általános műszaki állapotú, acélszerkezetű

(Mezőváz) tornacsarnok teljes felújítását, energetikai megújítását, másrészt a beépítési szabályok alapján lehetséges további új tornaterem építését jelenti.

2. Rákoskert Alközpont további fejlesztése

Rákosmente Önkormányzata a Budapest Főváros Önkormányzata által meghirdetett, ún. TÉR_KÖZ pályázaton, „Egészségkert – a rákoskerti régi piactér tereprendezése és térrehabilitációja” címen vissza nem térítendő támogatást nyert el. E beruházás folytatásaként kerülhet sor Rákoskert Alközpont további fejlesztésére, amelynek elsődleges célja a Zrínyi utca Nyomdász utca - Rákoskert sugárút közötti szakasz területrendezése és díszburkolattal való ellátása.

Fontos megemlíteni, hogy a fejlesztési területen található a Rákoscsabai Szent Erzsébet Plébánia által kezdeményezett beruházás, amelynek célja egy közösségi ház, misézőhely és urnatemető kiépítése.

3. Rákoskerti Művelődési Ház és a Rákoskerti Idősek klubja épületének korszerűsítése

A kétszintes, lapostetős – eredetileg klubkönyvtárnak tervezett – épület 1975-ben készült el. Átalakításokon, felújításokon átesett ugyan, de tömegében és fő épületszerkezeteiben a 40 évvel ezelőtti állapotában van. Az épületben jelenleg a Rákoskerti Művelődési Ház (földszint), a Rákoskerti Idősek Klubja (alsó szint egyik fele) valamint 1986 óta az Ascher Oszkár Színház (alsó szint másik fele: alagsor) működik.

A tervezett fejlesztés fő iránya az épület teljes energetikai korszerűsítése: külső hőszigetelés (homlokzat és tető), homlokzati nyílászárók cseréje, épületgépészeti felújítás.

4. Az Észak-déli irányú kerékpárforgalmi hálózat bővítése

Rákosmente Önkormányzata a szabadidő-eltöltési, szórakoztatási és sportolási lehetőségek kínálatának szélesítésével igyekszik növelni a kerületi lakosok közösségi identitását. Ennek egyik lehetséges módja a szórakozási, valamint a sport és egészség megőrzési célú kerékpározás fejlesztése az eddig nem vagy csak részlegesen kapcsolódó kerületrészek között. A fejlesztés részét képezheti a kerékpározással összefüggő szemlélet formálása is.

5. Zöldterület fejlesztés

A terület rekreációs és szabadidős funkciójának erősítését kívánja megvalósítani az akcióterület zöldterületi fejlesztése, amelynek lehetséges helyszíne lehet a Rákoskert sugárút és Erzsébet körút csomóponti kiteresedése.

Fejlesztési javaslatok táblázatos összefoglalása

RÁKOSKERT ALKÖZPONT – PROJEKTADATOK

Projekt neve	Fejlesztés időtartalma
Szükséges tervezési feladatok	1-2 év
1. Budapest XVII. Kerületi Kossuth Lajos Általános Iskola fejlesztése	1-2 év
2. Rákoskert Alközpont további fejlesztése	1-2 év
3. Rákoskerti Művelődési Ház és a Rákoskerti Idősek klubja épületének korszerűsítése	1 év
4. Kerékpáros infrastruktúra bővítése	ITS időszak alatt

	folyamatosan
5. Zöldterület-fejlesztés	ITS időszak alatt folyamatosan

27. táblázat Rákoskert alközpont akcióterülethez kapcsolódó projektelemek adatai

RÁKOSKERT ALKÖZPONT -INDIKATÍV ÜTEMEZÉS					
Projekt neve	2021	2022	2023	2024	2025
Szükséges tervezési feladatok					
1. Budapest XVII. Kerületi Kossuth Lajos Általános Iskola fejlesztése					
3. Rákoskert Alközpont további fejlesztése					
4. Rákoskerti Művelődési Ház és a Rákoskerti Idősek klubja épületének korszerűsítése					
5. Kerékpáros infrastruktúra bővítése					
6. Zöldterület fejlesztés					

28. táblázat Rákoskert akcióterületen tervezett projektelemek előzetes ütemezése

6.1.8 RÁKOSLIGETI AKCIÓTERÜLET

A XVII. u. – Liszt Ferenc u. – XV. u. – Gózon Gyula u. – VII. u. – VIII. u. – Ároktő u. által határolt terület.

Lehatárolás indoklása

Rákosliget mint önálló településrész kialakult intézményi alközponttal rendelkezik. Itt találhatóak egészségügyi, művelődési, oktatási, nevelési, egyházi intézmények és szolgáltatások, melyek fejlesztése szükséges a hatékonyabb, színvonalasabb ellátás biztosítása érdekében.

Terület bemutatása

Rákosliget hálós utcaszervezettel rendelkezik, melynek központjában kialakított téren és környezetében intézményi szolgáltatási központ alakult ki. A területen jellemzően polgári villaépületek és tisztviselői lakások találhatók. Az újonnan beépítésre kerülő telkek jellemzően a lakókörnyezetbe illeszkedő egylakásos lakóépületek. A területet növényzettel benőtt széles utcák és kellemes ligetes, fás környezet jellemzi.

19. ábra Rákosligeti akcióterület

Övezeti besorolás

A beavatkozási terület jellemzően lakóterület célú besorolás alatt van. A területen található intézmények (pl. Gózon Gyula Kamaraszínház, Maros mozi) a Hősök tere környékén csoportosulnak, természetesen intézményi terület besorolás alatt.

Fejlesztési javaslatok bemutatása

1. Zöldterület fejlesztés

Az akcióterület rekreációs és szabadidős szerepének további erősítését kívánja szolgálni a területen tervezett zöldterület fejlesztés folytatása.

2. Városi alközpont fejlesztése a Hősök terén

Az akcióterületi program egyik kulcsprojektje a Hősök terén egy kerületi alközpont, városias köztér kialakítása, amely fejlesztése 2015 óta folyamatban van. Elsődleges célja a beavatkozásnak a városrészi alközpont fejlesztése, a tér zöldfelületeinek fejlesztése, közterületi rendezése mely hozzájárulna a kerület egyközpontúságának oldásához. A projekt hamarosan elkészül, azonban a befejezéssel járó munkálatok a jelenlegi ITS feladatai.

3. Maros mozi fejlesztése

Rákosliget egykori impozáns, 1911-ben szecessziós stílusban emelt középületét eredetileg szállodaként, majd községházaként és kávézóként valamint moziként működtették. Az 1950-es évektől az épületet többször átépítették, ezzel párhuzamosan részben funkcióját veszítette. A hivatal elköltözése után, 1992 elején az itt működő mozit is bezárták. A folyamatos állagromlás visszafordítása érdekében helyi összefogás jött létre: a Rákosligeti Polgári Kör jelenleg is gondozza, üzemelteti és programokkal tölti meg az épületet. Az épület átfogó felújítása – magában foglalva a szecessziós homlokzat rekonstrukcióját – és energetikai korszerűsítése (homlokzati nyílászárók cseréje, teljes épületgépészeti megújítás) nemcsak a helyi közösség, de az egész kerület számára jelentene nagy lépést épített és kulturális értékeink megmentése és továbbélése érdekében.

4. Gózon Gyula kamaraszínház korszerűsítése

A Gózon Gyula Kamaraszínház a kerület és a régió egyetlen „kőszínháza”. Az épület 1905-1910 között épült, földszintje eredetileg a mellette fekvő sportpályát üzemeltető Rákosligeti Sport SC kiszolgálására épült, míg az első emeletet eredetileg is kisebb előadások, bálók megtartására alakították ki. A kamaraszínház 2000. évi beköltözését megelőzően a belső tereket átalakították, felújították, de a homlokzati rekonstrukció és az átfogó korszerűsítés továbbra is fejlesztési célként fogalmazódik meg. Ennek egyik eleme az épületenergetikai korszerűsítés: az építészeti értékek megtartása mellett végzendő hőszigetelés, nyílászáró csere és épületgépészeti felújítás. A kamaraszínház korszerűsítésének I. ütemének kivitelezése megkezdődött, várható befejezése 2022. márciusra tehető.

5. Sportpálya fejlesztés

Rákosmente Önkormányzata az elmúlt években komoly lépéseket tett, hogy bővítse kerületünkben a könnyen elérhető, ingyenes sportolási lehetőségek számát. Folytatva ez irányú fejlesztési tevékenységünket a Gózon Gyula Kamaraszínház melletti sportpálya területén kívánunk további sportcélú fejlesztéseket megvalósítani.

Fejlesztési javaslatok táblázatos összefoglalása

RÁKOSLIGETI AKCIÓTERÜLET - PROJEKTADATOK		
Projekt neve	Fejlesztési időtávja	Lehetséges források
Szükséges tervezési feladatok	1-2 év	Önkormányzati források, magánforrások
1. Zöldterület fejlesztés	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
2. Városi alközpont fejlesztése a Hősök terén	1 év	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
3. Maros mozi fejlesztése	1 év	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
4. Gózon Gyula kamaraszínház korszerűsítése	I. ütem: 2022. március	állami finanszírozásban zajlik: Emberi Erőforrások

		Minisztériuma, pályázat kódszáma: EMT-E-19-0270
5. Sportpálya fejlesztés	1 év	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források

29. táblázat Rákosligei akcióterülethez kapcsolódó projektelemek adatai

Projekt neve	2021	2022	2023	2024	2025
Szükséges tervezési feladatok					
1. Zöldterület fejlesztés					
2. Városi alközpont fejlesztése a Hősök terén					
3. Maros mozi fejlesztése					
4. Gózon Gyula kamaraszínház korszerűsítése					
5. Sportpálya fejlesztés					

30. táblázat Rákosligei akcióterületen tervezett projektelemek előzetes ütemezése

6.1.9 RÁKOSCSABA-ÚJTELEPI AKCIÓTERÜLET

Ároktó utca – Szikra utca-Jászapáti utca- Naplás út – Harsona utca által lehatárolt terület.

Lehatárolás indoklása

Rákoscsaba-Újtelep mint önálló településrész kialakult intézményi alközponttal rendelkezik. Itt találhatóak egészségügyi, művelődési, oktatási, nevelési, egyházi intézmények és szolgáltatások, melyek fejlesztése szükséges a hatékonyabb, színvonalasabb ellátás biztosítása érdekében.

Terület bemutatása

Rákoscsaba-Újtelep hálós utcaszervezettel rendelkezik, melynek központja a Naplás út – Jászapáti u. – Kiskút u. – Diadal u. – Tura u. – Alsópetényi u. – Rácsos u. által határolt területen alakult ki. Itt kaptak helyet az intézményi szolgáltatási funkciók. A családi házak növényzettel benőtt széles utcák és kellemes ligetes, fás környezetben helyezkednek el.

17. ábra Rákoscsaba-Újtelep akcióterület

Övezeti besorolás

Fejlesztési javaslatok bemutatása

1. Gyurkovics Tibor Általános Iskola, Előkészítő Szakiskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény fejlesztése

A ma álló, összesen bruttó 1114 m² alapterületű, részben alapincézett, fő tömegében földszint + magastető (kisebb részben lapostető) épület több ütemben, az 1950-es években és a 60-as évek elején készült. Az első évtizedekben általános iskolaként használták, 1980 óta a Gyurkovics Tibor Általános Iskola, Előkészítő Szakiskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény működik benne. 2008-ban megvalósult az intézmény akadálymentesítése, 2007-ben az utcai homlokzat nyílászáróit műanyag szerkezetűekre cserélték.

A tervezett fejlesztés – a 2015 októberében elkészült tender tervdokumentáció alapján – a teljes épület átfogó energetikai megújítása: utólagos homlokzati szigetelés készítése, külső nyílászárók cseréje.

2. Zöldterület fejlesztés

Az akcióterület rekreációs és szabadidős szerepének további erősítését kívánja szolgálni a területen tervezett zöldterület fejlesztés folytatása (korábbi megvalósulási tere az Aranykút utcai játszótér fejlesztése volt).

3. Sport és rekreációs zóna kialakítása

Rákosmente Önkormányzata az elmúlt években komoly lépéseket tett, hogy bővítse kerületünkben a könnyen elérhető, ingyenes sportolási lehetőségek számát. A Folytatva ez irányú –ben átadott Diadal utcai sportpálya fejlesztéshez kapcsolódva további közösségi terek létrehozása szorgalmazott, a lakossági igényeknek megfelelően.

4. Kereskedelemfejlesztés

Kerületünk célja, hogy az akcióterületen található gazdasági funkciók bővítésével az itt élők számára elérhető szolgáltatások száma és színvonala tovább emelkedjen. Ennek keretében a Dormánd-Jászapáti utcák által határolt területen kereskedelmi célú ingatlanfejlesztést kívánunk megvalósítani, mely által javulni fog a kerületrész szolgáltatás kínálata.

5. Rákoscsaba-Újtelep kerületi alközpont fejlesztése

Rákoscsaba-Újtelep városrészben a kerületi intézmények, valamint a szolgáltató szektor üzletei a Naplás út mentén jelennek meg a legnagyobb számban, ezen belül is a Diadal- Jászapáti utcák közötti területen található a legtöbb intézmény. A fejlesztés keretében a Naplás út- Diadal utca kereszteződésében egy kerületrészi alközpont fejlesztést kívánunk megvalósítani, mely magába foglalja a terület rendezését, zöldterület fejlesztését.

Fejlesztési javaslatok táblázatos összefoglalása

RÁKOSCSABA-ÚJTELEPI AKCIÓTERÜLET - PROJEKTADATOK		
Projekt neve	Fejlesztési időtávja	Lehetséges források
Szükséges tervezési feladatok	1-2 év	Önkormányzati források, magánforrások
1. Gyurkovics Tibor Általános Iskola, Előkészítő Szakiskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény fejlesztése	ITS időszaka alatt folyamatosan-év	TOP Plusz, KEHOP Plusz, önkormányzati források, állami források
2. Zöldterület fejlesztés	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
3. Sport és rekreációs zóna kialakítása	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
4. Kereskedelemfejlesztés	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
5. Rákoscsaba-Újtelep kerületi alközpont fejlesztése	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források

31. táblázat Rákoscsaba-Újtelepi akcióterülethez kapcsolódó projektelemek adatai

Projekt neve	2021	2022	2023	2024	2025
Szükséges tervezési feladatok					
1. Gyurkovics Tibor Általános Iskola, Előkészítő Szakiskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény fejlesztése					
2. Zöldterület fejlesztés					

3. Sport és rekreációs zóna kialakítása					
4. Kereskedelemfejlesztés					
5. Rákoscsaba-Újtelep kerületi alközpont fejlesztése					

32. táblázat Rákoscsaba-Újtelepi területek akcióterületen tervezett projektelemek előzetes ütemezése

6.1.7 RÁKOS – PATAK MENTI TERÜLETEK

A Rákos-patak mentén elhelyezkedő területek.

Lehatárolás indoklása

A Rákos-patak menti zöldterületek szerves egységet képeznek a kerület északi és déli településrésze között.

Terület bemutatása:

A Rákos-patak a XVII. kerületet kelet-nyugati irányban szeli át. Északról Rákoscsaba-újtelep, Rákosliget, Régiakadémia telep, délről Rákoscsaba, Rákoskeresztúr településrészek határolják. A szomszédságában álló lakótelep építésével közel egyidőben sor került a patak betonmederbe terelésére. A Rákos-patak teljes budapesti szakasza betonmederbe került. A patak mindkét oldalán nádasos, ligetes, lápos (köztük ex-lege védett), gyomvegetációval borított területek találhatók váltakozva. Az északi területekre jellemző a természetközeli állapot, míg a patak déli partján 3,6 km hosszú kiépített infrastruktúrával ellátott gyalog-és kerékpárút található.

A patak déli oldalán lévő területek sportolásra, kikapcsolódásra, pihenésre is funkcionálnak amellet, hogy a patak zöldsávja ökofolyósóként a főváros átszellőzését is biztosítja.

18. ábra Rákos-patak menti akcióterület

Övezeti besorolás

A Rákos-patak vízgazdálkodási övezet területbesorolásba alá tartozik. Partjain közjóléti erdőterület, intézményi, közlekedési- és lakóterület övezetbe sorolt ingatlanok találhatók.

Fejlesztési javaslatok bemutatása

Rákosmentén a Rákos-patak környezetében, annak teljes hosszán nagy kiterjedésű zöldfelület található, mely értékes fáival, cserjéivel jelentős biológiai és egyben tájképi szerepet tölt be. E terület a helyi közösség által gyakran látogatott, mely részben a patak mentén 3,6 km hosszúságban kiépült kerékpárút és gyalogos sétány szakaszának köszönhető. A jövőbeli fejlesztési elképzelések mindegyike szem előtt tartja az ökológiai szempontokat, a terület értékeinek megőrzését, gyarapítását.

1. Fenntartható közlekedésfejlesztés – kerékpárút a Rákos-patak mentén (a szabadidős, célirányos és turisztikai jellegű kerékpározás lehetőségeinek megteremtése)

A Rákos-patak környezetének sík terepviszonyai ideális lehetőséget biztosítanak szabadidős és hivatásforgalmi kerékpáros közlekedésre is. A 2011-ben megépült kerékpárút és gyalogos sétány szakasz népszerűsége, a kerékpározás közlekedésen belüli részarányának növelése és a terület egészének kerékpáros feltárása végett a kerékpáros infrastruktúra kerülethatárok közötti kibővítése szükséges. E projekt értelmét abban az esetben nyeri el, ha a kerülethatárokon kívül is kiépül a patak-menti kerékpárút egészen a forrásvidéktől a torkolatig. E beruházással Budapest keleti oldalának leghosszabb szabadidős kerékpáros létesítménye jönne létre, mely komoly turisztikai vonatkozásokkal is bír. A projekt megvalósítására a részt vevő települések együttes szerepvállalása esetén kerülhet sor.

2. Közpark funkció kialakítása

Rákosmente legnagyobb, településrészekben is átívelő zöld sávja a Rákos-patak környezetében helyezkedik el. E terület jelenleg is kedvelt célpontja a természetközeli kikapcsolódási formákat keresőknek, azonban a környezetbe illő szolgáltatásbővítéssel (tanösvény kialakítás, pihenőhelyek létrehozása, tornaparkok kiépítése) jelentősen növelhető a látogatottság.

3. Ökológiai célú infrastrukturális beavatkozások

A Rákos-patak a kerületben mind északi, mind déli irányból jelentős zöld sáv veszi körül, melynek középvezetékében árvízvédelmi töltések között található a vízfolyásnak helyt adó betonmeder. Az árvízvédelmi, fenntartói-kezelői szempontok figyelembevételével pontszerű beavatkozásokkal növelhető a patak ökológiai értéke, a környék biodiverzitása.

4. Víz tározóként is funkcionáló csónakázó tó kialakítása

A heves esőzések alkalmával kialakuló extrém magas vízállás veszélyeinek csökkentésére víztározó létrehozásával nyílik lehetőség. E fejlesztés lehetővé teszi, hogy Rákosmentén létrejöjjön egy állandó vízfelület, mely szabadidős, rekreációs tevékenységekre is lehetőséget nyújt (csónakázás, horgászás)

5. Turisztikai szolgáltatások fejlesztése

A területen történő rekreációs célú sportfejlesztés mellé funkciójában illő turisztikai és szolgáltatásbeli fejlesztésekkel további potenciál szabadítható fel a területen, amely a kerületi lakosok és kerületen kívüli látogatók körében népszerűsíteni a rehabilitálódott part menti területeken.

Fejlesztési javaslatok táblázatos összefoglalása

RÁKOS-PATAK MENTI TERÜLETEK - PROJEKTADATOK		
Projekt neve	Fejlesztési időtávja	Lehetséges források
1. Fenntartható közlekedésfejlesztés – kerékpárút a Rákos-patak mentén	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, IKOP Plusz, önkormányzati források, állami források
2. Közpark funkció kialakítása	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
3. Ökológiai célú infrastrukturális beavatkozások	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz és egyéb európai uniós források, önkormányzati források, állami források
4. Víz tározóként is funkcionáló csónakázó tó kialakítása	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, és egyéb európai uniós források, önkormányzati források, állami források
5. Turisztikai szolgáltatások fejlesztése	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források

33. táblázat Rákos-patak menti területek akcióterülethez kapcsolódó projektelemek adatai

Projekt neve	2021	2022	2023	2024	2025

1. Fenntartható közlekedésfejlesztés – kerékpárút a Rákos-patak mentén					
2. Közpark funkció kialakítása					
3. Ökológiai célú infrastrukturális beavatkozások					
4. Víz tározóként is funkcionáló csónakázó tó kialakítása					
5. Turisztikai szolgáltatások fejlesztése					

34. táblázat Rákos-patak menti területek akcióterületen tervezett projektelemek előzetes ütemezése

6.1.8. BULYOVSZKY-HÁZ (PESTI ÚT 107.)

A terület utca szintű lehatárolása

A Bulyovszky Ház a Pesti út 107. szám alatt található.

Terület bemutatása

A pesti úti földszintes épület klasszicista stílusban épült 1820 körül. Az épületet 2017-ben kiürítették. Az épületet korábban a Bajcsy Kórház használta levéltárként, és ez a funkciója akadályozta azt, hogy a kerület tulajdonába kerülhessen. L-alaprajzú épület. Nyeregtető fedéssel. Az udvarban két melléképület található. Az udvar végében levő, az utcaival párhuzamos melléképületben korábban az akkori ÁNTSZ (mai NNK) és a polgári védelem helyiségei voltak, az udvar felől folyosóval, 1970-es évekre jellemző hármastású ablakokkal. Az ez előtti, az utcára merőleges, kontyolt nyeregtetővel fedett, szintén régi melléképületben korábban állatorvosi rendelő volt. Az utcai oldalon a ház mellett egy kis üzletpavilon található, amelyben jelenleg a kerékpár szaküzlet működik.

19. ábra Bulyovszky-ház akcióterületi lehatárolása

Övezeti besorolás

A KÉSZ-ben jelölt műemléki telek jellemzően intézményi területi környezetben fekszik. A telek bal oldalán húzódik az építési övezet határa.

Fejlesztési javaslatok bemutatása

A ház teljes körű állapotfelmérés után felújításra és korszerűsítésre szorul, a fejlesztési irányok elsődleges elképzelés szerint a turizmushoz kapcsolódó infrastruktúrafejlesztés körébe tartoznak. Javasolt lehet a műemlék szállás jellegű hasznosítása.

Fejlesztési javaslatok összefoglalása

BULYOVSZKY-HÁZ - PROJEKTADATOK		
Projekt neve	Fejlesztési időtávja	Lehetséges források
Szükséges állapotfelmérési és tervezési feladatok	1-2 év	Önkormányzati források, állami források

1. Bulyovkszky-ház korszerűsítése	2-4 év	TOP Plusz, önkormányzati források, magánforrások, állami források
-----------------------------------	--------	---

35. táblázat Bulyovkszky-ház akcióterülethez kapcsolódó projektelemek adatai

Projekt neve	2021	2022	2023	2024	2025
Szükséges állapotfelmérési és tervezési feladatok					
1. Bulyovkszky-ház korszerűsítése					

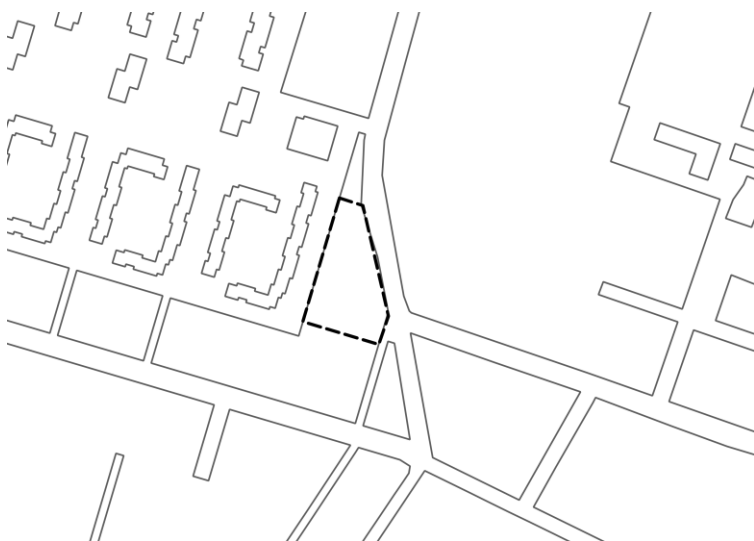
36. táblázat Bulyovkszky-ház akcióterületen tervezett projektelemek előzetes ütemezése

6.1.9. ÚJ MENTŐÁLLOMÁS (BAKANCOSOS U. 121127/65 HRSZ.)

A terület utca szintű lehatárolása

A Bakancsos utcai 121127/65 helyrajzi szám alatti önkormányzati ingatlan.

Terület bemutatása

20. ábra Új mentőállomás telkének területi lehatárolása

Övezeti besorolás

Az akcióterület teljes területe intézményi terület besorolásba tartozik.

Fejlesztési javaslatok bemutatása

Az új mentőállomás a fenti ingatlanon telekmegosztással létesülne. Jelenleg telekalakítás van folyamatban, így a kialakuló egyik telken az OMSZ új mentőállomása kapna helyet.

Fejlesztési javaslatok összefoglalása

ÚJ MENTŐÁLLOMÁS - PROJEKTADATOK		
Projekt neve	Fejlesztési időtávja	Lehetséges források
Telekalakítás és tervezési feladatok	1-2 év	Önkormányzati források, állami források
1. Új mentőállomás létesítése	2-4 év	TOP Plusz, önkormányzati források, magánforrások, állami források

37. táblázat Új mentőállomás akcióterülethez kapcsolódó projektelemek adatai

Projekt neve	2021	2022	2023	2024	2025
Telekalakítás és tervezési feladatok					
1. Új mentőállomás létesítése					

38. táblázat Új mentőállomás akcióterületen tervezett projektelemek előzetes ütemezése

6.1.10. „KRÍZIS- ÉS VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEK” AKCIÓTERÜLET

„Krizis- és veszélyeztetett területek” akcióterület

Rákosmente Önkormányzata akcióterületként határozza meg a 7. fejezetben bemutatott krízis- és veszélyeztetett területek lehatárolásának segítségével megállapított alábbi területeket:

- Rákoscsaba – Keleti körzet,
- Rákoskeresztúr – Pesti úti panelövezet,
- Rákoshegy – Középső szegmens.

Mindhárom akcióterület esetében az alábbi fejlesztési irányok kerültek meghatározásra:

- lakhatási programok,
- gazdasági programok,
- szociális programok,
- antiszegregációt elősegítő programok.

A lehatárolások indoklása

Ezen területek fejlesztése hozzájárul az itt élők társadalmi-gazdasági felzárkóztatásához, valamint a beavatkozások által összekerületi szinten is javulhat a kerület megítélése.

A kijelölt 3 terület hasonló társadalmi-gazdasági problémákkal küzd, ezért a fejlesztési javaslatok mind a 3 terület esetén megegyeznek. Ezt figyelembe véve az egyes területek elemzésénél egy rövid, általános áttekintés történik a lehetséges fejlesztésekről, aminek részletezésére egy közös táblázatban kerül sor az alfejezet végén.

RÁKOSCSABA - KELETI KÖRZET AKCIÓTERÜLET

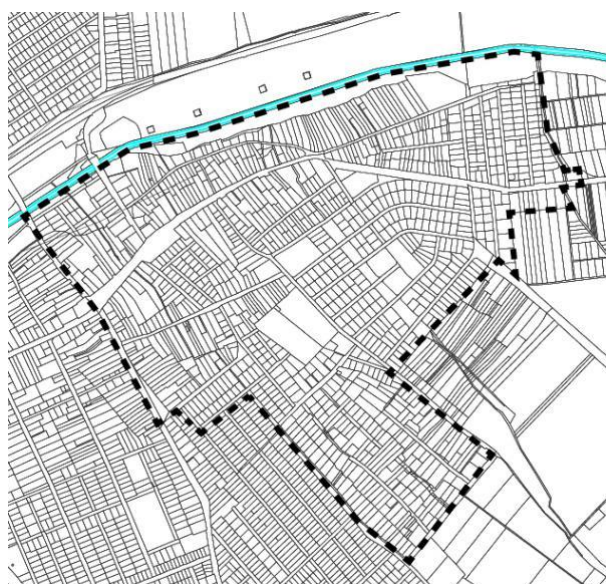
A terület utcaszintű lehatárolása

Rákoscsaba keleti területe. Rákos-patak–Színes utcai telekhatárnál lévő belterület határ – Péceli útnál lévő belterület határ (Péceli úttól délre egy teleksor mélységben) – Korsó utca melletti teleksornál lévő belterület határ – Csordakút út – Ecsedháza utca déli teleksoránál lévő belterület határ – Mezőőr utca – Izbég utca – Nemesbükk utca – Porzó utca –Peregi út – Alsódabas utca – Zrínyi utca –Rákoscsaba utca által határolt terület.

Terület bemutatása

Rákoscsaba a kerület egyik legrégebbi településrésze. Legkorábbi elnevezése egy 1067-ben kelt oklevél alapján ChabaRacusa volt.

Jellemzően nagy telkes, fésűs beépítési módú, nagy zöldfelületekkel szabdalts lakóterületek alkotják. Központja a Péceli út kiteresedésében a Csaba vezér téren helyezkedik el. A kerületrész alapellátást szolgáló intézményei itt található. Az akcióterületen oktatási, nevelési, művelődési, szakrális funkciók kaptak helyet. A területen lakók társadalmi, gazdasági és szociális mutatói alapján az itt élők életminősége a kerületi átlagot nem éri el.

21. ábra Rákoscsaba – keleti körzet akcióterüle

Övezeti besorolás

A beépített terület túlnyomó többsége lakóterület besorolásba tartozik. Elszórtan intézményi övezetbe tartozó telkek, a Rákos-patak mellett pedig közjóléti erdő besorolású területek helyezkednek el.

Fejlesztési javaslatok bemutatása

1. Lakhatási, valamint gazdasági programok

Az akcióterületen a kerület egészéhez viszonyítva a lakhatás feltételei rosszabbak, a komfort nélküli és félkomfortos, valamint szükséglakások aránya magasabb, mint a teljes kerületben. A területen ezért elsődleges fejlesztési cél a lakhatási körülmények javítása, a lakhatási kiszolgáltatottság csökkentése.

2. Szociális, valamint antiszegregációt elősegítő programok

A városrészben magas a tartós munkanélküliek aránya, valamint az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya is. Míg a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya alacsonyabb, addig az általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya magasabb, mint a teljes kerületben. A lakhatási feltételek minőségi javítása mellett fontos cél olyan szociális és gazdasági programok támogatása, amely az itt élők felzárkóztatását segítik elő.

RÁKOSKERESZTÚR – PESTI ÚTI PANELÖVEZET

A terület utcaszintű lehatárolása

Rákoskeresztúr Pesti út menti területe:

Pesti út – Kaszáló utca (a lakótelepet északról, keletről és nyugatról határolva, majd át a Ferihegyi úton) – Várvíz utca – Kántor utca – Csabai út – Pesti út – Balassagyarmat utca – Kéveköti utca – Ásvány utca – Ferihegyi út – Széchenyi utca – Táncsics Mihály út – Flamingó köz – Flamingó utca – Füstifecske utca – Sarlósfecske utca – Csicsörke utca – Borsó utca által határolt terület.

Terület bemutatása

A terület jelentős részén az 1970-80-as években épült lakótelep és az ehhez kapcsolódó közigazgatási, oktatási, nevelési, egészségügyi, művelődési, egyházi épületek, valamint a lakosság ellátását szolgáló közintézmények találhatóak. A lakótelep összefüggő területen helyezkedik el, de a kerület fő- és gyűjtőútjai több részre tagolják, melyekhez a lakossági alapszolgáltatás létesítményei és

rendelkezésre áll. A lakótelepre jellemzően az épületek között összefüggő közösségi közlekedési, zöld- és játszó területek helyezkednek el. Az akcióterület keleti szektorában családi házas övezet található.

Az itt élőkre általánosan jellemző, hogy alacsonyabb jövedelemmel rendelkeznek, melynek okai társadalmi, gazdasági és szociális tényezőkre vezethetőek vissza. A falurombolást követően a korábbi közösség felbomlott, majd a lakótelepekre jellemző elszigetelődés folyamata vette kezdetét, mely a mai napig meghatározója az itt lakók életformájának.

Övezeti besorolás

Az akcióterületen található ingatlanok lakóterület, intézményi, illetve gazdasági célú terület besorolás alá tartoznak, továbbá kisméretű közkert, közpark, valamint közjóléti erdő funkcióval rendelkező területek is találhatóak a beavatkozási területen.

Fejlesztési javaslatok bemutatása

1. Lakhatási, valamint gazdasági programok

Az akcióterület a kerület egyik legsűrűbben lakott része, a teljes lakosság 23,4 %-a él itt. A kerületi átlagot meghaladja az egyszobás lakások aránya, amely elsősorban a területen található önkormányzati bérlakás tömbnek, az ún. Garzonházaknak, és a kisméretű lakótelepi lakásoknak

köszönhető. Ezen a területen található az önkormányzati tulajdonban lévő lakások túlnyomó része (662 db, 86,5%). A terület szempontjából nagyon fontos cél a lakhatási programok támogatása, a lakóépületek megújításának ösztönzése, segítése, kiemelt tételt képez az önkormányzat tulajdonában álló lakások folyamatos fejlesztése. A Garzonházak felújítása folyamatban van a „Rákosmenti krízistömb rehabilitáció 2016” projekt keretében, garzonházak energetikai felújítás kivitelezésének várható kezdete 2021. nyár folyamán várható, befejezése pedig 2022. tavaszára tehető. A Pesti út 80. szám alatt található a kerületi Városfejlesztési Iroda (RV17). A közösségi térként is funkcionáló RV17 Rákosmenti Vállalkozásfejlesztési Iroda kulturált környezetben, modern infrastruktúrával két coworking közösségi térben 12 db munkaállomást biztosít a szellemi munkavégzéshez, továbbá egyéb kiegészítő szolgáltatást nyújt. Az iroda tevékenysége összgazdasági szempontból is hatásos és fontos, de kiemelkedő szerepet nyújthat a veszélyeztetett területek leszakadásának megakadályozásában is.

2. Szociális, valamint antiszegregációt elősegítő programok

Az alacsony iskolázottság – csakúgy, mint a rossz lakáskörülmények, alacsony jövedelem – szoros kapcsolatban van az alacsony társadalmi státusszal, így elmondhatjuk, hogy az itt élők státusza átlagosan alacsonyabb, mint a kerület lakosságáé. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők tekintetében a terület szintén rossz mutatókkal rendelkezik, ezért fontos olyan gazdasági, szociális programok tervezése, amelyeknek célja az itt élők társadalmi státuszának emelése, (további) lecsúszásuk megakadályozása, valamint visszavezetésük a munka világába.

RÁKOSHEGY – KÖZÉPSŐ SZEGMENS

A terület utcaszintű lehatárolása

Rákoshegy déli területe. Bányapart – Budapest-Szolnok vasútvonal – 138258/55 helyrajzi számú út – 138306/5 helyrajzi számú út – Erdő utca – Rózsahegy utca – Közlegelő utca – Katlan utca – tervezett belterület határ

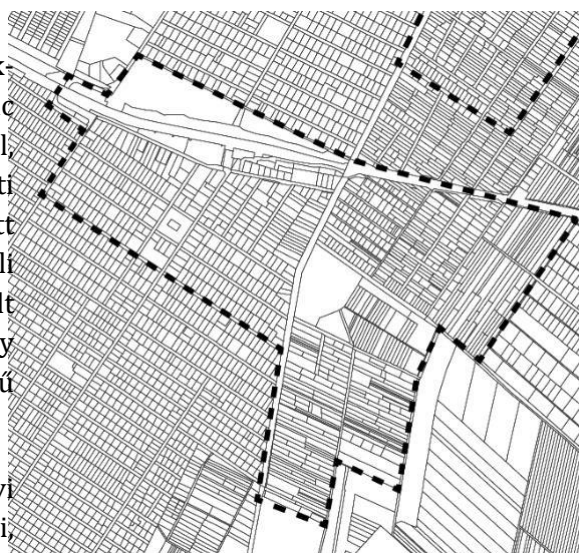
– Ferihegyi út – Sóska utca – Lőrinci út – Szabadság utca – Táncsics Mihály út által határolt terület.

Terület bemutatása

Az akcióterület a MÁV Budapest-Szolnok-Békéscsaba vasútvonal és a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér között helyezkedik el, melyhez kapcsolódik a Bányapart utca melletti felhagyott bánya területe. A vasút mellett jellemzően polgári lakóépületek, a reptér felőli területen (Rózsahegy) zártkertekből kialakult családi házas beépítés található. Rákoshegy repülőtér felőli területén több eltérő kiterjedésű tömb esetén mutatható ki szegregációs probléma.

Az akcióterület központja a Rákoshegyi vasútállomás környezetében épült ki. Az oktatási, nevelési, egészségügyi, egyházi intézmények, mellett közösségi épületek és a

lakosság alapellátását biztosító épületek találhatóak. A terület zöldfelületein park, illetve sportterület kapott helyet.

23. ábra Rákoshegy - középső szegmens területe

Övezeti besorolás

Rákoshegy – középső szegmens területének jelentős része lakó célú terület, kisebb része mezőgazdasági övezetbe tartozik. Található még intézményi, közkert, közpark, honvédelmi, vasúti célú, közjóléti erdőterület.

Fejlesztési javaslatok bemutatása**1. Lakhatási, valamint gazdasági programok**

A településrészeiről elmondható, hogy magasabb mind a komfort nélküli, félkomfortos, és szükséglakások, valamint az egyszobás lakások aránya, mint a kerület egészében. Hasonlóan, mint az előző két területnél, itt is elsődleges cél az itt élők lakáskörülményeinek javítása lakhatási programokon keresztül.

2. Szociális, valamint antiszegregációt elősegítő programok

A kerület egészéhez viszonyítva magasabb a foglalkoztatott nélküli háztartások száma, valamint a gazdaságilag nem aktív népesség aránya is, ami az itt élő nagyarányú nyugdíjas korosztálynak is köszönhető. Hasonlóan, az előzőekben bemutatott területekhez, ezen akcióterületen is magasabb az alacsony presztízsű foglalkoztatottak aránya, a munkanélküliségi ráta és a tartós munkanélküliek aránya is, mint a kerületi átlag. Összességében elmondható, hogy itt is indokolt mind a gazdasági, mind a szociális programok tervezése az itt élők társadalmi felzárkózása érdekében.

Fejlesztési javaslatok táblázatos összefoglalása a 3 terület vonatkozásában

Tekintettel arra, hogy mind a három terület hasonló társadalmi-gazdasági problémákkal küzd, egy táblázatban mutatjuk be a tervezett fejlesztési lehetőségeket.

RÁKOSCSABA-KELETI KÖRZET AKCIÓTERÜLET, RÁKOSKERESZTÚR-PESTI ÚTI PANELÖVEZET AKCIÓTERÜLET, RÁKOSHEGY-KÖZÉPSŐ SZEGMENS AKCIÓTERÜLET-PROJEKTADATOK

Projekt neve	Fejlesztési időtávja	Lehetséges források
LAKHATÁSI PROGRAMOK		
Lakhatási kiszolgáltatottság csökkentése	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
Panelprogram folytatása	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
Energiahatékonyság javítását segítő önkormányzati intézkedések	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
Társasházak pályázatsegítő támogatása	ITS időszaka alatt folyamatosan	önkormányzati forrás, állami források
Családi házak felújításának segítése	ITS időszaka alatt folyamatosan	önkormányzati források, állami és magánforrások
Önkormányzati lakások megújítása	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami és magánforrások
Lakásvásárlás, bérlet támogatása	ITS időszaka alatt folyamatosan	önkormányzati források, állami források
Adósságkezelés segítése	ITS időszaka alatt folyamatosan	önkormányzati források, állami források
GAZDASÁGI PROGRAMOK		
A munkanélküliek munkaerő-piaci elhelyezkedésének	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami és magánforrások

támogatása		
Visszatérés a munkaerőpiacra	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami és magánforrások
Átképzési programok	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami és magánforrások
SZOCIÁLIS PROGRAMOK		
Szociális programok veszélyeztetett területekre való koncentrálása	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
Képzési, átképzési segítségnyújtás és támogatás	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami és magánforrások
Művelődési házak terület- és korosztály-specifikus programjai	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami és magánforrások
Közszolgáltatások széleskörű elérhetőségének segítése	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
ANTISZEGREGÁCIÓT ELŐSEGÍTŐ TOVÁBBI PRORAMOK		
A Roma Nemzetiségi Önkormányzat támogatása	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
Szociális kalauz	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
Érzékenyítő program	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
Időskori programcsomag	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
Közösség lámpásai	ITS időszaka alatt folyamatosan	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források

39. táblázat A 3 kijelölt akcióterülethez kapcsolódó projektelemek adatai

RÁKOSCSABA-KELETI KÖRZET AKCIÓTERÜLET, RÁKOSKERESZTÚR-PESTI ÚTI PANELÖVEZET AKCIÓTERÜLET, RÁKOSHEGY-KÖZÉPSŐ SZEGMENS AKCIÓTERÜLET – INDIKATÍV ÜTEMEZÉS

Projekt neve	2021	2022	2023	2024	2025
LAKHATÁSI PROGRAMOK					
GAZDASÁGI PROGRAMOK					
SZOCIÁLIS PROGRAMOK					
ANTISZEGREGÁCIÓT ELŐSEGÍTŐ TOVÁBBI PRORAMOK					

40. táblázat A 3 kijelölt területen tervezett projektelemek előzetes ütemezése

6.2 A KERÜLET EGÉSZE SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIA CÉLJAIHOZ

6.2.1 KULCSPROJEKTEK

A kulcsprojektek azok a tervbe vett fejlesztések, melyek alapvető feltételét jelentik valamely (akár több) középtávú cél elérésének. A kulcsprojektek megvalósulásának elmaradása esetén veszélybe kerül a célok megvalósíthatósága, gyakran a kulcsprojekt megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának egyben.

Rákosmente középtávú célrendszere hat stratégiai céljához kilenc, a megvalósítást leginkább befolyásoló kulcsprojektet rendel, melyek a kerületi prioritásrendszerben az első helyen találhatóak. Az alábbiakban részletesen bemutatjuk az egyes kulcsprojektek.

STRATÉGIAI CÉLOK		
Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás	Közzolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése	Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése
<ul style="list-style-type: none"> • Környezetszennyezés elleni védelem, • Vízvédelem, • Allergén flóra visszaszorítása, • Zajvédelem, • Komplex, közintézményekre kiterjedő épületenergetikai beavatkozások, • Megújuló energiaforrások arányának növelése, • Fosszilis energiahordozók részleges kiváltása, • Jó levegőminőség biztosítása (meglévő növényzet megóvása, fejlesztése, növénytelepítés) 	<ul style="list-style-type: none"> • Szociális intézményhálózat fizikai és tartalmi fejlesztése; • Oktatási épületek, intézmények korszerűsítése; • Egészségügyi intézmények létesítése, megújítása, bővítése; • Kulturális, sport- és szabadidős intézmények létesítése, bővítése, korszerűsítése; • Megjelenő intézményi kapacitáshiányok felszámolása; • Közhivatali infrastruktúra fejlesztése; • Új fővárosi és agglomerációs vonzással bíró intézmények és szolgáltatások meghonosítása 	<ul style="list-style-type: none"> • Szociális gondoskodás fejlesztése; • Társadalmi kohézió erősítése új urbanisztikai eszközökkel; • Korszerű korosztályos és tematikus szolgáltatások biztosítása; • Biztonságerzetet fokozó beavatkozások, fejlesztések; • Közrend, köztisztaság magas szintű biztosítása; • Helyi identitás erősítése
<p>KULCSPROJEKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • KÖZÉPÜLETEK ENERGETIKAI MEGÚJÍTÁSA • MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK HASZNÁLATÁNAK ELŐSEGÍTÉSE 	<p>KULCSPROJEKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • USZODAFEJLESZTÉS • ORVOSI RENDELŐ ÉS SZAKORVOSI RENDELŐ BŐVÍTÉSE, KORSZERŰSÍTÉSE 	<p>KULCSPROJEKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • RÁKOSMENTI IDENTITÁST ERŐSÍTŐ PROJEKTEK MEGVALÓSÍTÁSA • BIZTONSÁGOS KÖZTEREK KIALAKÍTÁSA
Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése	Települési infrastruktúra fejlesztése	Gazdaságfejlesztés
<ul style="list-style-type: none"> • Kerületi jelentőségű tehermentesítő utak létesítése, • Burkolatlan utak burkolattal történő ellátása, • Községi közlekedés fejlesztése, • Gyalogos és kerékpáros infrastruktúra bővítése, • Parkoló infrastruktúra fejlesztése, • Kerületi utak zsúfoltságának csökkentése 	<ul style="list-style-type: none"> • Városrészek jellegének megfelelő szolgáltatásfejlesztés; • Csapadékvíz okozta problémák felszámolása, elvezető rendszer fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Helyi gazdaság erősítése, • Foglalkoztatottság növelése, • Új munkahelyek létrejöttének ösztönzése, • Együttműködés a magánszféra és a közszféra között, • Gazdasági versenyképesség erősítése

<p>KULCSPROJEKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ÚT- ÉS ELKERÜLŐ HÁLÓZAT FEJLESZTÉSE <p>KULCSELEMEK:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ CINKOTAI ÚT ÉS NAPLÁS ÚT ÖSSZEKÖTÉSE <ul style="list-style-type: none"> ▪ KERESZTÚRI ÚT – CINKOTAI ÚT ÖSSZEKÖTÉSE ▪ CINKOTAI ÚT – NAPLÁS ÚT ÖSSZEKÖTÉSE, ▪ NAPLÁS ÚT – TARCSAI ÚT ÖSSZEKÖTÉSE. ○ ÖSSZEKÖTŐ ÚT MEGHOSSZABBÍTÁSA ÉS BEKÖTÉSE A FERIHEGYI ÚTBA 	<p>KULCSPROJEKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • VÍZ- ÉS ZÁPORTÁROZÓK KIALAKÍTÁSA • VÁROSRESZI ALKÖZPONTOK FEJLESZTÉSE <ul style="list-style-type: none"> ○ RÁKOSCSABA ALKÖZPONT FEJLESZTÉSE ○ RÁKOSLIGET ALKÖZPONT FEJLESZTÉSE ○ RÁKOSHEGY ALKÖZPONT FEJLESZTÉSE ○ RÁKOSKERT ALKÖZPONT FEJLESZTÉSE 	<p>KULCSPROJEKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • MUNKAHELYTEREMTÉS, SZÁRAZHEGYI MUNKAHELYI ÖVEZET KIALAKÍTÁSA
---	--	--

24. ábra Rákosmente középtávú stratégiai céljai a kulcsprojektek feltűntetésével

PROJEKT NEVE:	VÍZTÁROZÓK, ZÁPORTÁROZÓK LÉTREHOZÁSA
Projekt célja	A problémás vízvezetési helyzet megoldására való törekvés.
Projekt leírása	Rákosmente célja a számos helyen hiányos vízvezetési rendszer fejlesztése, korszerűsítése, az elavult, nem megfelelő kapacitású vízvezetők felújítása, a kapacitás növelése, költségcsökkentés elősegítése, felmerülő kapacitáshiányok megoldása.
Stratégiai illeszkedés	A kulcsprojekt közvetlenül Települési infrastruktúra fejlesztése stratégiai cél alá illeszkedik, azonban hozzájárul a Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése, valamint az Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás cél megvalósulásához is.
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda	A kulcsprojekt projektgazdája a Városüzemeltetési Iroda. A megvalósításban közreműködik az EU Programiroda, illetve a Rákosmente Kft.
Partnerek	Illetékes szervek: Fővárosi Önkormányzat, Fővárosi Csatornázási Művek, egyéb állami szereplők
Becsült költség	Költségbecslés továbbtervezést igényel.
Finanszírozás	Állami források, TOP Plusz, önk.-i források, KEHOP Plusz
Ütemezés	A víztározók létrehozása, karbantartása, korszerűsítése folyamatos az ITS időtartama alatt.

Előkészítettség	Jelenleg bizonyos záportározók létesítésének előkészülete megtörtént, néhány tervezés lezajlott (felelőse: Városüzemeltetési Iroda), azonban további tervezési feladatok szükségesek.
További előkészítés, projektfejlesztés (költség, felelős, tevékenységek, ütemezés)	A víztározók létrehozása a stratégia időtávja alatt folyamatosan zajlanak. Fontos az esetleges hazai vagy EU-s pályázati lehetőségek figyelése, illetve forráslehetőségek felderítése (EU Programiroda).
Indikatív output indikátorok	Létrehozott víz- és záportározók száma.
Kockázatok és kezelésük	Kockázatot jelent, hogy az önkormányzat rendelkezésre álló forrásai végesek, valamint a vízvezetés nem elsődlegesen helyi önkormányzati feladat, így főleg fővárosi vagy állami forrásokból finanszírozható széles körben a tervezett tározók létrehozása. Fontos a finanszírozás feltételeinek megteremtése. Továbbá kockázatot jelent az illetékes szervek középtávú stratégiába való illeszkedés.

PROJEKT NEVE: USZODAFEJLESZTÉS

Projekt célja	Rákosmente célja, hogy az uszodai infrastruktúrája ki tudja elégíteni az igényeket. Az Újlak utcai uszoda bővítése és fejlesztés, valamint a Ferihegyi úti tanuszoda teljes körű felújítása kiemelt kerületi cél.
Projekt leírása	A projekt célja a kerületben található két uszoda (Újlak utca és Ferihegyi út) teljes körű korszerűsítése, felújítása, annak érdekében, hogy ki tudja elégíteni a helyi igényeket, és hozzájáruljon a kerületi sport- és rekreáció, valamint egészségfejlesztéshez is.
Stratégiai illeszkedés	A kulcsprojekt közvetlenül a Közzolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése stratégiai cél alá illeszkedik, azonban hozzájárul az Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás, valamint a Települési infrastruktúra fejlesztése cél megvalósulásához is.
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda	A kulcsprojekt projektgazdája a Városüzemeltetési Iroda A megvalósításban közreműködik az EU Programiroda, illetve a Rákosmente Kft.
Partnerek	Potenciális magánbefektetők.
Becsült költség	Költségbecslés továbbtervezést igényel.
Finanszírozás	TOP Plusz, önk.-i források, KEHOP Plusz
Ütemezés	Tervezés és kivitelezési szakaszokra bontva két ütemben, a kivitelezés során tervezőtől függően több ütemben.
Előkészítettség	Tanulmányterv még nem született.
További előkészítés, projektfejlesztés (költség, felelős, tevékenységek, ütemezés)	Tervező megtalálása. Tanulmány és kiviteli tervek elkészíttetése. Fontos a pályázati lehetőségek figyelése, illetve forráslehetőségek felderítése (EU Programiroda).
Indikatív output indikátorok	Felújított uszodák száma.
Kockázatok és kezelésük	Kockázatot jelent, hogy az önkormányzat rendelkezésre álló forrásai végesek, így főleg európai uniós forrásokból finanszírozható széles körben a tervezett energetikai megújítások. Fontos a finanszírozás feltételeinek megteremtése.

PROJEKT NEVE:	KÖZÉPÜLETEK ENERGETIKAI MEGÚJÍTÁSA
Projekt célja	Meglévő középület-állomány korszerűsítése és energetikai megújítása
Projekt leírása	<p>Rákosmente célja a közszolgáltatásoknak helyt adó épületállomány fejlesztése, energetikai korszerűsítése, elavult épületek felújítása, gépészeti rendszerek cseréje, költségcsökkentés elősegítése, felmerülő kapacitáshiányok megoldása, lehetőség szerint a megújuló energiaforrások részarányának növelése.</p> <p>A programban bevonásra kerülnek az oktatási intézmények (bölcsődék, óvodák, iskolák), a kerületrészi művelődési házak, valamint közfunkcióknak helyt adó épületek (orvosi rendelők). (A tervezett projektek tételes felsorolását lásd a projektekről szóló 9-es mellékletben.)</p>
Stratégiai illeszkedés	A kulcsprojekt közvetlenül az Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás stratégiai cél alá illeszkedik, azonban hozzájárul a Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése, valamint a Települési infrastruktúra fejlesztése cél megvalósulásához is.
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda	<p>A kulcsprojekt projektgazdája az EU Programiroda.</p> <p>A megvalósításban közreműködik a Városüzemeltetési Iroda, illetve a Rákosmente Kft.</p>
Partnerek	A megújított intézmények tekintetében eltérőek a partnerek: Kelet-Pesti Tankerületi Központ, területi illetékesek.
Becsült költség	Költségbecslés továbbtervezést igényel.
Finanszírozás	TOP Plusz, önk.-i források, KEHOP Plusz
Ütemezés	Az energetikai megújítás folyamatos az ITS időtartama alatt.
Előkészítettség	Jelenleg számos középület felújítás és energetikai korszerűsítés megtörtént, további épületek bevonása, valamint állagmegőrzés folytatása szükséges tervezési szinten is (felelőse: Városüzemeltetési Iroda).
További előkészítés, projektfejlesztés (költség, tevékenységek, ütemezés)	Az energetikai korszerűsítések a stratégia időtávja alatt folyamatosan zajlanak. Fontos a pályázati lehetőségek figyelése, illetve forráslehetőségek felderítése (EU Programiroda).
Indikatív indikátorok	output Energetikailag korszerűsített középületek száma.

Kockázatok és kezelésük

Kockázatot jelent, hogy az önkormányzat rendelkezésre álló forrásai végesek, így főleg európai uniós forrásokból finanszírozható széles körben a tervezett energetikai megújítások. Fontos a finanszírozás feltételeinek megteremtése.

PROJEKT NEVE: MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK HASZNÁLATÁNAK ELŐSEGÍTÉSE

Projekt célja	A kerületben a megújuló energiaforrások használatának ösztönzése.
Projekt leírása	Rákosmente célja, hogy növelje a megújuló energiaforrások kerületi részarányát. Cél, hogy a kerület ösztönözze a gazdaságos keretek között előállítható helyi energiatermelési módokat. illetve folyamatosan korszerűsítse a középületek energiahatékonyságát, ezzel is kapcsolódva a Középületek energetikai megújítása kulcsprojekthez.
Stratégiai illeszkedés	A kulcsprojekt közvetlenül az Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás stratégiai cél alá illeszkedik, azonban hozzájárul a Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése, valamint a Települési infrastruktúra fejlesztése cél megvalósulásához is.
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda	A kulcsprojekt projektgazdája az EU Programiroda. A megvalósításban közreműködik a Városüzemeltetési Iroda, illetve a Rákosmente Kft.
Partnerek	A kulcsprojekt megvalósításába széles körben szükséges a lakosság, valamint a közfunkciók vezetőinek bevonása, továbbá szükséges a gazdasági szereplők bevonása és ösztönzése.
Becsült költség	Költségbecslés továbbtervezést igényel.
Finanszírozás	TOP Plusz, önk.-i források, KEHOP Plusz
Ütemezés	
Előkészítettség	Gondolati szinten előkészített projektek.
További előkészítés, projektfejlesztés (költség, felelős, tevékenységek, ütemezés)	Szükséges a széles körű tájékoztatás és a kerületi ösztönzők kialakítása, valamint konkrét projektek kijelölése és megvalósítása.
Indikatív output indikátorok	Megújuló energiaforrások kerületi részarányának emelkedése.
Kockázatok és kezelésük	Kockázatként jelenik meg a finanszírozás feltételeinek bizonytalansága, illetve hogy konkrét projekt nincs előkészítve, mely problémák kezelése segíti a legnagyobb mértékben a kerületi kulcsprojekt megvalósulását.

PROJEKT NEVE: ORVOSI RENDELŐ ÉS SZAKORVOSI RENDELŐ BŐVÍTÉSE, KORSZERŰSÍTÉSE

Projekt célja	Rákosmente orvosi rendelőjének (Egészség ház utca 40.) felújítása, valamint szakorvosi rendelőjének (Ferihegyi út 95.) felújításának folytatása.
Projekt leírása	Cél a jelenleg kapacitáshiányokkal küzdő, elavult orvosi rendelő felújítása és korszerűsítés, XXI. századi körülmények megteremtése. Továbbá a folyamatban lévő szakorvosi rendelő felújításának ütemezett kivitelezése.
Stratégiai illeszkedés	A kulcsprojekt közvetlenül a Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése stratégiai cél alá illeszkedik, azonban hozzájárul a Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás, valamint a Települési infrastruktúra fejlesztése cél megvalósulásához is.
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda	A kulcsprojekt projektgazdája az EU Programiroda. A megvalósításban közreműködik a Városüzemeltetési Iroda, illetve a Rákosmente Kft.
Partnerek	Bajcsy-Zsilinszky Kórház
Becsült költség	1 milliárd Ft
Finanszírozás	TOP Plusz, önk.-i források, állami források, KEHOP Plusz
Ütemezés	A szakrendelő megújítása mellett a kerület orvosi rendelőjének megújítása is kiemelt prioritás, ezért az elkövetkező 5 évben Rákosmente szeretné bővíteni és korszerűsíteni.
Előkészítettség	A tervek elő vannak készítve.
További előkészítés, projektfejlesztés (költség, felelős, tevékenységek, ütemezés)	Szükséges a projekt finanszírozási feltételeinek megteremtése.
Indikatív output indikátorok	Korszerűsített orvosi rendelő száma.
Kockázatok és kezelésük	Legnagyobb kockázatot a finanszírozási feltételek jelentik a projekt nagy költségei miatt.

PROJEKT NEVE: RÁKOSMENTI IDENTITÁST ERŐSÍTŐ PROJEKTEK MEGVALÓSÍTÁSA

Projekt célja	Rákosmente identitásának erősítése.
Projekt leírása	Rákosmente célja, hogy növelje a kerület lakosainak helyi kötődését, folytassa a rákosmenti identitástudat megszilárdítását, ezzel is tovább erősítve a helyi közösségeket. A projekt célja, hogy elősegítse olyan rendezvények, programok megvalósulását, melyek erősítik a kerületi identitást, mint például <ul style="list-style-type: none"> • kerületrészi fesztiválok erősítése, • helyi kulturális élet erősítése és népszerűsítése, • fiatalok közösségépítését célzó rendezvények szervezése, • helytörténet, és hagyományőrzés elősegítése, • internet alapú közösségépítő felületek létesítése, • helyi közösségek kiemelkedő szereplőinek elismerése.
Stratégiai illeszkedés	A kulcsprojekt illeszkedik Rákosmente Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése középtávú stratégiai céljához.
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda	A kulcsprojekt projektgazdája az EU Programiroda. A megvalósításban közreműködik a Városüzemeltetési Iroda, illetve a Rákosmente Kft.
Partnerek	Fontos a kerület lakosainak széleskörű bevonása. Civil szervezetek.
Becsült költség	A költségek becslése csak a program pontosítása után végezhető.
Finanszírozás	Önkormányzati források, soft pályázati lehetőségek
Ütemezés	Folyamatosan az ITS időszaka alatt.
Előkészítettség	Korábbi programok történtek az identitás erősítése érdekében.
További előkészítés, projektfejlesztés (költség, tevékenységek, ütemezés) felelős,	Programok pontosítása, ütemezés, finanszírozási források keresése.
Indikatív output indikátorok	Megrendezett rendezvények száma.
Kockázatok és kezelésük	Legnagyobb kockázatot a finanszírozási feltételek jelentik a projekt nagy költségei miatt.

PROJEKT NEVE:		BIZTONSÁGOS KÖZTEREK KIALAKÍTÁSA
Projekt célja		Rákosmente térfigyelő rendszerének fejlesztése.
Projekt leírása		A kerület célja, hogy fenntartsa és javítsa közterületeinek biztonságát. Ennek eszközeként kerül fejlesztésre és bővítésre a kerület térfigyelő rendszerének hálózata.
Stratégiai illeszkedés		A kulcsprojekt illeszkedik Rákosmente Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése középtávú stratégiai céljához.
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda		A kulcsprojekt projektgazdája az EU Programiroda. A megvalósításban közreműködik a Városüzemeltetési Iroda, illetve a Rákosmente Kft.
Partnerek		Kerületi rendvédelmi szervek.
Becsült költség		25 millió forint
Finanszírozás		Önkormányzati források, állami források
Ütemezés		Folyamatosan az ITS időszaka alatt.
Előkészítettség		A projekt bizonyos elemei megvalósultak vagy kivitelezési fázisban vannak, további projektelemek bevonása kiindulási fázisban van.
További előkészítés, projektfejlesztés (költség, tevékenységek, ütemezés)	felelős,	Szükséges a részletes előkészítés, a szükséges jogi és műszaki feltételek megteremtése.
Indikatív output indikátorok		A kerület térfigyelő kamerák általi lefedettségének növekedése.
Kockázatok és kezelésük		Kockázatot jelent a projekt finanszírozási forrásainak megteremtése, emiatt ennek a kezelésére kell kiemelt hangsúlyt fektetni.

ÚT- ÉS ELKERÜLŐ HÁLÓZAT FEJLESZTÉSE KULCSPROJEKT

A projekt általános leírása	Rákosmente úthálózata folyamatos fejlesztésre szorul. Ennek oka a kerület útjait terhelő viszonylag magas forgalom, melynek csak egy részét okozzák a kerületben lakók, másik részét az agglomerációból jövő forgalomból adódik. A fejlesztés keretében sor kerül a meglévő úthálózat fejlesztésére, korszerűsítésére és a közlekedési biztonság növelésére. Másik megközelítésben a kerületben tapasztalható közúti forgalom átszervezésére is szükség van, cél a belső, központi területeket és a kertvárosias lakóterületeket elkerülő, tehermentesítő gyűjtőutak kiépítése, amelyek a fő átközlekedési irányokban segítenék a forgalom elvezetését.
------------------------------------	---

Kulcselemek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cinkotai út és Naplás út összekötése <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Keresztúri út – Tarcsai út összekötése (Vidor u. meghosszabbítása) 1.2 Cinkotai út – Naplás út összekötése, 1.3 Naplás út – Tarcsai út összekötése. 2. Összekötő út meghosszabbítása és bekötése a Ferihegyi útba
--------------------	---

1. KULCSELEM – CINKOTAI ÚT ÉS NAPLÁS ÚT ÖSSZEKÖTÉSE

Projekt célja	Rákosmente Önkormányzatának célja a belső területeinek tehermentesítése a kerületen átmenő forgalom alól, ennek érdekében új, a központi területeket elkerülő gyűjtőutak kialakítását tervezi.
----------------------	--

Projekt leírása	<p>Az elkerülő útvonal 3 részből áll:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Keresztúri út – Tarcsai út összekötése (Vidor u. meghosszabbítása) 2. Cinkotai út – Naplás út összekötése, 3. Naplás út – Tarcsai út összekötése. <p>A Pesti út forgalmának északi tehermentesítése céljából született egy koncepció, miszerint a Keresztúri út és a Tarcsai út összekötése során az autós forgalom az M0 autópályára terelhető. A cél érdekében három szabályozási terv készült.</p> <p>A Cinkotai útnál és Keresztúri útnál lámpás csomópont kialakításával Rákos-patak fölötti híd bővítésével tervezett a projekt 1. eleme.</p> <p>A Szőlőhegy területének beépítésével forgalomnövekedés várható, melyet nem kívánatos a terhelt Pesti útra rávezetni. A Szőlőhegy gyűjtőútja folytatódna a Naplás út és a Tarcsai út között is, ez tehermentesíthetné a Pesti utat kerületünk északi része (Rákosliget, Rákoscaba-Újtelep) forgalmának elvezetésével, a Keresztúri út és az M0 autópályára irányába</p>
------------------------	--

Területrendezési háttér

Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadta a

Budapest Főváros XVII. kerület Cinkotai út – MÁV Budapest-Hatvan (80-as számú) vasútvonal– Keresztúri út – kerülethatár által határolt területre vonatkozó Kerületi Építési Szabályzatáról szóló Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2017. (III. 17.) önkormányzati rendeletét. A rendelet beépült a Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzatának a Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Kerületi Építési Szabályzatáról szóló 20/2019. (VII.9.) önkormányzati rendeletébe (a továbbiakban: RKÉSZ).

A szabályozási terv tartalmazza a Vidor utca meghosszabbítását, mely a Cinkotai utat a Keresztúri úttal fogja összekötni.

Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadta a Budapest Főváros XVII. kerület Naplás út - Inda utca - Ároktő utca - Forrásmajori utca - Cinkotai út - Cinkotai Kis-erdő által határolt területre vonatkozó Helyi Építési Szabályzatáról szóló Budapest Főváros XVII. kerület Önkormányzatának 32/2005. (VIII. 31.) rendeletét (a továbbiakban: Szőlőhegy KSZT).

A Szőlőhegy KSZT beépült a Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzatának a Budapest XVII. kerület Rákosmente Városrendezési és Építési Szabályzatáról szóló 12/2014. (VI. 30.) önkormányzati rendeletébe (a továbbiakban: IKVSZ), majd beépült a RKÉSZ-be.

A szabályozási terv tartalmazza a Cinkotai út és a Naplás út közötti gyűjtőút nyomvonalát.

Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadta a Budapest XVII. kerület Városrendezési és Építési Szabályzatáról szóló 3/2006. (III. 2.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 4/2013. (I. 25.) számú rendeletét, mely a Budapest XVII. kerület, Naplás út – (138531) hrsz-ú út – (138540) hrsz-ú út – (138542/1) hrsz-ú út – (138544/59) hrsz-ú út – Tarcsai út – (138546/2) hrsz-ú út – (138535) hrsz-ú út által határolt terület szabályozási terve (a továbbiakban: Naplás-Tarcsai KSZT).

A Naplás-Tarcsai KSZT beépült az IKVSZ-be, majd a RKÉSZ-be.

A szabályozási terv tartalmazza a Naplás út és a Tarcsai út közötti összekötést szolgáló útszakasz kiszabályozását.

A fenti szabályozási tervek beépültek a RKÉSZ-be

Stratégiai illeszkedés

Rákosmente stratégiai céljai között szerepel a kerület közlekedési hálózatának fejlesztése, amelyben kulcsprojektként kapott helyet az Út- és elkerülő hálózat

	fejlesztése. Ennek egyik kulcseleme a Cinkotai és Naplás út összekötése.
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda	Rákosmente Önkormányzata: Vagyonkezelői Iroda: kisajátítás, területszerzés. Városüzemeltetési iroda: terveztetés, engedélyeztetés, kivitelezés.
Partnerek	Szőlőliget Ökopark Kft., valamint a finanszírozásba esetlegesen további közreműködő befektető.
Becsült költség	A végleges nyomvonal és kialakítási paraméterek pontos ismerete nélkül bekerülési költségre becslést adni nem lehet. A tervezett út egy szakasza már aszfaltozott, más területeken még telek kisajátításra is szükség van. A jelenlegi útépitési alapköltségek alapján a becsült bekerülés 3 milliárd Ft körüli értékre tehető, de ez a tervek pontosításával nagymértékben változhat pozitív és negatív irányba is.
Finanszírozás	A finanszírozás ebben a fázisban csak becsülhető. Elképzelhető érintett befektetők bevonása, állami támogatás felhasználása és pályázat részeként történő finanszírozás is. IKOP Plusz, állami források, önkormányzati források
Ütemezés	A megvalósítás minimum 3 ütemben, szakaszonként esetleg részütemekre bontva valósulhat meg.
Előkészítettség	Az 1. elemet kormányzati forrásból az önkormányzat valósítja meg, a tervezés folyamatban van, a 2. elem a Szőlőliget Ökopark Kft. beruházásában folyamatban van, a 3. elem esetén a KÉSZ készítése elindult.
További előkészítés, projektfejlesztés	1. elem: tervezés és engedélyeztetés, a 3. elemhez szabályozási terv módosítása szükséges
Indikatív output indikátorok	A projekt indikátora a tervezett út megépülése. Engedélyes tervek elkészítése. Kivitelezés megkezdése. A tervezett szakasz megépülése.
Kockázatok és kezelésük	A kockázatot az ideális nyomvonal megtalálása és a finanszírozás megoldása jelentik. A nyomvonal véglegesítéséhez célravezető tervező bevonása.

2. KULCSELEM - ÖSSZEKÖTŐ ÚT MEGHOSSZABBÍTÁSA ÉS BEKÖTÉSE A FERIHEGYI ÚTBA

Projekt célja	Az önkormányzat célja a belső területeinek tehermentesítése a kerületen átmenő forgalom alól, ennek érdekében új, a központi területeket elkerülő gyűjtőutak kialakítását tervezi,
----------------------	--

	amelyek közül az egyik, a kerület szinte közepén áthaladó, az Összekötő utat és a Ferihegyi utat összekötő gyűjtőút.
Projekt leírása	A Pesti út déli szakaszának elkerülő út építése, amely a Pesti út - Összekötő út – Ferihegyi út új szakaszát jelentené.
Területrendezési háttér	A tervezett nyomvonal a hatályos TSZT-ben nem szerepel, de mivel a tervezett út besorolása gyűjtőút, így a nyomvonal kijelölése a TSZT módosítását nem igényli. Szabályozási terv módosítása szükséges.
Stratégiai illeszkedés	Rákosmente stratégiai céljai között szerepel a kerület közlekedési hálózatának fejlesztése, amelyben kulcsprojektként kapott helyet az úthálózat fejlesztése. Ennek egyik kulcseleme az Összekötő út meghosszabbítása és bekötése a Ferihegyi útba.
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda	Rákosmente Önkormányzata: - Főépítész: szabályozási terv módosítása - Vagyonkezelői Iroda: kisajátítás, területszerzés. - Városüzemeltetési Iroda: tervezés, engedélyeztetés, kivitelezés.
Partnerek	A finanszírozásba esetlegesen közreműködő befektető.
Becsült költség	A végleges nyomvonal és kialakítási paraméterek pontos ismerete nélkül bekerülési költségre becslést adni nem lehet. A tervezett út egy szakasza már aszfaltozott, más területeken még telek kisajátításra is szükség van. A jelenlegi útépitési alapköltségek alapján a becsült bekerülés 1 milliárd Ft körüli értékre tehető, de ez a tervek pontosításával nagymértékben változhat pozitív és negatív irányba is.
Finanszírozás	A finanszírozás ebben a fázisban csak becsülhető. Elképzelhető érintett befektetők bevonása, állami támogatás felhasználása és pályázat részeként történő finanszírozás is. IKOP Plusz, állami források, önkormányzati források
Ütemezés	A kialakult végső koncepciót követően az engedélyes tervek elkészítése szükséges, utána kezdődhet a kivitelezés. A tervezett szakasz egy ütemben valósulhat meg.
Előkészítettség	A nyomvonalra tanulmányterv még nem készült. A KÉSZ-ben nem szerepel a nyomvonal.
További előkészítés, projektfejlesztés	A tervezés folytatása előtt szükséges szabályozási terv készítése folyamatban.
Indikatív output indikátorok	Végső nyomvonal megtalálása. Engedélyes tervek elkészítése. Kivitelezés megkezdése. A tervezett szakasz megépülése.

Kockázatok és kezelésük	A kockázatot az ideális nyomvonal megtalálása és a finanszírozás megoldása jelentik. A nyomvonal véglegesítéséhez célravezető tervező bevonása.
--------------------------------	---

PROJEKT NEVE: RÁKOSCSABA ALKÖZPONT FEJLESZTÉSE

Projekt célja	Rákoscsaba kerületrészi alközpont fejlesztése.
Projekt leírása	Rákosmente célja a történeti alközpontjainak fejlesztése, a kerület egyközpontúságának oldása, az egyenletesebb szolgáltatáselosztás megteremtése, a kényszerű utazási szükséglet minimalizálása, ehhez kötődően az alközponti kiskereskedelmi lehetőségek fejlesztése.
Projektelemek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rákoscsabai Közösségi Ház korszerűsítése 2. Hajdú-Bogáti-villa felújítása 3. Rákoscsabai strand hasznosítása 4. Rákoscsabai vasútállomás megújítása (MÁV) 5. Rákos-patak menti kerékpárút meghosszabbítása (akcióterületi vonatkozások) 6. Kereskedelemfejlesztés
Stratégiai illeszkedés	A kulcsprojekt közvetlenül a Települési infrastruktúra fejlesztés stratégiai cél alá illeszkedik, azonban hozzájárul az Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem, energetikai megújítás és a Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése, az Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése, valamint a Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése és a Gazdaságfejlesztés cél megvalósulásához is.
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda	A kulcsprojekt projektgazdája az EU Programiroda. A megvalósításban közreműködik a Városüzemeltetési Iroda, illetve a Rákosmente Kft.
Partnerek	A kerületrészi civil szervezetek. A kerületrészek lakosai. A kerületrészek kulturális, oktatási és sportprogramokért felelős szereplői. MÁV
Becsült költség	A költségek a programok pontosítása után becsülhetőek.
Finanszírozás	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami finanszírozás, magán finanszírozás, Tér-Köz pályázat
Ütemezés	Az ITS időszaka alatt, folyamatosan.
Előkészítettség	A projektek egy része (közintézményi felújítások) részletesebben előkészítettek, más projektelemek csak koncepcionális szinten vannak előkészítve.
További előkészítés, projektfejlesztés	A projektek folyamatos előkészítése, finanszírozási források keresése, tulajdonjogi kérdések rendezése, társadalmi bevonás a folyamat során.
Indikatív output indikátorok	Megvalósult projektelemek száma.
Kockázatok és kezelésük	Komoly kockázatot jelent a komplex projektsomagok finanszírozásának megoldása. A tulajdonjogi kérdések rendezése is jelent kockázatot a megvalósítás során.

Kockázatként kell kezelni a részleges megvalósulás okozta esetleges feszültségek kezelésének problémáját.

PROJEKT NEVE: RÁKOSLIGET ALKÖZPONT FEJLESZTÉSE

Projekt célja	Rákosliget kerületrészi alközpont fejlesztése
Projekt leírása	Rákosmente célja a történeti alközpontjainak fejlesztése, a kerület egyközpontúságának oldása, az egyenletesebb szolgáltatáselosztás megteremtése, a kényszerű utazási szükséglet minimalizálása, ehhez kötődően az alközponti kiskereskedelmi lehetőségek fejlesztése.
Projektelemek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hősök tere zöldfelületeinek fejlesztése. 2. Maros mozi épületének felújítása 3. Ferihegyi út mellett üzletek és lakóépület fejlesztése 4. Hősök terének közterületi rendezése
Stratégiai illeszkedés	A kulcsprojekt közvetlenül a Települési infrastruktúra fejlesztése stratégiai cél alá illeszkedik, azonban hozzájárul az Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás, a Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése, az Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése, valamint a Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése és a Gazdaságfejlesztés cél megvalósulásához is.
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda	A kulcsprojekt projektgazdája az EU Programiroda. A megvalósításban közreműködik a Városüzemeltetési Iroda, illetve a Rákosmente Kft.
Partnerek	A kerületrészi civil szervezetek. A kerületrészek lakosai. A kerületrészek kulturális, oktatási és sportprogramokért felelős szereplői. MÁV
Becsült költség	A költségek a programok pontosítása után becsülhetőek
Finanszírozás	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami finanszírozás, magán finanszírozás
Ütemezés	Az TVS időszaka alatt, folyamatosan.
Előkészítettség	A projektek egy része (közintézményi felújítások) részletesebben előkészítettek, más projektelemek csak koncepcionális szinten vannak előkészítve.
További előkészítés, projektfejlesztés (költség, felelős, tevékenységek, ütemezés)	A projektek folyamatos előkészítése, finanszírozási források keresése, tulajdonjogi kérdések rendezése, társadalmi bevonás a folyamat során.
Indikatív output indikátorok	Megvalósult projektelemek száma.
Kockázatok és kezelésük	Komoly kockázatot jelent a komplex projektcsomagok finanszírozásának megoldása. A tulajdonjogi kérdések rendezése is jelent kockázatot a megvalósítás során. Kockázatként kell kezelni a részleges megvalósulás okozta esetleges feszültségek kezelésének megoldása.

PROJEKT NEVE: RÁKOSHEGY ALKÖZPONT FEJLESZTÉSE

Projekt célja	Rákoshegy kerületrészi alközpont fejlesztése
Projekt leírása	Rákosmente célja a történeti alközpontjainak fejlesztése, a kerület egyközpontúságának oldása, az egyenletesebb szolgáltatáselosztás megteremtése, a kényeszerű utazási szükséglet minimalizálása, ehhez kötődően az alközponti kiskereskedelmi lehetőségek fejlesztése.
Projektelemek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Városi alközpont fejlesztése, közterület-alakítás, városias tér kialakítása. 2. Rákoshegyi közösségi ház megépítése. 3. Baross utca 1. és 3. szám alatti ingatlan fejlesztése. 4. Rákoshegyi vasútállomás fejlesztése. (MÁV) 5. Csökkentett forgalmú zóna kialakítása a Baross utcában
Stratégiai illeszkedés	A kulcsprojekt közvetlenül a Települési infrastruktúra fejlesztése stratégiai cél alá illeszkedik, azonban hozzájárul az Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás, a Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése, az Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése, valamint a Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése és a Gazdaságfejlesztés cél megvalósulásához is.
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda	A kulcsprojekt projektgazdája az EU Programiroda. A megvalósításban közreműködik a Városüzemeltetési Iroda, illetve a Rákosmente Kft.
Partnerek	A kerületrészi civil szervezetek. A kerületrészek lakosai. A kerületrészek kulturális, oktatási és sportprogramokért felelős szereplői. MÁV
Becsült költség	A költségek a programok pontosítása után becsülhetőek.
Finanszírozás	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami finanszírozás, magán finanszírozás
Ütemezés	Az ITS időszaka alatt, folyamatosan.
Előkészítettség	A projektek egy része (közintézményi felújítások) részletesebben előkészítettek, más projektelemek csak koncepcionális szinten vannak előkészítve.
További előkészítés, projektfejlesztés (költség, felelős, tevékenységek, ütemezés)	A projektek folyamatos előkészítése, finanszírozási források keresése, tulajdonjogi kérdések rendezése, társadalmi bevonás a folyamat során.
Indikatív output indikátorok	Megvalósult projektelemek száma.
Kockázatok és kezelésük	Komoly kockázatot jelent a komplex projektcsomagok finanszírozásának megoldása. A tulajdonjogi kérdések rendezése is jelent kockázatot a megvalósítás során. Kockázatként kell kezelni a részleges megvalósulás okozta esetleges feszültségek kezelésének problémáját.

PROJEKT NEVE: RÁKOSKERT ALKÖZPONT FEJLESZTÉSE

Projekt célja	Rákoskert kerületrészi alközpont fejlesztése
Projekt leírása	Rákosmente célja a történeti alközpontjainak fejlesztése, a kerület egyközpontúságának oldása, az egyenletesebb szolgáltatáselosztás megteremtése, a kényszerű utazási szükséglet minimalizálása, ehhez kötődően az alközponti kiskereskedelmi lehetőségek fejlesztése.
Projektelemek	Kucorgó tér fejlesztése 1. Infrastruktúra-fejlesztés 2. Városias köztér kialakítása 3. Üzletház/szolgáltatóház fejlesztése
Stratégiai illeszkedés	A kulcsprojekt közvetlenül a Települési infrastruktúra fejlesztése stratégiai cél alá illeszkedik, azonban hozzájárul az Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás, a Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése, az Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése, valamint a Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése és a Gazdaságfejlesztés cél megvalósulásához is.
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda	A kulcsprojekt projektgazdája az EU Programiroda. A megvalósításban közreműködik a Városüzemeltetési Iroda, illetve a Rákosmente Kft.
Partnerek	A kerületrészi civil szervezetek, kerületrészek lakosai, kerületrészek kulturális, oktatási és sportprogramokért felelős szereplői, befektetők, bérlők (bevásárlóközpont/üzletház esetében).
Becsült költség	A költségek a programok pontosítása után becsülhetőek.
Finanszírozás	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami finanszírozás, magán finanszírozás, Tér-Köz pályázat
Ütemezés	Az ITS időszaka alatt, folyamatosan.
Előkészítettség	A projektek egy része (közintézményi felújítások) részletesebben előkészítettek, más projektelemek csak koncepcionális szinten vannak előkészítve.
További előkészítés, projektfejlesztés	A projektek folyamatos előkészítése, finanszírozási források keresése, tulajdonjogi kérdések rendezése, társadalmi bevonás a folyamat során.
Indikatív output indikátorok	Megvalósult projektelemek száma.
Kockázatok és kezelésük	Komoly kockázatot jelent a komplex projektcsomagok finanszírozásának megteremtése. A tulajdonjogi kérdések rendezése is jelent kockázatot a megvalósítás során. Kockázatként kell kezelni a részleges megvalósulás okozta esetleges feszültségek kezelését.

SZÁRAZHEGYI MUNKAHELYTEREMTÉS KULCSPROJEKT

Projekt célja	A szárazhegyi munkahelyteremtő fejlesztés kiemelt jelentőségű kerületi projekt. A cél a terület komplex gazdasági fejlesztése, amelyhez fontos a kijelölt gazdasági terület infrastruktúrájának kiépítése, a működő tőke idevonzása, az önkormányzat fejlesztésre fordítható bevételeinek növelése és új kerületi munkahelyek létesítése, a helyben foglalkoztatás arányának növelése érdekében.
Projekt leírása	A Szárazhegyi fejlesztési terület a Péceli út és a Pesti út között, a meglévő lakóterületek és az M0-s autópálya között található, mintegy kb. 300 hektáron. A terület a TSZT szerint tervezett gazdasági terület. A terület feltárásához az M0-s autópályát csomóponti rendszerének fejlesztése, a Péceli úton és a Pesti út felől egy-egy új közlekedési csomópont kiépítése, illetve a kettő között, a belső területek feltárásához egy új gyűjtőút kiépítése szükséges, továbbá szükség szerint kisebb kiszolgáló utak kialakítása. A gazdasági területhez szükséges közmű infrastruktúra egy része a területen már rendelkezésre áll a Pesti út menti területeknél, de a terület nagyobb részén még nem kiépített. A terület korábbi mezőgazdasági majorként funkcionáló része már a művelésből ki van vonva, de az igénybevételhez illeszkedően és ütemezetten további részeit is ki kell vonni a művelésből.
Területrendezési háttér	A tervezett fejlesztés a budapesti TSZT-vel összhangban van, viszont a területre vonatkozóan új helyi építési szabályzat és szabályozási terv készítendő.
Stratégiai illeszkedés	Rákosmente stratégiai céljai között szerepel a Gazdaságfejlesztés, amelyben kulcsprojektként kapott helyet a Szárazhegyi munkahelyteremtés, továbbá hozzájárul a Települési infrastruktúra és Rákosmente közlekedésfejlesztéséhez is.
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda	Rákosmente Önkormányzata: - Főépítészeti: szabályozási terv módosítása. - Vagyonkezelői Iroda: kisajátítás, területszerzés. - Városüzemeltetési Iroda: műszaki infrastruktúra kiépítése.
Partnerek	A szárazhegyi terület tulajdonosai, beruházók, fejlesztők
Becsült költség	2-2,5 milliárd Ft. A költségek a KÉSZ és a megvalósíthatósági tanulmány alapján pontosíthatók. A megjelölt összeg tartalmazza a tervezetést, a művelésből való kivonást, a Péceli úti és Pesti úti közlekedési csomópont kialakítását, a belső gyűjtőút, az alapközművek és a csapadékvíz-elvezetés rendszerének kiépítését, korszerűsítését a befogadó Rákospatakig, valamint a Pesti út csomópontjainak korszerűsítését a Zrínyi utcáig és a Pesti út menti kerékpárút meghosszabbítását a területig, végül a marketing költségeket.

Finanszírozás	Részben pályázati forrásból, önkormányzati költségvetésből, valamint területfejlesztői, beruházói és partneri hozzájárulásból valósulhat meg.
Ütemezés	<p>I. ütem: Kerületi Építési Szabályzat (KÉSZ) készítése a területre vonatkozóan.</p> <p>II. ütem: megvalósíthatósági tanulmány készítése.</p> <p>III. ütem: terület-előkészítés és -fejlesztés (művelésből való kivonás, utak, tömbök kialakítása), a szükséges műszaki infrastruktúra kiépítése.</p> <p>IV. ütem: az építési telkek értékesítése vagy bérbe adása.</p> <p>(A II. és III. ütem összevonható, a megvalósításba befektetők bevonása is lehetséges.)</p>
Előkészítettség	Tanulmányterv készült a területre. Ez alapján a budapesti TSZT megfelelő területfelhasználási kategóriákba sorolta a területet.
Indikatív indikátorok	<p>output Kerületi építési szabályzat és szabályozási terv készítése.</p> <p>A közlekedési csomópontok és feltáró út elkészülte.</p> <p>Munkahelyteremtő beruházások megjelenése a területen.</p>
Kockázatok és kezelésük	A kockázatot részben a piaci szereplők jelentik, részben a fejlesztési területek jelentős túlkínálata az M0-s autópálya mentén. Ezek nagy részén azonban nincs meg a szükséges infrastruktúra, így a terület versenyképességét ennek kiépítése jelentheti.

KULCSPROJEKTEK	Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás	Köszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése	Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése	Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése	Települési infrastruktúra fejlesztése	Gazdaságfejlesztés
VÍZTÁROZÓK, ZÁPORTÁROZÓK LÉTREHOZÁSA						
USZODAFEJLESZTÉS						
KÖZÉPÜLETEK ENERGETIKAI MEGÚJÍTÁSA						
MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK HASZNÁLATÁNAK ELŐSEGÍTÉSE						
ORVOSI RENDELŐ ÉS SZAKORVOSI RENDELŐ BŐVÍTÉSE						

25. ábra Kulcsprojektek és a stratégiai célok összefüggései

6.2.2 TELEPÜLÉSRÉSZEKEN ÁTÍVELŐ FEJLESZTÉSI PROJEKTEK

Rákos-patak menti kerékpárút meghosszabbítása nyugat-keleti irányban

Rákosmente célja, hogy az eddig megépített Rákos-patak menti kerékpárút hálózatát tovább fejlessze nyugat-keleti irányban. A kerületen belüli eddig hiányzó szakaszok megvalósítása mellett fontos szempontként kerül elő a kerékpárút bekötése a budapesti hálózatban, illetve a Rákos-patak menti feltárás folytatása, a kerületen kívül eső szakaszok fejlesztésének ösztönzése.

Észak-déli irányú kerékpárforgalmi hálózat, kerékpárút kialakítása (Merzse-mocsár – Naplás-tó összekötése)

Rákosmente fontos prioritása a megvalósított kelet-nyugati irányú kerékpárforgalmi hálózat, kerékpárút mellett az észak-déli kerékpáros összeköttetés megteremtése. A tervezett bicikliút a térség két fontos természeti értéke, a Merzse-mocsár és a Naplás-tó között valósulna meg, ezzel is segítve a területek elérését és fejlesztve a kerület sport-rekreációs felületeit.

Merzse-mocsár turisztikai/oktatási célú fejlesztése

Rákosmente kiemelt hangsúlyt fektet az ITS időszaka alatt a Merzse-mocsár fejlesztésére, valamint turisztikai és oktatási célú használatának elősegítésére. A kerület egyedülálló természeti értéke az elmúlt időszak beavatkozásainak köszönhetően vízháztartási szempontból sokat fejlődött. A terület folyamatos fejlesztése és elérhetőségének javítása lehetővé tenné a széles körű megismertetést, valamint az oktatási célú bemutatást is.

Turisztikai vonzerő növelése, szálláshelyfejlesztés

Rákosmente az elérhető szálláshelyek tekintetében jelentősen elmarad a budapesti átlagtól. A kerület Budapesten belüli fekvésének ellenére törekszik turisztikai vonzerejének növelésére, sport-rekreációs és természetközeli területeinek fejlesztésére, illetve a reptér és a gyorsforgalmú úthálózat közelségét kihasználva a szálláshelyek számának növelésére.

A közigazgatás minőségének javítása

Rákosmente céljai között megjelenik a közigazgatás minőségének javítása, az ügyintézés egyszerűsítése, széles körű elérésének fejlesztése, ezzel is lépéseket téve a Smart City koncepció megvalósítása felé.

Helyi tudásközpont létrehozása (szakképzés, kutatás-fejlesztés, felsőoktatás)

Rákosmente célja a gazdasági versenyképességének növelése, valamint a lakosság képzettségi szintjének javítása, munkahelyteremtés elősegítése. Ezen célok megvalósítása érdekében a kerület célja egy helyi tudásközpont létrehozása, a szakképzés, illetve a kutatás-fejlesztés kerületi bővítése.

Soft jellegű képzési, foglalkoztatási programok, akciók

Rákosmente a beruházás jellegű fejlesztéseivel párhuzamosan elkötelezett a soft – szociális jellegű program megvalósítása iránt, melynek célja a képzettségi mutatók javítása, a foglalkoztatás és a társadalmi kohézió erősítése, illetve a leszakadás és a szegregáció elkerülése.

M2-Gödöllői metró meghosszabbítás rákoskeresztúri szárnyvonal megvalósítása

A kerület céljai között szerepel az Integrált Településfejlesztési Stratégiával párhuzamosan készülő Balázs Mór Tervben szereplő M2 metróvonal gödöllői meghosszabbításához kapcsolódóan készülő M2 metró rákoskeresztúri szárnyvonalának terve. Az új metróvonal nagymértékben javítaná a kerület belvárosi kapcsolatait, gyors összeköttetést teremtene Rákoskeresztúr és a belváros között. Ennek köszönhetően csökkenne Rákosmente közútfüggő tömegközlekedése, feltételezhetően az új és gyors közlekedés az autós forgalom csökkenését is segítené. Az M2 metró Gödöllői szárnyvonalának meghosszabbításával kapcsolatban a projekt

előkészítő munkálatai kezdődnek, melyek által meghatározásra kerül a pontos nyomvonal és a hozzá kapcsolódó beruházások.

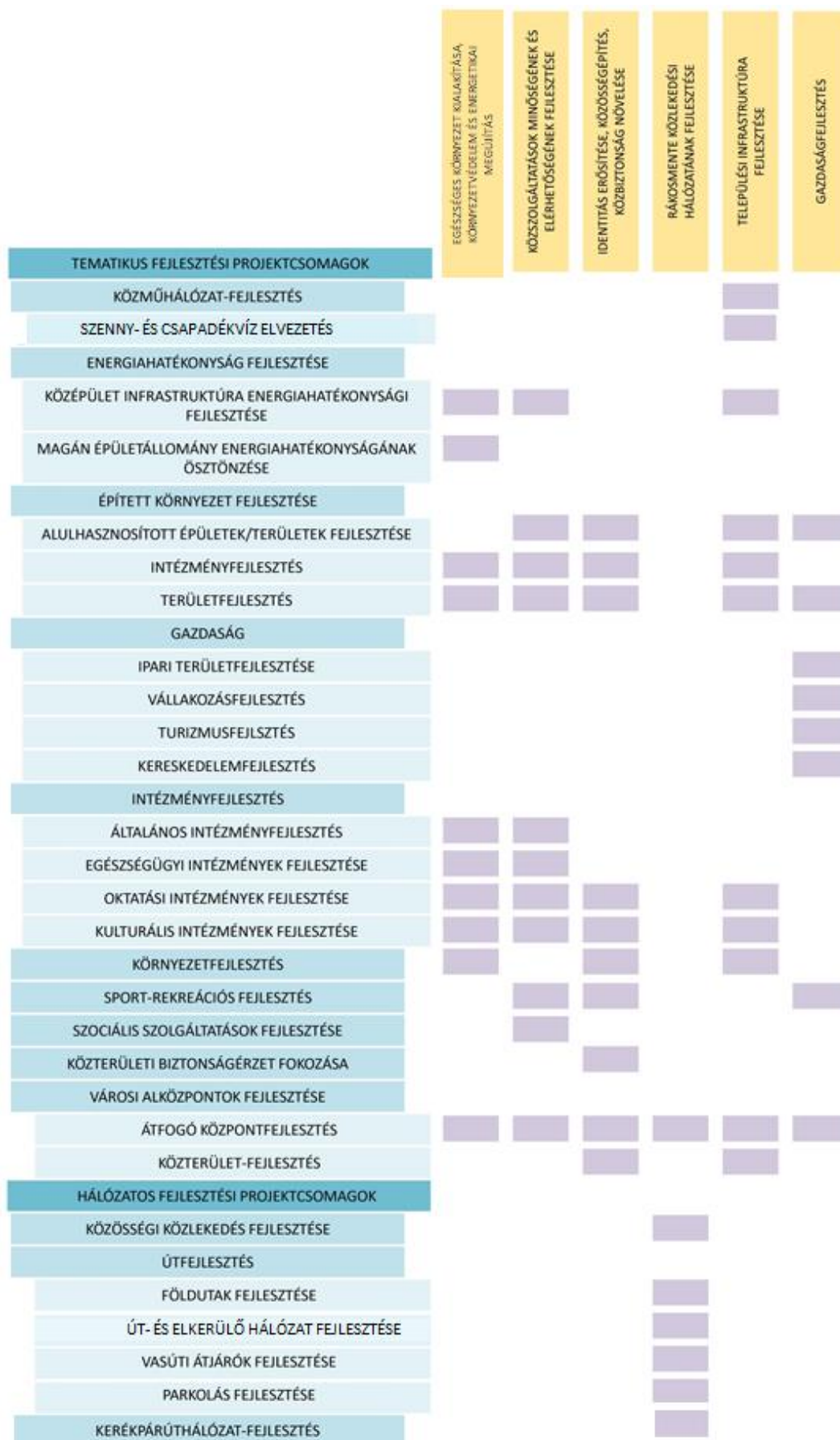
	Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás	Köszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése	Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése	Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése	Települési infrastruktúra fejlesztése	Gazdaságfejlesztés
Rákos-patak menti kerékpárút meghosszabbítása nyugat-keleti irányban						
Észak-déli irányú kerékpárforgalmi hálózat, kerékpárút kialakítása						
Merzse-mocsár turisztikai/oktatási célú fejlesztése						
Turisztikai vonzerő növelése, szálláshelyfejlesztés						
A közigazgatás minőségének javítása						
Helyi tudásközpont létrehozása						
Soft jellegű képzési, foglalkoztatási programok, akciók						
M2-Gödöllői metró meghosszabbítás rákoskeresztúri szárnyvonal megvalósítása						

26. ábra Településrészekben átívelő fejlesztési projektek és a stratégiai célok összefüggései

6.3 A KERÜLETRÉSZEK SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIA CÉLJAIHOZ

Rákosmente célja a középtávú célok megfogalmazása mellett, hogy az 5 éves fejlesztési elgondolásokhoz egy indikatív projektlista is csatlakozzon, mely összesíti az ez időtávra szóló konkrét fejlesztéseket (kiegészítve olyan projektekkel, melyek szükségesek a célok megvalósításához, szerepelnek a kerület szándékai között, de jelenleg csak középtávon túlmutatóan reális, hogy meg fognak tudni valósulni). A nagyszámú projektelgondolásra

tekintettel tematikus és hálózatos projektcsomagok mentén foglaljuk össze a kerület fejlesztési elgondolásait. A részletes konkrét projekteket tartalmazó projektcsomagok felsorolása az 3. mellékletben olvasható.

27. ábra Az egyes projektsomagok és Rákosmente stratégiai célrendszerének összefüggései

	RÁKOSKERESZTÚR	RÁKOSLIGET	RÁKOSCSABA-ÚJTELEP	RÁKOSCSABA	RÁKOSKERT	RÁKOSHEGY
TEMATIKUS FEJLESZTÉSI PROJEKTCSONAGOK						
KÖZMŰHÁLÓZAT- FEJLESZTÉS						
SZENNY- ÉS CSAPADÉKVÍZ ELVEZETÉS						
ENERGIAHATÉKONYSÁG FEJLESZTÉSE						
KÖZÉPÜLET INFRASTRUKTÚRA ENERGHATÉKONYSÁGI FEJLESZTÉSE						
MAGÁN ÉPÜLETÁLLOMÁNY ENERGHATÉKONYSÁGÁNAK ÖSZTÖNZÉSE						
ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE						
ALULHASZNOSÍTOTT ÉPÜLETEK/TERÜLETEK FEJLESZTÉSE						
INTÉZMÉNYFEJLESZTÉS						
TERÜLETFEJLESZTÉS						
GAZDASÁG						
IPARI TERÜLETFEJLESZTÉSE						
VÁLLAKOZÁSFEJLESZTÉS						
TURIZMUSFEJLESZTÉS						
KERESKEDELEMFEJLESZTÉS						
INTÉZMÉNYFEJLESZTÉS						
ÁLTALÁNOS INTÉZMÉNYFEJLESZTÉS						
EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYEK FEJLESZTÉSE						
OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK FEJLESZTÉSE						
KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEK FEJLESZTÉSE						
KÖRNYEZETFEJLESZTÉS						
SPORT-REKREÁCIÓS FEJLESZTÉS						
SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE						
KÖZTERÜLETI BIZTONSÁGÉRZET FOKOZÁSA						
VÁROSI ALKÖZPONTOK FEJLESZTÉSE						
ÁTFOGÓ KÖZPONTFEJLESZTÉS						
KÖZTERÜLET- FEJLESZTÉS						
HÁLÓZATOS FEJLESZTÉSI PROJEKTCSONAGOK						
KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE						
ÚTFEJLESZTÉS						
FÖLDUTAK FEJLESZTÉSE						
ÚT- ÉS ELKERÜLŐ HÁLÓZAT FEJLESZTÉSE						
VASÚTI ÁTJÁRÓK FEJLESZTÉSE						
PARKOLÁS FEJLESZTÉSE						
KERÉKPÁRÚTHÁLÓZAT- FEJLESZTÉS						

28. ábra Az egyes projektcsomagok és Rákosmente kerületrészeinek összefüggései

6.4 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK (AKCIÓTERÜLETI TERV, KULCSPROJEKTEK) ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE

6.4.1 AKCIÓTERÜLETET

Projekt neve	Fejlesztés időtartalma	Becsült költség	Lehetséges források
RÁKOSCSABAI ALKÖZPONT			
Szükséges tervezési feladatok	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	Önk-i források, magánforrások
2. Rákosmenti Mézeskalács Óvoda tagóvodájának fejlesztése	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önk-i források, KEHOP Plusz
3. Rákoscsabai Községi Ház korszerűsítése	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önk-i források, KEHOP Plusz
4. Hajdú-Bogáti-villa felújítása	3-5 év	~ 5-700 millió Ft	TOP Plusz, önk-i források, állami források, magánforrás
5. Rákoscsabai strand hasznosítása	3-6 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	Magánforrás, önk-i források
7. Rákoscsabai vasútállomás megújítása	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, IKOP Plusz, MÁV, állami források,
8. Rákos-patak menti kerékpárút meghosszabbítása (akcióterületi vonatkozások)	1-3 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	IKOP Plusz, TOP Plusz, önk-i források
9. Kereskedelemfejlesztés	folyamatos	A költségek becslése továbbtervezést igényel	Magánforrás,
KUCORGÓ TÉR			
Szükséges tervezési feladatok	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	Önk-i források, magánforrások
1. Piroska Óvoda felújítása	1-5 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önk-i források, állami források, KEHOP Plusz
2. Zrínyi Miklós Általános Iskola alsó tagozatos épületének felújítása	1-5 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önk-i források, állami források, KEHOP Plusz

3. Infrastruktúra-fejlesztés	1-3 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	IKOP Plusz, állami források, önk.-i források
4. Városias köztér kialakítása	2-4 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önk.-i források
5. Üzletház/szolgáltatóház fejlesztése	2-4 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	Magánforrás
RÁKOSHEGY ALKÖZPONT			
Szükséges tervezési feladatok	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	Önk-i források, magánforrások
2. Városi alközpont fejlesztése, közterület-alakítás, városias tér kialakítása	2-4 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önk.-i források
3. Új Rákoshegyi Közösségi Ház megépítése	1-3 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	Önk-i források, állami források, magánforrás, TOP Plusz
4. Kép utcai orvosi rendelő energetikai korszerűsítése	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önk.-i források, állami források, KEHOP Plusz
6. Rákoshegyi vasútállomás fejlesztése	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, IKOP Plusz, MÁV, állami források,
7. Csökkentett forgalmú zóna kialakítása a Baross utcában	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	IKOP Plusz, állami források, önk.-i források
SZÁRAZHEGY			
Új KÉSZ készítése a területre, amely lehetővé teszi a terület beépítését	1-2 év	12 millió Ft	Önk-i források
Megvalósíthatósági tanulmány készítése	2-3 év	7 millió Ft	Önk-i források, magánforrások
Művelésből való kivonás az igénybevétel szerinti ütemezéssel	5-10 év	Műszaki tartalom nem ismert, jelenleg nem becsülhető	Önk-i források, magánforrások
Új (körforgalmú) közúti csomópont kialakítása a Pesti úton	5-10 év	80-90 millió Ft	Magánforrás, IKOP Plusz, állami források
Új (körforgalmú) közúti csomópont kialakítása a Péceli úton	5-10 év	80-90 millió Ft	Magánforrás, IKOP Plusz, állami források

Új gyűjtőút kiépítése a területen a tervezett két új közúti csomópont között	5-10 év	1,7 milliárd Ft	Magánforrás, IKOP Plusz, állami források
A szükséges közmű infrastruktúra előkészítése, kiépítése, különös tekintettel a csapadékvíz-elvezető rendszerre	5-10 év	Műszaki tartalom nem ismert, jelenleg nem becsülhető	Magánforrás
A csapadékvíz-elvezető rendszer felülvizsgálata és kiépítése a befogadó Rákos-patakig	5-10 év	Műszaki tartalom nem ismert, jelenleg nem becsülhető	Magánforrás
A gazdasági terület fejlesztését, értékesítését és üzleti támogatását biztosító szervezet és infrastruktúra létrehozása és tevékenységének beindítása	5-10 év	Kezdeti tőkét igényel, utána piaci alapú a működése, jelenleg nem becsülhető	Magánforrás, TOP Plusz
Csomópontok fejlesztése a Pesti úton a Zrínyi utca és az M0-s csomópont között, a Zrínyi utcánál és a Sáfrány utcánál	5-10 év	Műszaki tartalom nem ismert, kb. 2x50 millió Ft-ra becsülhető	Magánforrás, IKOP Plusz, állami források
Kerékpáros infrastruktúra kiépítése a Pesti út mentén a Bodonyi utca és az M0-s csomópont között	5-10 év	Műszaki tartalom nem ismert, de a hiányzó szakasz hossza alapján becsült érték 28 millió Ft	Magánforrás, IKOP Plusz, TOP Plusz, önk.-i források
NYILAS-TÁBLA			
Szükséges tervezési feladatok	2-3 év	A költségek beclése továbbtervezést igényel	Önk-i források, magánforrások
1. Infrastruktúra-fejlesztés	3-6 év	A költségek beclése továbbtervezést igényel	Magánforrás
2. Lakóterület fejlesztése	3-10 év	A költségek beclése továbbtervezést igényel	Magánforrás
3. Intézményfejlesztés	3-10 év	A költségek beclése továbbtervezést igényel	Magánforrás, önk-i források, állami források
4. Rákos-patak területének fejlesztése	3-5 év	A költségek beclése továbbtervezést igényel	Magánforrás, önk-i források, állami források,
5. Kereskedelemfejlesztés	1-10 év	A költségek beclése továbbtervezést igényel	Magánforrás
6. Megújuló energiák használatának fejlesztése	3-10 év	A költségek beclése	KEHOP Plusz, magánforrások

		továbbtervezést igényel	
HOMOKI SZŐLŐK (NAGYHANGÁCS)			
Szükséges tervezési feladatok	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	Önk-i források, magánforrások
1. Kiszolgáló infrastruktúra fejlesztése	3-10 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	Magánforrás, IKOP Plusz, állami források
2. Gazdaságfejlesztés támogatása	3-10 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	Magánforrás, TOP Plusz
3. Társadalmi konfliktusok kezelése, szociális felzárkóztatás, szükséges kártalanítás	Párhuzamosan a fejlesztésekkel	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önk-i források, állami források
RÁKOSKERT			
Szükséges tervezési feladatok	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	Önk-i források, magánforrások
1. Budapest XVII. Kerületi Kossuth Lajos Általános Iskola fejlesztése	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, KEHOP Plusz, önkormányzati források, állami források
2. Rákoskert Alközpont további fejlesztése	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	önkormányzati források, állami források
3. Rákoskerti Művelődési Ház és a Rákoskerti Idősek klubja épületének korszerűsítése	1 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	önkormányzati források, állami források
4. Kerékpáros infrastruktúra bővítése	ITS időszak alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
5. Zöldterület fejlesztés	ITS időszak alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
RÁKOSLIGET			

Szükséges tervezési feladatok	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	Önkormányzati források, magánforrások
1. Zöldterület fejlesztés	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
2. Városi alközpont fejlesztése a Hősök terén	1 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
3. Maros mozi fejlesztése	1 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
4. Gózon Gyula kamaraszínház korszerűsítése	I. ütem: 2022. március	585 millió Ft	állami finanszírozásban zajlik: Emberi Erőforrások Minisztériuma, pályázat kódszáma: EMT-E-19-0270
5. Sportpálya fejlesztés	1 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
RÁKOSCSABA-ÚJTELEP			
Szükséges tervezési feladatok	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	Önkormányzati források, magánforrások
1. Gyurkovics Tibor Általános Iskola, Előkészítő Szakiskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény fejlesztése	ITS időszaka alatt folyamatosan - év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, KEHOP Plusz, önkormányzati források, állami források
2. Zöldterület fejlesztés	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
3. Sport és rekreációs zóna kialakítása	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
4. Kereskedelemfejlesztés	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
5. Rákoscsaba-Újtelep kerületi alközpont fejlesztése	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források

RÁKOS-PATAK MENTI TERÜLETEK			
Szükséges tervezési feladatok	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	Önk-i források, magánforrások
Fenntartható közlekedésfejlesztés – kerékpárút a Rákos-patak mentén	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
2. Közpark funkció kialakítása	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önkormányzati források, állami források
3. Ökológiai célú infrastrukturális beavatkozások	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz és egyéb uniós források, önkormányzati források, állami források
4. Víz tározóként is funkcionáló csónakázó tó kialakítása	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz és egyéb uniós források, önkormányzati források, állami források
5. Turisztikai célú fejlesztés	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz és egyéb uniós források, önkormányzati források, állami források
BULYOVSZKY-HÁZ			
Szükséges állapotfelmérési és tervezési feladatok	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	Önkormányzati források, állami források
1. Bulyovszky-ház korszerűsítése	2-4 év	~ 5-700 millió Ft	TOP Plusz, önkormányzati források, magánforrások, állami források
ÚJ MENTŐÁLLOMÁS			
Telekalakítás és tervezési feladatok	1-2 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	Önkormányzati források, állami források
1. Új mentőállomás létesítése	2-4 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, önkormányzati források, magánforrások, állami források

KRÍZIS ÉS VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEK (RÁKOSCSABA-KELETI KÖRZET, RÁKOSKERESZTÚR- PESTI ÚTI PANELÖVEZET, RÁKOSHEGY KÖZÉPSŐ SZEGMENS)			
LAKHATÁSI PROGRAMOK			
1. Lakhatási kiszolgáltatottság csökkentése	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami források
2. Panelprogram folytatása	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami források
3. Energiahatékonyság javítását segítő önkormányzati intézkedések	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami források
4. Társasházak pályázatsegítő támogatása	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	önkormányzati forrás, állami források
5. Családi házak felújításának segítése	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	önkormányzati forrás, állami források
6. Önkormányzati lakások megújítása	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami és magánforrások
7. Lakásvásárlás, bérlet támogatása	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	önkormányzati forrás, állami források
8. Adósságkezelése segítése	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	önkormányzati forrás, állami források
Gazdasági programok			
1. A munkanélküliek munkaerő-piaci elhelyezkedésének támogatása	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami és magánforrások
2. Visszatérés munkaerőpiacra	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami és magánforrások

3. Átképzési programok	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami és magánforrások
Szociális programok			
1. Szociális programok veszélyeztetett területekre való koncentrálása	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami források
2. Képzési, átképzési segítségnyújtás és támogatás	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami és magánforrások
3. Művelődési házak terület- és korosztály-specifikus programjai	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami és magánforrások
4. Közszolgáltatások széleskörű elérhetőségének segítése	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami és magánforrások
Antiszegregációt elősegítő további programok			
1. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat támogatása	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami források
2. Szociális kalauz	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami források
3. Érzékenyítő program	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami források
4. Időskori programcsomag	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami források
5. Közösség lámpásai	ITS időszaka alatt folyamatosan	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, önkormányzati források, állami források
INTÉZMÉNYEK FEJLESZTÉSI TERÜLET			
1a. Rákosmenti Egyesített Bölcsődék fejlesztése	1-5 év	A költségek becslése	TOP Plusz, KEHOP Plusz, egyéb uniós források, állami

		továbbtervezést igényel	források, önk.-i források
1b. Rákosmenti Életfa Humán Segítő Szolgáltató intézményeinek fejlesztése: család és gyermekvédelmi és szociális szervezeti egység fejlesztése	1-5 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, KEHOP Plusz, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források
3. Vigyázó Sándor Művelődési Ház (VMH) intézményeinek fejlesztése	1-5 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, KEHOP Plusz, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források
4. Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzatának Piacfelügyelete (Piacfelügyelet) intézményének fejlesztése	1-5 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, KEHOP Plusz, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források
6. Óvodák fejlesztése	1-5 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, KEHOP Plusz, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források
7. Iskolák fejlesztése	1-5 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, KEHOP PLUSZ, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források
8. Középfokú és egyéb oktatási intézmények fejlesztése	1-5 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, KEHOP PLUSZ, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források
9. Rendelőintézetek és a tüdőszűrő állomás fejlesztése	1-5 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, KEHOP PLUSZ, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források
10. Egyéb közintézmények fejlesztése	1-5 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, KEHOP PLUSZ, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források
11. Hivatali épületek fejlesztése	1-5 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP PLUSZ, KEHOP PLUSZ, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források

12. Használaton kívüli középületek fejlesztése	1-5 év	A költségek becslése továbbtervezést igényel	TOP Plusz, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források
--	--------	--	---

6.4.2 KULCSPROJEKTEK

Víz- és záportározók létrehozása	
Becsült költség	Költségbecslés továbbtervezést igényel.
Forrás lehetőségek	Állami források, TOP Plusz, önk.-i források, KEHOP Plusz
Uszodafejlesztés	
Becsült költség	Költségbecslés továbbtervezést igényel.
Forrás lehetőségek	TOP Plusz, önk.-i források, KEHOP Plusz
Középületek energetikai megújítása	
Becsült költség	Költségbecslés továbbtervezést igényel. Bölcsődék energetikai felújítása: Csibe Bölcsőde, Kippkopp Bölcsőde Óvodák energetikai felújítása: Micimackó Óvoda, Összefogás Óvoda, Bóbita Óvoda, Csillagszem Óvoda Iskolák energetikai felújítása: Orvosi rendelők energetikai felújítása: Kép utcai rendelő (folyamatban), Egészségház u. 40.
Forrás lehetőségek	TOP PLUSZ, önk.-i források, KEHOP PLUSZ
Megújuló energiaforrások használatának elősegítése	
Becsült költség	Műszaki tartalom nem ismert, a költségek becslése csak a program pontosítása után végezhető.
Forrás lehetőségek	TOP PLUSZ, önk.-i források, KEHOP PLUSZ
Orvosi és szakorvosi rendelő bővítése, korszerűsítése	
Becsült költség	1 milliárd Ft
Forrás lehetőségek	TOP Plusz, önk.-i források, állami források, KEHOP Plusz
Rákosmenti identitást erősítő projektek megvalósítása	
Becsült költség	A költségek becslése csak a program pontosítása után végezhető.
Forrás lehetőségek	Önk.-i források, soft pályázati lehetőségek
Biztonságos közterek kialakítása	
Becsült költség	25 millió forint
Forrás lehetőségek	Önk.-i források, állami források
Út- és elkerülő hálózat fejlesztése kulcspjekt - 1. kulcselem	
Becsült költség	A megvalósítás becsült összege: 3 milliárd Ft
Forrás lehetőségek	IKOP Plusz, állami források, önkormányzati források
Út- és elkerülő hálózat fejlesztése kulcspjekt - 2. kulcselem	
Becsült költség	A megvalósítás becsült összege: 2 milliárd Ft
Forrás lehetőségek	IKOP Plusz, állami források, önkormányzati források
Rákoscaba alközpont fejlesztése	
Becsült költség	A költségek a programok pontosítása után becsülhetőek.
Forrás lehetőségek	TOP Plusz, önkormányzati források, állami finanszírozás, magán finanszírozás, Tér-Köz pályázat
Rákosliget alközpont fejlesztése	
Becsült költség	A költségek a programok pontosítása után becsülhetőek.
Forrás lehetőségek	TOP Plusz, önkormányzati források, állami finanszírozás, magán finanszírozás
Rákoshegy alközpont fejlesztése	
Becsült költség	A költségek a programok pontosítása után becsülhetőek.

Forrás lehetőségek	TOP Plusz, önkormányzati források, állami finanszírozás, magán finanszírozás,
Rákoskerti központ fejlesztése	
Becsült költség	78 millió Ft (Tér-Köz), A további költségek a programok pontosítása után becsülhetők.
Forrás lehetőségek	TOP Plusz, önkormányzati források, állami finanszírozás, magán finanszírozás, Tér-Köz pályázat
Szárzhegyi munkahelyteremtés	
Becsült költség	2,5-3 milliárd Ft. A költségek a KÉSZ és a megvalósíthatósági tanulmány alapján pontosíthatók. A megjelölt összeg tartalmazza a tervezetést, a művelésből való kivonást, a Péceli úti és Pesti úti közlekedési csomópont kialakítását, a belső gyűjtőút, az alapközművek és a csapadékvíz-elvezetés rendszerének kiépítését, korszerűsítését a befogadó Rákos-patakig, valamint a Pesti út csomópontjainak korszerűsítését a Zrínyi utcáig és a Pesti út menti kerékpárforgalmi hálózat meghosszabbítását a területig, végül a marketing költségeket.
Forrás lehetőségek	Magánforrás, önk.-i források, KEHOP Plusz

6.1.11. KERÜLETI INTÉZMÉNYEK FEJLESZTÉSE

Rákosmente Önkormányzata és intézményi szereplői a település fejlődését elsősorban a közszolgáltatásaiknak továbbfejlesztésével, bővítésével tudják befolyásolni, ezért a közszolgáltatások biztosításának, szervezésének központjai, a közintézményi hálózat kiemelt fejlesztési területe a településfejlesztésnek, amelyeket ezért önálló egységként is bemutatunk. A kerületi intézményekhez kapcsolódóan számos projekt került megfogalmazásra: Rákosmente kulcsprojektjei között szerepel az orvosi rendelő és szakorvosi rendelő fejlesztése, uszodafejlesztés, a középületek energetikai megújításának folytatása, valamint a további célok között a közszolgáltatások minőségi fejlesztése, ide értve a szociális, oktatási, kulturális és sport intézményhálózatának fejlesztését. A fejlesztések ezen csomósodása miatt fontos az intézményi területeket, egy olyan diszperz, tematikusan szerveződő fejlesztési területként nevesíteni, mely nagyban tudja segíteni a településfejlesztési célok megvalósulását.

29. ábra Kerületi Intézmények akcióterület

Terület bemutatása

Rákosmente Önkormányzata területén 49 közintézmény található, melyek több telephellyel rendelkeznek. Ide tartoznak a bölcsődék, óvodák, szociális ellátó intézmények, művelődési házak, az állami és egyházi iskolák, a rendelőintézetek, színházak, közösségi és rendezvényterek.

A lehatárolt tematikus akcióterület által összefogott közintézményháló fejlesztése Rákosmente kitűzött célja. A kerület az elmúlt fejlesztési időszak során is nagy hangsúlyt fektetett ezen ellátó hálózat megújítására, azonban a folyamatosan előregedő épületállomány, az energetikailag nem megfelelő struktúrák illetve a folyamatosan növekvő lakosság eredményeként jelentkező kapacitáshiányok felszámolása Rákosmente Önkormányzatának továbbra is egyik fő célkitűzése a 2021-2025-ös fejlesztési időszakra vonatkozóan.

Az Intézményi fejlesztési terület által érintett kerületi közintézmények

A költségvetési szerv		Rákosmenti Életfa Humán Segítő Szolgálat
A költségvetési szerv székhelye		1173 Budapest – Rákoskeresztúr, Újlak utca 106.
telephely megnevezése		telephely címe
1	Rákosmenti Életfa Humán Segítő Szolgálat Klub helyisége és Közösségi Pszichiátriai Ellátás helyisége	1173 Budapest - Rákoskeresztúr, Pesti út 29.
2	Holdsugár Gondozási Központ	1174 Budapest - Rákoshegy, Árpád fejedelem utca 57.
3	Liget Gondozási Központ	1172 Budapest - Rákosliget, Liget sor 46.
4	Rákoskerti Idősek Klubja	1171 Budapest - Rákoskert, Rákoskert sgt. 66.

5	Szociális Étkeztetés - Tálaló konyha	1173 Budapest - Rákoskeresztúr, Akácvirág utca 49.
6	Család- és Gyermekjóléti Központ	1173 Budapest – Rákoskeresztúr, Újlak utca 106.
7	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	1173 Budapest – Rákoskeresztúr, Újlak utca 106.

A költségvetési szerv		Rákosmenti Egyesített Bölcsődék (REB)
A költségvetési szerv székhelye		1173 Budapest – Rákoskeresztúr, Kaszáló u. 50.
telephely megnevezése		telephely címe
1	Csibe Bölcsőde	1173 Budapest - Rákoskeresztúr, Újlak utca 112.
2	Gólyafészek Bölcsőde	1173 Budapest - Rákoskeresztúr, Kaszáló utca 50.
3	Napraforgó Bölcsőde	1173 Budapest - Rákoskeresztúr, Sági utca 5.
4	Nefelejcs Bölcsőde	1172 Budapest - Rákoscsaba - Újtelep, Dormánd u. 21.
5	Mirr Murr Bölcsőde	1173 Budapest - Rákoskeresztúr, Gyökér utca 5.
6	Kippkopp Bölcsőde	1173 Budapest - Rákoskeresztúr, Lázár deák u.15-17.

A költségvetési szerv		Vigyázó Sándor Művelődési Ház (VMH)
A költségvetési szerv székhelye		1173 Budapest – Rákoskeresztúr, Pesti út 113.
telephely megnevezése		telephely címe
1	Rákoshegyi Közösségi Ház	1171 Budapest – Rákoshegy, Podmaniczky Zsuzsanna utca 3.
2	Csaba Ház – Rákoscsabai Közösségi Ház	1171 Budapest – Rákoscsaba, Péceli út 222.
3	Csekovszky Árpád Művelődési Ház	1172 Budapest – Rákosliget, Hősök tere 9.
4	Rákoskerti Művelődési Ház	1171 Budapest – Rákoskert, Rákoskert sugárút 66.
5	Erdős Renée Ház - Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóterem	1174 Budapest – Rákoshegy, Báthory utca 31. 1173 Budapest – Rákoskeresztúr, Csabai út 20. (Laborcz Emlékház)
6	Rákosmenti Vállalkozásfejlesztési Iroda	1173 Budapest – Rákoskeresztúr, Pesti út 80.

A költségvetési szerv		Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzatának Piacfelügyelete (Piacfelügyelet)
A költségvetési szerv székhelye		1173 Budapest – Rákoskeresztúr, Ferihegyi út 83.

Önkormányzati óvodák (a költségvetési szerv megnevezése)		Óvodák címe (a költségvetési szerv székhelye)
1	Rákosmenti Aprófalva Óvoda	1173 Budapest, Egészségház utca 4.
2	Rákosmenti Bóbita Óvoda	1172 Budapest, Heltai tér 1.
3	Rákosmenti Csicsergő Óvoda	1173 Budapest, Kaszáló utca 48.
4	Rákosmenti Csillagszem Óvoda	1173 Budapest, Újlak utca 114.
5a	Rákosmenti Hétszínvirág Óvoda	1174 Budapest, Kép utca 21.
	Telephelyei	
5b		1174 Budapest, Szilárd utca 29.
5c		1174 Budapest, Újmajori utca 28-34.
6	Rákosmenti Hófehérke Óvoda	1173 Budapest, 525. tér 1.
7	Rákosmenti Kuckó Óvoda	1171 Budapest, Óvónó utca 3.
8	Rákosmenti Mákvirág Óvoda	1173 Budapest, Újlak utca 108.
9a	Rákosmenti Mézeskalács Óvoda	1171 Budapest, Tanár utca 7-9.
	Telephelyei	1171 Budapest, Rákoscsaba utca 1.
10	Rákosmenti Micimackó Óvoda	1172 Budapest, Diadal utca 58-64.
11a	Rákosmenti Napsugár Óvoda	1173 Budapest, Földműves utca 2/b.

11b	Telephelyei	1174 Budapest, Bulyovszky utca 10.
12	Rákosmenti Összefogás Óvoda	1173 Budapest, Lázár deák utca 15-17.
13	Rákosmenti Piroska Óvoda	1171 Budapest, Pesti út 368.
14a	Rákosmenti Robogó Óvoda	1172 Budapest, Robogó 3.
14b	Telephelyei	1172 Budapest, VI. utca 14.
15	Rákosmenti Százszorszép Óvoda	1171 Budapest, Rezgő utca 15.

Egyházi óvodák (a költségvetési szerv megnevezése)		Óvodák címe (a költségvetési szerv székhelye)
1	Rákoscsabai Református Egyházközség Betlehem Óvodája	1171 Budapest, Péceli út 197.
2	Pál Apostol Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium	1171 Budapest, Akácvirág utca 36.
3	Podmaniczky János Evangélikus Óvoda és Általános Iskola	1173 Budapest, Gyökér utca 5.

Állami fenntartású általános iskolák		Általános iskolák címe
1a	Budapest XVII. Kerületi Czimra Gyula Általános Iskola	1174 Budapest, Kép utca 14.
	Telephelyei	
1b		1174 Budapest, Kép u. 1.
1c		1174 Budapest, Kép u. 2-4.
1d		1174 Budapest, Kép u. 13.
1e		1174 Budapest, Kép u. 3/b.
2	Diadal Úti Általános Iskola	1172 Budapest, Diadal utca 43-49.
3	Budapest XVII. Kerületi Gregor József Általános Iskola	1172 Budapest, Hősök tere 19-20.
4a	Gyurkovics Tibor Általános Iskola, Előkészítő Szakiskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	1172 Budapest, Naplás út 60.
4b	Gyurkovics Tibor Általános Iskola, Előkészítő Szakiskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény könyvtára	1172 Budapest, Dormánd u. 23.
5	Budapest XVII. Kerületi Kossuth Lajos Általános Iskola	1171 Budapest, Erzsébet körút 56.
6a	Szabadság Sugárúti Általános Iskola	1171 Budapest, Szabadság sgt. 32.
	Telephelyei	
6b		1171 Budapest, Szabadság sgt. 34.
6c		1171 Budapest, Anna u. 26.
7	Újlak Utcai Általános, Német Nemzetiségi és Magyar- Angol Két Tanítási Nyelvű Iskola	1173 Budapest, Újlak u. 110.
8	Budapest XVII. Kerületi Zrínyi Miklós Általános Iskola	1171 Budapest, Sisakos sáska utca 3.

Egyházi fenntartású általános iskolák		Egyházi iskolák címe
1a	Podmaniczky János Evangélikus Óvoda és Általános Iskola	1173 Budapest, Ferihegyi út 115.
1b	Podmaniczky János Evangélikus Óvoda és Általános Iskola ebédlője	1173 Budapest, Gyökér u. 16.
2	Rákoscsabai Jókai Mór Református Általános Iskola	1171 Budapest, Szánthó Géza utca 60.

Állami fenntartású középfokú oktatási intézmények és gimnáziumok		Középfokú oktatási intézmények és gimnáziumok címe
1	Budapest XVII. Kerületi Balassi Bálint Nyolcévfolymos Gimnázium	1174 Budapest, Széchenyi utca 1-7.

Állami fenntartású összetett iskolák		Összetett iskolák
1	Budapest XVII. Kerületi Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola és Gimnázium	1173 Budapest, Akácvirág utca 49.

Egyházi fenntartású összetett iskolák		Összetett iskolák
1	Pál Apostol Katolikus Általános Iskola és Gimnázium	1173 Budapest, Pesti út 84.

Egyéb oktatási intézmények		Egyéb oktatási intézmények címe
1	Bartók Béla Alapfokú Művészeti Iskola	1173 Budapest, Pesti út 80.
2	Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XVII. Kerületi Tagintézménye	1173 Budapest, Pesti út 82.

Rendelőintézetek		Rendelőintézetek címe
1	Bajcsy-Zsilinszky Kórház Szakrendelő Intézet	1173 Budapest, Ferihegyi út 95.
2	Bőr és Nemibeteg Gondozó	1171 Budapest, Péceli út 119.
3	Ideggyógyászat	1173 Budapest, Ferihegyi út 95.
4	Onkológia	1173 Budapest, Egészségház utca 40.
5	Pszichiátriai Gondozó	1173 Budapest, Pesti út 80.
6	RTG Ernyőképszűrő Állomás	1173 Budapest, Egészségház utca 40.
7	Tüdőgondozó Intézet	1173 Budapest, Egészségház utca 40.
8	Támasz Addiktológiai Gondozó	1173 Budapest, Pesti út 80.

Tüdőszűrő állomás		Tüdőszűrő állomás címe
1	Tüdőszűrő állomás	1173 Budapest, Egészségház utca 40.

Orvosi rendelők		Orvosi rendelők címe
1	Orvosi rendelő	1173 Budapest - Akadémiaújtelep, 525. tér 4.
2	Orvosi rendelő	1173 Budapest - Rákoskeresztúr, Ferihegyi út 81.
3	Orvosi rendelő	1172 Budapest - Rákosliget, IX. utca 2-4.
4	Orvosi rendelő	1171 Budapest - Rákoskert, Csongrád utca 2.
5	Orvosi rendelő	1173 Budapest - Rákoskeresztúr, Újlak utca 11-13.
6	Orvosi rendelő	1174 Budapest - Rákoshegy, Baross utca 18.
7	Orvosi rendelő	1171 Budapest - Rákoscscaba, Péceli út 190-192.
8	Orvosi rendelő	1172 Budapest - Rákoscscaba-Újtelep, Naplás utca 58.
9	Orvosi rendelő	1173 Budapest - Rákoskeresztúr, Egészségház utca 40.
10	Orvosi rendelő	1171 Budapest - Rákoskert, Zrínyi utca 224/a.
11	Orvosi rendelő	1172 Budapest - Rákosliget, Hősök tere 3.
12	Orvosi rendelő	1174 Budapest - Rákoshegy, Kép utca 1/b.
13	Orvosi rendelő	1173 Budapest - Rákoskeresztúr, Egészségház utca 3.
14	Orvosi rendelő	1172 Budapest - Rákoscscaba-Újtelep, Diadal utca 40.

Egyéb intézmények		Egyéb intézmények címe
1	Gózon Gyula Kamaraszínház	1172 Budapest XV. utca 23.
2	Rákoshegyi Bartók Zeneház	1174 Budapest, Hunyadi u. 50.
3	Családi és Társadalmi Rendezvények Háza	1173 Budapest, Csabai u. 20.
4	RÉS Szociális és Kulturális Alapítvány Családok Átmeneti Otthona	1173 Budapest Pesti út 237.
5	Tanuszoda	1173 Budapest, Ferihegyi út 115.
6	Uszoda	1173 Budapest, Uszoda u. 2.
7	Maros mozi kulturális és közösségi funkcióval működő épület, időszakos mozi	1172 Budapest, IX. u. 2.
8	Bulyovszky-ház	1173 Budapest, Pesti út 107.
9	Szabó Ervin Könyvtár II. sz. Fiókkönyvtára	1171 Budapest, Péceli út 232.
10	Szabó Ervin Könyvtár IV. sz. Fiókkönyvtára	1173 Budapest, Pesti út 167.
11	Sport célú létesítmény	1171 Budapest, Szigetcsép u. 45.

Hivatali épületek		Hivatali épületek címe
1	Rákosmenti Polgármesteri Hivatal	1173 Budapest, Pesti út 165., 1173 Budapest, Egészségház u. 3.
2	Rákosmente Kft. székhelye	1173 Budapest, Gyökér u. 20.

Övezeti besorolás

Az akcióterület elemeként felsorolt intézményi épületek jellemzően intézményi területeken találhatóak.

Fejlesztési javaslatok bemutatása

Az akcióterületi program elsődleges fejlesztési javaslata a kerületi közintézmény hálózat fejlesztése, mely több részelemre tagolódik:

- 1. Rákosmenti Életfa Humán Segítő Szolgálat intézményeinek fejlesztése:**
  - 1a. Bölcsődék fejlesztése**
  - 1b. Szociális ellátóhálózat fejlesztése**
- 3. Vigyázó Sándor Művelődési Ház (VMH) intézményeinek fejlesztése**
- 4. Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzatának Piacfelügyelete (Piacfelügyelet) intézményének fejlesztése**
- 6. Óvodák fejlesztése**
- 7. Iskolák fejlesztése**
- 8. Középfokú és egyéb oktatási intézmények fejlesztése**
- 9. Rendelőintézetek, orvosi rendelők és a tüdőszűrő állomás fejlesztése**
- 10. Egyéb közintézmények fejlesztése**
- 11. Hivatali épületek fejlesztése**

12. Használaton kívüli középületek fejlesztése*Fejlesztési javaslatok táblázatos összefoglalása*

INTÉZMÉNYI AKCIÓTERÜLET – PROJEKTADATOK		
Projekt neve	Fejlesztés időtartalma	Lehetséges források
1a. Rákosmenti Egyesített Bölcsődék fejlesztése	1-5 év	TOP Plusz, KEHOP Plusz, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források
1b. Rákosmenti Életfa Humán Segítő Szolgálat intézményeinek fejlesztése: család és gyermekvédelmi és szociális szervezeti egység fejlesztése	1-5 év	TOP Plusz, KEHOP Plusz, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források
3. Vagyó Sándor Művelődési Ház (VMH) intézményeinek fejlesztése	1-5 év	TOP Plusz, KEHOP Plusz, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források
4. Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzatának Piacfelügyelete (Piacfelügyelet) intézményének fejlesztése	1-5 év	TOP Plusz, KEHOP Plusz, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források
6. Óvodák fejlesztése	1-5 év	TOP Plusz, KEHOP Plusz, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források
7. Iskolák fejlesztése	1-5 év	TOP PLUSZ, KEHOP PLUSZ, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források
8. Középfokú és egyéb oktatási intézmények fejlesztése	1-5 év	TOP PLUSZ, KEHOP PLUSZ, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források

9. Rendelőintézetek és a tüdőszűrő állomás fejlesztése	1-5 év	TOP KEHOP egyéb források, források, források	PLUSZ, PLUSZ, uniós állami önk.-i
10. Egyéb közintézmények fejlesztése	1-5 év	TOP KEHOP egyéb források, források, források	PLUSZ, PLUSZ, uniós állami önk.-i
11. Hivatali épületek fejlesztése	1-5 év	TOP KEHOP egyéb források, források, források	PLUSZ, PLUSZ, uniós állami önk.-i
12. Használaton kívüli középületek fejlesztése	1-5 év	TOP Plusz, uniós állami önk.-i	egyéb források, források, források

41. táblázat Intézményi területek fejlesztéséhez kapcsolódó projektelemek adatai

Projekt neve	2021	2022	2023	2024	2025
1a. Rákosmenti Egyesített Bölcsődék fejlesztése					
1b. Rákosmenti Életfa Humán Segítő Szolgáltatás intézményeinek fejlesztése: család és gyermekvédelmi és szociális szervezeti egység fejlesztése					
3. Vigyázó Sándor Művelődési Ház (VMH) intézményeinek fejlesztése					
4. Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzatának Piacfelügyelete (Piacfelügyelet) intézményének fejlesztése					
6. Óvodák fejlesztése					
7. Iskolák fejlesztése					
8. Középfokú és egyéb oktatási intézmények fejlesztése					

9. Rendelőintézetek és a tüdőszűrő állomás fejlesztése					
10. Egyéb közintézmények fejlesztése					
11. Hivatali épületek fejlesztése					
12. Használaton kívüli középületek fejlesztése					

42. táblázat Intézményi fejlesztési területen tervezett projektelemek előzetes ütemezése

7. ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM

7.1 SZEGREGÁLT VAGY SZEGREGÁCIÓVAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA, TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSA ÉS HELYZETELEMZÉSE

7.1.1 Szegregációs lehatárolás a KSH által készített szegregációs mutató alapján

A 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet meghatározza a település szegregált és szegregációval veszélyeztetett területeinek lehatárolásához és térképi ábrázolásához szükséges adatokat.

A területek lehatárolása a szegregációs mutató segítségével történik, melynek határértékei szintén a rendeletben kerültek meghatározásra.

A mutató „a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és munkajövedelemmel nem rendelkezők aktív korúakon (15-59 év) belüli arányát méri. A mutató számítása a településen belül olyan területileg egybefüggő tömbök kiválasztásával történik, amelyekre együttesen jellemző, hogy a szegregációs mutató határértékének megfelelnek. A tömb népszámlálási célra létrehozott, általában közterületek és/vagy természetes és mesterséges tereptárgyak (pl. vasútvonal, autópálya nyomvonala, vízfolyás partja), valamint rácshálós térinformatikai megoldás eredményeképpen kialakított, településen belüli kisterületi egység”.

A szegregációs mutató határértéke Budapest XVII. kerülete esetében a szegregált területek esetében nagyobb egyenlő, mint 25%; szegregációval veszélyeztetett területek esetében nagyobb egyenlő, mint 20%, de kisebb, mint 25%.

A KSH megküldte a legfrissebb lehatárolását, 2011-es népszámláláskor felvett adatok alapján, a jogszabálynak megfelelő lehatárolása 20%-os, illetve 25%-os szegregációs mutató szűrésre (30. ábra). A KSH-térképről kiszűrték azokat a tömböket, melyekben a magánháztartásokban élők száma nem haladja meg az 50 főt.

A szegregációs mutató alapján készült KSH adatszolgáltatás szerint a kerületben nincs a 25%-os küszöbértéknek megfelelő szegregált terület (ezért ezt a térképen nem közöljük). A szűrés három olyan tömböt mutatott ki, ahol a szegregációs mutató 20% és 25% között van.

Mivel a szegregációval kapcsolatos adatok a népszámláláskori adatfelvételkor frissülnek, így sajnálatos módon nem áll módunkban a 2011-es állapotnál aktuálisabb elemzésre. Az aktuális, 2021-es népszámlálás a Covid-19 vírus okozta járvány miatt 2022-re halasztódott, az adatok tisztítása és átfutása miatt 2023 előtt nem várhatók frissebb adatok.

Mutató megnevezése	Budapest XVII. kerület összesen*	1. szegregátum (Csabai út - Kaszakó utca - Kaszáló utca - Kasza utca)	2. szegregátum (Páztortúz u. - Tiszaörs u. - Rákoskert sgt. - Perc u.)	3. szegregátum (Erdő u. - Erdőkövesd u. - Nyár u. - Erdődűlő út)
Lakónépesség száma (fő)	84381	81	53	73
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya (%)	14,4	29,6	13,2	8,2
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya (%)	62,5	56,8	60,4	65,8
Lakónépességen belül 60 év feletti aránya (%)	23,0	13,6	26,4	26,0

Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	7,9	30,4	25,0	22,9
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában (%)	23,7	8,0	13,5	8,8
Lakásállomány (db)	33006	35	20	24
Alacsony komfortfokozatú lakások aránya (%)	2,4	8,6	5,0	16,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	32,9	54,3	43,8	50,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (%)	4,9	21,7	21,9	20,8
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül	62,6	45,8	56,3	45,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (%)	30,7	48,4	50,0	35,7
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (%)	25,8	45,5	36,8	34,6
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességben belül (%)	50,6	58,0	54,7	53,4
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta) (%)	10,5	35,3	20,8	23,5
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya) (%)	6,3	26,5	12,5	17,6
A komfort nélküli, félkomfortos és szükségülakások aránya a lakott lakásokon belül (%)	2,0	6,9	5,3	17,4
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül (%)	7,3	10,3	5,3	13,0

43. táblázat Rákosmente szegregációval veszélyeztetett tömbjeinek statisztikai adatai (forrás:KSH)

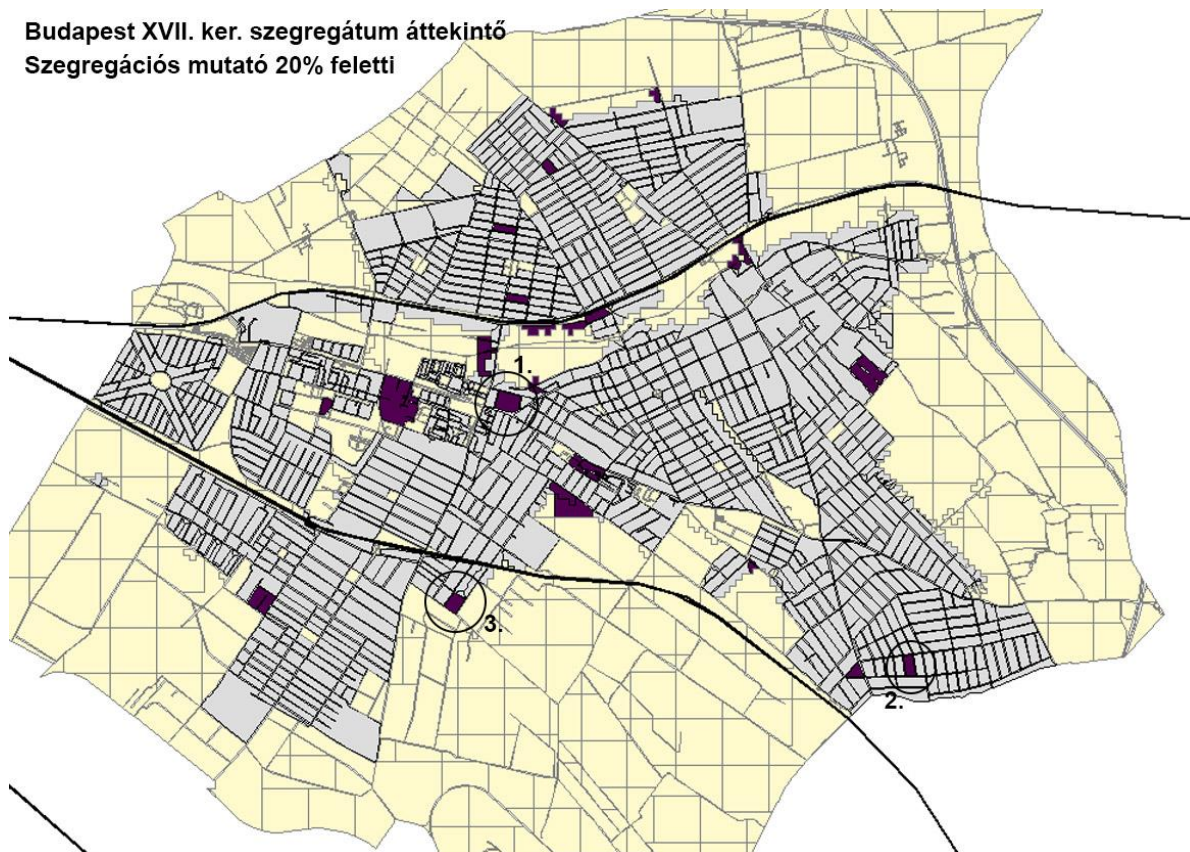
1-es számú szegregációval veszélyeztetett terület

Az 1-es számú terület Rákoskeresztúr területén, a Ferihegyi út és a Pesti út csomópontjától keletre található, a Pesti út, Rákoscsabai út, Kaszakó utca, Kaszáló utca és a Kasza utca által határolt tömbben. A tömb része a Nyilas-táblának, így a területen való építkezést sokáig építési tilalom korlátozta.

A kijelölt terület társadalmi mutatói bizonyos területeken jelentősebb eltérést mutatnak a kerületi átlagtól. A Nyilas-táblán lévő tömbben a 0-14 éves korú lakosság aránya kétszerese a teljes kerületi átlagnak, képzettségi mutatói jelentősen eltérnek a Rákosmentén megfigyelhető átlagos értékektől. Míg a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül a kerületi átlag négyszerese, addig a felsőfokú végzettségűek aránya kevesebb, mint az összátlag felét éri csupán el.

Ehhez kapcsolódóan érdemes kiemelni, hogy 17%-kal kisebb a foglalkoztatottak aránya az aktív népességben belül, jelentősen nagyobb arányban vannak jelen a területen az alacsony presztízsű lakók, továbbá a munkanélküliségi ráta a teljes kerületi átlag háromszorosa.

Nagyobb arányban vannak jelen a területen az alacsony komfortfokozatú lakások (a kerületi átlag négyszerese), illetve ehhez kapcsolódóan a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya is meghaladja a rákosmenti értéket háromszorosát.

30. ábra Budapest XVII. kerület szegregátum áttekintő térképe 20% feletti szegregációs mutató esetén (forrás:KSH)

2-es számú szegregációval veszélyeztetett terület

A 2-es számú terület Rákoskert területén található, egyedülálló a Rákoskerti sugárút, a Perc utca, a Pásztortűz utca és a Tiszaörsi utca által határolt tömb.

A területen a kerületi átlagot meghaladó mértékű a maximum általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya, a kerületi átlag két és félszerese, ezzel párhuzamosan 10%-kal alacsonyabb a felsőfokú végzettséggel rendelkező, 25 éves és idősebb népesség aránya. A területen a munkanélküliségi ráta eléri a kerületi átlag kétszeresét, mely igaz a tartósan munkanélküli népesség arányára is. 10%-kal meghaladja az összkerületi értéket az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya.

A lakásviszonyokat tekintve ezen a területen is magasabb az alacsony komfortfokozatú lakások aránya, a kerületi összes lakáshoz viszonyítva annak duplája, mely kis mértékben ugyan (0,3%), de tovább erősödik a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások tekintetében.

3-as számú szegregációval veszélyeztetett terület

A 3-as számú tömb Rákoshegy területén, annak a repülőtér felé eső részén található, az Erdő utca, Erdőkövesd utca, Nyár utca és az Erdődűlő út által határolt tömbben.

A korábbi két, szegregációval veszélyeztetett területhez hasonlóan itt is magasabb a legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya, a kerületi átlag háromszorosa, míg a felsőfokú végzettségűek aránya a teljes kerületi érték alig harmada. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya 17%-kal haladja meg az összkörületi értéket. Magasabb az alacsony presztízsű foglalkozásban dolgozók aránya is a területen, illetve a munkanélküliségi ráta értéke meghaladja a kerületi arány dupláját.

A három terület közül a lakáskomfort tekintetében ebben a tömbben megfigyelhető értékek maradnak el leginkább a kerületi átlagtól. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 16,7%, ami jelentős mértékben meghaladja a kerületi 2,4%-ot. A tömbben található huszonnégy lakás 17,4%-a komfort nélküli, félkomfortos, illetve szükséglakás, ami a Rákosmente teljes lakásállományán belüli arányt nézve kiugró érték.

A három lehatárolt terület közül a kerület szociális, ellátási, segélyezési és helyismereti adatai alapján az 1-es és a 3-as számú terület számít valóban szegregációval veszélyeztetett területnek, míg a 2-es területen nem azonosítható valódi szegregált területként.

7.1.2 Budapesti szintű 10%-os és 20%-os krízisterület-lehatárolás

A KSH kormányrendeletben rögzített szegregációs mutatója mellett a jelenleg Budapesten készülő szociális városrehabilitációkat megalapozó tanulmány részeként elkészült egy ennél finomabb szegregációs lehatárolás, melynek a segítségével valósabb képet kapunk a kerület társadalmilag veszélyeztetett területeiről.

A krízisterületek lehatárolásához ebben az esetben is a 2011-es népszámlálás tömbszintű adatait használták fel, hat mutatóra támaszkodtak. Az egyes mutatók budapesti adatainak 10 és 20%-os alsó küszöbértékeit alkalmazták a krízis- és veszélyeztetett tömbök lehatárolására. A 10%-os és a 20%-os küszöbértékhez tartozó tömböket a mutatja. Az alkalmazott mutatók az alábbiak:

A társadalmi mutatók és határértékeik tömbönként

- Legfeljebb 8 osztály végzettségűek aránya a 15-59 éves népességben
- Munkanélküliek aránya az aktívakon belül
- Felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya

A fizikai mutatók és határértékeik tömbönként

- Túlzsúfolt lakások aránya az összes lakáson belül
- Szubstandard lakások aránya az összes lakáson belül
- Önkormányzati bérlakások aránya az összes lakáson belül

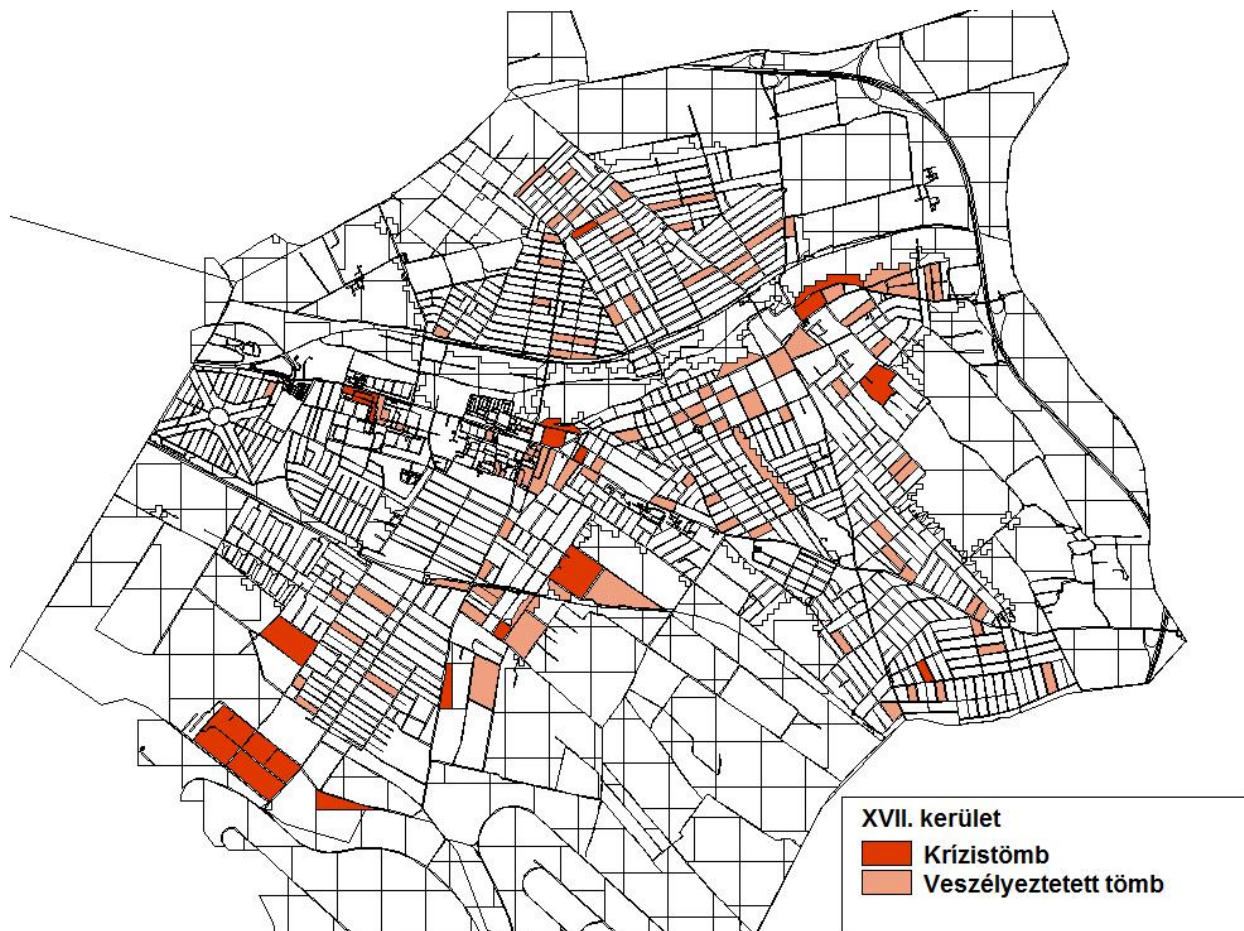
Szegregációs lehatárolás alapján veszélyeztetett és krízistömbök:

Homoki szőlők

Mind a két szűrési feltétel esetén kiemelkedik Nagyhangács területe, ahol krízisterületet és veszélyeztetett területet mutatott ki a vizsgálat mind a két esetben.

Rákoshegy dél-nyugati területe

A Homoki szőlők közelében, a Lőrinci út mentén megjelenik mind a két térképen egy krízisterület a Kertművelő utca és a Nagylegelői utca között.

31. ábra Budapest XVII. kerület krízistömb áttekintő térképe 10%-os határérték mellett (forrás TFP lehatárolás, KSH tömbszintű adatai alapján)

Rákoshegy dél-keleti területe

Rákoshegy repülőtér felőli területén, magában foglalva a KSH által leszűrt területet is (krízisterületként megjelölve), több eltérő kiterjedésű tömb esetén mutatható ki szegregációs probléma.

Rákosliget és Rákoscsaba-Újtelep szórványos területei

A kerület északi területein több veszélyeztetett tömb is megjelenik, azonban ezek a városszövetben elszórtan helyezkednek el, és mind a két szűrési feltétel esetén a veszélyeztetett kategóriába esnek a tömbök.

Rákoscsaba alközponttól keletre eső területek, Lajosház utca

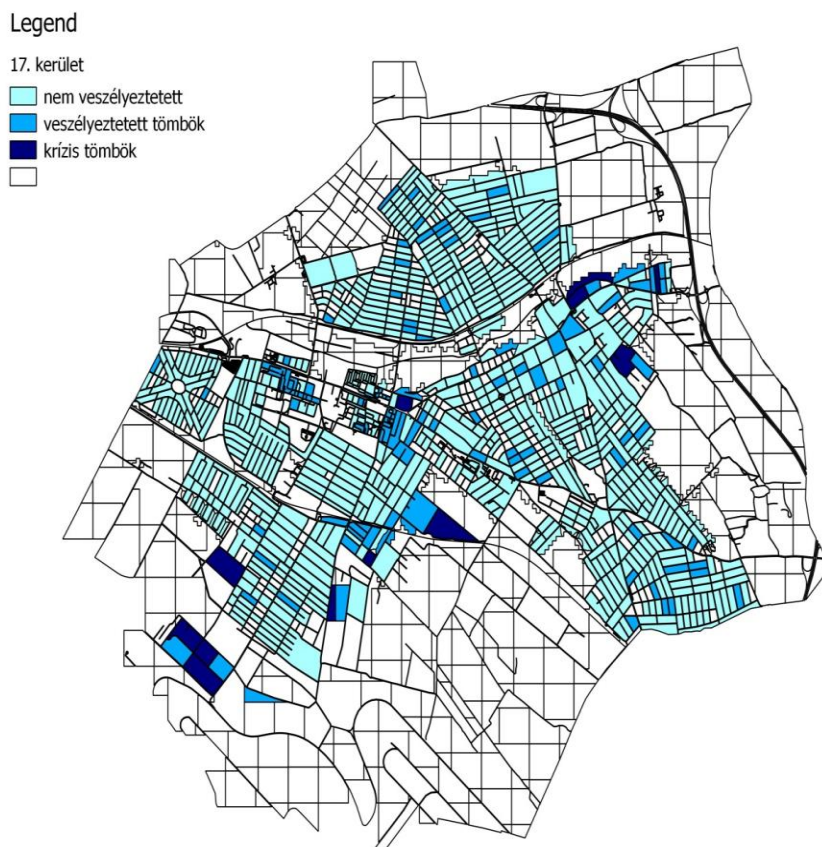
A Rákoscsaba keleti területén lévő több tömbből álló összefüggő terület a térképi ábrázolás alapján az egyik legtöbb problémával terhelt terület a kerületben. Kiemelkednek a Lajosház utcát határoló tömbök, ahol egymás mellett több krízisterület is található.

Rákoscsaba, Lemberg utca és környezete

Elsősorban a 10%-os szűrésű térképen jelenik meg a Lemberg utcát határoló tömbök veszélyeztetettsége. Az utca északi szakasza környékén is több elszórtan elhelyezkedő tömb jelenik meg.

Rákoskeresztúr, Ferihegyi úttól keletre eső területei

Rákoskeresztúr területének keleti részén, a Pesti út elágazásának környezetében jelenik meg több kiemelt tömb. Elmondható, hogy a veszélyeztetett tömbök a Pesti úttól délre, míg a krízistömbök az úttól északra, Nyilas-táblán találhatóak.

32. ábra Budapest XVII. kerület krízistömb áttekintő térképe 20%-os határérték mellett (forrás TFP lehatárolás, KSH tömbszintű adatai alapján)

Rákoskeresztúr, Újlak utcai lakótelep

Mind a két szűrési feltétel mellett megjelennek a térképeken az Újlak utcai lakótelep északi és keleti területei. Feltételezhetően a szegregációs veszélyeztetettséghez hozzájárul az itt található Garzonházak két épülettömbje is.

7.1.3 Veszélyeztetett területek helyzete a helyi adatok függvényében

A korábbi adatokat összegezve a helyismereti és a segélyezési adatok segítségével három szegregációval veszélyeztetett területet kerül kijelölésre:

1. Rákoskeresztúr - Pesti úti panelövezet
2. Rákoscsaba - Keleti körzet
3. Rákoshegy - Középső szegmens

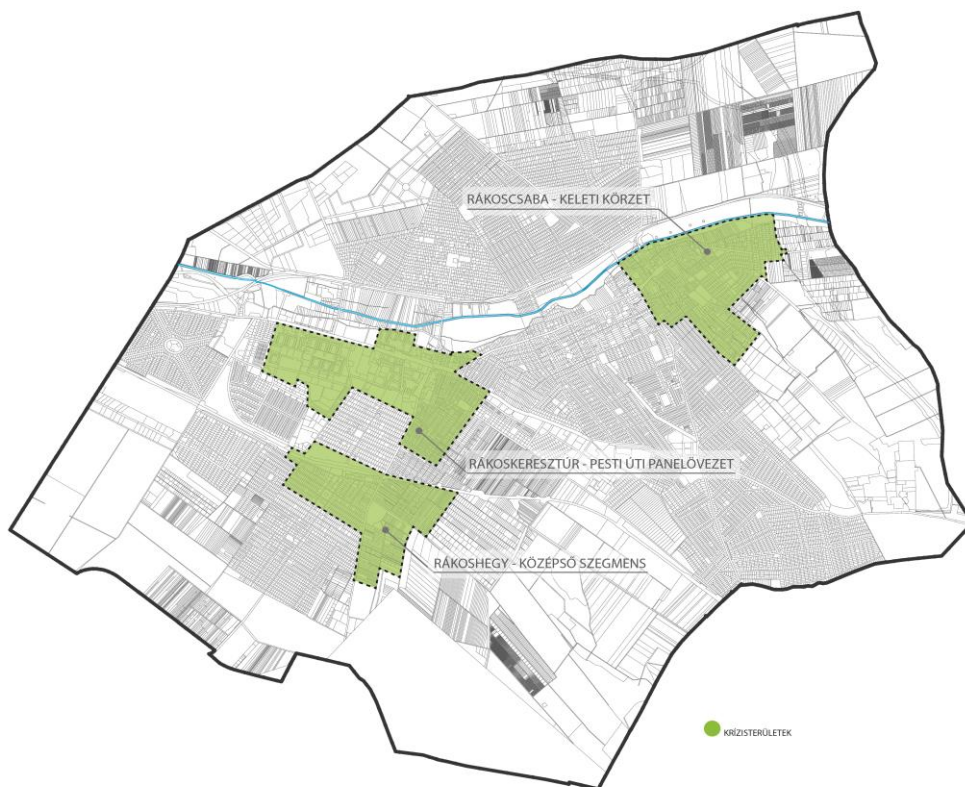
A három terület magában foglalja a budapesti szintű 10%-os és 20%-os krízisterület-lehatárolás által kimutatott három nagy kiterjedésű, összefüggő tömböket tartalmazó területeket (Rákoscsaba keleti területei; Rákoskeresztúr, Újlak utcai lakótelep; Rákoshegy dél-keleti területei).

Ezen területek nem minősülnek szegregátumnak, mind a három területrészt veszélyeztetett területnek tekinthető. Nagy kiterjedésű területük a tagolt településszerkezet, valamint a szórt elhelyezkedésű problémás tömbök következménye.

A segélyezési adatokat tekintve elmondható, hogy a kijelölt területek esetében a nyújtott támogatások lakosságra, illetve lakásszámra vonatkozó aránya nem haladja meg a kerületi átlag kétszeresét, ennek következtében ilyen szempontból sem tekinthetőek szegregátumnak.

Bár a hivatalosan meghatározott indikátoroknak megfelelő egybefüggő, nagy kiterjedésű szegregátum nincs a kerületben, a három kijelölt krízisterület további vizsgálata indokolt, egyrészt a fellelhető célterületek segélyezési adatai miatt – amelyek szinte minden esetben meghaladják a kerületi átlagot (átlagos érték 133%) –, másrészt egyéb tényezők (pl. leromlott fizikai környezet) miatt. A meghatározott krízisterületek közül a Rákoskeresztúr-Pesti úti panelövezet tartalmazza az 1-es, Rákoshegy középsőszegmense a 2-es, KSH által lehatárolt szegregátumot. A lehatárolt területek fizikai kiterjedését a kerületi átlaghoz viszonyított eltérések, az egységes beépítési karakter, a városszerkezeti egység és a mutatók által igazolt szegregációval való veszélyeztetettség indokolja. A kerület krízisterületei esetében a lassú társadalmi-gazdasági lecsúszás és az épített környezet állapotának fokozatos avulása a jellemző, melyhez igazodik a területi lehatárolások kiterjedése.

Az alábbiakban a kerületrészeket röviden jellemezzük részletes bemutatásuk a Megalapozó Vizsgálat helyzetértékelő munkarészeiben olvasható.

33. ábra Rákosmente szegregációval veszélyeztetett területei a helyi adatok függvényében

Mutató megnevezése	Budapest XVII. kerület	Krizissterületek		
		Rákoskeresztúr	Rákoscsaba	Rákoshegy
Lakónépesség száma (fő)	84 357	19 708	3 626	1 701
Lakásfenntartási támogatásban (LFT) részesülő háztartások (%) ²	0,7	1,3	0,7	0,8
Aktív korúak ellátásában részesülő taggal rendelkező háztartások (%)	0,9	1,1	1,1	1,3
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő háztartások (%)	1,1	1,6	1,4	1,7

44. táblázat Segélyezési arányok a krízissterületeken a lakosság szám tükrében (forrás: KSH)

Mutató megnevezése	Budapest XVII. kerület	Krizissterületek		
		Rákoskeresztúr	Rákoscsaba	Rákoshegy
Lakásállomány	33 006	8 531	1 316	667

² A segélyezési rendszer 2015. március 1-jével hatályba lépő átalakításával összefüggésben már nincs lakásfenntartási támogatás, lakhatási hozzájárulásként nyújtott települési támogatás címen lehet igényelni, azonban mivel a terület jellemzéséhez a korábbi LFT adatai állnak csak rendelkezésre, így fontos állapotjelző az akkori lakáshelyzettel kapcsolatban a krízissterületen.

LFT-ban részesülő háztartások (%)	1,7	2,9	2,0	2,1
Aktív korúak ellátásában részesülő taggal rendelkező háztartások (%)	2,2	2,5	2,9	3,3
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő háztartások (%)	2,8	3,6	3,7	4,1

45. táblázat Segélyezési arányok a krízisterületeken a lakásállomány tükrében (forrás: KSH)

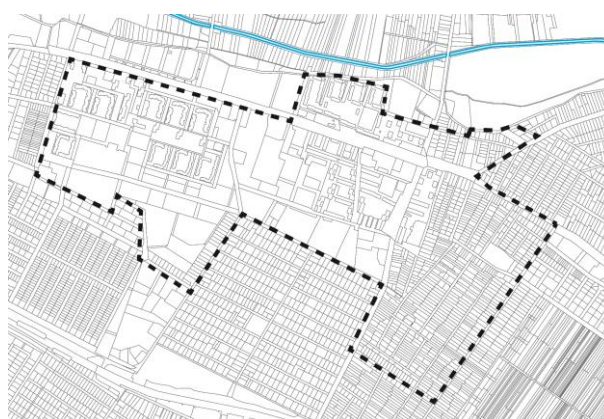
Mutató megnevezése	Budapest XVII. kerület	Krízisterületek		
		Rákoskeresztúr	Rákoscsaba	Rákoshegy
Lakónépesség száma (fő)	84381	19708	3626	1701
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya (%)	14,4	12,5	16,3	13,7
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya (%)	62,5	65,1	61,1	57,4
Lakónépességen belül 60 év felettek aránya (%)	23,0	22,3	22,6	28,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (indikátor is) (%)	7,9	11,2	9,8	8,9
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában (indikátor is) (%)	23,7	16,0	18,4	23,0
Lakásállomány (db)	33006	8531	1316	677
Alacsony komfortfokozatú lakások aránya (indikátor is) (%)	2,4	1,0	6,1	3,2
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	32,9	32,0	35,6	34,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (%)	4,9	6,5	5,6	5,9
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül (%)	62,6	62,7	59,6	60,3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (%)	30,7	30,0	31,8	39,5
Legfeljebb általános iskola 8 osztályával rendelkezők aránya a 15-59 éves népesség körében (%)	7,9	11,2	9,8	8,9
Felsőfokú végzettségűek aránya a 25 év felettek körében (%)	23,7	16,0	18,4	23,0
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (7,8,9 kategóriájú foglalkoztatási főcsoportúak/foglalkoztatottak) (%)	25,8	30,8	31,1	28,5
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya az akcióterületi lakónépességen belül (%)	50,6	47,8	52,6	54,0
Munkanélküliek aránya az akcióterületen (munkanélküliségi ráta) Számítás: Munkanélküliek száma/	10,5	11,4	12,7	12,5

(Munkanélküliek+foglalkoztatottak száma) (%)				
Tartós munkanélküliek aránya az akcióterületen (legalább 360 napon át munkanélküliek aránya) Számítás: tartós munkanélküliek száma / (munkanélküliek+foglalkoztatottak száma) (%)	6,3	6,7	7,8	7,4
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül (%)	2,0	1,0	4,8	2,7
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül (%)	7,3	15,0	6,6	9,1
Önkormányzati tulajdonban lévő lakások száma (%)	765	662	16	5
Egyszobás lakások száma (db)	2580	1306	99	64

46. táblázat Rákosmente szegregációval veszélyeztetett területeinek statisztikai adatai (forrás:KSH)

Rákoskeresztúr – Pesti úti panelövezet

A terület lehatárolása: Pesti út–Kaszáló utca (a lakótelepet északról, keletről és nyugatról határolva, majd át a Ferihegyi úton)–Várvíz utca –Kántor utca –Csabai út–Pesti út–Balassagyarmat utca –Kéveköttútca–Ásvány utca –Ferihegyi út–Széchenyi utca –Táncsics Mihály út –Flamingó köz–Flamingó utca –Füstifecske utca –Sarlósfecske utca –Csicsörke utca –Borsó utca által határolt terület. (34. ábra)

34. ábra Rákoskeresztúr - Pesti úti panelövezet szegregációval veszélyeztetett terület

A veszélyeztetett területen lakik a kerületi össznépesség 23,4%-a. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya kis mértékben ugyan (3,3%), de meghaladja a kerületi értéket. Ennél jelentősebb, 7,7%-kal kevesebb a felsőfokú végzettségűek aránya a területen. Magasabb a lakótelepi övezetben az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokba tartozó foglalkoztatottak részesedése. A terület munkanélküliségi rátája kis mértékben különbözik csak az összkerületi eredményektől.

Lakásállomány tekintetében nem mutatkozik nagy eltérés a kerületi átlagtól, esetenként jobb értéket is kapunk, ami a nagy mennyiségű iparosított technológiával készült, távfűtéses lakásnak köszönhető. A kerületi átlagot meghaladja az egyszobás lakások aránya, mely a területen található Garzonházaknak, illetve a kisméretű lakótelepi lakásoknak köszönhető. Feltűnő, hogy a területen található az önkormányzati tulajdonban lévő lakások 86,5%-a. Feltételezhetően ennek köszönhető a területre történő nagy mennyiségű segélyfolyósítás.

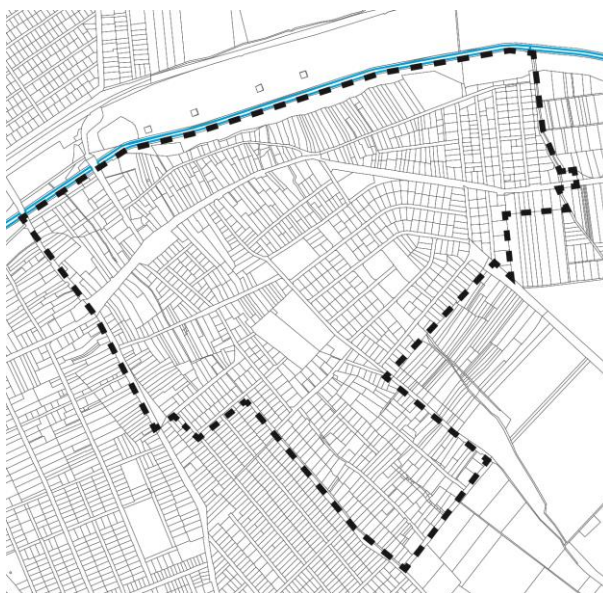
Rákoscsaba – Keleti körzet

A terület lehatárolása: Rákos-patak-Színes utcai telekhatárnál lévő belterület határ–Pécelyi útnál lévő belterület határ (Pécelyi úttól délre egy teleksor mélységben)–Korsó utca melletti teleksornál lévő belterület határ–Csordakút út– Ecsedháza utca déli teleksoránál lévő belterület határ–Mezőőr utca –Izbég utca –Nemesbükk utca –Porzó utca –Peregi út –Alsódabas utca –Zrínyi utca –Rákoscsaba utca által határolt terület.

A területen a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya 5,3%-kal alacsonyabb, mint a teljes kerületben, míg a maximálisan általános iskolai végzettségűek aránya magasabb 1,9%-kal. Mind a rendszeres jövedelemmel nem rendelkezők arányát, mind a munkanélküliek arányát tekintve

meghaladja a lehatárolt terület a kerületi átlagot (2,2% és 2,7%). A területen 5,3%-kal magasabb az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokba foglalkoztatottak aránya.

Kismértékben ugyan, de a kerület egészéhez viszonyítva a lakhatás feltételei rosszabbak ezen a területen. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya 2,8%-kal magasabb, mint a teljes kerületben. Ezt kiegészítve az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 3,7%-kal marad el az összkerületi értéktől. A terület kertvárosi jellegének köszönhetően az egyszobás lakások aránya azonban alacsonyabb a kerületi átlagnál.

35. ábra Rákoscsaba - Keleti körzet szegregációval veszélyeztetett terület

Rákoshegy – Középső szegmens

A terület lehatárolása: Bánya park (part)–Budapest-Szolnok vasútvonal–138258/55 helyrajzi számú út–138306/5 helyrajzi számú út–Erdőutca –Rózsahegy utca –Közlegelőutca –Katlan utca –tervezett belterület határ–Ferihegyi út–Sóska utca –Lőrinci út –Szabadság utca –Táncsics Mihály út által határolt terület.

Rákoshegy kijelölt területén a 60 év felettek aránya közel 6%-kal haladja meg az összkörületi átlagot, ami utal a területrészen jelen lévő nagyarányú nyugdíjas korosztályra, amit a foglalkoztatott nélküli háztartásoknak a kiugró, 8,8%-kal magasabb aránya, illetve a gazdaságilag nem aktív népesség 3,4%-kal magasabb aránya is alátámaszt. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya, illetve a felsőfokú végzettséggel rendelkező népesség aránya követi a kerületi arányokat.

A lakásállományt tekintve a lehatárolt terület arányai követik az összkörületi értékeket, kis eltérés csupán az egyszobás lakások tekintetében mutatható ki, mely 1,8%-kal haladja meg a kerületi értéket.

36. ábra Rákoshegy - Középső szegmens szegregációval veszélyeztetett terület

7.1.3 Oktatási szegregáció

Az oktatásban mutatkozó szegregációról kerületi adatokat a 2012-es Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervből nyertünk, mely részletesen tartalmazta az egyes oktatási intézmények kapacitásait, illetve a tanulói létszámhoz kötődően a HH/HHH és az SNI gyermekek számát, amely képet mutat az akkori állapotokról. Sajnos frissebb részletes adatok nem érhetők el az oktatási szegregáció kapcsán.

Intézmény neve	Kapacitásmutató			Gyermek-, tanulólétszám az intézményben		
	Férőhely (db)	Létszám (fő)	Kihasználtság (%)	Össz. (fő)	HH/HHH (fő-%)	SNI (fő-%)
Aprófalva Óvoda	285	249	87	249	39/0-15,7/0	0
Bóbita Óvoda	120	212	177	121	11/0-9,1/0	0
Csicsergő Óvoda	120	110	92	110	18/1-16,4/0,9	1-0,9
Csillagszem Óvoda	240	236	98	236	30/0-12,7/0	1-0,4
Eszterlanc Óvoda	210	189	90	189	27/0-14,3/0	1-0,5
Gesztenyés Óvoda	85	88	104	88	0/0	0

Hétszínvirág Óvoda	295	299	101	299	27/2-9/0,7	1-0,3
Hófehérke Óvoda	150	136	91	136	0/0	0
Kuckó Óvoda	130	94	72	94	27/0-28,7/0	19-20,2
Mákvirág Óvoda	240	202	84	202	42/1-20,8/0,5	18-8,9
Mézeskalács Óvoda	255	258	101	258	28/1-10,9/0,4	0
Micimackó Óvoda	140	130	93	130	17/0-13/0%	0
Napsugár Óvoda	180	176	98	176	21/0-11,9/0	0
Összefogás Óvoda	120	149	124	149	0/0	4-2,7
Piroska Óvoda	145	136	94	136	29/0-21,3/0	0
Robogó Óvoda	115	93	81	93	10/0-9,3/0	0
Százszorszép Óvoda	140	145	104	145	13/0-9/0	2-1,4
Mazsola Alapítványi Óvoda	40	38	95	38	0/0	0
Waldorf Óvoda	20	20	100	20	0/0	0
Rákoscsabai Református Egyházközség Betlehem Óvodája	168	152	90	152	12/0-7,9/0	0
Babakuckó Magánóvoda	25	25	100	25	0/0	0

47. táblázat Rákosmente óvodáinak kapacitásmutatói valamint HH/HHH/SNI adatai (forrás: 2012-es Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv)

Intézmény neve	Kapacitásmutató			Gyermek-, tanulólétszám az intézményben			Tanulólétszám az iskolában az osztályszervezés módja szerint					
	Férőhely (db)	Létszám (fő)	Kihhasználtság (%)				Normál (általános) tanterv			Emelt szintű oktatás és/vagy két tanítási nyelvű iskolai oktatás		
				Össz. (fő)	HH/HHH (fő)	SNI (fő)	Össz. (fő)	HH/HHH (fő)	SNI (fő)			
Balassi Nyolcévolyamos Gimnázium Bálint	865	573	66	268	13/0	1	268	13/0	1			
Budapest Czimra Gyula Általános Iskola	896	709	79	709	71/0	3	464	50/0	3	245	21/0	0

Diadal Úti Általános Iskola	732	580	79	580	109/9	25	512	98/9	25	68	11/0	0
Budapest Gregor József Általános Iskola	684	583	85	583	46/37	2	302	21/2	2	281	25/1	0
Gyurkovics Tibor Általános Iskola, Előkészítő Szakiskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	150	48	32	48	12/0	48	0	0	0	0	0	0
Kossuth Lajos Általános Iskola	538	560	104	560	64/0	9	146	18/0	1	414	46/0	8
Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola és Gimnázium	1135	526	46	525	62/3	0	342	53/3	0	183	9/0	0
Laborcz Ferenc Általános Iskola	478	351	73	351	46/1	2	351	46/1	2	0	0	0
Szabadság Sugárúti Általános Iskola	448	374	83	374	53/0	3	374	53/0	3	0	0	0
Újlak Utcai Általános, Német Nemzetiségi és Magyar- Angol Két Tanítási Nyelvű Iskola	1216	862	71	862	114/3	6	392	103/3	3	470	11/0	3
Zrínyi Miklós Általános Iskola	818	535	65	535	107/5	15	209	75/5	15	326	32/0	0
Rákoscsabai Jókai Mór Református Általános Iskola	448	264	59	264	72/0	34	107	36/0	31	157	36/0	3
Pál Apostol Katolikus Általános Iskola és Gimnázium	700	395	56	395	16/0	0	395	16/0	0	0	0	0
Átlag			69									

48. táblázat Rákosmente iskoláinak kapacitásmutatói valamint HH/HHH/SNI adatai (forrás: 2012-es Köznevelési Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv)

7.2 ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM FELÜLVIZSGÁLATA

A korábbi ITS részeként készülő antiszegregációs program összefogottan tárgyalja a szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedéseket, valamint a szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések.

Az alábbiakban áttekintjük a főbb cselekvéseket, melyeket megfogalmazott a kerület a korábbi antiszegregációs programjában, valamint az indikátorok szerinti megvalósulását.

JEL	Konkrét cél	Intézkedés leírása	Intézkedés sikerességét mérő indikátor	Megvalósulás mértéke
ASZT AP 1/1	Lakhatási kiszolgáltatottság csökkentését támogató program	Cél a lakhatás költségeinek támogatása, valamint a helyzet bizonytalanságának és a kiszolgáltatottság érzésének csökkentése	Lakhatási bizonytalanság csökkenése, témában kiírt pályázatok száma	Folyamatos: a korábbi lakásfenntartási támogatást felváltotta lakás célra adható települési támogatás
ASZT AP 1/2	Panelprogram folytatása	Az iparosított technológiával készült épületek energetikai megújításának segítése	Megújult épületek száma	15 db megújult épület
ASZT AP 1/3	Energiahatékonyság javítását segítő önkormányzati intézkedések	Cél a kerületi lakásállomány energiahatékonyságának növelése	Kiírt pályázatok száma, program támogatásával megújult épületek száma	18 db megújult épület, közterületi és intézményi világítás korszerűsítése
ASZT AP 1/4	Társasházak pályázatsegítő támogatása	Cél, hogy értesüljenek a társasházak a pályázási lehetőségekről, valamint hogy megkapják a szükséges információkat	Önkormányzati tanácsadások száma, beadott pályázatok száma, sikeres pályázatok száma	Folyamatos: 2021-ben az önkormányzat 10 millió Ft keretösszeget különített el energetikai felújításra
ASZT AP 1/5	Családi házak megújításának segítése és támogatása	Cél, hogy a kerület ösztönözze az elavult állapotban lévő családirészes állományának megújulását a legszegényebbek	Kiírt pályázatok száma, pályázat keretében megújult épületek száma	Folyamatos: 2021-ben az önkormányzat 5 millió Ft keretösszeget különített el energetikai felújításra

		körében, ezzel is javítva életfeltételeiket		
ASZT AP I/6	Önkormányzati lakások megújítása	Cél, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő bérlakásállomány folyamatosan megújuljon, ezzel is javítva a benne lakók életkörülményeit, illetve fejlesztve a saját tulajdonú lakásállományt is	Megújított önkormányzati bérlakások száma	Folyamatos: jelenleg a legnagyobb projekt a kerületi Garzonházak felújítása
ASZT AP II/1	Lakások megfizethetőségének támogatása	Cél, hogy a kerületi önkormányzat segítse a lakások megfizethetőségét olyan intézkedésekkel, mint például lakásfenntartási támogatás	Kiírt pályázatok száma, támogatott lakások száma	A lakásfenntartási támogatás helyett lakhatási célú települési támogatás formájában folyamatos
ASZT AP II/2	Adósságkezelés és segítése	Cél, hogy a lakások megfizethetőségéhez kapcsolódó adósságkezelésben segítséget kapjanak az erre rászorulóknak, ezzel is mérsékelve az eladósodást	Kiírt pályázatok száma, támogatott lakások száma	Folyamatos: soft programokon és tanácsadáson keresztül
ASZT AP II/3	Kedvezményes lakáshitel	Cél, hogy ösztönözve az öngondoskodást, elérhetővé váljanak olyan hitelkonstrukciók, melyek a kevesebb jövedelemmel rendelkezők számára is lehetővé teszik hitelek felvételét (anyagi kapacitás figyelembevételével)	Megkötött megállapodások száma, folyósított hitelek összege és száma	Megszűnt
ASZT AP III/1	Szociális programok veszélyeztetett területekre való koncentrálása	Cél, hogy a megvalósuló szociális és felzárkóztató programok kiemelten a megjelölt, szegregációval veszélyeztetett területekre koncentrálódjanak	Szegregációval veszélyeztetett területen megjelenő szociális programok száma	Folyamatos: soft programok keretében, a korábbi szociális városrehabilitáció, valamint a Rákosmenti

					krízistömb rehabilitáció 2016 keretében
ASZT III/2	AP	Képzési, átképzési segítségnyújtás és támogatás	Cél, hogy segítséget kapjanak a képzetlen munkavállalók, munkapiaci esélyeiknek növekedése érdekében, illetve hogy a kerület lakossága reagálni tudjon átképzésekkel a munkaerőigényekre, kerületi és országos léptékben	Megtartott képzési rendezvények száma, résztvevők száma, képzés hatására munkába állók száma	Folyamatos: soft programok a korábbi szociális városrehabilitáció keretében
ASZT III/3	AP	Művelődési házak terület- és korosztály-specifikus programjai	Cél, hogy terület- és korosztály-specifikus programok segítségével segítse a kerület a társadalmi integrációt, az elszigetelődés és a térbeli szegregáció csökkenését.	Rendezvények száma, rendezvények megoszlása a kerület térbeli, valamint demográfiai adataihoz képest	Folyamatos: a művelődési házak folyamatos programokat tartanak, a résztvevők adatai azonban nem ismertek
ASZT III/4	AP	Közszolgáltatások széleskörű elérhetőségének segítése	Cél, hogy minden lakos el tudja érni a kerületi körszolgáltatásokat, mely egyrészt érinti egy megfelelő tájékoztatási rendszer kiépítését, másrészt átlátható, könnyű és kényelmes ügymenetet	A cél megvalósítása érdekében tett intézkedések száma	Folyamatos: infrastrukturális korszerűsítések és bővítések, önkormányzati digitalizáció
ASZT III/5	AP	Homoki szőlők területén élő lakosság problémáinak kezelése	Cél, hogy a területen lakó népesség ne szenvedjen hátrányt a terület funkcióváltozása közben, ne szoruljon ki jobban a kerület közszolgáltatásaiból, valamint ne erősödjön a szegregáció	A témában tett intézkedések száma, a terület demográfiai változása az elkövetkező 10 évben	Nem ismert
HEP IT I/1.		A Roma Nemzetiségi Önkormányzat támogatása	Szociális beállítottság változása, a hátrányos helyzetű romák élethelyzetének javulása	Szociális beállítottság változása, hátrányos helyzetű romák élethelyzetének javulása	Folyamatos: HEP által is kiemelt cél

HEP IT I/2.	A munkanélküli munkaezőpiaci elhelyezkedésének támogatása	A munkaerőpiacra való visszatérés és a közfoglalkoztatásban való részvétel ösztönzése, szakmai továbbjutási lehetőség biztosítása	Munkaezőpiacon elhelyezkedők száma, közfoglalkoztatottak száma	Folyamatos: közfoglalkoztatási programok
HEP IT I/4.	Szociális kalauz	Szociális háló teljes lefedettségének elérése, ügyintézésben való eligazodás megkönnyítése	Szociális háló teljes lefedettsége, ügyintézésben való eligazodás	Frissítésre szorul, az Önkormányzat honlapján a 2014-es példány érhető el
HEP IT II/1.	Érzékenyítő programok	A gyerekek ismerjék meg a fogyatékkal élők életét, problémáit	Oktatási, nevelési intézményekben végzett érzékenyítő foglalkozások száma; a programba bevont intézmények száma; a köznevelési intézmények és a fogyatékkal élők kerületi civil szervezetei között kialakult kapcsolat rendszeressége, tartalma	Folyamatos:
HEP IT III/3	Visszatérés a munkaerőpiacra	Napközbeni ellátás megszervezése a nők terheinek enyhítése érdekében	Képzésben résztvevők száma, Szivárvány csoport foglalkozásaiban résztvevő gyerekek száma	Folyamatos
HEP IT IV	Időskori programcsomag	Aktív időskor megtartása és az izoláció megelőzése, az idősök közösségi életbe való intenzívebb bevonása	Klubok és körök száma, együttműködési megállapodások száma, a programokon résztvevő idősök száma, az idősöknek szóló rendezvények száma	Folyamatos: a kerületben található 3 idős klub folyamatos programokat szervez az idősök számára, a rendezvényeken résztvevők adatai nem ismertek
HEP IT V/1.	Közösség lámpásai	Elszigetelődés csökkentése, a vakok és gyengénlátók mindennapi életének megkönnyítése	Akadálymentesen megközelíthető épület, terület, mely az összejövetelek helyszínéül szolgálhat	Folyamatos: akadálymentesít és céljából helyi támogatás is elérhető

7.3 ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM

Rákosmente a területi szegregáció elkerülése, valamint az azonosított veszélyeztetett területek társadalmi felzárkóztatásának és biztonságérzetének fokozása érdekében az alábbi antiszegregációs cselekvési programot nevesíti Antiszegregációs Programjában.

Az antiszegregációs program a fogalmilag nehéz szétválaszthatósága miatt összefogottan tárgyalja a szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedéseket (a település egészét érintő és az egyes szegregátumokra vonatkozó fejlesztések, programok meghatározását) valamint a szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések.

7.3.1 LAKHATÁSI PROGRAMOK

Az első programcsomag a lakhatási körülmények javítását célozza meg. A kerület célrendszerében is megjelenő energetikai megújítás ösztönzése nagymértékben tudja javítani a lakókörnyezetet, mind lakás, mind lakókörnyezet szintjén, illetve erősen tudja csökkenteni a közüzemi költségeket. Emiatt kiemelten fontos eleme az antiszegregációs tervnek az iparosított technológiával készült épületek és a családi házas területen található leromlott házak megújításának ösztönzése, segítése.

Kiemelt tételt képez az önkormányzat tulajdonában lévő nagy mennyiségű (765 db) lakás energetikai és fizikai állapotának folyamatos fejlesztése.

- ASZT AP I/1 Lakhatási kiszolgáltatottság csökkentését támogató program
- ASZT AP I/2 Panelprogram folytatása
- ASZT AP I/3 Energiahatékonyság javítását segítő önkormányzati intézkedések
- ASZT AP I/4 Társasházak pályázatsegítő támogatása
- ASZT AP I/5 Családi házak megújításának segítése és támogatása
- ASZT AP I/6 Önkormányzati lakások megújítása

7.3.2 GAZDASÁGI PROGRAMOK

Az antiszegregációs program kiemelt területe a gazdasági kérdésekhez kapcsolódó megfizethetőségi, adósságkezelési, illetve a szükséges fejlesztésekhez elengedhetetlen hiteltámogatási programok.

A felhalmozódó tartozások, az ehhez kapcsolódó, lakótelepek esetében kiemelten jelentkező megfizethetőségi problémák kezelése kulcskérdése a szegregáció elkerülésének és a veszélyeztetett területek javításának. A negatív finanszírozási spirálba kerülő emberek segítése nagymértékben tudja javítani a területek társadalmi képét.

Ehhez kapcsolódóan fontos cél az önerőből történő fejlesztések ösztönzése, olyan támogatások megteremtése, melyek az alsóbb társadalmi rétegek számára is elérhetőek, ezzel is ösztönözve az öngondoskodást.

- ASZT AP II/1 Lakások megfizethetőségének támogatása
- ASZT AP II/2 Adósságkezelés segítése

7.3.3 SZOCIÁLIS PROGRAMOK

Az antiszegregációs tevékenységek harmadik pillére a negatív társadalmi hatások kezelése, szervezett szociális programok szervezésével és térbeli koncentrálásával, elősegítve a területek társadalmi státuszának emelkedését, meggátolva a további lecsúszást.

Ehhez kötődően cél egyrészt tematikus koncentrált programok szervezésével segíteni a veszélyeztetett területeken élőket, másrészt fontos, hogy megkönnyítsük számukra az információhoz való hozzájutást, a közszolgáltatások könnyű elérését, valamint a közigazgatás és az ehhez kapcsolódó további lehetőségek áttekinthetőségét.

ASZT AP III/1 Szociális programok veszélyeztetett területekre való koncentrálása

ASZT AP III/2 Képzési, átképzési segítségnyújtás és támogatás

ASZT AP III/3 Művelődési házak terület- és korosztály-specifikus programjai

ASZT AP III/4 Közszolgáltatások széleskörű elérhetőségének segítése

7.3.4 RÁKOSMENTE AZ ITS-BEN, ILLETVE A HEP-BEN MEGFOGALMAZOTT, ANTISZEGREGÁCIÓT ELŐSEGÍTŐ PROGRAMJAI

A korábban megfogalmazott Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP), valamint az erre támaszkodó ITS-ben szereplő szociális programcsomag több eleme is hozzájárul a kerület antiszegregációs törekvéseihez.

HEP IT I/1. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat támogatása

HEP IT I/2. A munkanélküliek munkaerő-piaci elhelyezkedésének támogatása

HEP IT II/1. Érzékenyítő programok

HEP IT II/1. Szociális kalauz

HEP IT III/3 Visszatérés a munkaerőpiacra

HEP IT IV Időskori programcsomag

HEP IT V/1. Közösség lámpásai

7.4 AZ ITS-BEN MEGJELÖLT FEJLESZTÉSI PROGRAMOK SZEGREGÁCIÓS HATÁSAINAK CSÖKKENTÉSE

7.4.1 AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK SZEGREGÁCIÓS HATÁSÁNAK KEZELÉSE

Rákoscsaba alközpont

Rákoscsaba alközponti területe a kijelölt krízisterületek közül részben átfed Rákoscsaba – Keleti körzet területére. Az alközpont-fejlesztés közterületek megújítását és közszolgáltatásoknak helyt adó épületek fejlesztését irányozza elő. Az akcióterületi fejlesztés a lakókörnyezet, valamint a kiszolgáló infrastruktúra fejlesztésével hozzájárul a veszélyeztetett területek felzárkóztatásához.

Kucorgó tér

A Kucorgó tér nem tartozik a megjelölt szegregációval veszélyeztetett területek közé. Az akcióterület elsődleges célja a tér szolgáltatásfejlesztése, a közvetlen környezetében található középületek megújításának folytatása és a tér egyéb kínálatának, illetve kereskedelmi súlyának erősítése. A megfogalmazott akcióterületi programnak előre láthatóan nincs jelentős szegregációs hatása.

Rákoshegy alközpont

Rákoshegy alközpont területe részben átfedésben van a helyzetelemzésben megjelölt Rákoshegy – Középső szegmens szegregációval veszélyeztetett területtel. A tervezett fejlesztés az utak tehermentesítése, a közterületek megújítása és a középületek fejlesztésével javítja a területen élők körülményeit. A tervezett fejlesztések hozzájárulnak a veszélyeztetett területek felzárkóztatásához, valamint a további leszakadás megakadályozásához.

Nyilas-tábla

A Nyilas-tábla területét az akcióterületi program átfogó fejlesztési területként jelöli meg. Fontos a területen lakó népesség társadalmi szegregációjának elkerülése, a kerületi kiszorulás és ehhez kapcsolódóan a szolgáltatás ellátásból való kirekedés megakadályozása.

A fejlesztés előkészítésével és megvalósításával párhuzamosan csökkenteni kell az itt lakókat érő negatív hatásokat. Fontos, hogy a kerületi önkormányzat tervet készítsen a társadalmi problémák, valamint az új fejlesztés kapcsán megjelenő konfliktusok kezelésére.

Szárzhegy

Szárzhegy területe külterületen található, lakott területekhez a nyugati határa mentén kapcsolódik. A program a gazdasági terület fejlesztését irányozza elő, melynek nincs szegregációs hatása. A megvalósítás során figyelembe kell venni a terület mellett található Rákoscsaba lakóövezeteinek védelmét, mind a megnövekvő forgalom, mind az esetleges negatív környezeti hatások tekintetében.

Homoki szőlők (Nagyhangács)

A Homoki szőlők fejlesztési programja a terület korábbi zártkerti jellegének megváltoztatását, gazdasági terület kialakítását irányozza elő. A területen lakó 406 fő helyzetének kezelése a fejlesztési program fontos elemként kell, hogy megjelenjen az akcióterületi programban.

Fontos cél, hogy a változások hatására ne jöjjön létre szociális krízis, ne erősödjön a területi szegregáció, azaz a lakók számára a területről való kiszorulással ne nehezüljön meg a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetősége, a kerületi szociális védőháló megfogja az életkörülményeikben történő változásokor esetleg nehéz helyzetbe kerülőket.

A program szerves részeként kell kezelni a változások nyomán fellépő kártérítési igények rendezését, el kell kerülni az újonnan megjelenő gazdasági tevékenységek esetleges negatív lakókörnyezeti hatásainak erősödését (zaj, forgalom, károsanyag-kibocsátás), valamint az intenzív szociális munkával meg kell erősíteni a területre fókuszáló szociális védőhálót, a változások kezelését elősegítendő. Fontos, hogy a kerületi önkormányzat tervet készítsen a társadalmi problémák és az új fejlesztés kapcsán megjelenő konfliktusok kezelésére.

7.4.2 AKCIÓTERÜLETEN KÍVÜLI FEJLESZTÉSEK SZEGREGÁCIÓS HATÁSÁNAK KEZELÉSE

Infrastrukturális beruházások

Fontos cél, hogy a kerületben megvalósuló út- és elkerülő hálózat fejlesztési projektek ne növeljék a területi szegregáció mértékét. Minden esetben fel kell mérni az esetleges kockázatokat, és szükség esetén módosítani kell az elképzeléseken. Fontos, hogy a megvalósuló és bővülő, új úthálózati elemek ne rekesszenek le területeket, ne gátolják a közszolgáltatások elérését, illetve a területek közötti gyalogos kapcsolatot. Az egyes fejlesztések megvalósítása során fontos, hogy javuljon az érintett, szegregációval veszélyeztetett területrészek gyalogos, kerékpáros és autós összeköttetésének lehetősége.

7.4.3 ANTISZEGREGÁCIÓS INTÉZKEDÉSEK MEGJELENÉSE A FEJLESZTÉSI TERVEKBEN ÉS A KONCEPCIÓBAN

Rákosmente Településfejlesztési Konceptiója és Integrált Településfejlesztési Stratégiája egyaránt foglalkozik az antiszegregáció kérdésével.

A hosszú távú koncepcionális célok között szereplő **TÁRSADALMI BIZTONSÁG ERŐSÍTÉSE** cél alatt megjelenik részcélként a **Szociális beavatkozások a társadalmi leszakadás, az elszegényedés elkerülése érdekében**. A koncepció ezen pontja a társadalmi integráció elősegítését, a leszakadás elkerülését és a szegénység kérdésének kezelését tekinti kiemelt célnak.

A **KÖZSZOLGÁLTATÁSOK MINŐSÉGÉNEK ÉS ELÉRHETŐSÉGÉNEK FEJLESZTÉSE** középtávú stratégiai cél alatt megjelenik részcélként a **Szociális intézményhálózat fizikai és tartalmi fejlesztése**, mely a jelenlegi szociális ellátó hálózat tartalmi és a szükséges infrastrukturális fejlesztésének elősegítésével tesz lépéseket (többek között) a szegregációval veszélyeztetett területek javítása érdekében.

Az **IDENTITÁS ERŐSÍTÉSE, KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS, KÖZBIZTONSÁG NÖVELESE** középtávú cél több rész céljában is megjelennek antiszegregációs intézkedések. A stratégiai cél kiemelt prioritása a **Szociális gondoskodás fejlesztése, a Társadalmi kohézió erősítése és a Korszerű korosztályos és tematikus szolgáltatások biztosítása**.

A stratégiában megjelenő projektsomagok foglalkoznak antiszegregációs projektekkel, melyek az ITS 4. mellékletében olvashatóak.

7.4.4 A KERÜLET ALÁBBI DOKUMENTUMAI FOGLALKOZNAK ANTISZEGREGÁCIÓS INTÉZKEDÉSEKKEL:

- Településfejlesztési Konceptió
- Integrált Településfejlesztési Stratégia
- Helyi Esélyegyenlőségi Program

7.5 ANTISZEGREGÁCIÓS CSELEKVÉSI PROGRAM

JEL	Konkrét cél	Intézkedés leírása	Intézkedés koordinátora	Az intézkedés megvalósításának intervalluma	Intézkedés sikerességét mérő indikátor
ASZT AP I/1	Lakhatási kiszolgáltatottság csökkentését támogató program	Cél a lakhatás költségeinek támogatása, valamint a helyzet bizonytalanságának és a kiszolgáltatottság érzésének csökkentése	Rákosmenti Életfa Humán Segítő Szolgálat	ITS időszaka alatt folyamatosan	Lakhatási bizonytalanság csökkenése, témában kiírt pályázatok száma
ASZT AP I/2	Panelprogram folytatása	Az iparosított technológiával készült épületek energetikai megújításának segítése	Szociális és Egészségügyi Csoport	ITS időszaka alatt folyamatosan	Megújult épületek száma
ASZT AP I/3	Energiahatékonyság javítását segítő önkormányzati intézkedések	Cél a kerületi lakásállomány energiahatékonyságának növelése	Szociális és Egészségügyi Csoport	ITS időszaka alatt folyamatosan	Kiírt pályázatok száma, program támogatásával megújult épületek száma
ASZT AP I/4	Társasházak pályázatsegítő támogatása	Cél, hogy értesüljenek a társasházak a pályázási lehetőségekről, valamint hogy megkapják a szükséges információkat	EU programiroda	ITS időszaka alatt folyamatosan	Önkormányzati tanácsadások száma, beadott pályázatok száma, sikeres pályázatok száma

ASZT I/5	AP	Családi házak megújításának segítése és támogatása	Cél, hogy a kerület ösztönözze az elavult állapotban lévő családház-állományának megújulását a legszegényebbek körében, ezzel is javítva életfeltételeiket	Szociális és Egészségügyi Csoport	ITS időszaka alatt folyamatosan	Kiírt pályázatok száma, pályázat keretében megújult épületek száma
ASZT I/6	AP	Önkormányzati lakások megújítása	Cél, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő bérlakásállomány folyamatosan megújuljon, ezzel is javítva a benne lakók életkörülményeit, illetve fejlesztve a saját tulajdonú lakásállományt is	Szociális és Egészségügyi Csoport	ITS időszaka alatt folyamatosan	Megújított önkormányzati bérlakások száma
ASZT II/1	AP	Lakások megfizethetőségének támogatása	Cél, hogy a kerületi önkormányzat segítse a lakások megfizethetőségét olyan intézkedésekkel, mint például a lakás célú települési támogatás	Szociális és Egészségügyi Csoport	ITS időszaka alatt folyamatosan	Kiírt pályázatok száma, támogatott lakások száma
ASZT II/2	AP	Adósságkezelés segítése	Cél, hogy a lakások megfizethetőségéhez kapcsolódó adósságkezelésben segítséget kapjanak az erre rászorulóak, ezzel is mérsékelve az eladósodást	Szociális és Egészségügyi Csoport	ITS időszaka alatt folyamatosan	Kiírt pályázatok száma, támogatott lakások száma
ASZT III/1	AP	Szociális programok veszélyeztetett területekre való koncentrálása	Cél, hogy a megvalósuló szociális és felzárkóztató programok kiemelten a megjelölt, szegregációval veszélyeztetett területekre koncentrálódjanak	Szociális és Egészségügyi Csoport	ITS időszaka alatt folyamatosan	Szegregációval veszélyeztetett területen megjelenő szociális programok száma

ASZT III/2	AP	Képzési, átképzési segítségnyújtás és támogatás	Cél, hogy segítséget kapjanak a képzetlen munkavállalók, munkapiaci esélyeiknek növekedése érdekében, illetve hogy a kerület lakossága reagálni tudjon átképzésekkel a munkaerőigényekre, kerületi és országos léptékben	Oktatási és Művelődési Csoport	ITS időszaka alatt folyamatosan	Megtartott képzési rendezvények száma, résztvevők száma, képzés hatására munkába állók száma
ASZT III/3	AP	Művelődési házak terület- és korosztály-specifikus programjai	Cél, hogy terület- és korosztály-specifikus programok segítségével segítse a kerület a társadalmi integrációt, az elszigetelődés és a térbeli szegregáció csökkenését.	Intézményvezetők	ITS időszaka alatt folyamatosan	Rendezvények száma, rendezvények megoszlása a kerület térbeli, valamint demográfiai adataihoz képest
ASZT III/4	AP	Közszolgáltatások széleskörű elérhetőségének segítése	Cél, hogy minden lakos el tudja érni a kerületi körszolgáltatásokat, mely egyrészt érinti egy megfelelő tájékoztatási rendszer kiépítését, másrészt átlátható, könnyű és kényelmes ügymenetet	Önkormányzat	ITS időszaka alatt folyamatosan	A cél megvalósítása érdekében tett intézkedések száma
HEP IT I/1.		A Roma Nemzetiségi Önkormányzat támogatása	Szociális beállítottság változása, a hátrányos helyzetű romák élethelyzetének javulása	Rákosmenti Életfa Humán Segítő Szolgálat	ITS időszaka alatt folyamatosan	Szociális beállítottság változása, hátrányos helyzetű romák élethelyzetének javulása
HEP IT I/2.		A munkanélküliek munkaerő-piaci	A munkaerőpiacra való visszatérés és a közfoglalkoztatásban való	Intézményvezetők	ITS időszaka alatt folyamatosan	Munkaerőpiacon elhelyezkedők száma,

	elhelyezkedésének támogatása	részvétel ösztönzése, szakmai továbbjutási lehetőség biztosítása			közfoglalkoztatottak száma
HEP IT I/4.	Szociális kalauz	Szociális háló teljes lefedettségének elérése, ügyintézésben való eligazodás megkönnyítése	Rákosmenti Életfa Humán Segítő Szolgálat	ITS időszaka alatt folyamatosan	Szociális háló teljes lefedettsége, ügyintézésben való eligazodás
HEP IT II/1.	Érzékenyítő programok	A gyerekek ismerjék meg a fogyatékkal élők életét, problémáit	Intézményvezetők	ITS időszaka alatt folyamatosan	Oktatási, nevelési intézményekben végzett érzékenyítő foglalkozások száma; a programba bevont intézmények száma; a köznevelési intézmények és a fogyatékkal élők kerületi civil szervezetei között kialakult kapcsolat rendszeressége, tartalma
HEP IT III/3	Visszatérés a munkaerőpiacra	Napközbeni ellátás megszervezése a nők terheinek enyhítése érdekében	Intézményvezetők	ITS időszaka alatt folyamatosan	Képzésben résztvevő nők száma, Szivárvány csoport foglalkozásaiban résztvevő gyerekek száma
HEP IT IV	Időskori programcsomag	Aktív időskor megtartása és az izoláció megelőzése, az idősek közösségi életbe való intenzívebb bevonása	Intézményvezetők	ITS időszaka alatt folyamatosan	Klubok és körök száma, együttműködési megállapodások száma, a programokon résztvevő idősek száma, az

					időseknek szóló rendezvények száma
HEP IT V/1.	Közösség lámpásai	Elszigetelődés csökkentése, a vakok és gyengénlátók mindennapi életének megkönnyítése	Intézményvezetők	ITS időszaka alatt folyamatosan	Akadálymentesen megközelíthető épület, terület, mely az összejövetelek helyszínéül szolgálhat

8. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

8.1 BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia belső összefüggéseinek vizsgálatkor a fejlesztési dokumentum belső koherenciáját vizsgáljuk, az egyes célok összefüggéseit, a Megalapozó Vizsgálatban kimutatott főbb kerületi problémák és a célrendszer kapcsolatát, a Településfejlesztési Konceptió és a Stratégia célrendszerének viszonyát.

8.1.1 Stratégiai célok logikai összefüggései

A stratégiai célok által kijelölt hat tematikus prioritás képezi Rákosmente középtávú fejlesztési dokumentumának alapját. A célok között azonban azonosíthatóak összefüggések, melyek együttes hatása segít, hogy a kerület elérje kitűzött közép- és hosszú távú céljait.

Az egészséges környezet fejlesztésének a kerület adottságai miatt egy fontos szelete a lakóterületeken átmenő autós közlekedés mérséklése, illetve az elkerülő úthálózat fejlesztése, így ennek a két célnak a teljesülése részben közös erőfeszítések eredménye lesz.

Az energetikai megújítás folytatása jelentős mértékben érinti a kerület középületeinek további megújítását, ezzel támogatva a közszolgáltatások minőségfejlesztését. A megújuló középületek tovább növelik a kerületben lakók identitástudatát.

Az energetikai megújításon belül kiemelt helyet foglal el az iparosított technológiával készült épületek megújítása, mely a konkrét energetikai fejlesztés mellett hozzájárul a környezet fejlesztéséhez is, ezzel segítve a közösségépítést, a kötődés erősödését is.

A közszolgáltatások fejlesztése összekapcsolódik a közlekedési igény csökkentésével, melynek köszönhetően mérséklődhetnek a közlekedéssel kapcsolatos problémák. További hozzáadott értéke van a helyben elérhető közszolgáltatások fejlesztésének a helyi identitás erősödése szempontjából.

A kerület céljai közül a településrészi alközpontok fejlesztése tekinthető a legintegráltabb célnak, mely a többi cél mindegyikéhez kapcsolódik. Az alközpontfejlesztések magukban foglalnak középületmegújításokat és energetikai fejlesztéseket, valamint kapacitásbővítéseket, megjelenik az átfogó programok keretében a sport-rekreációs felületek fejlesztése, valamint a kulturális intézmények megújítása is. Minden esetben fontos cél az alközponti területek gazdasági szerepének növelése, valamint a szolgáltatáskínálat fejlesztése. Természetesen ezen programok egyik alapvető eleme a közlekedésfejlesztéshez köthető. Ehhez kapcsolódóan az úthálózat fejlesztése szorosan összekapcsolódik a csapadékelvezető rendszer fejlesztésével, mely több esetben is párhuzamosan végzendő feladat, továbbá a megfelelő vízelvezető hálózat kiépítésének meg kell előznie minden további fejlesztést egy-egy adott területen.

8.1.2 Az Integrált Településfejlesztési Stratégia megvalósíthatósága

A meghatározott stratégiai célrendszer, valamint az ITS-ben megemlítésre kerülő projektek célja, hogy megalapozzák Rákosmente 2021-2025 között szükséges városfejlesztési döntéseit.

A célrendszerben szereplő prioritások és a hozzájuk rendelt részcélok mind a kerület egy aktuális, kezelendő problémájára reagálnak. A célokhoz rendelt kulcsprojektek esetében fontos volt, hogy meg tudjanak valósulni az elkövetkező 5 évben, jelen tudás szerint ezt mind az előkészítettség állapota, mind a lehetséges finanszírozási források lehetővé teszik.

Az ITS-ben meghatározott projektek elsődleges célja, hogy meghatározzák Rákosmente legfőbb fejlesztési prioritásait. Ezek egy része túlmutat a stratégia időtávján, így a projektlistában megjelölésre kerültek a tervezett időtávok, ezzel is árnyalva a fejlesztések megvalósíthatóságát. A programban foglalt szociális célú programok a megjelölt kockázatok figyelembevételével megvalósíthatóak 2021 és 2025 között. Rákosmente célja, hogy erősítse a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatását, ezzel is erősítve a dokumentum által kijelölt célok közötti szinergiát és a fejlesztések integrált jellegét.

8.1.3 Célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása

Rákosmente a 2021-2025-ös időszakban a 3. mellékletben szereplő indikatív projektlistában szereplő hard valamint soft jellegű fejlesztési tevékenységei segítségével tervezi megvalósítani a kitűzött célokat. A több lépcsőre épülő projekt lista egyes elemei segítik egymás hatásának érvényesülését. A megvalósuló fejlesztések jellemzően nem csak egy cél teljesülését szolgálják, hanem segítenek további célkitűzéseket is.

Tovább erősíti a koherenciát az egyes megvalósuló fejlesztési projektelemek között a tervezett akcióterületi fejlesztések valamint a kulcsprojektek integrált jellege, melyek közül kiemelkedik:

- A településrészi alközpontok fejlesztése, mely esetekben egy komplex szolgáltatásfejlesztés, közterületi megújítás, infrastrukturális fejlesztés illetve gazdaságélénkítés valósul meg.
- Szárazhegyi akcióterületen tervezett fejlesztés, mely egy átfogó gazdaságfejlesztés mellett területfejlesztést, infrastruktúraépítést, illetve munkahelyteremtést valósít meg.
- A Homoki szőlők területén megvalósuló munkahelyi övezet kialakítása, mely a szintén tervezett infrastrukturális beruházások mellett területfejlesztést valamint gazdaságélénkítést valósít meg.
- Nyilas-tábla területén tervezett új komplex ingatlanfejlesztés, mely a kiszolgáló közmű és úthálózat mellett egy vegyes funkciójú, lakó dominanciájú területet tervez megvalósítani.

8.1.4 A helyzetértékelésben beazonosított problémák és a stratégiai célok kapcsolata

Összefoglaló értékelés: A Megalapozó Vizsgálat eredményeit összefoglaló helyzetértékelésben szereplő problémáfa, illetve a kerület középtávú stratégiai céljainak kapcsolatát a következő mutatja be.

A Megalapozó Vizsgálatban kimutatott valamennyi problémának a megoldásával foglalkozik az ITS, minden problémacsoportra ad választ. A problémák jellegéből adódóan eltérő időtáv szükséges a megoldáshoz, azonban a kerületi stratégia elkötelezett amellett, hogy minden problémára megoldást keressen, illetve az 5 éves időtáv alatt a lehető legtöbbet tegye a felszámolásuk érdekében.

		Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás	Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése	Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése	Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése	Települési infrastruktúra fejlesztése	Gazdaságfejlesztés
Társadalmi környezet	Külterületen élők társadalmi helyzete						
	Három krízisterület szociális rehabilitációja						
	Népességnövekedés miatti ellátási problémák						
	Orvosi ellátás feltételrendszere						
Gazdasági környezet	Napi ingázás						
	Munkahelyek hiánya helyben						
	Kereskedelmi- és szolgáltatásellátottság hiánya						
Épített környezet	Alulhasznosított területek						
	Alulhasznosított épületállomány						
Táji- és természeti környezet	Illegális hulladéklerakás						
	Előregedő növényállomány						
	Környezetszennyezés visszaszorítása						
	Zajterhelés						
Infrastruktúra	Csapadék- és szennyvízelvezetés hiányai						
	Kötőpályás közlekedés hiánya						
	Elkerülő úthálózat hiányosságai						
	Vízálózat előregedése						

37. ábra Rákosmente Megalapozó Vizsgálatából következő problémafa valamint a stratégiai célok összefüggései

8.1.5 Az Integrált Településfejlesztési Stratégia és a Településfejlesztési Konceptió kapcsolata

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia a Településfejlesztési Konceptióban kijelölt célokra épül, mind a két fejlesztési dokumentum célja, hogy segítse Rákosmente számára a modern kertváros megvalósítását, valamint az ezt szolgáló három pillér, a **XXI. századi korszerű infrastruktúra és minőségi szolgáltatások**, a **Kertvárosi értékek** és az **Identitás, erős helyi közösségek** elérését. Az alábbiakban részletezzük az egyes középtávú és hosszú távú célok kapcsolatát. A két célrendszer kapcsolatát a lenti ábra mutatja.

Az **Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás** középtávú cél segíti az **épületállomány minőségi fejlesztését**, a **minőségi és hozzáférhető közszolgáltatások fejlesztését**, valamint a **fenntartható környezet és városszerkezet megeremtését** mint hosszú távú kerületi prioritás. Ezen keresztül javítja a közszolgáltatásoknak helyt adó épületállomány állagát, az alközpontok fejlesztését, illetve a szolgáltatások minőségfejlesztését.

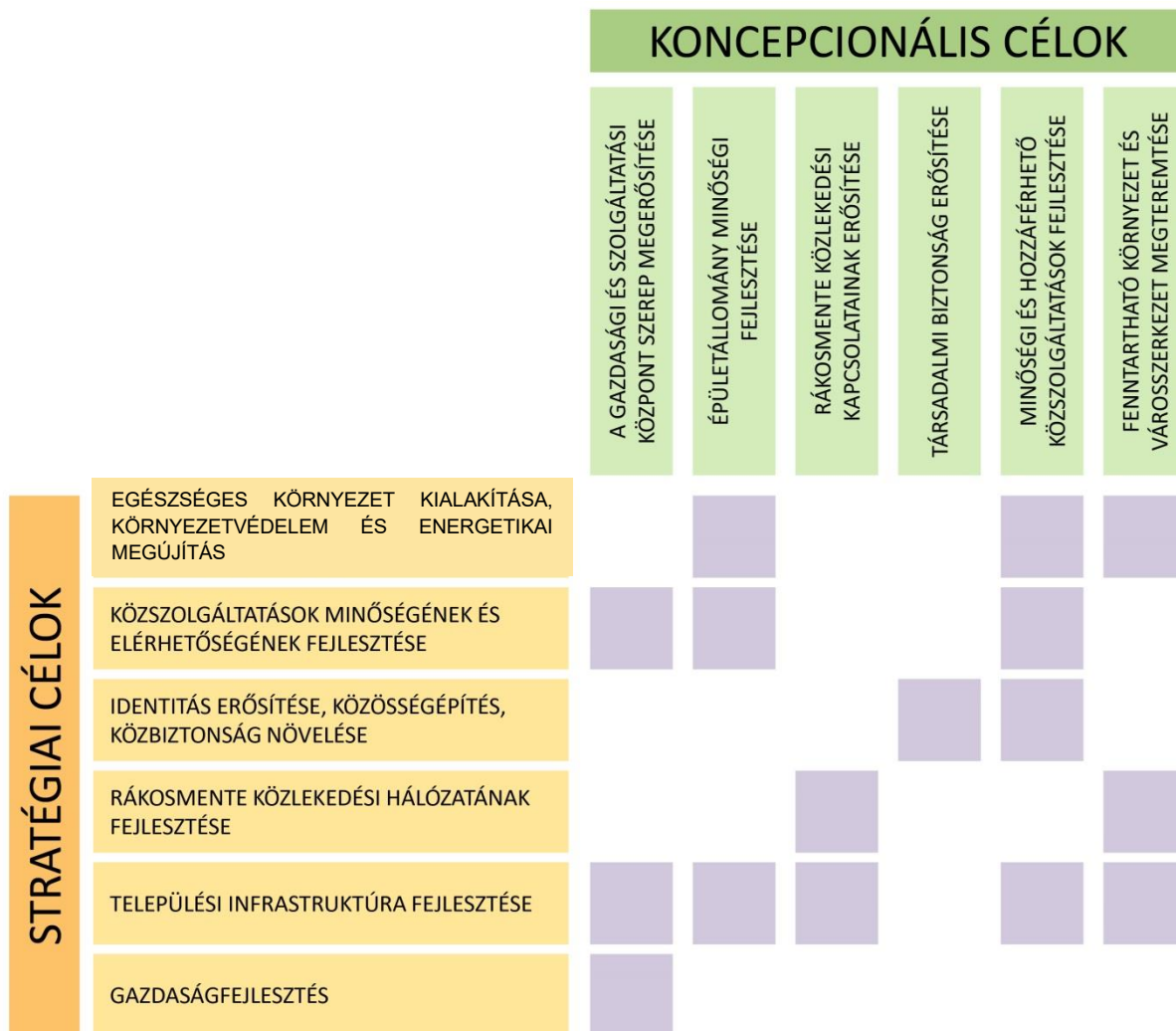
A **Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése** stratégiai cél hozzájárul Rákosmente hosszú távú prioritásainak teljesüléséhez, a **gazdasági és szolgáltatási központ szerep megerősítéséhez**, az **épületállomány minőségi fejlesztéséhez**, valamint a **minőségi és hozzáférhető közszolgáltatások fejlesztéséhez**. Aminek köszönhetően javul a kerület versenyképessége, illetve fejlődik a sport és a kulturális infrastruktúra.

Az **Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése** 2020-ig tartó kerületi prioritás segíti, hogy Rákosmente közelebb kerüljön a **társadalmi biztonságának erősítéséhez** és a **minőségi és hozzáférhető közszolgáltatások fejlesztéséhez**, melyek a kerület kiemelt hosszú távú céljai. Mindezzel csökkentve a társadalmi leszakadást, erősítve a közbiztonságot, valamint fejlesztve a helyben elérhető szolgáltatásokat.

Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése középtávon megvalósítandó cél hozzájárul **Rákosmente közlekedési kapcsolatainak erősítéséhez és a fenntartható környezet és városszerkezet megeremtéséhez**. Ezen keresztül elősegíti a kerületen belüli és kívüli közlekedési infrastruktúra fejlesztését, a településrészi alközpontok fejlesztését, valamint a környezettudatos várospolitikát érvényesítését.

A **Települési infrastruktúra fejlesztése** stratégiai prioritás hozzájárul a **gazdasági és szolgáltatási központ szerep megerősítéséhez**, az **épületállomány minőségi fejlesztéséhez**, **Rákosmente közlekedési kapcsolatainak erősítéséhez**, a **minőségi és hozzáférhető közszolgáltatások fejlesztéséhez**, valamint a **fenntartható környezet és városszerkezet megeremtéséhez**.

A **Gazdaságfejlesztés** középtávú kerületi prioritás segíti a kerületet a **gazdasági és szolgáltatási központ szerepének megerősítésében**, a komplex gazdaságfejlesztésben, a működő tőke vonzásában és a versenyképességének növelésében.

38. ábra Rákosmente koncepcionális célrendszerének és stratégiai céljainak összefüggései

8.2 KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

A 2021-2027-as uniós tervezési időszakra való felkészülés jelenleg előkészületi fázisban tart. Az előző programozási időszakra szóló területi és ágazati stratégiák, valamint az új ciklusra készülő operatív programok, az új EU-s szakpolitikai célkitűzések mentén készülnek, míg a 2030-ig szóló koncepciók, programok megvalósulási szakaszuk derekán járnak. Természetesen ezen dokumentumok ismerete, figyelembe vétele a kerületi ITS készítése során is fontos szempont, mivel Rákosmente fejlesztési irányai, és a célok elérését biztosító projektek megvalósítása is hozzájárul a fővárosi, országos, és az uniós célkitűzések teljesítéséhez –különböző mértékben.

A következőkben az ITS-ben megfogalmazott célkitűzéseknek az alábbi dokumentumokban megfogalmazott célkitűzésekhez való hozzájárulása kerül bemutatásra:

- Az Európai bizottság 2021-27-es programozási időszakra elkészített új kohéziós politikai iránymutatása – öt beruházási prioritással
- A Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció által megfogalmazott nemzeti jövőkép szerint „Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal. A nemzeti jövőkép elérése érdekében az OFTK négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg. A specifikus célok nemzeti jelentőségű ágazati és területi tématerületeket ölelnek fel. Ugyanakkor az OFTK középtávú célrendszere (nemzeti prioritások) a 2014-2020-as időszakra vonatkozik, így az illeszkedést a városfejlesztés terén, illetve a Fővárosra megfogalmazott célokon keresztül a 2021-2030-as időszakra, csak a dokumentum felülvizsgálatát követően lehet érdemben vizsgálni.
- Budapest Területfejlesztési Koncepciója (BTFK) és Területfejlesztési Programja (FŐTEP)
- Budapest 2030 Hosszú távú fejlesztési koncepció (Budapest 2030)
- Budapest Integrált Fejlesztési Program és Budapest Integrált Településfejlesztési Stratégia 2027

8.2.1 Az Integrált Településfejlesztési Stratégia és az Európai Unió tematikus célkitűzéseinek kapcsolata

Rákosmente középtávú stratégiai céljai illeszkednek az EU tematikus célkitűzéseivel. Az Európai Bizottság 2021-27-es programozási időszakra elkészített új kohéziós politikai iránymutatása öt beruházási prioritást tartalmaz, melynek összefüggése a kerület 2021 és 2025 között tervezett fejlesztési céljaihoz az alábbi ábrán látható.

	Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás	Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése	Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése	Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése	Települési infrastruktúra fejlesztése	Gazdaságfejlesztés
1. Intelligensebb Európa az innovatív és intelligens gazdasági átalakítás előmozdítása révén						
2. Zöldebb, karbonszegény Európa a tiszta és méltányos energetikai átállás, a zöld és kék beruházás, a körforgásos gazdaság, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdításával						
3. Jobban összekapcsolt Európa a mobilitás és a regionális IKT-konnektivitás fokozása révén						
4. Szociálisabb Európa a szociális jogok európai pillérének végrehajtásával						
5. A polgárokhoz közelebb álló Európa a városi, vidéki és part menti térségek fenntartható és integrált fejlesztésének elősegítése és helyi kezdeményezések révén						

39. ábra Az EU szakpolitikai céljai valamint Rákosmente stratégiai céljainak összefüggései

8.2.2 Az Integrált Településfejlesztési Stratégia és Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és területfejlesztési Kon koncepció (OFTK)

Az OFTK által megfogalmazott nemzeti jövőkép szerint „Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal.

A nemzeti jövőkép elérése érdekében az OFTK négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat

területi célt fogalmaz meg. A specifikus célok nemzeti jelentőségű ágazati és területi tématerületeket ölelnek fel.

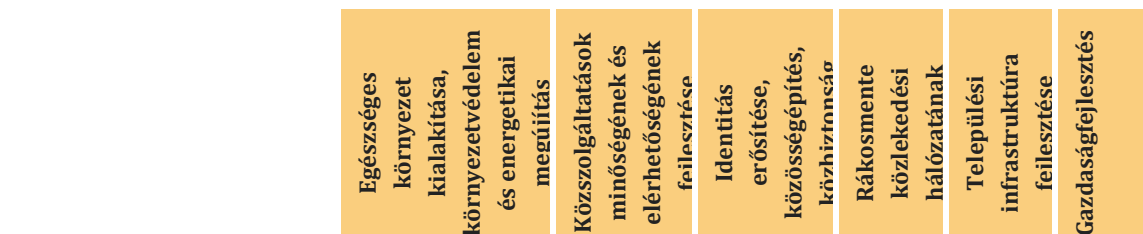
Az **Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás** kerületi cél segíti az egészséges társadalom kialakulását, a természeti erőforrásaink fenntartható használatát, értékeink megőrzését és környezetünk védelmét, a térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet kialakulását, az energiahatékonyság fokozását, fenntartható erőforrás-gazdálkodáselősegítését, klíma- és környezetvédelem ösztönzését.

Az **Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése** stratégiai cél hozzájárul a befogadó társadalom kialakulásához, valamint a társadalmi kohézió erősítéséhez.

Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése segíti az energiahatékonyság, fenntartható erőforrás-gazdálkodás előremozdítását, Budapest és térségének fejlesztését, a területi integrációt, a területfejlesztést és a városfejlesztési törekvéseket.

Rákosmente **Települési infrastruktúrájának fejlesztése** támogatja a térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet kialakulását, a fenntartható erőforrás-gazdálkodás javítását, a területfejlesztési törekvéseket.

A kerületi prioritások között megjelenő **Gazdaságfejlesztés** előmozdítja az értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődést, a térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet fejlesztését, az innovatív gazdaságfejlesztést, kis- és középvállalkozások versenyképességének javítását, valamint a tranzitgazdaság erősítését.

Többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	Nem értelmezhető kerületi szinten
Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése	Nem értelmezhető kerületi szinten
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	Nem értelmezhető kerületi szinten
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés	Nem értelmezhető kerületi szinten
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása	

40. ábra Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció valamint Rákosmente stratégiai célrendszerének összefüggései

8.2.3 Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) és a Budapest területfejlesztési koncepció (BTFK) kapcsolata

Budapest területfejlesztési koncepciója a főváros hosszú távú területfejlesztési céljait tartalmazza. Az alábbiakban Rákosmente középtávú céljai kerülnek összevetésre ezekkel.

	Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás	Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése	Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése	Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése	Települési infrastruktúra fejlesztése	Gazdaságfejlesztés
1. Kezdeményező, együttműködő terület-, város- és térségfejlesztés						
2. Tudásalapú, versenyképes, innovatív és "zöld" gazdaság						

3. Partnerség – a jövő közös tervezése, összehangolt fejlesztések Budapesten és a várostérségben						
4. Nemzetközi szerepkör erősítése a térségi pozíció kihasználásával						
5. Hatékony városszerkezet kialakítása – kompakt város						
6. A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek és táji adottságok megőrzése						
7. Budapest komplex szerepkörének megfelelő közlekedési rendszer megteremtése						
8. Befogadó, támogató, aktív társadalom						
9. Rugalmas és korszerű lakásstruktúra kialakítása						

41. ábra Budapest fővárosi középtávú stratégiájának (BFTK) valamint Rákosmente stratégiai céljainak összefüggései

8.2.4 Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) és a Budapest 2030 kapcsolata

Az ITS stratégiai céljainak hozzájárulása a Budapest 2030 céljaihoz:

	Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás	Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése	Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése	Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése	Települési infrastruktúra fejlesztése	Gazdaságfejlesztés
Kezdeményező városfejlesztés						

Partnerség - a jövő közös tervezése a térségben és országosan						
Egységes Budapest						
Budapest nemzetközi és európai szerepének erősítése						
Egészséges környezeti feltételek megteremtése						
Klímvédelem és hatékony energiafelhasználás						
Az egyedi városkarakter értékalapú megőrzése és fejlesztése						
A Dunával együttélő város						
Hatékony, kiegyensúlyozott városszerkezet - kompakt város						
A barnamezős területek a városfejlesztés célterületei						
Intelligens mobilitás						
Tudás, készség és zöldalapú gazdaságfejlesztés						
Önfenntartó városgazdálkodási rendszer						
Kulturális sokszínűség megőrzése és fejlesztése						
Humán szolgáltatások optimalizálása						
Igényekhez igazodó, rugalmas lakásstruktúra megteremtése						

8.2.5 Rákosmente fejlesztési célrendszerének összhangja a hatályos településrendezési tervekkel

EGÉSZSÉGES KÖRNYEZET KIALAKÍTÁSA, KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS ENERGETIKAI MEGÚJÍTÁS		
Fejlesztési cél	A cél összhangja a budapesti TSZT-vel	A cél összhangja a KÉSZ-szel
Környezetszennyezés elleni védelem	✓	✓
Vízvédelem	✓	✓
Allergén flóra visszaszorítása	✓	✓
Zajvédelem	✓	✓
Komplex, közintézményekre kiterjedő épületenergetikai beavatkozások	✓	✓
Megújuló energiaforrások arányának növelése	✓	✓
Fosszilis energiahordozók részleges kiváltása	✓	✓
Jó levegőminőség biztosítása (meglévő növényzet megóvása, fejlesztése, növénytelepítés)	✓	✓
Kulcsprojektek	A cél összhangja a budapesti TSZT-vel	A cél összhangja a kerületi KÉSZ-szel
Megújuló energiaforrások használatának elősegítése	✓	✓
KÖZSZOLGÁLTATÁSOK MINŐSÉGÉNEK ÉS ELÉRHETŐSÉGÉNEK FEJLESZTÉSE		
Fejlesztési cél	A cél összhangja a budapesti TSZT-vel	A cél összhangja a KÉSZ-szel
Szociális intézményhálózat fizikai és tartalmi fejlesztése	✓	✓
Egészségügyi intézmények létesítése, megújítása, bővítése	✓	✓
Kulturális, sport- és szabadidős intézmények létesítése, bővítése, korszerűsítése	✓	✓
Megjelenő intézményi kapacitáshiányok felszámolása	✓	✓

Közhivatali infrastruktúra fejlesztése	✓	✓
Új fővárosi és agglomerációs vonzással bíró intézmények és szolgáltatások meghonosítása	✓	✓
Kulcsprojektek	A cél összhangja a budapesti TSZT-vel	A cél összhangja a KÉSZ-szel
Uszodafejlesztés	✓	✓
Orvosi rendelő és szakorvosi rendelő bővítése, korszerűsítése	✓	✓
IDENTITÁS ERŐSÍTÉSE, KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS, KÖZBIZTONSÁG NÖVELESE		
Fejlesztési cél	A cél összhangja a budapesti TSZT-vel	A cél összhangja a KÉSZ-szel
Szociális gondoskodás fejlesztése	x	x
Társadalmi kohézió erősítése új urbanisztikai eszközökkel	✓	✓
Korszerű korosztályos és tematikus szolgáltatások biztosítása	✓	✓
Biztonságérzetet fokozó beavatkozások, fejlesztések	✓	✓
Közrend, köztisztaság magas szintű biztosítása	x	x
Helyi identitás erősítése	x	x
Kulcsprojektek	A cél összhangja a budapesti TSZT-vel	A cél összhangja a KÉSZ-szel
Rákosmenti identitás erősítő projektek megvalósítása	x	x
Biztonságos közterek kialakítása	✓	✓
RÁKOSMENTE KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZATÁNAK FEJLESZTÉSE		
Fejlesztési cél	A cél összhangja a budapesti TSZT-vel	A cél összhangja a KÉSZ-szel
Kerületi jelentőségű tehermentesítő utak létesítése	A nyomvonalak egy része nem szerepel a TSZT-ben (kerületi jelentőségű utak)	A nyomvonalak egy része KÉSZ-ben pontosítandó

Burkolatlan utak burkolattal történő ellátása	✓	✓
Közösségi közlekedés fejlesztése	✓	✓
Gyalogos és kerékpáros infrastruktúra bővítése	✓	✓
Parkoló infrastruktúra fejlesztése	✓	✓
Kerületi utak zsúfoltságának csökkentése	x	x
Kulcsprojektek	A cél összhangja a budapesti TSZT-vel	A cél összhangja a KÉSZ-szel
Út- és elkerülő hálózat fejlesztése	A nyomvonalak nem szerepelnek a TSZT-ben (kerületi jelentőségű út)	A nyomvonalak szakaszai KÉSZ-ben pontosítandók
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE		
Fejlesztési cél	A cél összhangja a budapesti TSZT-vel	A cél összhangja a KÉSZ-szel
Városrészek jellegének megfelelő közterület-rehabilitációs programok	✓	✓
Csapadékvíz okozta problémák felszámolása, elvezető rendszer fejlesztése	✓	✓
Kulcsprojektek	A cél összhangja a budapesti TSZT-vel	A cél összhangja a KÉSZ-szel
Víz- és záportározók létrehozása	x	A tározók potenciális területe kapcsán KÉSZ módosítás szükséges.
Rákoscsaba alközpont fejlesztése	✓	✓
Rákosliget alközpont fejlesztése	✓	✓
Rákoshegy alközpont fejlesztése	✓	✓
Rákosc kert alközpont fejlesztése	✓	✓
GAZDASÁGFEJLESZTÉS		
Fejlesztési cél	A cél összhangja a budapesti TSZT-vel	A cél összhangja a KÉSZ-szel
Helyi gazdaság erősítése	x	x

Foglalkoztatottság növelése	x	x
Új munkahelyek létrejöttének ösztönzése	x	x
Együttműködés a magánszféra és a közszféra között	x	x
Gazdasági versenyképesség erősítése	x	x
Kulcsprojektek	A cél összhangja a budapesti TSZT-vel	A cél összhangja a KÉSZ-szel
Szárashegyi munkahelyteremtő beruházása	✓	A jelenlegi építési övezeti besorolások nem megfelelőek, új KÉSZ készítendő
✓: A cél összhangban van a tervvel. x: Nem településrendezési jellegű fejlesztési cél.		

8.2.6 Az Integrált Településfejlesztési Stratégia és a kerület egyéb dokumentumainak kapcsolata

Gazdasági Program

Rákosmente 2020-ban elkészítette a 2020-2024-es időszakra vonatkozó Gazdasági Programját, amely az ITS felülvizsgálata és módosítása során kiindulási forrás volt az indikatív projektlista összeállítása során. Ennek eredményeként szervesen épít a fejlesztési dokumentum a Gazdasági Programban foglalt információkra. Az ITS felülvizsgálata során kismértékben változott a korábbi projektek száma, a nevesített projekteket tartalmazó lista frissítésre, részletezésre került.

Környezetvédelmi Program

A 2021 és 2026 közötti időszakra vonatkozó Környezetvédelmi Programban foglalt információk szintén kiindulási alapot nyújtottak az ITS felülvizsgálata és módosítása során. A programban megfogalmazott célok és intézkedések stratégiai szinten szerepelnek a célrendszerben, legnagyobb arányban az **Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás** cél alatt.

Helyi Esélyegyenlőségi Program

A Helyi Esélyegyenlőségi Programot, mint forrást használtuk az ITS készítése során, ezért a benne található projektjavaslatok számos eleme megjelenik a stratégia soft fejlesztéseket tartalmazó fejezeteiben.

Kerületi védettségekkel való összhang

A kerületi védettségek a Településfejlesztési Konceptió 3. fejezetében részletezve feltüntetésre kerültek. Az épített környezeti értékek védelme és kezelése mind a koncepcionális, mind a stratégiai célok között szerepel, ezen felül konkrét beavatkozásokkal megjelenik az ITS-ben szereplő indikatív projektlistában is.

9. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A kerület Integrált Településfejlesztési Stratégiájának megvalósíthatóságához kötődő főbb kockázatok két nagy csoportra oszthatóak, a projektoldali, valamint a forrásoldali kockázatokra.

9.1 PROJEKTOLDALI KOCKÁZATOK

Nem tudnak megvalósulni a kulcsprojektek

A stratégia egyes céljaihoz kulcsprojektek csatlakoznak, melyek kiemelt kerületi prioritások, illetve legnagyobb mértékben támogatják az adott cél elérését. Ebből következően komoly megvalósítási kockázatot jelent a stratégia céljaira nézve egyes kiemelt projektek megvalósulásának részleges vagy teljes elmaradása. Az egyes célokat azonban több kulcsprojekt is szolgálja különböző mértékben, ezért a célok megvalósulása szempontjából egy-egy kulcsprojekt elmaradása csak közepes kárt okozna. A kulcsprojektek többsége konzervatív tervezéssel is megvalósítható, a sportcsarnoknál és az orvosi rendelőnél forrásoldali kockázatok léphetnek fel, a szárazhegyi övezetnél pedig a szétaprózott tulajdoni szerkezet feloldása a megoldandó feladat, ezen kockázatok azonban nem létükben, csak méretükben érinthetik a projekteket, így a kockázat szintje alacsony. A kockázat csökkentése érdekében a kerületnek a megvalósításban prioritást kell adnia a kulcsprojekteknek, mert azok a célok megvalósulása szempontjából igen fontosak.

Kevés projekt valósul meg

A stratégiában Rákosmente összefoglalta a legjelentősebb projektjeit, melyeket a célok elérése érdekében meg szeretne valósítani. Kockázatot jelent, ha a rövid és középtávon tervezett projektek nagy arányban nem tudnak megvalósulni. A célok megvalósulását azonban integráltan tervezve elsősorban a fejlesztési csomópontok: a kulcsprojektek és az akcióterületi fejlesztések irányítják, ezért csak ezekre fókuszálva is a célok megvalósíthatósága nagymértékben teljesül, az egyéb projektek elmaradásával csak kis mértékben sérülnének a célok. Mivel a tervezett projektek támogatottsága magas, a tervezett időtávja konzervatívan lett becsülve, ezért alapvetően itt is a forrásoldali kockázatok lesznek a jelentősebb valószínűségű kockázatok. A kulcsprojektekre és akcióterületi projektekre való fókuszálással azonban a célok teljesítése nagyrészt biztosított.

A projektek egymásra épülése nem valósul meg.

A projektek közötti szinergiák két típusa fontos a stratégia megvalósítása során: egyrészt az építési projektek kapcsolódásainak megtervezése, másrészt a soft elemek és az építési elemek kapcsolódásainak létrejötte. Míg az építési kapcsolódásokat elsősorban a külső szereplők fejlesztéseivel való összehangolásban (elsősorban MÁV és BKK) és a források ütemezésében rejlő kockázatok nehezítik, addig a soft és az építési elemek összekapcsolódása az önkormányzati kompetenciák között kezelhető, így az előbbi nagyobb az utóbbi kisebb valószínűségű és hatású kockázat. A megvalósítás során kétségtelen veszélyt jelent, hogy a tervezett soft elemek nem, vagy csak részben tudnak megvalósulni, mivel a figyelem túlzott mértékben összpontosul a bonyolultabb építési problémákra, és így a fejlesztési stratégia túlzottan építésorientált lesz, ami ellen a stratégia rendszeres nyomon követésével lehet védekezni. A külső szereplők fejlesztéseivel való kapcsolat elsősorban a hosszú táv, a koncepció szintjén jelent komoly veszélyt, a kulcsprojektek vonatkozásában ilyen kockázat nem vagy csak kis mértékben jelentkezik.

A tervezetthez képest eltolódnak a hangsúlyok, ami befolyásolja a cél megvalósulását

A megvalósítás során kockázatként jelentkezik, hogy a finanszírozási, illetve egyéb külső körülmények miatt az eredetileg tervezett hangsúlyok eltolódnak, nem tudnak egyenletesen megvalósulni a rögzített projektcsoportok, ami a tervezett célrendszerben is eltolódásokhoz vezet. Az operatív programok elfogadása és az ITS projektjeinek ezzel való összhangja csökkentette ugyan a bekövetkezés valószínűségét, azonban a pontos forráslehetőségek bizonytalansága továbbra is közepes szinten tartja a kockázat valószínűségének mértékét. A kockázat másik oldalon is jelentkezhet, amennyiben egy korábban figyelembe nem vett, új lehetőség felgyorsít bizonyos fejlesztési folyamatokat.

Ennek hatása a kulcsprojektekre és az akcióterületi projektekre való fókuszálással minimalizálható. A jelenleg felülvizsgálatra kerülő ITS-sel egy időben készült el a Településfejlesztési Konceptió is, mely szintén a hosszú távú célrendszerbe segít beágyazni az új lehetőségként fellépő projekteket, segítheti a kerületet a fejlesztések koordinált mederben tartásában. A hosszútávú célok nem változtak, így a felülvizsgálat során is ebbe integráltan kerültek módosításra a középtávú célok. Rákosmente határozott fejlesztési elgondolásai, a stratégiai gondolkodás, valamint a projektek előkészítettsége nagyban mérsékli a forráselosztásban esetlegesen jelentkező elmozdulásokat.

Ingatlan tulajdonjogi kérdések

Több megvalósítandó projekt esetében is fontos kérdés a tulajdonjogi kérdések rendezése, melynek elmaradása esetén veszélybe kerül az érintett fejlesztések megvalósítása. Emiatt a kompetenciák tisztázása, a szükséges lépések megtétele a fejlesztési programok kiindulásának nulladik lépése. Kulcsprojektek közül ilyen kockázat elsősorban a szárazhegyi területet és a Nyilas-tábla fejlesztését érinti. A kerület eddig tett előkészítő lépései, az a tény, hogy mind a két helyszínen nagy, összefüggő, fejleszthető területtel rendelkezik az önkormányzat, csökkenti a kockázat szintjét, ennek ellenére a bekövetkezés valószínűsége magas, ugyanakkor a kockázat bekövetkezése esetén a projektek megvalósulására is, nem csak annak méretére, sebességére lehet hatással a probléma, ezért alacsony kockázati értékű, de magas kockázati valószínűségű eseményről van szó. A kockázat szintje mérsékelhető a legfőbb kulcsterületek megszerzésével, valamint a tulajdonosok támogató szándékának írásbeli rögzítésével.

Nem várt szegregációs hatások

Az Antiszegregációs Programban elemzett, a fejlesztésekhez, illetve az akcióterületi programokhoz kötődő szegregációs hatásokon túl felléphetnek előre nem látható hatások, melyek nagymértékben tudják rontani az érintett terület és ezen keresztül Rákosmente társadalmi helyzetét. A tervezett fejlesztések jellegének, Rákosmente településszerkezeti adottságainak, valamint a fejlesztések megfelelő előkészítésnek köszönhetően a bekövetkezés valószínűsége alacsony. A kerület jelenlegi demográfiai mutatóinak és a prognosztizálható folyamatoknak ismeretében (példaként említhetőek a migrációs irányok, a társadalmi mobilitás, Budapest szegregációs jellemzői) a kockázat szintje is alacsony a területen.

Váratlan demográfiai változások

Jelenleg Rákosmente egy folyamatosan növekvő kerülete Budapestnek, erősebb térbeli-társadalmi konfliktusok nélkül. A növekedés dinamikája egyre lassuló tendenciát mutat, tovább a korábbi növekedési ütem ellátási és infrastrukturális hiányokban jelentkezik. Fontos, hogy a kerület a fejlesztésekkel párhuzamosan figyelje a demográfiai változásokat, reagáljon a váratlan

eseményekre, szükség esetén a rögzített felülvizsgálati időszakokban módosítson a fejlesztési stratégiáján.

Projektek beágyazottsága

Az ITS megvalósulásának időszaka alatt kiemelt kérdés a folyamatos társadalmi bevonás és a fejlesztések átláthatóságának megteremtése. Ezen intézkedések elmaradása csökkentheti a megvalósuló projektek társadalmi beágyazottságát, ezzel csökkentve az eredményességi mutatókat. A kerület eltérő jellegű tervezett projektjeinek fényében eltérő kockázati szintet jelent a beágyazottság kérdése. A hard fejlesztések, kiemelten az infrastrukturális jellegűek, esetében a kockázati szint alacsony, a beágyazottság kérdése nem a projekt sarkalatos eleme. Ezzel szemben az intézményfejlesztést, identitást, társadalmi felzárkóztatást érintő projektek esetében nagymértékben befolyásolja a kitűzött cél teljesülését. A beágyazottság erősítése érdekében kulcskérdés a megfelelő előkészítés, illetve a megelőző és a fejlesztéssel párhuzamosan zajló társadalmi bevonás erősítése.

9.2 FORRÁSOLDALI KOCKÁZAT

Nem állnak rendelkezésre a szükséges források

A korábbi időszak fejlesztéseihez hasonlóan a kerületi projektek jelentős része európai uniós fejlesztési forrásokkal számol. A jelenleg körvonalazódó finanszírozási prioritások miatt a pontos támogatási szerkezet nem látható. Veszélyforrásként jelentkezik a tervezett fejlesztések finanszírozási háttérének bizonytalansága. Az uniós források szűkössége a kulcsprojektek közül elsősorban az egészségügyi fejlesztést és kisebb mértékben az energetikai projekteket érinti. Az operatív programokhoz kötődő források nagyságrendi körvonalazásának eredményeként folyamatosan csökken a kockázat, azonban a pontosan kialakuló pályázati struktúra nélkül ennek szintje továbbra is magas. A folyamatos pályázatfigyelés az elkövetkező időszakban is kulcseleme lesz a településfejlesztésnek. Emellett a kerületnek nagyobb hangsúlyt kell fektetni a magántőke bevonására a fejlesztések során, ezzel csökkentve az európai uniós források gerjesztette erős kiszolgáltatottságot, illetve együttműködésben Budapest többi önkormányzatával törekednie kell arra, hogy az uniós forrásokat kiváltó hazai fejlesztési forrásokat tudjon a kormányzat megnyitni a közép-magyarországi fejlesztések számára.

Nem a projekteknek megfelelő források állnak rendelkezésre

A rögzített célokkal, illetve a tervezett forrásokkal kapcsolatban erős kockázatot jelent, hogy az elérhető, főleg az Európai Unióra támaszkodó finanszírozási szerkezet nem a kerületi prioritásokkal azonos hangsúlyokat támogat a 2021-2025-ös időszakban. Mivel a stratégia tervezése során még nem ismertek az országos programok tervezett kiírásai, ezért ezek tartalma még számos meglepetést okozhat a stratégia végrehajtásában. Ennek tervezésoldali követelményeit a stratégiai dokumentumok készítése során elhárítottuk, és az Operatív Programokkal erős szinergiát alakítottunk ki, azonban a konkrét pályázati kiírások ismerete nélkül a bekövetkezés lehetősége továbbra is fennáll, magas szinten tartva a kockázati szintet. Ennek kezelése egyrészt folyamatos pályázatfigyeléssel csökkenthető, valamint a jelenlegihez hasonló ITS felülvizsgálatok elvégezhetőek a nélkülözhetetlen változtatások, illetve az előző pontnál jelzett fejlesztési együttműködés a fővárossal, segítheti a források kínálatának és a kerület fejlesztési keresletének közelítését.

Külső gazdasági körülmények

A Covid-19 vírus okozta járvány alapvetően rajzolta át a települések fejlesztési lehetőségeit, mind állami, önkormányzati, mind magánberuházások tekintetében. A kerület azonosított fejlesztéseinek jelentős része a saját, a hazai költségvetés és az európai uniós forrásokra támaszkodik. A kockázatok szintje jellemzően alacsony, elsősorban a magánérs fejlesztési forrásokat érinti. A kockázatokat azonban megemeli, hogy a kerület tervezett akcióterületi beruházásai közül három esetben (Szárzhegy, Nyilas-tábla, Homoki szőlők) főleg magánérs forrásokra támaszkodó fejlesztések szerepelnek. A megvalósítás során a külső gazdasági körülmények hatásának kezelésével, szükség esetén a megváltozó feltételekre való reagálással tudja a kerületi önkormányzat csökkenteni a külső gazdasági körülmények jelentette kockázatokat.

KOCKÁZATOK	BEKÖVETKEZÉS VALÓSZÍNŰSÉGE (ALACSONY, KÖZEPES, MAGAS)	KOCKÁZAT SZINTJE (ALACSONY, KÖZEPES, MAGAS)
PROJEKTOLDALI KOCKÁZATOK		
Nem tudnak megvalósulni a kulcsprojektek	ALACSONY	ALACSONY
Kevés projekt valósul meg	KÖZEPES	ALACSONY
A projektek egymásra épülése nem valósul meg, hard-hard	KÖZEPES	KÖZEPES
A projektek egymásra épülése nem valósul meg, hard-soft	KÖZEPES	ALACSONY
A tervezetthez képest eltolódnak a hangsúlyok, ami befolyásolja a cél megvalósulását	KÖZEPES	ALACSONY
Ingtatlan tulajdonjogi kérdések	MAGAS	ALACSONY
Nem várt szegregációs hatások	ALACSONY	ALACSONY
Váratlan demográfiai változások	ALACSONY	ALACSONY
Projektek beágyazottsága, hard	ALACSONY	ALACSONY
Projektek beágyazottsága, soft	KÖZEPES	KÖZEPES
FORRÁSOLDALI KOCKÁZAT		
Nem állnak rendelkezésre a szükséges források	KÖZEPES	KÖZEPES
Nem a projekteknek megfelelő források állnak rendelkezésre	KÖZEPES	KÖZEPES
Külső gazdasági körülmények	ALACSONY	KÖZEPES

49. táblázat Rákosmente középtávú stratégiájával kapcsolatos, a megvalósíthatóságot érintő főbb kockázatok bekövetkezés valószínűsége valamint kockázat szintjei

10. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

10.1 A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

Rákosmente Önkormányzatát az alábbi fejlesztési és nem beruházás jellegű intézkedések szolgálják:

Magántőke bevonása, településrendezési szerződés

A korlátos önkormányzati források eredményeként a kerület jövőbeli fejlesztésének fontos eleme a magántőke fejlesztési célú bevonása. Cél, hogy a közösségi források felhasználása a lehető legnagyobb multiplikáló hatást érje el, ezzel ösztönözve a helyi érdekű fejlesztéseket. A kerület érdeke, hogy a piaci érdekeltségű fejlesztéseket – melyek fontos elemei az akcióterületi, illetve az átfogó fejlesztési elképzeléseknek – külső szereplő valósítsa meg.

A magántőke bevonásának egyik önkormányzati eszköze a fejlesztésekhez kötődő településrendezési szerződés eszköze, mely aktív bevonásra sarkallja a fejlesztőket, ezzel megvalósítva a települési infrastruktúra fejlesztését.

Fejlesztési keretek, ösztönzők

A kerületi önkormányzat kezében több olyan ösztönző van, mely képes fejlesztéseket generálni nem csupán beruházások megvalósulása útján. Például a lakásfejlesztési keretek, az önrészes feújítási támogatások segítségével elérhető, hogy a kerület által beletett anyagi-szervezési ösztönzők egyéb beruházásokat indukáljanak.

Szabályozás eszközei

A kerületi önkormányzat kezében lévő szabályozási eszközök elsődleges feladata, hogy megszabja a tervezett fejlesztések kereteit, ezzel is irányítva a fejlesztéseket, valamint kontrollálva a nem kívánt hatásokat.

Fontos, hogy az akcióterületek területének együtt tervezése megvalósuljon, egy fejlesztést és fejlődést támogató szabályozási keretrendszer alakuljon ki, mely azon túl, hogy korlátozza a beépítések jellegét, egyben ki is jelöli a magánberuházások számára a fejlesztés rendszerében, valamint a konkrét térben kínálkozó lehetőségeket. Cél a tervezett gazdasági fejlesztés kereteinek tisztázása a terület együtt tervezésével. A kialakítandó szabályozás célja, hogy egy, a vállalkozások szempontjából megengedő, azonban a település oldaláról szükséges korlátozásokat rögzítő szabály-keretrendszer kialakítása.

Soft elemek

A beruházás jellegű fejlesztéseket kiegészítő szociális célú projektelemek a 2021-2025-ös időszak fontos elemei, melyek elsősorban a társadalmi kohézió erősítését, a megvalósuló fejlesztések társadalmi integrációjának erősítését célozzák meg.

Az intézkedések akcióterületi és szegregációval veszélyeztetett területeket érintő vonatkozásai

	Magántőke bevonása, településrendezési szerződés	Fejlesztési keretek, ösztönzők	Szabályozás eszközei	Soft elemek
Rákoscsabai alközpont	Kereskedelmi létesítmények magánérés építése	Magánérés fejlesztések ösztönzése, aktív ingatlanpolitika	Együtt tervezendő terület kijelölése, szükség esetén szabályozás módosítása, funkciókijelölés, fejlesztés ösztönzése	Identitást erősítő rendezvények, korosztály-specifikus rendezvények, társadalmi kohézió erősítése
Kucorgó tér	Kereskedelmi létesítmények magánérés építése	Magánérés fejlesztések ösztönzése	Együtt tervezendő terület kijelölése, szükség esetén szabályozás módosítása, funkciókijelölés, fejlesztés ösztönzése	Identitást erősítő rendezvények, korosztály-specifikus rendezvények, társadalmi kohézió erősítése
Rákoshegy alközpont	Kereskedelmi létesítmények magánérés építése	Magánérés fejlesztések ösztönzése	Együtt tervezendő terület kijelölése, szükség esetén szabályozás módosítása, funkciókijelölés, fejlesztés ösztönzése	Identitást erősítő rendezvények, korosztály-specifikus rendezvények, társadalmi kohézió erősítése
Szárashegy	Településrendezési szerződés, infrastrukturális fejlesztések, területrendezési feladatok magánérés megvalósítása	Területmenedzsment, fejlesztések ösztönzése, beépülés	Szabályozás készítése a területre, rugalmas szabályozás kialakítása	
Nyilas-tábla	Településrendezési szerződés, kereskedelmi létesítmények magánérés építése	Területmenedzsment, fejlesztések ösztönzése, beépülés	Szabályozás készítése a területre, rugalmas szabályozás kialakítása	Helyben lakók társadalmi felzárkóztatása, társadalmi védőháló elérésének megteremtése

Homoki szőlők (Nagyhangács)	Településrendezési szerződés, területrendezési feladatok magánereős megvalósítása	Területmenedzsment, fejlesztések ösztönzése, beépülés	Szükség esetén szabályozás módosítása	Helyben lakók társadalmi felzárkóztatása, társadalmi védőháló elérésének megteremtése
Rákoskeresztúr – Pesti úti panelövezet	Lakástulajdonosok bevonása a lakóépület megújításába	Panelprogram, lakásfejlesztési keretek, aktív ingatlanpolitika		Korosztály-specifikus rendezvények, társadalmi kohézió erősítése, társadalmi felzárkóztató programok, képzési programok
Rákoscsaba – Keleti körzet	Lakástulajdonosok bevonása a lakóépület megújításába	Aktív ingatlanpolitika, önerős lakásmegújítási támogatások		Korosztály-specifikus rendezvények, társadalmi kohézió erősítése, társadalmi felzárkóztató programok, képzési programok
Rákoshegy – Középső szegmens	Lakástulajdonosok bevonása a lakóépület megújításába	Aktív ingatlanpolitika, önerős lakásmegújítási támogatások		Korosztály-specifikus rendezvények, társadalmi kohézió erősítése, társadalmi felzárkóztató programok, képzési programok

10.2 AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEINEK MEGHATÁROZÁSA

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia szervezeti keret definiálásának elsődleges célja, hogy illessze a fejlesztési dokumentumhoz kapcsolódó feladatokat a kerületi önkormányzat működő településfejlesztési rendszerébe, felelősöket rendeljen a stratégiai dokumentum gondozásához és meghatározza a nyomon követés, illetve a monitoring szükséges szervezeti kereteit, feladatait.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia és a Településfejlesztési Konceptió szervezeti felépítése szorosan összefügg, köszönhetően annak, hogy a két dokumentum egymásra támaszkodik, illetve a rendszeres felülvizsgálat mind a két esetben fontos eleme a végrehajtásnak, melyek időben is összekapcsolódnak.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia kezelését Rákosmente Önkormányzata látja el. A dokumentum, jelenleg 2021-ben kerül felülvizsgálatra, ez egyrészt a kitűzött középtávú célok felé tett lépések folyamatos követése és az eredmények visszacsatolása érdekében szükséges, másrészt Rákosmente jövőbeli fejlesztési döntéseinek megalapozása érdekében.

10.2.1 SZERVEZETI FELÉPÍTÉS

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia kezeléséhez kötődő feladatok négy szint, a döntéshozatali, a stratégiai tervezési, az operatív és a monitoring szint között oszlanak meg.

A stratégiához kötődő döntésekért felelős szintet három kerületi fórum adja. Egyrészt a heti rendszerességgel tartott Városfejlesztési Munkacsoport feladata, hogy első körben tárgyalja a fejlesztési kérdéseket. A végleges döntéshozatal a Városfejlesztési, Vagyongazdálkodási és Jogi Bizottság döntésére alapozva Rákosmente Önkormányzatának Képviselő-testületének hatáskörébe tartozik.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia felelőse Rákosmente Önkormányzatának Főépítészete, ő felelős a stratégiai tervezési szintért. A stratégiához kötődő operatív feladatok három kerületi szereplő között oszlanak meg. A projektek előkészítéséhez kötődő pályázatfigyelés, pályázatkészítés, valamint a projekt lezáráshoz kapcsolódó elszámolási feladatok az EU Programiroda feladata. A lebonyolításhoz kötődő projektmenedzsment tématerülettől és pályázatjellegtől függően az EU Programiroda, a Városüzemeltetési Iroda, illetve a Rákosmente Kft. között oszlik meg. Az operatív szint harmadik eleme, az üzemeltetés és a fenntartás feladatai a Városüzemeltetési Iroda és a Rákosmente Kft. között oszlanak meg.

A monitoring illetve a felülvizsgálati szint felelőse a hetente ülésező Városfejlesztési Munkacsoport. A munkacsoport számára szükséges előkészítő munkák és operatív feladatok a Főépítészeti és az EU Programiroda között oszlanak meg.

42. ábra Rákosmente közértávú stratégiájához kötődő szervezeti felépítés

10.2.2 AZ ITS VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES HUMÁNERŐFORRÁS

Rákosmente Önkormányzata a településfejlesztési kérdések tekintetében egy aktívan működő szervezeti háttérre támaszkodik, mely a 2014-2020-as időszak során is elvégezte a szükséges feladatokat az ITS dokumentummal kapcsolatban.

A kialakult és korábban ismertetett szervezeti háttér jelenleg jól működő módon segíti a kerület fejlesztési céljait. A stratégiai szintért felelős Főépítész az alapvető stratégiai kérdéseket el tudja látni együttműködve a kerületi önkormányzat más osztályaival. A folyamatos kontroll és döntéshozatali fórumot adó Városfejlesztési Munkacsoport, VVJB bizottság valamint a Képviselő-testület el tudja látni feladatait.

Az operatív szintet tekintve a pályázatok előkészítéséért valamint a lebonyolításért felelős szervek humán erőforrás kapacitása megfelel, az eddigi évek tapasztalatai alapján hatékonyan működő rendszer épült ki.

A monitoring szintet ellátó Városfejlesztési Munkacsoport, illetve az előkészítő és operatív feladatokért felelős Főépítész és az EU Programiroda együttesen rendelkezik megfelelő kapacitással a feladatok ellátásához, nincs humán erőforrás probléma.

10.3 TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

10.3.1 Rákosmente és a Fővárosi Önkormányzat közti koordináció

Rákosmente rendszeresen egyeztet a kerület projektjeiről és a kerületben megvalósuló budapesti projektekről a Fővárosi Önkormányzattal.

Budapesti jelentőségű kerületi fejlesztések:

Rákos-patak

A Rákos-patak két okból tartozik a fontos koordinációs feladatok közé. Ez annak köszönhető egyrészt, hogy a területe fővárosi tulajdonban van, másrészt több kerületet érint, melynek összehangolása és menedzselése szintén fővárosi illetékességbe tartozik. A patak ideiglenes hasznosításával, illetve jövőbeli rekultivációjával Budapest értékes rekreációs területévé válhat. Ennek kezdeti lépéseit Rákosmente már megtette, de a fejlesztés folytatása egyaránt kerületi és fővárosi érdek.

31. sz. főút bevezető szakasz

A fővárosi és a kerületi önkormányzat szempontjából fontos téma a fővárosi szerkezeti tervben megjelenő 31. sz. főút budapesti bevezető szakasza, annak köszönhetően, hogy a javasolt vonalvezetése, mind a Merzse-mocsár védett területét, mind a kerület lakóterületeit érinti. A kerület a fejlesztést nem támogatja.

Külső Keleti körút

Fővárosi jelentőségű infrastrukturális elem a szerkezeti tervben megjelenő Külső Keleti körút, mely Rákosmentét a Kőbányával közös kerülethatári szakaszon éri el. Megépítése segítené a kerületközi közlekedést, és hozzájárulna a kerület jelenlegi úthálózatának tehermentesítéséhez.

Merzse-mocsár

Fővárosi jelentőségű természeti érték a Merzse-mocsár, melynek kezelése nem csupán kerületi, hanem teljes fővárosi, illetve tágabb értelemben vett területi érdek és feladat. Az élővilág környezetének fenntartása, a szükséges vízutánpótlás megoldása és a szennyezések elkerülése olyan közös érdek, melyért minden érintett szereplőnek szükséges tennie.

Kerület fővárosi illetékességű útjai

A kerület területén átmenő fővárosi illetékességű utak alapvetően határozzák meg a kerület és egyben a keleti agglomeráció közlekedését. A kerület célrendszerében szereplő átmenő közlekedési infrastruktúra fejlesztésének kapcsán előkerülő területek jelentős része egyben fővárosi illetékességet is magával von.

Tömegközlekedési ellátottság

A fővárosi illetékességbe tartozó tömegközlekedés az elmúlt időszakban sokat fejlődött, a megvalósult átmenő buszok, a vasúti ráhordó járatok, illetve a megvalósult buszkorridorok köszönhetően javult a kerület tömegközlekedési ellátottsága és rövidebb idő alatt elérhetőek a belvárosi kerületek. A fejlesztések folytatása, az elérhető közlekedési módok fejlesztése fontos jövőbeli célkitűzések a kerület számára.

Fővárosi tulajdonú területek

A kerület több fejlesztése esetén is a megvalósuló projekt részben fővárosi területen valósul meg, mely magával vonja a két önkormányzat szoros és rendszeres együttműködését.

10.3.2 Rákosmente és a szomszédos kerületek közti koordináció

Rákosmente rendszeres együttműködést folytat a szomszédos kerületekkel, a X. kerülettel, a XVI. kerülettel és a XVIII. kerülettel. A kerületi önkormányzatok számos közös, az egyes kerületek határain átívelő témában érintettek.

Szomszédos kerületekkel közös témakörök:

Átmenő forgalom problémája

A kerületeknek –pozíciójukból adódóan – együttes problémája a területükön áthaladó nagymennyiségű átmenő forgalom. A kevés, szűk átbocsájtó képességű utak, melyek érintik a kerületek lakóterületeit, komoly forgalmi problémát jelentenek, illetve erősen szennyezőek. Fontos az átmenő forgalom rendezése, elkerülő utak kialakítása és a kerületközi közlekedést lehetővé tevő átkötő utak kialakítása.

Külső Kerületi körút

A szomszédos kerületeket és Rákosmentét egyaránt érinti a budapesti településszerkezeti tervben szereplő Külső Keleti körút. Az új útvonal fontos észak-déli összeköttetést nyújtana a külső kerületek számára, azonban jelenlegi nyomvonala több kérdést vet fel a kerületek számára. A külső keleti körút az ITS időszakában nem fog feltételezhetően megvalósulni. Jelenleg nincs konszenzus a nyomvonallal kapcsolatban, emiatt további egyeztetések várhatóak.

31. sz. főút bevezető szakasza Budapest keleti kerületeit érinti az M4-es autópálya tervezett bevezető szakasza, melynek jelenleg tervezett nyomvonala nehezen tud illeszkedni a kialakult településszerkezetbe. Az aktuális nyomvonal lakóterületeket és természetvédelmi területet érint, illetve feltételezhetően tovább növelné a kerületek számára jelenleg is problémát jelentő átmenő forgalmat. A kerület a fejlesztést nem támogatja.

Kerületközi kapcsolatok

Budapestre jelenleg jellemző sugárirányú közlekedés lazítása, az észak-déli kapcsolatok erősítése minden határos kerület számára fontos cél. Rákosmente erőfeszítéseket tett és tervez a jövőben is tenni, hogy erősítse az ilyen jellegű átjárhatóságát.

Kertvárosias jelleg megőrzése

A környező kerületek, elsősorban a XVI. és a XVIII. kerületre vonatkozóan fontos a jelenleg a területre jellemző kertvárosias karakter megőrzése. Az ilyen jellegű beépítések támogatása és segítése fontos, hogy a kerületek meg tudják őrizni jellegüket.

Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér

Közös pontként fogalmazódik meg a Budapest Liszt Ferenc nemzetközi repülőtérben rejlő lehetőségek és a vele járó problémák egyaránt. A határoló kerületek kiegészülve a szomszédos településekkel meghatározó egyeztető partnerek a repülőtér fejlesztése, illetve ellenőrzése kapcsán. Az önkormányzatok együttes célja a repülőtér által elérhető gazdasági potenciál kiaknázása, ugyanakkor a vele járó környezeti és egészségkárosító hatások csökkentése.

10.3.3 Rákosmente és az agglomerációs települések közti koordináció

Rákosmente és a környező agglomerációs települések rendszeres együttműködést folytatnak. Rákosmente és a környező települések, Vecsés, Ecsér, Maglód, Pécel között az alábbi közös témakörök merülnek fel.

Közlekedés

Rákosmente és a környező agglomerációs települések között erős közlekedési kapcsolat van. A környező településekről Budapest belsőbb és budai kerületei felé áramló forgalom Rákosmente területén halad át, terhelve ezzel a kerület útjait. Emiatt fontos kerületi cél az elkerülő utak fejlesztése, mely könnyíti az egyes kerületrészek belső közlekedését, illetve az átmenő forgalom számára is egyszerűbbé teszi az áthaladást.

10.3.4 Térségi szemléletű gondolkodás, Rákosmente térségi szolgáltatási szerepe

Rákosmente térségi szerepet tölt be, a közlekedési kapcsolatok mellett szolgáltatások területén is összekapcsolódik az agglomerációval. A térségi szemléletű gondolkodás a kerület számára elengedhetetlen, mely nemcsak szolgáltatásokban, hanem a kereskedelem és a gazdasági tevékenységek területén is összefűzi ezeket a településeket Rákosmentével. Ezért elengedhetetlenül fontos a folyamatok koordinálása és a lehetőségek kiaknázása.

Merzse-mocsár

Budapest közigazgatási határa mellett fekszik a Merzse-mocsár, mely fővárosi védettségű természetvédelmi övezet, Vecsés és Ecsér tőszomszédságában. Habár területileg Rákosmentén található a mocsár területe, ökológiailag azonban a szomszédos településektől nem függetleníthető. Fontos, hogy a határoló települések és a kerület együttműködjön, és együttes erővel tudják megvédeni a mocsár jelenlegi területét.

Rákos-patak menti települések közti koordináció

Rákosmente és a Rákos-patak menti kerületek és települések között létrejött fontos tematikus együttműködés, melynek célja a Rákos-patak jelenlegi állapotának megváltoztatása, egy sport-rekreációs célokra használható zöldfelület kialakítása. Az együttműködés érinti a XIII. kerület, XIV. kerület, X. kerület, XVI. kerület, XVII. kerület, Pécel, Isaszeg, Gödöllő területét.

Rákosmente megtette a kezdő lépést a patak saját területén lévő szakaszának megújításával. A kerületi és települési önkormányzatok között megvalósuló párbeszéd és egyeztetések kitűzött célja, a felsőbb szintű tervekben szereplő revitalizáció megvalósulásáig egy használható környezet létrehozása, olyan „ideiglenes használat” megvalósítása, mely a kerületek és települések lakói számára pihenési helyül tud szolgálni.

Rákosmente érdekeltsége miatt fontos tematikus település és kerületközi együttműködés a Rákos-patak menti önkormányzatok összefogása a patak jelenlegi méltatlan állapotának megváltoztatására. A határoló kerületek érdeke, hogy a jelenleg elhanyagolt (a Rákosmente területén lévő részt leszámítva) állapotban lévő, nem végigjárható, erősen szennyezett terület megújuljon.

Rákosmente és a határoló kerületek együttes célja, hogy a patak a lehető leggyorsabban, széles kör számára használható legyen. A tervekben szereplő revitalizáció, annak feltételezhetően nagy költsége miatt, még a hosszú távú fejlesztési dokumentumok időtávlátán is túlmutat. Emiatt szükséges a terület ideiglenes használatának támogatása, a patak mentén a rekreációs és sport célra történő felhasználás elősegítése. Rákosmente ennek első lépését megtette a saját területén létrehozott kerékpárút és pihenőpark kialakításával. A munka folytatása, a környező kerületek

felé történő meghosszabbítása az elkövetkező időszak fontos célja, melynek köszönhetően összeállhat egy zöld folyosó, mely összeköttetést biztosít Gödöllő és a Duna között, növelve a főváros rekreációs zöldfelületeinek kiterjedtségét.

10.4 AZ ITS MEGVALÓSULÁSÁNAK FINANSZÍROZÁSA

Az ITS felülvizsgálatának idején a Kormány a 240/2014/EU bizottsági rendeletnek megfelelően társadalmi párbeszédet folytatott Magyarország 2021-2027 közötti uniós fejlesztési tervéről. A központi régióban a városfejlesztés témaköre döntően a **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)** hatókörébe fog tartozni. A tervezés során ennek 2021. júliusi egyeztetés alatt álló változatát vettük figyelembe.

A TOP Plusz alapvetően a 2014-2020 TOP tematikáját és integrált területi programokon keresztül megvalósuló modelljét folytatja:

- elsődlegesen a helyi önkormányzati fejlesztéseket finanszírozza, fejlesztési tematikája kiterjed a helyi gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatásra, a települési infrastruktúra, településüzemeltetés és helyi közszolgáltatások fejlesztésére,
- a kiemelt térségekben ezeket a fejlesztéseket térségi alapon összehangolja és ezeken túlmenő térség-specifikus fejlesztéseket is finanszírozhat,
- fenntartható városfejlesztési intézkedése keretében a helyi fejlesztési stratégiájuk alapján kiválasztott városok a fenti fejlesztéseket integrált helyi városfejlesztési programokban valósíthatják meg, illeszkedve a helyi klímastratégiákhoz,
- szerepet vállal a helyi jelentőségű turizmus fejlesztésében,
- szerepet vállal a komplex programmal fejlesztendő járásokban helyi társadalmi felzárkózási programok támogatásában.

Az operatív program 6 prioritási tengelyből áll, Budapest az Európai Unió fejlettebb régiói közé tartozik, a fejlesztéseire fordítható forrásokat ezért elkülönülten kell kezelni, így a hat prioritási tengelyből a két budapesti tengely 4 beavatkozása lesz várhatóan meghatározó:

- 5. prioritási tengely: Budapesti infrastrukturális fejlesztések
  - 5.1 Kormányzati hatáskörű kiemelt projektek - zöldfelületi fejlesztések
  - 5.2 Budapesti önkormányzatokkal egyeztetett tartalom, pályázatos konstrukciók
- 6. prioritási tengely: Budapesti humán fejlesztések
  - 6.1 Az országos humánfejlesztési programok budapesti „elemei”
  - 6.2 Budapesti önkormányzatokkal egyeztetett tartalom, pályázatos konstrukciók

A TOP Plusz hatálya alá nem tartozó fejlesztések/projektek várhatóan az alábbi operatív programokból finanszírozhatók, döntően pályázati úton történő projektkiválasztással:

- **Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz)**
- **Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP Plusz)**
- Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz (MAHOP Plusz)
- **Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz (IKOP Plusz)**
- **Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz)**
- **Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz)**
- Végrehajtás Operatív Program Plusz (VOP Plusz)

Az operatív programokhoz kapcsolódó pályázati lehetőségek szakmai kritériumrendszerének kidolgozása, ill. véglegesítése jelenleg folyamatban van, így az ITS-ben szereplő beavatkozási javaslatok, projektötletek esetében:

- még nem egyértelmű a támogathatóság;
- kérdéses a támogatási intenzitás, ill. a szükséges önrész mértéke;
- kialakulatlan a megvalósítás pontosabb feltétel- és keretrendszere stb.

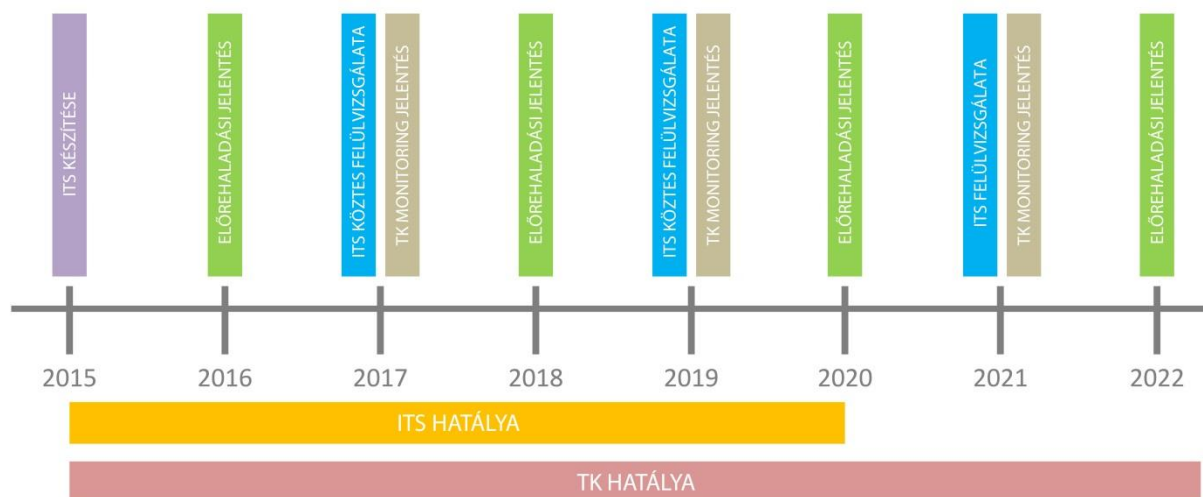
Mindezek figyelembevételével törekedtünk arra, hogy a tervezés jelen szakaszában minden összegyűjtött és a stratégiai munkacsoport tagjai által fontosnak tartott beavatkozási javaslat beépüljön az ITS-be.

Lényeges szempont továbbá, hogy a hazai szervezetrendszer által kezelt, az operatív programok struktúrájába becsatornázott EU-s források mellett a közvetlen brüsszeli finanszírozású európai nagyrégiók területi együttműködési programjai és az EU szakapparátusai által irányított partnerségi programok is megalapozhatnak egy-egy fejlesztést, emellett lehetővé teszik más országokban már kialakult szervezeti és működési struktúrák, jó gyakorlatok megismerését és átvételét (pl. NewTREND, SULPiTER, Interreg).

10.5 MONITORING RENDSZER

A folyamatos értékelés célja a stratégia előrehaladásának mérése. Rákosmente érdeke, hogy a 2015-ben kitűzött célok felé történő haladásról képet kapjon, segítse fejlesztési döntéseinek meghozatalát, az eredményeket visszacsatolva támogassa a későbbi fejlesztések előkészítését.

Az előrehaladás követésének érdekében output indikátorok kerültek meghatározásra az egyes stratégiai célokhoz, melyek az 1. mellékletben találhatóak. A változások átfogó hatását vizsgáló eredményindikátorok a Településfejlesztési Koncepció 1. mellékletében szereplő indikátorrendszer tartalmazza, de az ITS felülvizsgálata során a TK részeként szükséges azon mutatókat is felülvizsgálni. A 2015-ben megállapított monitoring rendszer az alábbi ábrán látható:

43. ábra Rákosmente középtávú stratégiájához kapcsolódó monitoring folyamatok korábbi ütemezése

Az ITS jelenlegi felülvizsgálatával a következőképpen módosul a monitoring rendszer a 2021-2025-ös időszakban:

44. ábra Rákosmente középtávú stratégiájához kapcsolódó monitoring folyamatok ütemezése 2021-

2025-ben az ITS felülvizsgálata során a várható jogszabályi változások következtében településfejlesztési terv készítése fogja felváltani a jelenlegi ITS szerepét.

Felülvizsgálat és módosítás

A rendszeres felülvizsgálat és a szükség esetén történő módosítások célja, hogy a bekövetkező változások révén kialakult körülmények okán szükségessé váló változtatások átvezetése megtörténjen, segítve ezzel a stratégia folyamatos aktualizálását. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2015 és 2020 közötti időszakra készült, a monitoring feladatok fontos része a teljes koncepció jelenlegi, 2021-ben történő újraértékelése és a célrendszer teljes felülvizsgálata. A jelenlegi módosítás a 2021-2025-ös időszakra készül, 2025-ben a jelenleg változó jogszabályi környezet akkori hatályos állapota szerint szükséges eljárni.

A stratégia éves előrehaladási jelentésének, a kétévente szükséges felülvizsgálatoknak, valamint a koncepció monitoring jelentésének elkészítéséért Rákosmente Önkormányzatának Városfejlesztési Munkacsoportja a felelős, melynek előkészítő munkáinak feladatai a Főépítész és az EU Programiroda között oszlik meg. Az elkészült jelentésekről a kerület döntéshozatali fórumain kell határozni.

Stratégia előrehaladásának vizsgálata

Rákosmente Integrált Településfejlesztési Stratégiájának megvalósulásáról évente előrehaladási jelentést kell készíteni, mely képet ad a kitűzött cél felé tett lépésekről, a fejlődés irányáról, valamint az előrehaladás léptékéről. Az előrehaladási jelentésben értékelően össze kell foglalni az előző egy év fejlesztéseit, valamint meg kell vizsgálni, hogy a kitűzött output indikátorok területén milyen fejlődést ért el a kerület (1. melléklet).

Az ITS felülvizsgálata

A Településfejlesztési Koncepció tartalmazza a kerület fejlődésének megállapításához szükséges eredményindikátorokat, míg az Integrált Településfejlesztési Stratégia a középtávú célrendszerhez, illetve az akcióterületi fejlesztések méréséhez szükséges eredmény és output indikátorokat foglalja magában.

A stratégia 2017-ben, 2019-ben, illetve 2021-ben került felülvizsgálatra, jelenleg zajlik a stratégia módosítása az új irányoknak megfelelően. A következő időszakban 2023-ban, illetve

2025-ben szükséges felülvizsgálni, és igény szerint módosítani a dokumentumot. A 2025 utáni időszakban a jelenleg változó jogszabályi környezet szerint várhatóan a településfejlesztési terv váltja az integrált településfejlesztési stratégiák szerepét.

Párhuzamosan az ITS felülvizsgálataival készülnek a Településfejlesztési Koncepció monitoring jelentései is. A jelentés az elmúlt időszak rövid összefoglalása mellett a koncepcióban szereplő eredményindikátorok vizsgálatán alapul, mely segítséget nyújt a fejlődés irányainak meghatározásában, valamint a 2 éves fejlesztési időszak értékelésében.

Az ITS változtatásának szükséges lépései

Ha a döntéshozatali fórumokon a 2 éves fejlesztési időszak végére a stratégia módosítását indítványozzák elő, akkor az alábbi lépések mentén szükséges eljárni:

- Az ITS változtatásának indoklása
- Az ITS változtatási igényének felmérése
- Az ITS változtatási igényének felmérése a civil szervezetek és a lakosság körében, partnerségi folyamat
- A szükséges változások átvezetése, új hangsúlyok megállapítása
- Módosított ITS egyeztetése belső fórumokon, valamint külső partnerekkel
- A módosított ITS képviselő-testületi megvitatása és elfogadása

11. PARTNERSÉG

11.1 Partnerség a településfejlesztési koncepció, valamint az integrált településfejlesztési stratégia során

A partnerségi együttműködés célja, hogy Rákosmente Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) felülvizsgálata során

- a célok és projektek módosítása minél megalapozottabb, minél szélesebb információs bázison, a helyben elérhető tudásbázis legteljesebb merítésén nyugodjon;
- figyelembevételre kerüljön minden olyan meghatározó szereplő szándéka és érdeke, aki tevékenységével meghatározó hatást fejt ki a terület fejlődésére;
- a minél szélesebb partneri kör megszólítása révén új gondolatok, javaslatok, projektötletek gazdagítsák a dokumentumot;
- a városfejlesztési elképzelésének minél nyilvánosabb vitája révén orientálja a magánszféra és más állami szereplők fejlesztési erőfeszítéseit a terület közös fejlődési víziójának támogatására;
- a széles nyilvánosság biztosításával megfelelő időt biztosítson Rákosmente lakosainak, vállalkozásainak, civil szervezeteinek és az itt érintett állami szereplőknek, hogy saját terveiket a várható változások fényében átgondolhassák és ahhoz igazodhassanak.

Mindezen célok miatt a terület a középtávú stratégiai dokumentumának felülvizsgálata során törekszik az érintett közszféra, a gazdasági szféra, a civil szféra, egyéb intézményi résztvevők és a lakosság minél szélesebb körű bevonására, véleményük és észrevételeik beépítése a városfejlesztési dokumentumok céljai és tervezett projektjei közé.

A nyilvánosság biztosításának célja, hogy a tervezés folyamán a döntéshozók szakmai tudása kiegészüljön a szakági és területi partnerek ismereteivel és tudásanyagaival, mely segíti az önkormányzat munkáját a fejlesztési elgondolások irányainak pontosításában és a széleskörű társadalmi bevonás megteremtésében. A terület célja, hogy növelje az elkészülő dokumentumok társadalmi beágyazottságát azon keresztül, hogy beleszólást biztosít a jövőkép és a stratégiai célok kialakításába és véleményezésébe. Ennek eredményeképpen növekszik az elkészülő fejlesztések társadalmi elfogadottsága és a fejlesztés során olyan projektek tudnak megvalósulni, melyek valóban a helyiek érdekeit szolgálják, erősítve a társadalmi szerepvállalás fontosságát és a demokratikus szempontok érvényre jutását.

A fejlesztési dokumentumok készítését megelőzően elkészült a Projektindító jelentés, amely tartalmazza a Partnerségi Tervet, ezáltal lefekteti a partnerségi együttműködés szabályait, fórumait, és az eljárásba előzetesen bevont szereplőket.

A partnerségi eljárás a 314/2012. (XI. 8.) Korm. Rendeletben lefektetett törvényi keretek között történt. A partnerség két szakaszra tagolódik, az előzetes véleményezési és a véleményezési szakaszra, melyek során a bevont szereplőknek írásban és a Covid-19 vírus okozta járvány miatt online formában volt lehetőségük, hogy a készülő dokumentumokkal kapcsolatban észrevételeiket ismertessék.

A terület a fejlesztési dokumentumok készítése során biztosította a nyilvánosságot saját honlapján, a kerületi újságban (Hírhozó) közzétett hirdetőanyagaival, illetve az egyes szereplők személyes, online és telefonos megkeresésével.

Rákosmente Önkormányzata a kerület gazdasági érdekképviselői szerveinek, társadalmi szervezeteinek, önkormányzati, állami és egyéb intézményeinek, a területi és tematikus alapon szerveződő lakossági csoportoknak, a szomszédos önkormányzatok és a kerületi önkormányzat különböző szervezeti egységeinek széles spektrumát kereste meg. A partnerségi eljárás későbbi fázisai során, az előzetes véleményezési szakaszban visszajelző szereplőket vont be és tekintette a partnerségi eljárás résztvevőinek.

A Partnerségi Terv az alábbi fő elemeket határozta meg:

- Belső önkormányzati fórum

Feladata: Résztvevők tájékoztatása az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2021-2025 kidolgozásának haladási folyamatairól. Szükséges szakmai vélemények begyűjtése, workshop jellegű input gyűjtés a stratégia kidolgozásához.

- Lakossági kérdőív

Feladata: Előzetes tájékoztatás, input gyűjtése a stratégia felülvizsgálatához.

A veszélyhelyzetre való tekintettel online formában került rá sor 2021. júniusában

- Civil fórum

Feladata: A kerületi szervezetek tájékoztatása az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2021-2025 kidolgozásának haladási folyamatairól. Szükséges szakmai vélemények begyűjtése, input gyűjtés a stratégia kidolgozásához.

A veszélyhelyzetre való tekintettel online kérdőív formájában valósult meg 2021. júniusában.

- Munkaközi nyilvános fórum

Feladata: Tájékoztatás a tervezési folyamatról, elért eredményekről, és az összeállított dokumentumról, input gyűjtése a stratégia véglegesítéséhez.

Várhatóan 2021. őszén kerül megrendezésre.

11.2 PARTNERSÉG A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSA SORÁN

A partnerség intézményének gyakorlatát a fejlesztési dokumentumok elkészítését követően is folytatni kell. Fontos, hogy az érintett helyi szervezetek, a civileket összefogó érdekvédelmi csoportok, valamint a gazdasági ernyőszervezetek a megvalósítás folyamán is tájékoztatva legyenek, továbbá hogy a véleményükkel hozzájáruljanak a kerületi önkormányzat tervezett fejlesztési elképzeléseihez.

Fontos, hogy a monitoring során biztosítva legyen a szükséges nyilvánosság. Emellett kiemelt cél, hogy Rákosmente fejlesztési elképzelései kiegészüljenek külső forrásokból finanszírozott beruházásokkal, ezzel tovább erősítve a kerület fejlődését.

A kerület célja, hogy a folyamatos bevonással és tájékoztatással növelje a megvalósuló projektek társadalmi támogatottságát, beágyazottságát. Emiatt kiemelten kezelendő a partnerség intézménye a 2021-2025-ös időszakban is.

12. AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA JOGSZABÁLYI ILLESZKEDÉSE

A Integrált Településfejlesztési Stratégia követelményeit „A Településfejlesztési Konceptióról, az Integrált Településfejlesztési Stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet szabályozza.

A Kormány rendelet 6. § (2) bekezdése szerint „a stratégia készítése során az 1. melléklet szerinti megalapozó vizsgálatokat szükség szerint aktualizálni kell. A stratégia részletes tartalmi követelményeit a 2. melléklet tartalmazza.”

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia készítése során a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 2. mellékletében szereplő, „a Településfejlesztési Konceptió és az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmi követelményei”, Integrált Településfejlesztési Stratégiára vonatkozó II. pontja szerinti tartalmi követelmények szerint került kidolgozásra 2015-ben a dokumentum, melynek szerkezetén 2021-ben nem történt változás. Az egyértelmű tartalmi megfeleltetés érdekében táblázatban foglaljuk össze az egyes jogszabályi tartalmi követelmények helyét Rákosmente Integrált Településfejlesztési Stratégiájában.

II. AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA TARTAMI KÖVETELMÉNYEI	Rákosmente Integrált Településfejlesztési Stratégiájának tartalomjegyzéki megfeleltetése
1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	5.1 RÁKOSMENTE KÖZÉPTÁVÚ STRATÉGIAI CÉLJAI
1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása	
1.2. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása	5.2 A TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA
2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	6.1 AKCIÓTERÜLETEK
2.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	
2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése	6.1 AKCIÓTERÜLETEK 3. MELLÉKLET
2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve	6.4 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK (AKCIÓTERÜLETI TERV, KULCSPROJEKTEK) ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE
2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz	6.2 AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A KERÜLET EGÉSZE SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIA CÉLJAIHOZ 6.2.1 KULCSPROJEKTEK 6.2.2 TELEPÜLÉSRÉSZEKEN ÁTÍVELŐ FEJLESZTÉSI PROJEKTEK 6.3 AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A KERÜLETRÉSZEK SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIA CÉLJAIHOZ

	3. MELLÉKLET
3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM (amennyiben a településen található szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület) 3.1. A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések (a település egészét érintő és az egyes szegregátumokra vonatkozó fejlesztések, programok meghatározása)	7.2 ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM 7.4 ANTISZEGREGÁCIÓS CSELEKVÉSI PROGRAM
3.2. A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések	7.3 AZ ITS-BEN MEGJELÖLT FEJLESZTÉSI PROGRAMOK SZEGREGÁCIÓS HATÁSAINAK CSÖKKENTÉSE
3.3. A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések	7.2 ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM 7.4 ANTISZEGREGÁCIÓS CSELEKVÉSI PROGRAM
4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI 4.1. Külső összefüggések (a stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákkal, az önkormányzat gazdasági programjával, a települési környezetvédelmi programmal és más környezetvédelmi tervekkel, a területfejlesztési tervdokumentumokkal, védettségekkel való összhang bemutatása)	8.2 KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK
4.2. Belső összefüggések (a célok logikai összefüggései, a helyzetértékelésben beazonosított problémákra ad-e megoldást, a stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása)	8.1 BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK
5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	9 A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI
6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE 6.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	10.1 A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK
6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása	10.2 AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEINEK MEGHATÁROZÁSA
6.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok	10.3 TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK
6.4. Monitoring rendszer kialakítása (output és eredményindikátorok meghatározása az egyes akcióterületi beavatkozásokra és az integrált településfejlesztési stratégia intézkedéseire, azok mérési módjának, gyakoriságának rögzítése; a monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása)	10.4 MONITORING RENDSZER 1. MELLÉKLET

* 2. melléklet a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelethez, A Településfejlesztési Koncepció és az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmi követelményei.

1. MELLÉKLET, CÉLOKHOZ RENDELTINDIKÁTOROK

INDIKÁTOR NEVE	OUTPUT / EREDMÉNY (O/E)	MÉRTÉKE.	KIINDULÁSI ÉRTÉK	REF. ÉRTÉK / REF. ÉV	KÖZÉPTÁVÚ CÉLÉRTÉK (2025)	DEFINIÓ	ADATFORRÁS	FELÜLVIZSGÁLAT GYAKORISÁGA	OP KAPCSOLÓDÁS
EGÉSZSÉGES KÖRNYEZET KIALAKÍTÁSA, KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS ENERGETIKAI MEGÚJÍTÁS									
panelfelújítások hatására javuló energetikai hatékonyságú lakások száma	E	darab	17 épület	2021	30	Energetikailag megújított panelépületek száma	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
(Energetikailag) megújított középületek száma	O	darab	18	2021	30	(Energetikailag) megújított középületek száma	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
Megvalósult új megújuló energetikai beruházások száma	O	darab	50	2021	60	Megvalósult új megújuló energetikai beruházások száma	EMIR	kétévente	NINCS
Magas zajszintnek kitett lakosság arányának csökkenése	E	%	0	2021	csökkenés	Magas zajszintnek kitett lakosság aránya	BKK zajtérkép	ötévente	NINCS
Zajvédő falak hosszának növekedése	O	km	n.a.	2021	10	Zajvédő falak hossza	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
S5.1 A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energiafogyasztáson belül	E	%	14,6 % (2014), 12,6 % (2019, Magyarország)	2014, 2019	növekedés	S5.1 A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energiafogyasztáson belül	közműszolgáltatók (ELMŰ), Szolgáltató által átvett termelt energia arányának növekedése	kétévente	KEHOP Plusz
Megvalósult projektek becsült energiamegtakarításának növekedése	E	%	n.a.	2021	közép: 20 lakóép: 10	Megvalósult projektek becsült energiamegtakarítás középület, lakóépület bontásban	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
KÖZSZOLGÁLTATÁSOK MINŐSÉGÉNEK ÉS ELÉRHETŐSÉGÉNEK FEJLESZTÉSE									
óvodai ellátás fenntartása (jelenlegi kihasználtság fenntartása)	E	%	78,1%	2021	0,85	egy óvodai férőhelyre jutó óvodáskorú gyerekek száma = Állandó népességből a 3-5 évesek száma (fő)/ Óvodai férőhelyek száma (fő) (%)	KSH	kétévente	NINCS
Felújított sportterületek számának növekedése	O	db	6	2021	2	Felújított sportterületek száma	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS

Létrehozott új kulturális, szórakozási és sport infrastruktúra	0	db	2	2021	1	Létrehozott új kulturális, szórakozási és sport infrastruktúra	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
Közszolgáltatás minőségi fejlesztését érintő projektek száma	0	db	BKISZ program: 88 db, önkormányzati: 14 db, vegyes: 2 db	2021	100	Közszolgáltatás minőségi fejlesztését érintő projektek száma	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
Megjelenő új fővárosi és agglomerációs vonzással bíró intézmények és szolgáltatások	0	db	1	2021	1	Megjelenő új fővárosi és agglomerációs vonzással bíró intézmények és szolgáltatások	Rákosmente Önkormányzata	ötévente	NINCS
Felújított szakrendelők száma	0	db	1	2021	1	Felújított szakrendelők száma	Rákosmente Önkormányzata	ötévente	NINCS
Hálózati végpontokon elérhető átlagos sávszélesség nagysága az állami/önkormányzati intézményeknél	E	Mbps	30 Mbps	2013	100	Hálózati végpontokon elérhető átlagos sávszélesség nagysága az állami/önkormányzati intézményeknél	NISZ (BM)	kétévente	TOP Plusz
A helyi közszolgáltatásokkal kapcsolatos elégedettségmérés során a legalább közepesen elégedett minősítést válaszok aránya	E	%	n.a.	2021	növekszik	A helyi közszolgáltatásokkal kapcsolatos elégedettségmérés során a legalább közepesen elégedett minősítést válaszok aránya	Monitoring	kétévente	TOP Plusz
IDENTITÁS ERŐSÍTÉSE, KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS, KÖZBIZTONSÁG NÖVELÉSE									
Identitás erősítést segítő programok segítségével elért lakosság száma	E	fő	n.a.	2021	növekedés	Identitás erősítést segítő programok segítségével elért lakosság száma	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
Kerületrészenként (illetve kisebb területi egységek) menén szerveződött civil szervezetek számának és tagjainak változása	E	db	n.a.	2021	növekedés és tagok számának bővülése	Kerületrészenként (illetve kisebb területi egységek) menén szerveződött civil szervezetek száma és a tagok száma	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
Közterületi bűnesetek száma	E	%	100.000 lakosra jutó bűncselekmények számá: 376 db (2020.06.16.-)	2021	csökkenés	Közterületi bűnesetek száma	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS

			2021.06.16.), nem állapítható meg a változás iránya a 2014-es adatok hiányában						
Korszerű korosztályos és tematikus szolgáltatások látogatottsága	E	%	n.a.	2021	növekedés	Korszerű korosztályos és tematikus szolgáltatások látogatottsága	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
Új, identitást erősítő rendezvények száma	O	db	3 db	2021	3	Új, identitást erősítő rendezvények száma	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
Kihelyezett új térfigyelő kamerák száma	O	db	13 db kamera rendszer	2018	60	Kihelyezett új térfigyelő kamerák száma	police.hu		
Kerületrészi identitáserősítő programok fenntartása	O	db	n.a.	2021	6	Kerületrészi identitáserősítő programok fenntartása	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
RÁKOSMENTE KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZATÁNAK FEJLESZTÉSE									
Kerületi lakosok munkahelyi ingázásra fordított idő csökkentése	E	perc	nem érhető el friss adat, 39,56 perc (2011)	2011	37	10%-os reprezentatív minta esetén ingyenesen is igényelhető, lakóhely alapján a munkahelyre történő ingázás percben)	KSH NÉPSZÁMLÁLÁS	ötévente	NINCS
Rákosmentét érintő közlekedési eszközök közösségi közlekedés utasforgalmának növekedése	E	%	n.a.	2021	10	Rákosmentét érintő közlekedési eszközök közösségi közlekedés utasforgalma	BKK	kétévente	NINCS
Burkolt utak hosszának növekedése	O	%	195,9 km (54%)	2021	10	Önkormányzati kiépített út és köztér hossza	KSH	kétévente	NINCS
Kiépített új elkerülő utak hossza	O	km	1,76 km	2021	3,3	Kiépített elkerülő utak hossza (Ferihegyi út meghosszabbítása, valamint a Keresztúri út és a Cinkotai út összekötése)	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
Sérüléssel járó közlekedési balesetek számának csökkenése	E	%	2016 óta évi 10-20%-os csökkenés tapasztalható az előző évhez képest: 13 778 db (2020,	2020	-10	Sérüléssel járó közlekedési balesetek száma	XVII. kerületi Rendőrkapitányág	kétévente	NINCS

			Magyarország)						
Legalább egy oldali járdával rendelkező utak hosszának növekedése	O	%	71,5% (260,1 km)	2021	15	Legalább egy oldali járdával rendelkező utak hossza	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
Rákos-patak menti kerékpárút hálózat bővítése (km)	O	(km)	3,6 km	2021	5	Rákos-patak menti kerékpárút hossza	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
Kerületi főúthálózat zsúfoltságának csökkenése	E	%	2014 óta 20-50%-os növekedés, kerületi szinten 20 ezer - 60 ezer jármű/nap (2018)	2018	-10	Kerületi főúthálózat zsúfoltsága (forgalmi mutatók alapján)	BKK	ötévente	NINCS
Kerületi önkormányzati gyalog és kerékpárutak arányának növekedése a teljes úthálózathoz	E	%	3,3%	2021	4,6	% Önkormányzati kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza (km) / (Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km) + Önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza (km))	KSH	kétévente	NINCS
Kerületi önkormányzati kiépített járdák arányának növekedése a teljes úthálózathoz	E	%	71,5 %	2021	74	% Önkormányzati kiépített járda hossza (km) / (Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km) + Önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza (km))	KSH	kétévente	NINCS
Kerületi önkormányzati kiépítetlen járdák arányának csökkenése a teljes úthálózathoz	E	%	9,4 %	2021	7	% Önkormányzati kiépítetlen járda hossza (km) / (Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km) + Önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza (km))	KSH	kétévente	NINCS
A városi közösségi közlekedés PM ₁₀ , és NO _x emissziója	E	tonna	NO _x csökkenés: 51075 kg (2014, 40673 kg (2019) PM ₁₀ : nem állapítható meg csökkenés	2014, 2019	csökken	A városi közösségi közlekedés PM ₁₀ , és NO _x emissziója	KTI	kétévente	IKOP Plusz

			vagy növekedés						
A kerületből elérhető elővárosi vasúti és városi személyszállítási teljesítménye	E	millió utas kilométer / év	n.a.	2021	nem csökken	A Közép-Magyarország Régió elővárosi vasúti és városi személyszállítási teljesítménye	KSH	kétévente	IKOP Plusz
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE									
Megújított településrészi alközpontok száma	E	db	4 db	2014	4	Megújított településrészi alközpontok száma	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
Településrészi alközpontok funkciók megújulása	E	%	n.a.	2014	20	% megújított településrészi közfunkciók számának változása	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
Településrészi alközpontok funkcióbővülése	E	%	n.a.	2014	10	% újonnan létesült településrészi közfunkciók számának változása	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
Csapadékvíz-elvezető rendszer fejlesztése	O	m	16 981,5 m	2014	6000	(m) kiépített, megújított csapadékvíz elvezető rendszer folyóméterben	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
Létesített és megújított záportározók térfogatának növekedése a vízviszatartás érdekében	O	m ³	n.a.	2014	500	Létesített és megújított záportározók térfogata	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
Esőzés esetén elöntött városi területek kiterjedésének csökkenése	E	%	n.a.	2014	csökkenés	Esőzés esetén elöntött városi területek nagysága	Rákosmente Önkormányzata	ötévente	NINCS
GAZDASÁGFEJLESZTÉS									
Kerületben elérhető munkahelyek számának növekedése (%)	E	%	Nem érhető el frissebb adat, mivel az adatok a népszámláláshoz vannak kötve: 23,1%	2011	24	A fővárosi kerületek munkaerő-forgalma, 2011, Helyben lakó és azonos kerületben dolgozó+Bejáró más kerületből+Bejáró más településről (bejáró ingázó))/lakónépesség	KSH NÉPSZÁMLÁLÁS	ötévente	NINCS
A kerületben lakó és dolgozók számának növekedése (%)	E	%	Nem érhető el frissebb adat, mivel az adatok a népszámláláshoz vannak kötve: 15,2%	2011	16	A fővárosi kerületek munkaerő-forgalma, 2011, Helyben lakó és azonos kerületben dolgozó/lakónépesség	KSH NÉPSZÁMLÁLÁS	ötévente	NINCS
Működő vállalkozások számának növekedése (%)	E	%	6954 db (2016): +5,4 %	2018	10	Működő vállalkozások száma (vállalkozási demográfia szerint) - GFO'11	KSH	kétévente	NINCS

			módszertani váltás! 4302 db (2018)						
A foglalkoztatottak számának növekedése (%)	E	%	41 159 (2016): 16,5%-os növekedés	2016	20	2011-es népszámlálási, aktív kereső száma (fő) (forrás: KSH)	KSH	kétévente	NINCS
Munkanélküliségi ráta csökkenése (%)	E	%	2,4 %	2021	1,85	Nyilvántartott álláskeresők száma/lakónépesség száma az év végén	KSH	kétévente	NINCS
Vendégéjszakák számának növekedése	E	%	8418 éj (2014): 71%-os növekedés	2014	25%	%, Vendégek száma összesen a kereskedelmi szálláshelyeken	KSH	kétévente	NINCS
Szárazhegy ipari területére betelepült vállalkozások számának növekedése (db)	E	db	0 db	2021	10	Szárazhegy ipari területére betelepült vállalkozások száma	Rákosmente Önkormányzata	kétévente	NINCS
Foglalkoztatási arány növekedése (%)	E	%	47,9%	2016	48	%, foglalkoztatottak aránya a teljes népességen belül (A népesség korcsoport, gazdasági aktivitás és nemek szerint, 2011 – XVII. kerület népszámlálási adatból) Foglalkoztatott együtt/ teljes népesség	KSH	kétévente	NINCS
KKV-k számának növekedése	E	db	4226 db (módszertani változás: működő társas! vállalkozás)	2021	6700	db 1-249 fős létszámú működő vállalkozások száma (vállalkozási demográfia szerint) - GFO\ '11	KSH	kétévente	NINCS
Nagyvállalatok számának növekedése	E	db	2 db	2021	3	db 250 és több fős létszámú működő vállalkozások száma (vállalkozási demográfia szerint) - GFO\ '11	KSH	kétévente	NINCS
Operatív programok keretében nyert pályázatok száma	O	db	8 db (2015-2020, önkormányzati pályázatok), 58 db (2014-2020,	2020	100	Operatív programok keretében nyert pályázatok száma	Rákosmente Önkormányzata, palyazat.gov.hu	kétévente	NINCS

			magán pályázatok)						
Operatív programok keretében folyósított pénz mennyisége	0	Ft	4 milliárd Ft (2015-2020, önkormányzati pályázatok), 228 millió Ft (2014-2020, magán pályázatok)	2020	500 millió	Operatív programok keretében folyósított pénz mennyisége	Rákosmente Önkormányzata, palyazat.gov.hu	kétévente	NINCS

*Az indikátorok több helyen is tendencia, illetve százalékos jellegű változásokat tartalmaznak. Az indikátorok a kiindulási évhez viszonyított növekményeket jelölik, ezért szerepel ezekben az esetekben a kiindulási érték oszlopban 0.

Az egyes célokhoz output indikátorokat is rendeltünk a felülvizsgálat megkönnyítése érdekében.

2. MELLÉKLET, PROJEKTEKHEZ RENDELT OUTPUT INDIKÁTOROK

INDIKÁTOR NEVE	OUTPUT / EREDMÉNY (O/E)	M. EGY:	REF. ÉV	KÖZÉPTÁVÚ CÉLÉRTÉK (2025)	ADATFORRÁS	FELÜLVIZSGÁLAT GYAKORISÁGA
AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK						
RÁKOSCSABAI ALKÖZPONT						
Középület felújítás, korszerűsítés	0	db	2021	2	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Új szálláshely létesítése (Hajdú-Bogáti-villa)	0	db	2021	1	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Kerületi szálláshely kapacitás bővítése (Hajdú-Bogáti-villa)	0	férőhely szám	2021	20	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Megújított vasúti megálló nagysága (rákoscsabai megálló)	0	m ²	2021	2500	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése (Rákos-patak mentén)	0	km	2021	1	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Új kereskedelmi funkciók megtelepedése	0	db	2021	3	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
KUCORGÓ TÉR						
Közúti infrastruktúra megújítása, fejlesztése	0	km	2021	0,5	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Megújított közterület nagysága	0	m ²	2021	120000	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Középület felújítás, korszerűsítés	0	db	2021	2	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Új kereskedelmi funkciók megtelepedése (üzletház/szolgáltatóház, bevásárlóközpont)	0	db	2021	10	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése (akcióterület területén)	0	km	2021	0,5	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Kiskereskedelmi funkciók és szolgáltatások száma (az akcióterületen)	0	db	2021	(24 db 2021) 26	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
RÁKOSHEGY ALKÖZPONT						
Épített új útszakasz hossza	0	km	2021	1,5	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Megújított közterület nagysága	0	m ²	2021	110000	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Épített új közfunkciójú épület (Közösségi Ház)	0	db	2021	1	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Megújított vasúti megálló nagysága (rákoshegyi vasútállomás)	0	m ²	2021	2500	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Középületf elújítás, korszerűsítés	0	db	2021	1	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
SZÁRAZHEGY						

Művelésből kivont terület nagysága	0	ha	2021	300	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Megépített új körforgalmú közúti csomópontok száma (Pesti úton, Pécely úton)	0	db	2021	2	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Új gyűjtőút hossza (a két új közúti csomópont között)	0	km	2021	3,4	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Kiépült-e a szükséges infrastruktúra előkészítés	0	igen/nem	2021	-	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Kiépült-e a szükséges csapadékvíz elvezető rendszer	0	igen/nem	2021	-	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Teljes energiaigényen belül a megújuló energiaforrásokból származó energia aránya	0	%	2021	20%	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Kialakított új ipari területek területe	0	ha	2021	100	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Megtelepedett új vállalkozások száma	0	db	2021	5	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Létrehozott új munkahelyek száma	0	db	2021	50	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Szárazhegyi 300ha-os terület beépítettségének aránya	0	%	2021	30%	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Területre irányuló, gazdaságfejlesztést támogató intézkedések száma	0	db	2021	5	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
NYILAS-TÁBLA						
Rákos-patak természetközeli mederhossza	0	km	2021	1	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Kialakított lakófunkció bruttó területe	0	m ²	2021	750 000	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Megtelepedett kereskedelmi-szolgáltatás-vendéglátás jellegű funkciók száma	0	db	2021	15	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Kialakított közfunkciók száma	0	db	2021	5	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
kialakított közfunkciók bruttó területe	0	m ²	2021	10 000	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Teljes energiaigényen belül a megújuló energiaforrásokból származó energia aránya	0	%	2021	20%	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Megépített közforgalmú úthálózat hossza	0	km	2021	3	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Kiépült-e a szükséges infrastruktúra előkészítés	0	igen/nem	2021	-	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Kiépült-e a szükséges csapadékvíz elvezető rendszer	0	igen/nem	2021	-	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
HOMOKI SZŐLŐK (NAGYHANGÁCS)						
Megtelepedett új vállalkozások száma	0	db	2021	20	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben

Létrehozott új munkahelyek száma	0	db	2021	50	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Területre irányuló, gazdaságfejlesztést támogató intézkedések száma	0	db	2021	20	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Kiépült-e a szükséges infrastruktúra előkészítés	0	igen/nem	2021	-	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Kiépült-e a szükséges csapadékvíz elvezető rendszer	0	igen/nem	2021	-	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Megvalósult szociális intézkedések a területen lakók integrálása érdekében	0	db	2021	5	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
INTÉZMÉNYEK AKCIÓTERÜLET						
Megújított művelődési házak száma	0	db	2021	3	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Megújított óvodák száma	0	db	2021	7	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Megújított iskolák száma	0	db	2021	4	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Megújított középoktatási intézmények száma	0	db	2021	2	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Megújított bölcsődék száma	0	db	2021	3	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Megújított orvosi rendelők száma	0	db	2021	7	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
KULCSPROJEKTEK						
VÍZ- ÉS ZÁPORTÁROZÓK LÉTREHOZÁSA						
Létrehozott víztározók száma	0	db		3	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
USZODAFEJLESZTÉS						
Megvalósult uszodafelújítás száma	0	db	2021	1	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Az uszoda által nyújtott új szolgáltatások száma	0	db	2021	5	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
a szabad úszáslehetőségi kapacitás (szabadon elérhető sávok számának a teljes szávszámhoz való aránya)	0	%	2021	(85% 2015) 95	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Kapacitás szűkülések visszaszorítása (adott órában elérhető sávszámok minimuma)	0	db	2021	(Hétfőtől péntekig 9:00-10:00 2,6 sáv, 16:00-17:00 1 sáv, 18:00-19:00 1,8 sáv) 3 sáv a legsúlykebb esetben is	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Látogatók számának növekedése	0	%	2021	20%	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
KÖZÉPÜLETEK ENERGETIKAI MEGÚJÍTÁSA						

Energetikailag megújított középületek száma (3 bölcsőde, 8 óvoda, 2 iskola, 4 orvosi rendelő, részletesen a projektlistában)	0	db	2021	17	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Középületek esetében elért energiamegtakarítás mértéke (tonna CO2 egyenérték)	0	%	2021	-20	Monitoring Rákosmente Önkormányzatának adatai alapján	kétévente
MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK HASZNÁLATÁNAK ELŐSEGÍTÉSE						
Teljes energiaigényen belül a megújuló energiaforrásokból származó energia aránya	0	%	2021	20%	Körműszolgáltató (ELMŰ)	kétévente
Megújuló energiaforrások használatát népszerűsítő intézkedések száma	0	db	2021	10	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Operatív programok keretében megújuló energiaforrások részére folyósított pénz mennyisége	0	Ft	2021	100 millió	ROPTÉR / FAIR	kétévente
Operatív programok keretében megújuló energiaforrások tekintetében nyertes pályázatok száma	0	db	2021	50	ROPTÉR / FAIR	kétévente
ORVOSI RENDELŐ ÉS SZAKORVOSI RENDELŐ BŐVÍTÉSE, KORSZERŰSÍTÉSE						
Megújított orvosi rendelő bruttó alapterülete	0	m2	2021	2200	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Orvosi rendelő bővítésének bruttó alapterülete	0	m2	2021	1000	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
A megújítás által elért lakosság mennyisége	0	fő	2021	87 356 fő (2014. jan. 1.) teljes lakosság	Rákosmente Önkormányzata, KSH	kétévente
RÁKOSMENTI IDENTITÁST ERŐSÍTŐ PROJEKTEK						
Rákosmenti identitást erősítő intézkedések száma	0	db	2021	20	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Kerületrészi identitáserősítő programok száma az adott évben (Liget Piknik, Rákoshegyi sokadalom, Rákoskert napja, Helikopter nap, Aranykút fesztivál, Hegyi Napok, Virágtelepi fesztivál 2015-ben)	0	db	2021	(7 db 2015) 7	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Helyi programokon való részvétel erősödése	(Majális: 5000 fő, Autómentes nap: 5000 fő, Szilveszter: 2000 fő, Gyereknep: 1000 fő.)	%	2021	10		kétévente
BIZTONSÁGOS KÖZTEREK KIALAKÍTÁSA						
Térfigyelővel ellátott kerületrészek száma	0	db	2021	6	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
kihelyezett térfigyelőkamerák száma	0	db	2021	59	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Közterületi balesetek csökkenése	0	%	2021	-10	Budapest XVII. Kerületi Rendőrkapitányság	kétévente

ÚTHÁLÓZAT FEJLESZTÉSE 1. kulcselem: Naplás út és Cinkotai út összekötése						
Épített új útszakasz hossza	0	km	2021	1,5	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
Kialakított kerékpáros infrastruktúra hossza	0	km	2021	1,5	Rákosmente Önkormányzata	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
ÚTHÁLÓZAT FEJLESZTÉSE 2. kulcselem: Összekötő út meghosszabbítása és bekötése a Ferihegyi útba						
Épített új útszakasz hossza	0	km	2021	1,8	Rákosmente Önkormányzata, PEJ	projekt alatt évente, utána az ITS felülvizsgálattal egyidőben
RÁKOSCSABA ALKÖZPONT FEJLESZTÉSE						
Az indikátorok megegyeznek RÁKOSCSABAI ALKÖZPONT akcióterület indikátoraival			2021			
RÁKOSLIGET ALKÖZPONT FEJLESZTÉSE						
Középületfelújítás, korszerűsítés (Maros Mozi)	0	db	2021	1	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Maros moziban tartott rendezvények száma éves átlagban	0	db	2021	20	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Új Kiskereskedelmi funkciók és szolgáltatások száma (a téren)	0	db	2021	5	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Fejlesztett zöldfelület területe (Hősök tere)	0	m ²	2021	5000	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
RÁKOSHEGY ALKÖZPONT FEJLESZTÉSE						
Az indikátorok megegyeznek RÁKOSHEGY ALKÖZPONT akcióterület indikátoraival			2021			
RÁKOSKERT ALKÖZPONT FEJLESZTÉSE						
Az indikátorok megegyeznek KUCORGÓ TÉR akcióterület indikátoraival			2021			
SZÁRAZHEGYI MUNKAHELYTEREMTÉS kulcsprojekt						
Az indikátorok megegyeznek SZÁRAZHEGY akcióterület indikátoraival			2021			
TELEPÜLÉSRÉSZEKEN ÁTÍVELŐ FEJLESZTÉSI PROJEKTEK						
RÁKOS-PATAK MENTI KERÉKPÁRÚT MEGHOSSZABBÍTÁSA NYUGAT-KELETI IRÁNYBAN						
Kiépített új kerékpáros infrastruktúra hossza	0	km	2021		Rákosmente Önkormányzata	kétévente
ÉSZAK-DÉLI IRÁNYÚ KERÉKPÁRFORGALMI HÁLÓZAT, KERÉKPÁRÚT KIALAKÍTÁSA (MERZSE-MOCSÁR - NAPLÁS-TÓ ÖSSZEKÖTÉSE)						
Kiépített új kerékpáros infrastruktúra hossza	0	km	2021		Rákosmente Önkormányzata	kétévente
MERZSE-MOCSÁR TURISZTIKAI/OKTATÁSI CÉLÚ FEJLESZTÉSE						
Merzse-mocsár átlagos látogatottsága tavaszi/nyári hétvégén	0	fő/hétféje	2021	50	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Kialakított oktatási/turisztikai funkciók száma	0	db	2021	1	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
TURISZTIKAI VONZERŐ NÖVELÉSE, SZÁLLÁSHELYFEJLESZTÉS						
Kerületi szálláshely kapacitás bővítése (férőhely szám)	E	%	2021	(107 ágy, 2015) 15%	Rákosmente Önkormányzata	kétévente

Kerületi szálláshely kapacitás bővítése (szobaszám)	E	%	2021	(38 szoba, 2015) 15%	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Szállóvendégek számának növekedése (fő)	0	%	2021	(13 fő, 2012; 882 fő, 2013) 25%	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Vendégéjszakák számának növekedése (éj) (% Vendégek száma összesen a kereskedelmi szálláshelyeken)	0	%	2021	(4922 éj, 2013) 25%	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
turisztikai célú fejlesztések száma (Hajdú-Bogáti kastély, Merzsemocsár fejlesztése)	0	db	2021	2	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
A KÖZIGAZGATÁS MINŐSÉGÉNEK JAVÍTÁSA						
A közigazgatási szervekre vagy közszolgáltatásokra irányuló projektek száma	0	db	2021	15	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Közigazgatási szolgáltatások online elérhetőségének növekedése	0	%	2021	10	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
A helyi közszolgáltatásokkal kapcsolatos elégedettségmérés során a legalább közepesen elégedett minősítést választók aránya	0	%	2021	NÖVEKEDÉS	IH	kétévente
HELYI TUDÁSKÖZPONT LÉTREHOZÁSA (SZAKKÉPZÉS, KUTATÁS-FEJLESZTÉS, FELSOÓKTATÁS)						
Kutatás-fejlesztés segítségét célzó intézkedések száma	0	db	2021	5	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Létesült-e felsőoktatási intézmény, kihelyezett kar	0	igen/nem	2021	-	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Megvalósult szakképzési programok száma	0	db	2021	5	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Szakképzési programon részt vevők száma	0	fő	2021	50	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Tudásközpontot támogató civil szerveződések száma (pl: klaszter, egyesület)	0	db	2021	1	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
SOFT JELLEGŰ KÉPZÉSI, FOGLALKOZTATÁSI PROGRAMOK, AKCIÓK						
Megvalósult soft jellegű programok száma összesen	0	db	2021	65	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Soft jellegű programokon való részvétel	0	fő	2021	520	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Megvalósult társadalmi integrációs segítő programok száma	0	db	2021	10	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Társadalmi integrációs segítő programokon részt vevők száma	0	fő	2021	100		
Megvalósult munkaerő-piaci integrációs programok száma	0	db	2021	25	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Munkaerő-piaci integrációs képzéseken részt vevők száma	0	fő	2021	200	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Megvalósult-e a szociális kalauz	0	igen/nem	2021	-	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Megvalósult-e a HHH-s gyermekek nyilvántartása	0	igen/nem	2021	-	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Megvalósult humán erő-fejlesztést támogató programok	0	db	2021	5	Rákosmente Önkormányzata	kétévente

Humánerő-fejlesztést támogató programokon részt vevők száma	0	fő	2021	50	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Megvalósult-e a Kortárs segítő program	0	igen/nem	2021	-	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
A kortárs segítő programba bevont önkéntesek száma	0	fő	2021	10	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Megvalósult társadalmi biztonságot fokozó programok száma	0	db	2021	5	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Társadalmi biztonságot fokozó programokon részt vevők száma	0	fő	2021	50	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Megvalósult egészségfejlesztést segítő programok típusainak száma (Egészségnap, Időeszlátás dietetikus, Anyatej világnap, Baba-mama klub, Szoptatásra felkészítés, Szülésre felkészítő, Baba masszázs, Egészségnevelő előadások, Iskolai egészségnap, Dentálhigiéniai szakember előadása, Fogászati prevenciók szolgálat 2015)	0	db	2021	12	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Megvalósult gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó programok	0	db	2021	10	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó programokon részt vevő vállalkozások	0	fő	2021	10	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
Létrejött-e a vállalkozói inkubátor	0	igen/nem	2021	-	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
A vállalkozói inkubátorba bevont vállalkozások száma	0	db	2021	5	Rákosmente Önkormányzata	kétévente
M2-GÖDÖLLŐI METRÓ MEGHOSSZABBÍTÁS RÁKOSKERESZTÚRI SZÁRNYVONAL MEGVALÓSÍTÁSA						
Elkészült-e a Rákoskeresztúri szárnyvonal engedélyezési tervdokumentációja	0	igen/nem	2021	-	Rákosmente Önkormányzata	kétévente

*Az indikátorok több helyen is tendencia, illetve százalékos jellegű változásokat tartalmaznak. A jelenleg hiányzó adatok meghatározása az első felülvizsgálat során szükséges. A monitoring és értékelési rendszer, így a bázis- és célértékek végleges meghatározása akkor lehetséges, ha a stratégiában megfogalmazott projektek műszaki és tartalmi előkészítettsége eljut abba a fázisban, hogy a hozzájuk kapcsolódó eredmények, hatások és outputok azonosíthatóvá és számszerűsíthetővé válik.

3. MELLÉKLET, INDIKATÍV PROJEKTLISTA

FEJLESZTÉSI PROJEKT NEVE	Megvalósítás tervezett időtávja	Opcionális forráslehetőségek	Illeszked és az ITS-hez	Projekt típusa
TEMATIKUS FEJLESZTÉSI PROJEKTCOMAGOK				
KÖZMŰHÁLÓZAT FEJLESZTÉS				
A csapadékvíz-elvezetés által veszélyeztetett területek védelme	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	KEHOP PLUSZ, önk.-i források	ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
ENERGIAHATÉKONYSÁG FEJLESZTÉSE				
KÖZÉPÜLET INFRASTRUKTÚRA ENERGIAHATÉKONYSÁGI FEJLESZTÉSE				
Bölcsődék energetikai felújítása	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, KEHOP PLUSZ, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források	ITS1, ITS2, ITS5	Akcióterületi fejlesztés
Óvodák energetikai felújítása	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, KEHOP PLUSZ, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források	ITS1, ITS2, ITS5	Akcióterületi fejlesztés
Állami-, egyházi-, és középiskolák energetikai felújítása	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, KEHOP PLUSZ, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források	ITS1, ITS2, ITS5	Akcióterületi fejlesztés
Orvosi rendelők energetikai felújítása	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, KEHOP PLUSZ, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források	ITS1, ITS2, ITS5	Akcióterületi fejlesztés
Geotermikus kút fúrása	Középtáv (5-15év), hosszú táv (15-25év)	KEHOP PLUSZ, magánforrások	ITS1, ITS2, ITS5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Egyéb közintézmények fejlesztése	Rövid táv (0-5év)	TOP PLUSZ, KEHOP PLUSZ, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források	ITS1, ITS2, ITS5	Akcióterületi fejlesztés
Rendelőintézetek és a tüdőszűrő állomás fejlesztése	Rövid táv (0-5 év), középtáv (5-15 év)	TOP PLUSZ, KEHOP PLUSZ, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források	ITS1, ITS2, ITS5	Akcióterületi fejlesztés
Rákosmenti Életfa Humán Segítő Szolgálat intézményeinek fejlesztése	Rövid táv (0-5 év), középtáv (5-15 év)	TOP PLUSZ, KEHOP PLUSZ, egyéb uniós források, állami források, önk.-i források	ITS1, ITS2, ITS5	Akcióterületi fejlesztés
Hivatali épületek fejlesztése	Rövid táv (0-5 év), középtáv (5-15 év)	TOP PLUSZ, KEHOP PLUSZ, egyéb uniós források, állami	ITS1, ITS2, ITS5	Akcióterületi fejlesztés

		források, önk-i források		
MAGÁN ÉPÜLETÁLLOMÁNY ENERGIAHATÉKONYSÁGÁNAK ÖSZTÖNZÉSE				
Önkormányzati bérlakások energetikai korszerűsítése	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, önk-i források, állami források, KEHOP PLUSZ	ITS 1	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Panelprogram folytatása	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, önk-i források, állami források, magánforrások, KEHOP PLUSZ	ITS 1	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE				
ALULHASZNOSÍTOTT ÉPÜLETEK/TERÜLETEK FEJLESZTÉSE				
Hajdú-Bogáti-kastély felújítása, turisztikai célú hasznosítása	Középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, önk-i források, állami források, magánforrás	ITS 2, ITS 3, ITS 5, ITS 6	Akcióterületi fejlesztés
Bulyovszky-ház műemléképület hasznosítása	Rövid táv (0-5év)	TOP PLUSZ, önk-i források, állami források, magánforrás	ITS 2, ITS 3, ITS 5, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Az Aulitzky-ház felújítása	Középtáv (5-15év)	Magánforrás	ITS 2, ITS 3, ITS 5, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
INTÉZMÉNYFEJLESZTÉS				
Tájház kialakítása	Rövid táv (0-5év)	Önk-i források	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Ökumenikus templom építése	Középtáv (5-15év)	Magánforrás, egyházi forrás	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Katolikus közösségi ház építése	Középtáv (5-15év)	Magánforrás, egyházi forrás	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
TERÜLETFEJLESZTÉS				
Nyilas-tábla fejlesztése	Középtáv (5-15év)	Magánforrás, önk-i források, KEHOP PLUSZ, TOP PLUSZ,	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 4, ITS 5, ITS 6	Akcióterületi fejlesztés
Kertművelő utca környékén lakóterület-fejlesztés (folyamatban)	Középtáv (5-15év)	Magánforrás, KEHOP PLUSZ,, 5.2, TOP PLUSZ,	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 4, ITS 5, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Szőlőhegy fejlesztése	Középtáv (5-15év), hosszútáv (15-25év)	Magánforrás, önk-i források, KEHOP PLUSZ,, 5.2, TOP PLUSZ,	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 4, ITS 5, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Szárazhegy lakóterületi fejlesztése	Hosszútáv (15-25év)	Magánforrás, önk-i források, KEHOP PLUSZ,, 5.2,	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 4, ITS 5, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
GAZDASÁGFEJLESZTÉS				
IPARI TERÜLETFEJLESZTÉSE				
Munkahelyi övezet létrehozása az M0-s autót mentén	Rövidtáv (0-5 év), középtáv (5-15 év)	Magánforrás, TOP PLUSZ,	ITS 6	Akcióterületi, egész kerület szempontjából releváns
A Homoki szőlők (Nagyhangács) területén új (ipari-logisztikai-kereskedelmi) funkciók ösztönzése	Középtáv (5-15év), hosszútáv (15-25év)	Magánforrás, TOP PLUSZ,	ITS 6	Akcióterületi fejlesztés

A meglévő ipari terület fejlesztése. Munkahelyteremtő beruházások megvalósítása a Cinkotai út mentén	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	Magánforrás, TOP PLUSZ,	ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
A Ferihegyi út nyugati oldalán a Vörösmarty utca és belterület közti Gksz terület fejlesztése	Hosszú táv (15-25év)	Magánforrás, TOP PLUSZ,	ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉS				
Vállalkozásbarát környezet kialakítása, szolgáltatóház létrehozása Rákoskeresztúron	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	Magánforrás, TOP PLUSZ,	ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
TURIZMUSFEJLESZTÉS				
Podmaniczky-Vigyázó-kastély fejlesztése	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	Magánforrás	ITS 6	Akcióterületen kívüli, egész kerületi relevancia
Turisztikai vonzerő növelése, szálláshelyfejlesztés	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	Magánforrás	ITS 6	Akcióterületen kívüli, egész kerületi relevancia
KERESKEDELEMFEJLESZTÉS				
Kereskedelmi funkciók erősítése Rákoscsabán	Rövid táv (0-5év)	Magánforrás,	ITS 5, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Kereskedelmi funkciók ösztönzése Rákoscsaba-Újtelepen	Rövid táv (0-5év)	Magánforrás,	ITS 5, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Rákoskeresztúri piac fejlesztése	Rövid táv (0-5év)	Magánforrás,	ITS 5, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Rákoskeresztúr városközponti területeinek kereskedelmi fejlesztése	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	Magánforrás,	ITS 5, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
VIII. utca 2. szám alatti volt iskolaépület kereskedelmi célú hasznosítása	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	Magánforrás	ITS 5, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Kucorgó téren kereskedelmi és szolgáltatóház létesítése	Rövid táv (0-5év)	Magánforrás	ITS 5, ITS 6	Akcióterületi fejlesztés
Rákoscsaba alközpont gazdaságfejlesztése	Rövid táv (0-5év)	Magánforrás, TOP PLUSZ,	ITS 5, ITS 6	Akcióterületi fejlesztés
INTÉZMÉNYFEJLESZTÉS				
ÁLTALÁNOS INTÉZMÉNYFEJLESZTÉS				
Intézmények akadálymentesítése	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ,, önk.-iforrások, állami források	ITS 1, ITS 2	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
A közigazgatás minőségének javítása	Rövid táv (0-5év) középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ,, 9, önk.-i források	ITS 1, ITS 2	Akcióterületen kívüli, egész kerületi relevancia
E-közigazgatás fejlesztése	Rövid táv (0-5év) középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ,, 9, önk.-i források	ITS 1, ITS 2	Akcióterületen kívüli, egész kerületi relevancia
EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYFEJLESZTÉS				
Orvosi rendelő és szakorvosi rendelő bővítése, korszerűsítése	Rövid táv (0-5év)	TOP PLUSZ, önk.-iforrások, állami források	ITS 1, ITS 2	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
OKTATÁSI INTÉZMÉNYFEJLESZTÉS				
Diadal Úti Általános Iskola korszerűsítésének folytatása	Rövid táv (0-5év)	TOP PLUSZ, önk.-i források	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia

Helyi tudásközpont létrehozása (szakképzés, kutatás-fejlesztés, felsőoktatás)	Középtáv (5-15év), hosszútáv (15-25év)	Magánforrás, VEKOP1, 2, önk.-i források	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 5	Akcióterületen kívüli, egész kerületi relevancia
Oktatási-művelődési funkció elhelyezése (Gyökér utca környéke)	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, önk.-i források	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEK FEJLESZTÉSE				
Maros mozi fejlesztése	Rövid táv (0-5év) középtáv (5-15év)	Önk.-i források, állami források, magánforrás, TOP PLUSZ	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Közösségi/kulturális funkció kialakítása a Liget sor 45.szám alatt	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	Önk.-i források, állami források, magánforrás, TOP PLUSZ	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Rákoskerti Művelődési Ház felújítása	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	Önk.-i források, állami források, magánforrás, TOP PLUSZ	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
KÖRNYEZETFEJLESZTÉS				
Rekultiváció az egykori Naplás úti bánya területén	Hosszú táv (15-25év)	KEHOP PLUSZ, állami források, magánforrás, önk.-i források	ITS 1, ITS 3, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Merzse-mocsár turisztikai/oktatási célú fejlesztése	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	VEKOP4/1, 4/3, 6/2, KEHOP PLUSZ, állami források	ITS 1, ITS 3, ITS 5	Akcióterületen kívüli, egész kerületi relevancia
Merzse-mocsár vízellátásának és az ökoszisztémájának fejlesztése	Középtáv (5-15 év), hosszú táv (15-25 év)	TOP PLUSZ, állami források, önk.-i források, egyéb európai források	ITS1, ITS5	Akcióterületen kívüli, egész kerületi relevancia
Vasúti és közúti zajártalom csökkentése	Középtáv (5-15év), hosszútáv (15-25év)	KEHOP PLUSZ, állami források	ITS 1, ITS 3, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Illegális személerakás megszüntetése, személerakók felszámolása	Középtáv (5-15év), hosszútáv (15-25év)	KEHOP PLUSZ, állami források, önk.-i források	ITS 1, ITS 3, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Lakosság aktív bevonása, egyéni felelősségérzet fokozása	Középtáv (5-15év), hosszútáv (15-25év)	Állami források, önk.-i források	ITS 1, ITS 3, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Rákos-patak revitalizációja	hosszú táv (15-25 év)	TOP PLUSZ, állami források, önk.-i források,	ITS 1	Akcióterületen kívüli, egész kerületi relevancia
Mintaprojekt megvalósítása a Rákos-patak természetközeli állapotának visszaállítása érdekében	Középtáv (5-15 év), hosszú táv (15-25 év)	TOP PLUSZ, állami források, önk.-i források, egyéb európai források	ITS 1	Akcióterületen kívüli, egész kerületi relevancia
SPORT-REKREÁCIÓS FEJLESZTÉS				
Sportpálya fejlesztése Rákoscsaba-Újtelepen	Rövid táv (0-5év)	TOP PLUSZ, állami források, önk.-i források, magánforrás	ITS 2, ITS 3, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Sportpálya kialakítása Rákoskerten	Rövid táv (0-5év)	TOP PLUSZ, állami	ITS 2, ITS 3, ITS 6	Akcióterületen kívüli,

		források, önk-i források, magánforrás		kerületrészi relevancia
Az 525. téren a meglévő funkciók erősítése (játsszótér, sportpálya bővítése)	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, állami források, önk-i források, magánforrás	ITS 2, ITS 3, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Újlak utcai uszoda felújítása és bővítése	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, állami források, önk-i források, magánforrás	ITS 2, ITS 3, ITS 6	Akcióterületen kívüli, egész kerületi relevancia
Lovas sport lehetőségeinek fejlesztése	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, állami források, önk-i források, magánforrás	ITS 2, ITS 3, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Péceli úti Sport és Rekreációs Centrum fejlesztése	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, állami források, önk-i források, magánforrás	ITS 2, ITS 3, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Madárdomb melletti zöldfelület rendezése, sport-rekreációs funkciók kialakítása	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, állami források, önk-i források, magánforrás	ITS 2, ITS 3, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Sportpálya fejlesztése az Újlak utcai iskolához kapcsolódóan	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év), hosszútáv (15-25év)	TOP PLUSZ, állami források, önk-i források, magánforrás	ITS 2, ITS 3, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE				
Soft jellegű képzési, foglalkoztatási programok, akciók (S5, S6, S7, S8, S9, S10, S11)	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, önk-iforrások, állami források	ITS 2, ITS 3	Akcióterületen kívüli, egész kerületi relevancia
Társadalmi érzékenységet fokozó programok (HEP IT II./1., HEP IT V./5.)	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, önk-iforrások, állami források	ITS 2, ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Társadalmi integrációt és felzárkóztatást segítő programok (S1, S2, HEP IT I./1., HEP IT I./3., HEP IT III./1., HEP IT V./1.)	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, önk-iforrások, állami források	ITS 2, ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Munkaerő-piaci integrációs programok (S3, S4, HEP IT I./2., HEP IT III./3.)	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, 7/4, 8/6, 8/7, 8/8, önk-iforrások, állami források	ITS 2, ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Társadalmi hozzáférést bővítő programok (S12, S13, HEP IT I./4., HEP IT II./2., HEP IT IV./4., HEP IT IV./7., HEP IT V./2., HEP IT V./4.)	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, 9/15, önk-iforrások, állami források	ITS 2, ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Humánerő-fejlesztést támogató programok (S14, S15, S16, HEP IT III./1., HEP IT IV./1., HEP IT IV./2., HEP IT IV./3., HEP IT IV./5., HEP IT V./3., HEP IT V./5.)	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, önk-iforrások, Állami források	ITS 2, ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Társadalmi felelősségvállalást segítő programok (S17, HEP IT I./5.)	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, önk-i iforrások	ITS 2, ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Társadalmi biztonságot fokozó programok (S18, HEP IT II./3., HEP IT II./4., HEP IT III./2., HEP IT IV./6.)	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, önk-iforrások, állami források	ITS 2, ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Egészségfejlesztést segítő programok (S19, S20, S21)	Rövid táv (0-5 év), középtáv (5-15 év)	TOP PLUSZ, önk-i források, állami források	ITS 2, ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia

Gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó programok (S33)	Rövid táv (0-5 év), középtáv (5-15 év)	TOP PLUSZ, önk.-i források, állami források	ITS 2, ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Szociális ellátórendszer spektrumának szélesítése	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év), hosszútáv (15- 25év)	TOP PLUSZ, önk.-i források, állami források	ITS 2, ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Kerületi identitást erősítő programok, rendezvények (S22, S23, S24, S25, S26, S27, S28, S29, S30, S31, S32)	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	Önk.-i források	ITS 2, ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
A helyi esélyegyenlőségi program megvalósulását támogató kezdeményezések / korosztály specifikus események, tájékoztató előadások (S34, S35, S36, S37)	Rövid táv (0-5 év), középtáv (5-15 év)	TOP PLUSZ, önk.-i források, állami források	ITS 2, ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
KÖZTERÜLETI BIZTONSÁGÉRZET FOKOZÁSA				
Térfigyelő rendszer telepítése Rákoscabán	Rövid táv (0-5év)	Önk.-i források, állami források	ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Térfigyelő rendszer telepítése Rákoscaba-Újtelepen	Rövid táv (0-5év)	Önk.-i források, állami források	ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Térfigyelő rendszer telepítése Rákoskeresztúron	Rövid táv (0-5év)	Önk.-i források, állami források	ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Térfigyelő rendszer telepítése Rákoshegyen	Rövid táv (0-5év)	Önk.-i források, állami források	ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Térfigyelő rendszer telepítése Rákosligeten	Rövid táv (0-5év)	Önk.-i források, állami források	ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Térfigyelő rendszer telepítése Rákoskerten	Rövid táv (0-5év)	Önk.-i források, állami források	ITS 3	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
VÁROSI ALKÖZPONTOK FEJLESZTÉSEK				
ÁTFOGÓ KÖZPONTFEJLESZTÉS				
Kucorgó tér alközponttá történő fejlesztése	Középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, önk.-i források	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 4, ITS 5, ITS 6	Akcióterületi fejlesztés
Településrészi alközpont kialakítása Rákoscaba-Újtelep Diadal utca – Naplás út melletti intézmények környezetében	Középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, önk.-i források	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 4, ITS 5, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Rákoshegyi városrészközpont fejlesztése a Baross utca – Szabadság utca találkozásánál	Középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, önk.-i források	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 4, ITS 5, ITS 6	Akcióterületi fejlesztés
Rákoskerti településközpont fejlesztése	Rövid táv (0-5év)	TOP PLUSZ, önk.-i források	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 4, ITS 5, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Hősök tere fejlesztése, kerületrészi-alközponti funkciókkal	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, önk.-i források	ITS 1, ITS 2, ITS 3, ITS 4, ITS 5, ITS 6	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
KÖZTERÜLET-FEJLESZTÉS				
Közösségi terek, parkok, játszóterek fejlesztése	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, önk.-i források	ITS 3, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
HÁLÓZATOS FEJLESZTÉSI PROJEKTCSONAGOK				
KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE				
Helyi vasúti megállóhely fejlesztése Rákoscabán	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, IKOP PLUSZ,	ITS 4, ITS 5	Akcióterületi fejlesztés

		MÁV, állami források,		
Helyi vasúti megállóhely fejlesztése Rákoscsaba-Újtelepen	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, IKOP PLUSZ, MÁV, állami források,	ITS 4, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Helyi vasúti megállóhely fejlesztése Rákoshegyen	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, IKOP PLUSZ, MÁV, állami források,	ITS 4, ITS 5	Akcióterületi fejlesztés
Helyi vasúti megállóhely fejlesztése Rákosligeten	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, IKOP PLUSZ, MÁV, állami források,	ITS 4, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Helyi vasúti megállóhely fejlesztése Rákoskerten	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, IKOP PLUSZ, MÁV, állami források,	ITS 4, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Gödöllői metró meghosszabbítás- M2 rákoskeresztúri szárnyvonal megvalósítása	Hosszútáv (15-25 év)	TOP PLUSZ, IKOP PLUSZ, Önk. források, állami források,	ITS 4	Akcióterületen kívüli, egész kerületi relevancia
Kerület buszos közösségi közlekedésének fejlesztése, vasúti ráhordó járatok bővítése	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, IKOP TOP, Önk. források, állami források,	ITS 4, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Közlekedést segítő forgalomszervezési projektek az eljutási idő csökkentése érdekében	Rövid táv (0-5 év), középtáv (5-15 év)	TOP PLUSZ, IKOP PLUSZ, MÁV, állami források,	ITS 4	Akcióterületen kívüli, egész kerületi relevancia
Rákoscsaba vasútállomás B+R fejlesztése	Rövid táv (0-5 év), középtáv (5-15 év)	TOP PLUSZ, IKOP PLUSZ, MÁV, állami források,	ITS 4, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Városszéli telep új vasútállomás fejlesztéshez köthetően B+R fejlesztése	középtáv (5-15 év)	TOP PLUSZ, IKOP PLUSZ, MÁV, állami források,	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Rákosliget vasútállomás B+R kapacitás bővítése	Rövid táv (0-5 év), középtáv (5-15 év)	TOP PLUSZ, IKOP PLUSZ, MÁV, állami források,	ITS 4, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Elővárosi vasúti kapcsolatok fejlesztése	Rövid táv (0-5 év), középtáv (5-15 év)	TOP PLUSZ, IKOP PLUSZ, MÁV, állami források,	ITS 4	Akcióterületen kívüli, egész kerületi relevancia
ÚT- ÉS ELKERÜLŐ HÁLÓZAT FEJLESZTÉS				
FŐLDUTAK FEJLESZTÉSE				
Burkolatlan utak minőségjavítása, burkolattal történő ellátása, járdaépítés, gyalogos átkelőhely létesítése	Rövid táv (0-5év) középtáv (5-15év)	Állami források	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
ÚTHÁLÓZAT FEJLESZTÉSE				
Tarcsai út és a Naplás út közötti összekötése	Középtáv (5-15év), hosszútáv (15-25év)	IKOP Plusz, állami források, önk.-i források	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
513. utca és a Helikopter út összekötése	Rövid táv (0-5év)	IKOP Plusz, állami források, önk.-i források	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Alternatív útvonalak kijelölése, a kerületközpont tehermentesítése (Vidor utca meghosszabbítása) érdekében	Középtáv (5-15év), hosszútáv (15-25év)	IKOP Plusz, állami források, önk.-i források	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Elkerülő út építése a Pesti út és a Férihegyi út között	Középtáv (5-15év)	IKOP Plusz, állami források, önk.-i források	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Vidor utca meghosszabbítása a Keresztúri út irányába	Középtáv (5-15év)	IKOP Plusz, állami	ITS 4	Akcióterületen kívüli,

		források, önk.-i források		kerületrészi relevancia
A Cinkotai út és a Naplás út összekötése	Középtáv (5-15év)	IKOP Plusz, állami források, önk.-i források	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Kerületi külső összekötő utak megépítése	Középtáv (5-15év), hosszútáv (15-25év)	IKOP Plusz, állami források, önk.-i források	ITS 4	Akcióterületen kívüli, egész kerületi relevancia
Összekötő út meghosszabbítása, Ferihegyi útba történő bekötése	Középtáv (5-15év), hosszútáv (15-25év)	IKOP Plusz, állami források, önk.-i források	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Közlekedésbiztonság fejlesztése	Rövid táv (0-5év)	TOP PLUSZ, Önk. források, Állami források, önk.-i források	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
VASÚTI ÁTJÁRÓK FEJLESZTÉSE				
Különszintű vasúti átkelő építése a Tarcsai úton	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	IKOP Plusz, állami források, MÁV, önk.-i források	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Keresztúri úti felüljáró felújítása	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	IKOP Plusz, állami források, MÁV, önk.-i források	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Különszintű vasúti átkelő építése a Ferihegyi úti vasúti átjárónál	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	IKOP Plusz, állami források, MÁV, önk.-i források	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Különszintű vasúti átkelő építése a Tancsics Mihály út – Szabadság utca vasúti átjárónál	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	IKOP Plusz, állami források, MÁV, önk.-i források	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Vasúti különszintű átjáró építése a Cinkotai úton	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	IKOP Plusz, állami források, MÁV, önk.-i források	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
A közútvasúti átjáró átépítése a Szabadság sugárút és a Szent Imre herceg út között	Rövid táv (0-5év)	IKOP Plusz, állami források	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
A Naplás út – vasúti pálya kereszteződésében szintbeli gyalogos átjáró kiépítése	Rövid táv (0-5év)	IKOP Plusz, állami források, MÁV, önk.-i források	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
PARKOLÁS FEJLESZTÉSE				
Parkolók építése, kialakítása Rákoskeresztúron	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	TOP PLUSZ, önk.-i források	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
KERÉKPÁRFORGALMI HÁLÓZAT-FEJLESZTÉS				
Településrészi kerékpárforgalmi hálózat kialakítása	Rövid táv (0-5év)	IKOP Plusz, TOP PLUSZ, önk.-iforrások	ITS 4, ITS 5	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Ferihegyi út menti kerékpárút-építés	Rövidtáv (0-5 év), középtáv (5-15 év)	IKOP Plusz, TOP PLUSZ, önk.-iforrások	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Kerékpáros barát útvonal építése a Ferihegyi út mentén és az Aranylúd utcában	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	IKOP Plusz, TOP PLUSZ, önk.-iforrások	ITS 4	Akcióterületen kívüli, kerületrészi relevancia
Rákos-patak menti kerékpárút meghosszabbítása Ny-K irányban	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	IKOP Plusz, TOP PLUSZ, önk.-iforrások	ITS 4, ITS 5	Akcióterületen kívüli, egész kerületi relevancia
Észak-déli irányú kerékpárút kialakítása (Merzsemocsár – Naplás-tó összekötése)	Rövid táv (0-5év), középtáv (5-15év)	IKOP Plusz, TOP PLUSZ, önk.-iforrások	ITS 4	Akcióterületen kívüli, egész

				kerületi relevancia
--	--	--	--	------------------------

TOP Plusz – Településfejlesztési Operatív Program

IKOP Plusz – Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz

KEHOP Plusz – Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz

ITS CÉLOK:

ITS1 – Egészséges környezet kialakítása, környezetvédelem és energetikai megújítás

ITS2 – Közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése

ITS3 – Identitás erősítése, közösségépítés, közbiztonság növelése

ITS4 – Rákosmente közlekedési hálózatának fejlesztése

ITS5 – Települési infrastruktúra fejlesztése

ITS6 – Gazdaságfejlesztés

4. MELLÉKLET, INDIKATÍV SOFT PROJEKTLISTA

TÁRSADALMI ÉRZÉKENYSÉGET FOKOZÓ PROGRAMOK

- HEP IT II/1. Érzékenyítő programok
- HEP IT V/5. Mirr Murr – integrált bölcsőde

TÁRSADALMI INTEGRÁCIÓT ÉS FELZÁRKÓZTATÁST SEGÍTŐ PROGRAMOK

- S1 Sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő családok részére úszás-, masszázsterápia oktatása
- S2 „Gazdálkodj okosan” képzés szervezése
- HEP IT I/1. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat támogatása
- HEP IT I/3. A hajléktalanság felszámolása
- HEP IT III/1. Nem vagy egyedül!
- HEP IT V/1. Közösség lámpásai

MUNKAERŐ-PIACI INTEGRÁCIÓS PROGRAMOK

- S3 Komplex Munkaerő Kölcsönző és Tanácsadó Iroda
- S4 Pályaorientációs tanácsadás
- HEP IT I/2. A munkanélküliek elhelyezkedése a munkaerő-piacon
- HEP IT III/3 Visszatérés a munkaerőpiacra

KÉPZÉSI, FOGLALKOZTATÁSI PROGRAMOK, AKCIÓK

- S5 Szociális gondozó és ápoló képzés
- S6 Elsősegély oktatás
- S7 Otthonápolás, idősgondozás oktatás
- S8 Az ifjúság katasztrófavédelmi és honvédelmi nevelése
- S9 Felelős kisállat- és különösen eb-tartásra nevelés
- S10 A kerékpáros kultúra népszerűsítése és a biztonságos, helyes közlekedésre nevelés
- S11 Iskolai tanórán kívüli ismeretterjesztő képzések egységes formában történő kezelése, közbiztonsági ismeretterjesztés

TÁRSADALMI HOZZÁFÉRÉST BŐVÍTŐ PROGRAMOK

- S12 Önszervező csoportok részére megtanítani, hogy lehet sikeresen pályázni
- S13 Felelős gyermekvállalás segítése, terhes felkészítő valamint baba-mama klubok szervezése
- HEP IT I/4. Szociális kalauz
- HEP IT II./2. HHH-s gyermekek nyilvántartása
- HEP IT IV/4. Idősbarát település
- HEP IT IV/7. Idősbarát közigazgatás
- HEP IT V/2. Akadálymentes közigazgatás
- HEP IT V/4. Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés

HUMÁNERŐ-FEJLESZTÉST TÁMOGATÓ PROGRAMOK

- S14 Internethasználat gyermekkorban - segítő fórum szülőknek
- S15 Interaktív zenei programok óvodáskorúak részére.
- S16 Tudatos energiafogyasztást és energiahatékonyságot segítő szemléletmódot erősítő programok szervezése
- HEP IT III/1.Nem vagy egyedül!
- HEP IT IV/1 Az idősek informatikai jártasságának fejlesztése
- HEP IT IV/2.NYÍLT NAP - Tevékeny időskor
- HEP IT IV/3.Tevékeny időskor támogatása, kulturális és szabadidős tevékenységekben való részvételük támogatása.
- HEP IT IV/5.Önmegvalósítás az időskorban
- HEP IT V/3. Gyurkovics – Tevékeny felnőttkor
- HEP IT V/5. Mirr Murr – integrált bölcsőde

TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁST SEGÍTŐ PROGRAMOK

- S17 „Kortárs segítő program” önkormányzati segítséggel történő kerületi kibontakoztatása
- HEP IT I/5. Rákosmenti Adományház Egyesület támogatása

TÁRSADALMI BIZTONSÁGOT FOKOZÓ PROGRAMOK

- S18 Fogyasztóvédelmi oktatás szervezése (kiemelten a nyugdíjas korosztály)
- HEP IT II/3. Gyermekvédelmi jelzőrendszer fejlesztése a családon belüli erőszak eseteinek megelőzése, kezelése érdekében
- HEP IT II./4. A gyermekek elleni erőszak látenciája
- HEP IT III/2.Az áldozattá válás megelőzése
- HEP IT IV/6.Időskori kiszolgáltatottság, áldozattá válás megelőzése

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉST SEGÍTŐ PROGRAMOK

- S19 „A palántától a spájzig” konyhakerti program
- S20 Ingyenes egészségügyi szűrőprogram speciális célcsoportnak
- S21 Diabetes oktatás (étkezés, életmód)

KERÜLETI IDENTITÁST ERŐSÍTŐ PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK

- S22 Rákosmenti fotóblog
- S23 A kerületieket megmozgató, interaktív nyereményjátékok indítása a Facebook-on
- S24 Akikre büszkék vagyunk...
- S25 A kerületben élő művészeket bemutató kiadvány, egy sajátos „Rákosmenti kortárs művészlexikon” megjelentetése.
- S26 Rákosmenti Hagyományőrző és Rendvédelmi Napok
- S27 Rák logó bevezetése

- S28 Helytörténet, hagyományok, helyi identitás
- S29 „Otthon vagy Rákosmentén!”
- S30 Fiatalokat megszólító közösségi programok szervezése
- S31 Fogadj örökbe közterületet!
- S32 Művészeti alkotóközösség létrehozása, „Patakp’ART”

GAZDASÁGFEJLESZTÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ PROGRAMOK

- S33 Vállalkozói inkubátor szolgáltatásainak további fejlesztése

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MEGVALÓSULÁSÁT TÁMOGATÓ KEZDEMÉNYEZÉSEK / KOROSZTÁLY SPECIFIKUS ESEMÉNYEK, TÁJÉKOZTATÓ ELŐADÁSOK

- S34 A nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzését és felismerését célzó specifikus események, tájékoztató előadások
- S35 Kismamák számára közösségi élményt teremtő specifikus események, tájékoztató előadások
- S36 A szépkorúak számára specifikus események, tájékoztató előadások
S37 Az önkormányzat működésének infokommunikációs akadálymentesítéséhez hozzájáruló specifikus események, tájékoztató előadások

*HEP = Helyi Esélyegyenlőségi Program

MEGRENDEZÉSRE KERÜLŐ FŐBB KERÜLETI PROGRAMOK:

Országos program

Magyar Kultúra Napja
Március 15. Nemzeti ünnep
Gyermeknap
Múzeumok éjszakája
Köztisztviselők napja
Szent István-nap Rákosmentén (augusztus 20.)
Nemzeti ünnep – október 23.,

Kerületi szervezésű program

Dobosok Farsangja
Majális
Pünkösdi Kórustalálkozó
Autómentes nap
Szociális és egészségügyi Díj
Adventi vásár
Rákosmenti szilveszter
Keresztúr találkozók
Rákosmenti Hagyományőrző és Rendvédelmi Napok
Deszkára fel! II. Extrém Sportnap Rákosmentén

Kerületrészhöz kötődő program

Liget Piknik
Rákoshegyi sokadalom
Rákoskert napja
Helikopter nap

Aranykút fesztivál
Rákosligetért Díj
Rákoshegyért Díj Hegyi Napok – búcsú + Szt. Mihály nap
Virágtelepi fesztivál
Díszpolgári, sportoló, közbiztonsági, Rákoskeresztúrért Díj
Rákoscsabáért Díj

ANTISZEGREGÁCIÓS CSELEKVÉSI PROGRAMBAN SZEREPLŐ INTÉZKEDÉSEK

- ASZT AP I/1 Lakhatási kiszolgáltatottság csökkentését támogató program
- ASZT AP I/2 Panelprogram folytatása
- ASZT AP I/3 Energiahatékonyság javítását segítő önkormányzati intézkedések
- ASZT AP I/4 Társasházak pályázatsegítő támogatása
- ASZT AP I/5 Családi házak megújításának segítése és támogatása
- ASZT AP I/6 Önkormányzati lakások megújítása
- ASZT AP II/1 Lakások megfizethetőségének támogatása
- ASZT AP II/2 Adósságkezelés segítése
- ASZT AP II/3 Kedvezményes lakáshitel
- ASZT AP III/1 Szociális programok veszélyeztetett területekre való koncentrálása
- ASZT AP III/2 Képzési, átképzési segítségnyújtás és támogatás
- ASZT AP III/3 Művelődési házak terület- és korosztály-specifikus programjai
- ASZT AP III/4 Közszolgáltatások széleskörű elérhetőségének segítése
- ASZT AP III/5 Homoki szőlők területén élő lakosság problémáinak kezelése

